København, Juni 1943.

Ekspl. Nr. 14

Ej til udlån

GENERALRAPPORT

for

SIKRINGSSTYRKEN

1939/40.

INDHOLDSFORTEGNELSE.

	Side
I. Indledende Beredskabsforanstaltninger som Følge af de urolige udenrigspolitiske Forhold i Aaret 1939	1
II. Sikringsstyrkens Formering	9
III. Neutralitetstjenestens Etablering og Materiellets Fordeling	19
A. Skibsmateriellet	19
B. Kystdefensionen og Københavns Minespærringer	23
C. Flyvevæsenet	30
D. Udsendelse af sømilitære Distriktschefer	30
E. Mineeftersøgnings- og Mineuskadeliggørelsestjenesten	32
F. Søtransportvæsenet	39
IV. Personeldispositioner efter Sikringsstyrkens Etablering (det genindkaldte Mandskabs Hjemsendelse, Orlov m.v.)	41
V. Søværnets Virksomhed under Sikringsstyrken indtil Begivenhederne omkring den 9' April 1940	51
A. Skibsmateriellet (Fordeling og Udrustning) indtil Tiden omkring Marinestationen Slipshavns Oprettelse	51
B. Minespærringerne i Store-Bælt og Lille-Bælt, Oprettelsen af Marinestationen Slipshavn m.v.	57
C. Minespærringen i Grønsund, Oprettelsen af det sømilitære Afsnit Grønsund samt Spærringsforanstaltninger i Als Sund	94
D. Skibsmateriellet i Tiden efter Marinestationen Slipshavns Oprettelse	98
E. Kystdefensionen og Københavns Minespærringer	109
F. Flyvevæsenet	119
G. Mineeftersøgnings- og Mineuskadeliggørelsestjenesten	124
H. Kystudkigsvæsenet	125
I. Søtransportvæsenet	126

J. Forskellige Begivenheder og Foranstaltninger 127

K. Neutralitetstilfælde og hermed beslægtede Forhold 130

L. Assistance ydet af Søværnets Enheder 142

M. Materielanskaffelser til Forøgelse af Søværnets Kampkraft, ekstraordinære Bevillinger m.v. 144

N. Personelforhold 154

VI. Begivenhederne omkring den 9' April 1940 159

Hovedberetning 159

Detailleret Beretning om Forhold og Tildragelser den 8' - 9' April indenfor forskellige Omraader 189

København.

A. Situationen ved København den 8/4-40 Aften.... 189

1) Kystdefensionen 189

2) Flaademateriellet ved København 191

3) Flaadestationen 194

4) Luftmarinestationen København 194

B. Begivenhederne ved Besættelsen af København den 9' April 195

1) Kystdefensionen og Københavns Minespærringer 195

2) Flaademateriellet ved København 206

3) Flaadestationen 211

4) Flyvevæsenet 213

C. Forskellige supplerende Oplysninger vedrørende Besættelsen af København 214

Marinestationen Slipshavns

Omraade.

A. Situationen i Store-Bælt og Lille-Bælt den 8/4 Kl. 1800 216

1) Store-Bælt 216

2) Lille-Bælt 217

B. Begivenhederne i Store-Bælt og Lille-Bælt indtil Kl. 0400 den 9/4 217

1) Store-Bælt 217

2) Lille-Bælt 224

C. Begivenhederne i Store-Bælt og Lille-Bælt fra Kl. 0400 den 9/4 224

1) Styrkerne i Store-Bælt 224

2) Styrken i Lille-Bælt 235

3) Marinestationen Slipshavn (herunder Nyborg og Svendborg) 238

Øvrige udrustede Orlogsskibe.

A. Styrken i Frederikshavns-Omraadet 245

B. 1' Undervandsbaadsgruppe (Aarhus) 250

C. "Hejmdal" (Hirtshals) 252

D. "Beskytteren" (Esbjerg) 253

E. "Freja" (Helsingør) 256

Sømilitære Distrikter m.v.

A. Distrikt Nordlige Jylland 257

B. Distrikt Jyllands Vestkyst 258

C. Distrikt Bornholm 260

D. Det sømilitære Afsnit Grønsund 261

Luftmarinestationen Avnø 262

Oplysninger om Besættelsen af forskellige Omraader.

A. Masnedøfort 264

B. Gjedser 265

C. Middelfart 266

D. Korsør 267

VII. Sikringsstyrkens Afvikling 269

A. Skibsmateriellet 272

B. Marinestationen Slipshavn og Minespærringerne i Bælterne 276

C. Kystdefensionen og Københavns Minespærringer 279

D. Det sømilitære Afsnit Grønsund 282

E. Flyvevæsenet 283

F. De sømilitære Distrikter og Mineeftersøgningstjenesten 284

G. Kystudkigsvæsenet ..... 284.

I.

INDLEDENDE BEREDSKABSFORANSTALTNINGER.

I. INDLEDENDE BEREDSKABSFORANSTALTNINGER SOM FØLGE AF DE UROLIGE UDENRIGSPOLITISKE FORHOLD I AARET 1939.

Som Følge af de urolige udenrigspolitiske Forhold i Foraaret 1939 modtog Marineministeriet den 20' April mundtlig Ordre fra Forsvarsministeren til at undersøge Mulighederne for at etablere en Beredskabsstyrke for Søværnet under den Forudsætning, at den normalt forberedte Sikringsstyrke ikke skulde indkaldes, men at den planlagte militære Sommerudrustning skulde gennemføres i saa vid Udstrækning som muligt.

Dette resulterede i, at der den 27' s.M. blev truffet Bestemmelse om at genindkalde Mandskab den 8' Maj til Udrustning af:

Artilleriskibet "Peder Skram",

Torpedobaadene "Dragen", "Hvalen", "Laxen",

Mineskibet "Lossen",

Minefartøjerne "Kvintus" og "Sixtus"

og til Belægning paa følgende af Kystdefensionens Værker:

Middelgrundsfort,

Flakfort,

Draggørfort,

Kommandostationen "Lynetten".

Genindkaldelsen omfattede 415 Mand til Skibsmateriellet og 612 Mand til Kystdefensionen, idet Mandskabet i Hovedsagen var af følgende Aargange:

"Peder Skram"	Aargangene	1934 og -35,
Torpedobaadene og Mineskibene	-"-	1936 - 38,
Kystdefensionen	-"-	1937 - 38.

Man opnaaede herved at have et vist Beredskab med det genindkaldte - tidligere uddannede Mandskab, medens det i Foraaret 1939 nyindkaldte værnepligtige Mandskab modtog den indledende Uddannelse.

Denne indledende Uddannelse skønnedes at være afsluttet i Begyndelsen af Juli Maaned, hvorfor det genindkaldte Mandskab hjemsendtes den 14' og 15' Juli - henholdsvis for Kystdefensionens og for det før nævnte Skibsmateriels Vedkommende, saaledes at Søværnets militære Udrustninger fra dette Tidspunkt og til September s.A. omfattede følgende:

1. <u>Øvelseseskadren</u> bestaaende af:

Artilleriskibet "Niels Iuel",

Undervandsbaadsflotillen:

Værkstedsskibet "Henrik Gerner",
Undervandsbaaden "Havmanden",
- "Havfruen" til 31/7,
- "Havkalen" fra 31/7,
- "Dryaden",
- "Daphne",
- "Rota",

Torpedobaadsflotillen:

Torpedobaaden "Glenten",
- "Høgen",
- "Ørnen" til 24/7,
- "Hvalen" fra 24/7,

Minestrygeren "Søhunden",

Minefartøjet "Sixtus" fra 5/8 - 24/8.

2. <u>Kystdefensionen.</u>

En Vagts- og Tilsynsstyrke paa hvert af Hovedforterne:

"Middelgrundsfort", "Flakfort", "Dragørfort",

Uddannelsen af Mobiliseringsbesætning paa Kongelundsfort

(paabegyndt den 29/6).

3. Endvidere var følgende Skibsmateriel udrustet:

Inspektionsskibet "Hvidbjørnen"
(Fiskeriinspektion under Island),

Opmaalingsskibet "Ternen",
(Fiskeriinspektion paa Grønlands Vestkyst).

Opmaalingsskibet "Hejmdal"
(Fiskeriinspektion paa Færøerne og Radiopejlforsøg i danske Farvande),

Kongeskibet "Dannebrog",

Inspektionsskibet "Ingolf",
(fra den 26/7, Skoleskib for Søkadetlærlinge og Fiskeriinspektion i danske Farvande og Nordsøen),

Opmaalingsskiber "Freja",
(fra den 20/7, Opmaaling i danske Farvande).

Endelig var Kommandoen hejst i

Undervandsbaadsdivisionen
med Stationsskibet "Hekla" og 1 Undervandsbaad ("Bellona" til 18/7, "Havkalen" fra 18/7 - 31/7, "Havfruen" fra 31/7),

Mineskibsdivisionen
med "Lossen" som Stamskib.

Da det imidlertid maatte anses for særdeles ønskeligt at opretholde et vist Beredskab hele Aaret rundt - i den Udstrækning som de personelle og materielle Rammer tillod - blev der i Løbet af Sommeren truffet Bestemmelse om at udruste "Peder Skram" og 3 Torpedobaade af "Dragen"-Klassen fra Efteraaret 1939 og holde disse Enheder udrustet hele Vinteren, idet det var Hensigten med Tiden at tilstræbe en saadan Ordning, at der til Stadighed kunde holdes en Beredskabsstyrke udrustet omfattende følgende Materiel:

1 Artilleriskib,
3 Torpedobaade,
1 Værkstedsskib,
4 Undervandsbaade,
1 Minestrygningsfartøj

samt at denne Styrke i ca. 4 Maaneder af Sommerperioden suppleredes med

1 Artilleriskib,
3 Torpedobaade eller Minestrygere,
1 Mineskib,
2 Minefartøjer,
2 Undervandsbaade.

Ligeledes var det Hensigten med Tiden at tilstræbe et tilsvarende forøget Beredskab saavel for Kystdefensionen som for Flyvevæsenet.

For Kystdefensionens Vedkommende blev der saaledes i Løbet af Sommeren truffet Bestemmelse om at forøge Efteraarsindkaldelsen fra ca. 80 til 175 Mand.

Da de udenrigspolitiske Forhold i Europa i sidste Halvdel af August skærpedes mere og mere som Følge af Tysklands Krav til Polen, blev der truffet følgende indledende Sikringsforanstaltninger:

a. Eftersynsarbejder og Reparationer paa oplagt Skibsmateriel fremskyndedes.

Den 18/8 blev der saaledes beordret Overarbejde paa "Peder Skram", "Dragen" og "Laxen", der alle var til almindeligt Eftersyn efter Togt.

"Ørnen" laa fra den 21/7 med Turbinehavari, og der var Over- og Natarbejde paa Fabrikken "Atlas" for saa hurtigt som muligt at faa Havariet udbedret, saa Baaden i Slutningen af August forventedes klar ca. 10/9.

Den 21/8 beordredes Bevogtningsfartøjerne "Makrelen", "Nordkaperen", "Havkatten" og "Sælen", som var oplagt i Skur og ikke planlagt udrustet i Tilfælde af Sikringsstyrkens Formering, efterset og klargjort.

S.D. beordredes Inspektionsskibet "Beskytteren", der heller ikke var planlagt udrustet under Sikringsstyrken, efterset og klargjort.

b. Søværnskommandovagten etableredes den 22/8.

Efterretningstjenesten udvidedes, idet følgende Antal Kystudkigsstationer beordredes oprettet som følger (jvfr. Bilag Nr. 92):

Den	21/8	6	Stationer,
-	27/8	11	- ,
-	28/8	10	- .

Endvidere blev der den 21', 22', 23', 26' og 29' foretaget Luftrekoghoscering over danske Farvande med 2 Luftfartøjer, der gik sammen.

De 3 førstnævnte Dage rekognosceredes Øst, Syd og Vest om Møen, Falster og Lolland.

Den 26' rekoghoscerede over Kattegat omkring Anholt og Læsø foranlediget af et fra Udenrigsministeriet meddelt Rygte

om en engelsk Flaade ved Anholt.

Den 29' rekognosceredes over Smaalandsfarvandet, Store-Bælt og Kattegat.

I denne Forbindelse skal nævnes, at der den 24/8 blev givet Flyvevæsenet følgende Forholdsordre:

"Natflyvning maa ikke foretages udenfor Københavns nærmeste Omegn. Under al Flyvning skal danske Luftfartøjer holde sig over dansk Territorium. Forud for længere Flyvning indhentes Søværnskommandoens Forholdsordre".

c. Det udrustede Flaademateriel blev sammendraget i København som følger:

Øvelseskadren, der opholdt sig i Køge Bugt, blev den 24/8 Em. beordret til at være i København den 25/8 Kl. 0800.

Den 24/8 beordredes Minefartøjet "Sixtus" til at udgaa af Eskadren og at afgaa til Flaadestationen.

S.D. beordredes Inspektionsskibene "Ingolf" og "Hvidbjørnen" til at afgaa henholdsvis fra Doggerbanke og fra Island til Sundet.

De 2 Skibe ankom til Flaadestationen henholdsvis den 26' og 30' s.M.

Den 27/8 ankom Opmaalingsskibet "Hejmdal" til Flaadestationen.

Den 28/8 beordredes Opmaalingsskibet "Freja" til Flaadestationen og ankom hertil s.D.

Den 2/9 beordredes Opmaalingsfartøjet "Ternen" oplagt i Godthaab og Besætningen til at afgaa til København med første Skib.

Besætningen afgik fra Grønland den 7/9 og ankom den 19/9 til København.

Ved Eskadrens Ankomst til København den 25/8 blev der givet den følgende Forholdsordre:

"Paa Grund af den spændte udenrigspolitiske Situation skal Eskadren foreløbig tage Station i Sundet".

S.D. beordrede Eskadrechefen Ombordtagning af Krigstorpedoer i Undervandsbaadsflotillen og i 2'Torpedobaadsgruppe, saaledes at hver af U-Baadene havde 1 Stk. Øvelsestorpedo og hver af Torpedobaadene 2 Stk. Øvelsestorpedoer om Bord, medens Resten af Torpedoerne efter fornøden Indskydning skulde gøres krigsklare.

Endvidere beordrede Eskadrechefen Installation af Belysning af NationalFlaget i Torpedobaadsgruppen og den 26/8 Rekvirering af Dybdebomber til 2'Torpedobaadsgruppe, der indtil den 1/9 magasineredes om Bord i "Niels Iuel".

S.D. (den 26/8) beordredes Eskadren til at forblive paa Holmen, herfra dog undtaget Torpedo- og Undervandsbaade, der skulde indskyde Torpedoer.

Den 28' og 29' s.M. indskød Undervandsbaadsflotillen og 2' Torpedobaadsgruppe de ombordtagne Torpedoer.

Om Em. den 30' s.M. meddeltes der Eskadren Forholdsordre til at afgaa til Sundet for Afholdelse fortrinsvis af Skibs- og Flotilleøvelser i Farvandet mellem København og Helsingør, idet Øvelserne skulde være af en saadan Art, at de under den spændte Situation ikke kunde vække Foruroligelse. Øvelser med neddykkede U-Baade, Skydeøvelser og Projektørøvelser maatte ikke afholdes. Om Em. s.D. afgik Eskadren til Ankerplads Nord for Middelgrunden.

S.D. Em. (den 30/8) meddeltes der Eskadren følgende Ordre:

"Undervandsbaadene skal i Overfladen udenfor Havn føre saa stort Flag som passende muligt og om Natten have det belyst".

d. Den 29/8 Em. blev det bestemt at genindkalde Mandskab til Mineskibet "Lossen", Minefartøjerne "Kvintus" og "Sixtus" samt til Københavns Minespærringer - ialt 117 Mand.

Genindkaldelsesordrerne udgik samme Dage Em., og der mødte ialt 106 Mand - dels samme Dags Aften og dels næste Formiddag.

Den 30/8 formoredes "Lossen", "Kvintus" og "Sixtus" i en Mineskibsflotille, der underlagdes Søværnskommandoen direkte.

S.D. oprettedes Kommandoen "Københavns Minespærringer",

der underlagdes Kystdefensionen.

Den 31/8 var Mineskibsflotillen sejlklar, og den 1/9 var alt Minespærringsmateriel til Københavns Minespærringer klargjort.

6. Den 28/8 udsendtes til de designerede Chefer for Søværnets Skibe, Etablissementer og lign.

Søværnskommando-Ordre Nr. 1 af 28/8 1939:

"Direktiv for Søværnets Optræden under forskellige Forhold" (se Bilag Nr. 1),

Søværnskommando-Ordre Nr. 2 af 28/8 1939:

"Forholdsordre vedrørende Optræden overfor Neutralitetskrænkelser" (se Bilag Nr. 2),

Søværnskommando-Ordre Nr. 3 af 28/8 1939:

"Vejledning angaaende dansk territorialt Farvands Udstrækning med Hensyn til Neutralitetsforhold" (se Bilag Nr. 4),

Søværnskommando-Ordre Nr. 4 af 12/9 1938:

"Almindelige Bestemmelser for Sikringstjeneste" (se Bilag Nr. 5),

Søværnskommando-Ordre Nr. 7 af 20/9 1938:

"Bestemmelser for i hvilken Udstrækning Søværnskommando-Ordrer skal være kendt m.v." (se Bilag Nr. 6),

Søværnskommando-Meddelelse Nr. 1 af 17/9 1938:

"Uddrag af de svenske Neutralitetsbestemmelser" (se Bilag Nr. 7),

Søværnskommando-Meddelelse Nr. 2 af 27/9 1938:

"Søværnskommandoens Telefonforbindelser m.v." (se Bilag Nr. 8),

Søværnskommando-Meddelelse Nr. 3 af 30/9 1938:

"Instruks for sømilitære Distriktschefer" (se Bilag Nr. 9),

Bestemmelser for Luftmeldetjeneste fra Søværnets Enheder af 28/8 1939 (se Bilag Nr.18).

Disse Bestemmelser skulde i Hovedsagen danne Grundlaget for Søværnets Optræden under en eventuel Neutralitetssituation.

II.

SIKRINGSSTYRKENS FORMERING.

"Triton"	2 x 24 Timer	Som Følge af Tankeftersyn
"Springeren" "Havørnen" "Søridderen" "Narhvalen" "Støren"	12 Timer	

Af Kystdefensionens Værker, der var planlagt bemandet, havde følgende Kommando hejst den 1/9:

Kommandostationen Lynetten samt Middelgrundsfort, Flakfort og Dragørfort, der dog alle kun var belagt med en mindre Vagts-og Tilsynsstyrke.

Endvidere var Kommandoen hejst paa Kongelundsfort, hvor den 1' Mobiliseringsbesætning efter Fortets Omarmering blev uddannet.

De øvrige af Værkerne var ubelagt under Tilsyn af en Fortmester.

For Flyvevæsenets Vedkommende var 1' Luftflotille (Rekognosceringsluftfartøjerne - ialt 13, alle flyveklare) og 9' Luftgruppes Luftfartøjer (ialt 2, begge flyveklare) baseret paa Luftmarinestationen København, og 2' Luftflotille (Jagerluftfartøjerne - ialt 9, heraf 6 flyveklare) baseret paa Luftmarinestationen Avnø.

Begge Luftmarinestationer havde som normalt Kommandoen hejst.

Den 1/9 udbrød Krigen mellem Tyskland og Polen. I den Anledning udstedte Regeringen s.D. følgende Neutralitetserklæring:

"Den danske Regering har besluttet under den Krig, som er udbrudt mellem Tyskland og Polen, for Danmarks Vedkommende at iagttage en fuldstændig Neutralitet.

Vedrørende Danmarks Neutralitet gælder de Bestemmelser, som i Tilknytning til Deklaration af 27' Maj 1938 mellem Danmark, Finland, Island, Norge og Sverige er udfærdiget ved kgl. Anordning af 31' s.M. angaaende visse Neutralitetsbestemmelser" (se Bilag Nr. 19).

II. SIKRINGSSTYRKENS FORMERING.

(Jvfr. Bilag Nr. 81: "Fortegnelse over Søværnets Skibsmateriel ved Sikringsstyrkens Formering",
" " 89: "Fortegnelse over Kystdefensionens Værker ved Sikringsstyrkens Formering",
" " 90: "Fortegnelse over Søværnets Luftfartøjsmateriel ved Sikringsstyrkens Formering" og
" " 91: "Fortegnelse over Søværnets Personel").

I Henhold til det den 1/9-39 gældende Hefte "Søværnet, Personellets Fordeling ved Mobilisering og Sikringsstyrkens Formering" var følgende Materiel planlagt bemandet og udrustet i Tilfælde af Mobilisering eller Sikringsstyrkens Formering:

Kystflaaden.

Skibsgruppen:	"Niels Iuel", "Peder Skram",
T-Flotillen:	"Dragen", "Hvalen", "Laxen", "Glenten", "Høgen", "Ørnen",
Minestrygere:	"Springeren", "Søhunden", "Havørnen", "Søridderen", "Narhvalen", "Støren",
U-Baade:	"Havmanden", "Havfruen", "Havkalen", "Dryaden", "Daphne", "Triton",
Værkstedsskib:	"Henrik Gerner",
Mineskibe m.fl.:	"Lossen", "Sixtus", "Kvintus"

Stations- og Inspektionsskibe.

"Ingolf",
"Hvidbjørnen",
"Hejmdal".

Flyvevæsenet.

Luftmarinestationerne København og Avnø,
1'Luftflotille, bestaaende af 3 Luftgrupper,
2' -"- , -"- " 2 -"- ,
9'Luftgruppe (2 Torpedo-Bombe-Luftfartøjer).

Kystdefensionen.

Lynetten,
Middelgrundsfort,
Flakfort,
Dragørfort,
Mosede Batteri,
Masnedøfort,
Haarbøllebatteri,
Krigsfyrene,
Københavns Minespærringer.

(Skibsmateriellet, der er planlagt udrustet i Tilfælde af Mobilisering eller Sikringsstyrkens Formering, skal, <u>naar det ikke er udrustet</u>, være oplagt paa følgende Varsler, med mindre Havari eller Eftersyn medfører et længere Varsel, i sidste Tilfælde skal Søværnskommandoens Godkendelse hertil indhentes:

Artilleriskibe	24 Timer,
Torpedobaade Minestrygere Mineskibe	12 " ,
Minefartøjer Minebaade	6 " ,
Undervandsbaade	8 " ,
Inspektionsskibe og andet Skibsmateriel	24 ").

Den 1/9 var følgende af det foran nævnte Skibsmateriel <u>ikke udrustet</u> og laa paa vedføjede Varsel:

"Peder Skram" "Dragen" "Laxen"	2 x 24 Timer 2 x 24 " 2 x 24 "	Som Følge af Eftersynsarbejder efter Togt
"Ørnen"	ca. 9 Døgn	Som Følge af Turbinehavari.

(jvfr. Bilag Nr. 27).

Den 1/9 om Eftermiddagen blev der truffet Bestemmelse om Genindkaldelse af Sikringsstyrkens Personel til den ikke i Forvejen udrustede Del af Flaaden (herfra undtaget Personel til Artilleriskibet "Peder Skram") samt Suppleringsmandskab til Flyvevæsenet og Artilleriskibet "Niels Iuel" - ialt 695 Mand. Genindkaldelsesordrerne udgik samme Eftermiddag, og der mødte ialt 648 Mand - dels samme Aften og dels i Løbet af Natten og den paafølgende Dag.

Aarsagen til, at der ikke blev genindkaldt Mandskab til "Peder Skram", var dels, at dette Personel var af temmelig gammel Aargang (1934 og -35) og tidligere paa Aaret havde været genindkaldt i godt 2 Maaneder, og dels at der - som foran anført - var forberedt Indkaldelse af nyt værnepligtigt Mandskab til Udrustning af "Peder Skram" i Efteraaret 1939.

Genindkaldelsesordrerne til "Peder Skram"s Mandskab laa dog klar til hurtig Udsendelse for det Tilfælde, at Situationen skulde nødvendiggøre det.

Mellem Kl. 1420 og 1522 udtelefoneredes Meddelelsen om Genindkaldelsen fra Søværnskommandoen til Søværnets Myndigheder og Institutioner i følgende Ordlyd:

"Der er udstedt Indkaldelsesordre til alt i Mobiliseringshæftet anført Skibsmateriel undtagen "Peder Skram" ".

I Løbet af Eftermiddagen den 1/9 blev der endvidere truffet Bestemmelse om Genindkaldelse til Kystdefensionen af en Sikringsstyrke bestaaende af en reduceret Mobiliseringsbesætning til Middelgrundsfort, Flakfort, Dragørfort, Masnedebatteri samt Suppleringsmandskab til Kommandostationen Lynetten - ialt 860 Mand af Aargangene 1934, -35 og -36.

Denne Indkaldelse blev planlagt og forberedt i Løbet af Natten mellem den 1' og 2' September, og Genindkaldelsesordrerne udgik Kl. 0500 den 2/9.

Ialt mødte 812 Mand - dels den 2' om Aftenen og dels den paafølgende Dag.

Den 3/9 udbrød Krigen mellem Tyskland og England-Frankrig, og Regeringen udstedte i den Anledning den 4/9 en tilsvarende Neutralitetserklæring.

I Tilslutning til Neutralitetserklæringerne og som Følge af Krigstilstanden blev følgende Anordninger, Love og Bekendtgørelser udstedt:

"Kgl. Anordning af 1/9 1939 om Ikraftsættelse af de i Kongelig Anordning Nr. 209 af 31/5 1938 angaaende visse Neutralitetsbestemmelser indeholdte Forskrifter" (jvfr. Bilag Nr.
(jvfr. Bilag Nr. 21) og

"Kgl. Anordning af 1/9 1939 om Forbud mod krigsførende Magters Krigsfartøjers Adgang til visse danske Havne og andet dansk territorialt Farvand"
(jvfr. Bilag Nr. 22),

Bekendtgørelse af 2/9 1939 angaaende danske Undersaatters Forhold overfor krigsførende Magters Regeringsskibe
(jvfr. Bilag Nr. 23),

Lov af 2/9 1939 om ekstraordinære Foranstaltninger vedrørende Skibsfarten,

Midlertidig Lov af 2/9 1939 om Ændringer i Værnepligtslovgivningen
(jvfr. Bilag Nr. 24),

"Bekendtgørelse af 3/9 1939 om Hemmeligholdelse af Oplysninger om Skibes Positioner, Bevægelser og Ladninger"
suppleret med

"Bekendtgørelse af 9/9 1939 om Tillæg til Bekendtgørelse af 3/9 1939 om Hemmeligholdelse af Oplysninger om Skibes Positioner, Bevægelser og Ladninger"
(jvfr. Bilag Nr. 25),

Bekendtgørelse af 2/9 1939 om ekstraordinært Radiomateriel i Skibe,
(jvfr. Bilag Nr. 26),

Bekendtgørelse af 3/9 1939 angaaende Mørklægningsforanstaltninger i Skibe,

Den reducerede Mobiliseringsbesætning var planlagt saaledes, at der med det genindkaldte Mandskab og det ved Kystdefensionen i Forvejen tjenstgørende Mandskab (Vinterholdet 1938 og Foraarsholdet 1939) kunde besættes følgende Skyts:

Paa Middelgrundsfort:	4 - 17 cm K, 4 - 12 cm P.K.,
	3 - 75 mm P.K.,
" Flakfort:	6 - 21 cm K, 4 - 12 cm P.K.,
	2 - 75 mm P.K., 6 AL-Rekylgeværer,
" Dragørfort:	2 - 17 cm K, 4 - 12 cm P.K.,
" Mosedebatteri:	2 - 12 cm Haubitz, 4 - 75 mm P.K.,
	9 AL-Rekylgeværer,
" Kongelundsfort:	4 - 15 cm K, 6 AL-Rekylgeværer.

Til Sammenligning skal anføres, at Genindkaldelserne til Kystdefensionen fra 8/5 - 14/7 -39 var planlagt saaledes, at der med det genindkaldte Mandskab (af Aargangene 1937 og Foraar 1938) og det normalt indkaldte Mandskab, der paa dette Tidspunkt gjorde Tjeneste ved Kystdefensionen, kunde besættes følgende Skyts:

Paa Middelgrundsfort:	3 - 30,5 cm K, 4 - 12 cm P.K.,
	3 - 75 mm P.K.,
" Flakfort:	6 - 21 cm K, 4 - 12 cm P.K.,
	2 - 75 mm P.K.,
" Dragørfort:	4 - 17 cm K, 4 - 12 cm P.K.

Bestemmelserne om de her nævnte Indkaldelser og Formeringen af en Sikringsstyrke blev formuleret i Søværnskommandoens Skrivelse J. Nr. 597/1939 af 1/9 1939, der blev udsendt til Søværnets Myndigheder og Institutioner og havde følgende Ordlyd:

"Idet der er bestemt:

1) Formering af en Sikringsstyrke bestaaende af det i Heftet "Søværnet. Personellets Fordeling ved Mobilisering og Sikringsstyrkens Formering" anførte Skibs-og Fartøjsmateriel undtagen Artilleriskibet "Peder Skram",

2) Belægning af Kommandostationen Lynetten, Middelgrundsfort, Flakfort, Dragørfort, Kongelundsfort og Mosedebatteri, bestemmer Søværnskommandoen, at det ved Søværnet tjenstgørende

Personel tiltræder Tjeneste i Henhold til Fordelingen i ovennævnte Hefte for saa vidt angaar det nævnte Fartøjsmateriel, Forter, Værker m.v.

Det til Artilleriskibet "Peder Skram" designerede i Øjeblikket tjenstgørende Personel stilles til Raadighed for Kystflaaden.

Det til andre end de anførte Forter og Værker designerede i Øjeblikket tjenstgørende Personel med Undtagelse af Orlogskaptajn (R) Benzon stilles til Raadighed for Kystdefensionen.

Det til Søtransportvæsenet udsatte Personel er indkaldt til Tjeneste, og Søløjtnant I (R) G. B. Nørgaard er ansat som Søtransportvæsenets Stationsofficer paa Fyen.

Dette meddeles herved til Efterretning.

Rechnitzer.

Den 1/9 blev 42 Kystudkigsstationer telefonisk beordret oprettet, og hermed var samtlige 72 Kystudkigsstationer etableret, idet 3 Stationer havde været etableret fra 10/5-39, nemlig Romsø, Baagø og Dueodde (jvfr. Bilag Nr. 92: "Kystudkigsstationernes Etablering under Sikringsstyrken 1939/40").

Kl. 1025 den 1/9 var Eskadren pr. Telegram blevet beordret til at afgaa til Flaadestationen.

Kl. 1230 var samtlige Enheder fortøjet paa Holmen, hvor der i Henhold til Ordre fra Eskadrechefen blev fyldt op med Brændsel og Vand samt taget resterende Krigstorpedoer om Bord i Torpedobaadsgruppen.

Efter Modtagelsen af den telefoniske Meddelelse fra Søværnskommandoen Kl. 1425 om Genindkaldelserne til alt i Mobiliseringshæftet anførte Skibsmateriel undtagen "Peder Skram" fik Eskadren Kl. 1443 paa Forespørgsel bekræftet fra Søværnskommandoen, at det var ensbetydende med Sikringsstyrkens Formering, hvorefter Kystflaaden betragtede Øvelseseskadren som ophørt og alt Skibsma-

teriellet med Undtagelse af Mineskibsflotillen og Stations- og Inspektionsskibene underlagt Chefen for Kystflaaden, indtil nærmere Ordre fra Søværnskommandoen maatte foreligge om Skibsmateriellets taktiske Inddeling.

Kl. 1630 s.D. deltog Chefen for Kystflaaden i et Møde i Marineministeriet og modtog her Ordre til, at en af 2' Torpedobaadsgruppes Baade indtil videre skulde tage Post til Ankers ved Middelgrundsfort og ligge med Damp paa kort Varsel klar til at optræde, hvis Forholdene maatte gøre det nødvendigt.

Fra Kl. 1900 den 1/9 til Kl. 0900 den 4/9 havde Torpedobaadene "Hvalen", "Høgen" og "Glenten" tørnvis Post i Henhold til denne Ordre.

Som Følge af at Undervandsbaaden "Triton" den 1/9 var til Tankeftersyn og laa paa 2 x 24 Timers Varsel, bestemtes det i Stedet at udruste Undervandsbaaden "Ran", der laa klar og krævede samme Besætning.

Da Torpedobaaden "Ørnen" som Følge af Turbinehavari ikke kunde forventes klar før ca. 10/9, bestemtes det at udruste Bevogtningsfartøjet "Hvalrossen", indtil "Ørnen" var klar.

"Hvalrossen" hejste Kommando 2/9 Fm., men paa dette Tidspunkt viste det sig, at "Ørnen" kunde forventes klar ca. 6/9, hvorfor Bestemmelsen ændredes derhen, at "Ørnen" i Stedet hejste Kommando med sin oprindelige Besætning, der siden Turbinehavariet havde været til Tjeneste i "Hvalen", som saa i Stedet fik den genindkaldte Besætning. Kommandohejsning og Besætningsskifte fandt Sted den 2/9.

Endelig blev der den 1/9 truffet Bestemmelse om at udruste Inspektionsskibet "Islands Falk", der ikke var planlagt udrustet under Sikringsstyrken. Grunden hertil var Ønsket om at kunne sende et Stationsskib til Færøerne. Kommandoen i Inspektionsskibet blev hejst den 2/9 Em.

Skibsmateriellet, der var under Kommando forinden Sikringsstyrkens Formering, var krigsberedt med Materiel og Personel om

Bord i Løbet af den 2/9.

Det øvrige Skibsmateriel var klar som følger:

Den 3/9: Torpedobaadene "Dragen" og "Laxen",
Undervandsbaaden "Ran",
Minestrygerne "Springeren", "Støren" og "Søridderen"

" 4/9: Minestrygeren "Nærhvalen",

" 5/9: -"- "Havørnen",
Inspektionsskibet "Islands Falk",

" 7/9: Torpedobaaden "Ørnen".

Aarsagen til "Nærhvalen"s og "Havørnen"s Forsinkelse var mindre Havarier, der viste sig under Dampprøverne, paa Maskin- og Kedelanlæg.

For "Islands Falk"s Vedkommende var Aarsagen Kedelhavari.

Den 2/9 blev Kommandoen strøget i Kongeskibet "Dannebrog" og i Opmaalingsskibet "Freja", der begge havde været udrustet ved Sikringsstyrkens Formering men ikke var planlagt udrustet under denne.

Som det fremgaar af Bilag Nr. 91: "Fortegnelse over Søværnets Personel" mødte følgende Antal genindkaldte til Tjeneste ved Søværnet ved Sikringsstyrkens Formering og i Dagene umiddelbart herefter:

114	Officerer (i Res. og afsk.),	
25	Kvartermestre og lign.,	
39	Kadetter og lign.,	
23	Underkvartermestre og lign.,	
61	Mæther, Elever og lign.,	
580	vpl. Mandskab	(Flaaden, Flyvevæsenet m.fl.),
753	- -	(Kystdefensionen)
ialt 1595	Mand,	

saaledes at Søværnets samlede Personelstyrke omkring Midten af September udgjorde:

450 Officerer,
230 Kvartermestre og lign.,
152 Kadetter og lign.,
171 Underkvartermestre og lign.,
432 Mæther, Overkonstabler, Elever og lign.,
1813 vpl. Mandskab (Flaaden, Flyvevæsenet m.fl.)x)
1071 - - (Kystdefensionen)

ialt 4319 Mand.

---

x) Heri medregnet 371 vpl. nyindkaldte den 11/9.

III.

NEUTRALITETSTJENESTENS ETABLERING OG MATERIELLETS FORDELING.

III. NEUTRALITETSTJENESTENS ETABLERING OG MATERIELLETS FORDELING.

A. Skibsmateriellet.

Hovedretningslinien for Søværnskommandoens Dispositioner med Henblik paa Skibsmateriellets Fordeling var følgende:

a. Hurtig Udsendelse af Stationsskibe til de vigtigste Farvandsafsnit, saaledes at der saavidt muligt overalt findes et Orlogsskib, der - uden for lang Sejlads - kan optræde hurtigt i Tilfælde af mindre Neutralitetskrænkelser.

b. Det egentlige militære Materiel udsættes ikke til Bevogtningstjeneste, men holdes i størst muligt Omfang samlet i et passende centralt Omraade med det Formaal at have en operationsduelig Styrke, der i paakommende Tilfælde skal kunne være handledygtig til at imødegaa Neutralitetskrænkelser af alvorlig Art - samt saavidt muligt være intakt, saafremt Landet skulde blive indraget i Krig.

I Overensstemmelse hermed var der den 1/9 udarbejdet Direktiver for Inspektionsskibene "Ingolf" og "Hvidbjørnen" samt for Opmaalingsskibet "Hejmdal" som Stationsskibe henholdsvis i Store-Bælt, i det nordlige Kattegat og i Lille-Bælt. I Direktiverne (jvfr. Bilag Nr. 36, 37 og 38) var der som Opgave angivet: "--- i Henhold til gældende Bestemmelser - særlig de udstedte Søværnskommandoordrer - at holde Farvandet under Observation samt at varetage de Neutralitetsopgaver, der maatte komme til at foreligge".

Endvidere var der i Direktiverne angivet, at det af Hensyn til samtlige foreliggende Forhold maatte anses for mest hensigtsmæssigt, at der ikke sejledes om Natten.

Alle 3 Skibe, der var direkte underlagt Søværnskommandoen, afgik fra Flaadestationen den 2/9 og ankom til deres respektive Omraader den 3/9. Samme Dags Aften blev "Hvidbjørnen" imidlertid beordret til at varetage Tjenesten som Stationsskib paa Vestkysten med Esbjerg som Basishavn. "Hvidbjørnen" ankom til Esbjerg den 4/9, og den 6/9 blev der givet Chefen for "Hvidbjørnen" Ordre til - i Forbindelse med havende Tjeneste - indtil videre at betragte sig som sømilitær Distriktschef for Omraadet omkring Esbjerg.

Til Erstatning for "Hvidbjørnen" som Stationsskib i det

nordlige Kattegat blev beordret Inspektionsskibet "Islands Falk", der overtog Stationstjenesten den 6/9.

Iøvrigt blev Tjenesten som Stationsskibe i danske Farvande varetaget som følger i Tiden indtil den 21/11 1939:

Store-Bælt:	"Ingolf" til den 29/10, "Hvidbjørnen" fra den 29/10,
Lille-Bælt:	"Hejmdal" til den 29/9, "Henrik Gerner" fra den 30/9,
Sundet:	"Henrik Gerner" fra den 27/9 - 29/9, "Hvidbjørnen" fra den 3/10 - 29/10,
Kattegat Nord:	"Islands Falk" til den 13/9, "Henrik Gerner" fra den 13/9 - 26/9, "Beskytteren" fra den 27/9 - 2/10,
Vestkysten (Esbjerg):	"Hvidbjørnen" fra den 4/9 - 2/10, "Beskytteren" fra den 3/10 - 21/11,
Færøerne:	"Islands Falk" fra den 17/9 - 10/11.

Den 3/9 bestemtes det at formere efternævnte Skibsmateriel i en Eskadre, der benævntes 1' Eskadre med Chefen for Kystflaaden som Eskadrechef:

Skibsgruppen: "Niels Iuel",

Torpedobaadsflotillen:
1'Torpedobaadsgruppe: "Dragen", "Hvalen" og "Laxen",
2' -"- : "Glenten", "Høgen" og "Ørnen",

Undervandsbaade: "Havmanden", "Havfruen" og "Havkalen",

Værkstedsskib: "Henrik Gerner",

Minestrygere:
1'Minestrygergruppe: "Springeren", "Søhunden" og "Havørnen".

1' Eskadre beordredes til at afgaa den 4/9 Kl. 0900 til Aarhus-Bugten og tage Station i dette Farvand med det Formaal til enhver Tid at være samlet og klar til Anvendelse, naar Forholdene maatte gøre det nødvendigt.

1' Eskadres Skibe ankom til Aarhus-Bugten den 4/9 med Undtagelse af "Havørnen" og "Ørnen", der paa Grund af de tidligere nævnte Havarier først ankom henholdsvis den 5/9 Em. og den 8/9 Fm.

I Direktivet af 3/9 til 1' Eskadre (jvfr. Bilag Nr. 29) lægges der størst mulig Vægt paa Mandskabets Uddannelse paa Mobiliseringsposterne, dog i Forbindelse med streng Økonomi med Hensyn til Brændselsforbruget. Dette Direktiv suppleredes med:

a. Søværnskommandoens Skrivelse J.597/1939 af 6/9 (jvfr. Bilag Nr. 30), hvori det - for at undgaa unødvendigt Slid paa Materiel og Personel samt for at kunne gennemføre den strengeste Økonomi med Brændsel - bestemmes, at Eskadren ikke skal etablere Patrouillelinier eller udsende Patrouillefartøjer, saalænge Forholdene ikke ændres. (Ordren til 1'Eskadre om, at der ikke skulde patrouilleres, var forinden givet radiotelegrafisk den 5/9 Kl. 1125).

b. Ordre af 7' el. 8/9: "Indtil videre maa fremmede Krigsskibe ikke belyses om Natten".

c. Søværnskommandoens telefoniske Besvarelse af 15/9 paa Forespørgsel fra 1'Eskadre: "Ved Overflyvning af danske Krigsskibe i Gennemsejlingsfarvandene og udenfor Søterritoriet vil der intet være at foretage".

d. Ordre af 16/9: "Undervandsbaadsøvelser skal ogsaa om Dagen holdes indenfor det i Eskadrens Direktiv angivne Omraade for Natøvelser" (jvfr. Bilag Nr. 31).

e. Søværnskommandoens Skrivelse J.18[27] af 16/12 -39 med Bifaldelse af Eskadrens Forslag om i det Tidsrum, hvor Kaliberskydning om Natten afholdes, at udvide Natøvelsesfeltet saaledes, at dette i Farvandet mellem Tunø og Svanegrunden mod Øst begrænses af Skydeplads Nr. 10's østlige Grænse.

Den 6/9 beordrede Søværnskommandoen alle de udrustede Enheder forsynet med Nationalitetsmærker, der skulde være synlige fra Luften for herved at sikre, at vore Orlogsskibes Nationalitet kunde erkendes af krigsførende Magters Luftfartøjer.

Den 13/9 udgik Værkstedsskibet "Henrik Gerner" af 1' Eskadre og afgik til Frederikshavn for at overtage Tjenesten som Stationsskib i det nordlige Kattegat i Stedet for Inspektionsskibet "Islands Falk", der skulde frigøres til Tjenesten som Inspektions- og Stationsskib paa Færøerne.

Til Erstatning for "Henrik Gerner" som Moderskib for Eskadrens Undervandsbaade blev det bestemt at anvende Isbryderen "Tyr", der var blevet stillet til Raadighed for Søværnet. "Tyr" blev i den Anledning slæbt til Aarhus og virkede fra den 19/9 som Depotskib for Undervandsbaadene.

Det øvrige udrustede Skibsmateriel fordeltes som følger:

1. Den 4/9 formeredes Undervandsbaadsflotillen i Sundet - direkte underlagt Søværnskommandoen - bestaaende af Undervandsbaadene "Dryaden", "Daphne", "Rota" og "Ran" med Divisionschefen om Bord i "Hekla" som Flotillechef.

Fra den 7/9 stationeredes 2 af Flotillens U-Baade i Helsingør med Opmaalingsskibet "Freja" som Depotskib og 2 paa Holmen.

I Direktivet for Undervandsbaadsflotillen i Sundet af 7/9 (jvfr. Bilag Nr. 32) beordres Flotillechefen til at ordne en Tørn med Hensyn til Baadenes Stationering henholdsvis i Helsingør og paa Flaadestationen. Endvidere angaves i Direktivet, at Undervandsbaadene normalt skulde ligge paa kort Varsel, og det skulde tilstræbes, at kun én Baad ad Gangen afholdt Eftersyn, der medførte længere Varsel.

Flotillens Baade var indtil Begyndelsen af Oktober stationeret som følger:

I Helsingør: "Dryaden" og "Daphne" til den 21/9,
"Rota" fra den 21/9 - 10/10,
"Ran" fra den 21/9 - 5/10,

Paa Flaadestationen: "Rota" og "Ran" til den 21/9,
"Dryaden" fra den 21/9 - 10/10,
"Daphne" fra den 21/9 - 5/10.

Under 6/10 blev der fra Søværnskommandoen udsendt den i Bilag Nr. 33 angivne samlede Plan for alle de udrustede Undervandsbaades Fordeling og Stationering omfattende Tidsrummet indtil Efteraar 1940. Planen blev fulgt med de paa Bilaget anførte Ændringer. Samtidig med Udsendelsen af denne Plan fastsattes følgende Gruppeinddeling for Undervandsbaadene:

1' Gruppe: de til 1' Eskadre knyttede U-Baade,
2' Gruppe: de ved Helsingør stationerede U-Baade,
3' Gruppe: de paa Flaadestationen stationerede U-Baade.

Den 5/10 skiftedes Kommandoen fra "Ran" til "Triton", da førstnævnte skulde til Eftersyn.

Den 14/10 ophævedes Undervandsbaadsflotillen i Sundet, og de 2 Undervandsbaadsgrupper stationerede henholdsvis ved Helsingør og paa Flaadestationen underlagdes fra s.D. Søværnskommandoen direkte.

Den paa Flaadestationen stationerede Undervandsbaadsgruppe benyttede som hidtil Stationsskibet "Hekla" som Moderskib.

2. Den 4/9 udgik Minefartøjet "Sixtus" af Mineskibsflotillen og underlagdes Københavns Minespærringer (se herom senere).

S.D. underlagdes 2' Minestrygergruppe bestaaende af "Søridderen", "Narhvalen" og "Støren" Kystdefensionen som militære Patrouillefartøjer (se herom senere). I Perioden fra 6/9 til 30/9 var Bevogtningsfartøjet "Makrelen" udrustet i Stedet for "Støren" som Følge af Havari paa sidstnævnte.

3. Mineskibsflotillen ("Lossen" og "Kvintus") forblev direkte underlagt Søværnskommandoen stationeret ved København for at være klar til Løsning af eventuelt opstaaende Mineopgaver.

Da saadanne ikke synes at komme til at foreligge øjeblikkeligt, beordredes "Lossen" den 13/9 til at afgaa den 14/9 Fm. fra København medtagende en Minebaad og Øvelsesmateriel til Aarhus-Afsnittet og her underlægges 1'Eskadre.

"Kvintus" underlagdes Søværnskommandoen direkte fra samme Tidspunkt og beordredes den 19/9 til at afgaa den 21/9 Fm. til Slipshavn for her at tage Station med det Formaal at være klar til Minearbejder i de omliggende Farvande.

I Sejlordren til "Kvintus" (jvfr. Bilag Nr. 42) anføres endvidere, at en Minebaad vil blive stationeret i Slipshavn underlagt "Kvintus", samt at Minekabler og Stationskabler vil blive oplagt i Korsør under Minefartøjets lejlighedsvise Tilsyn.

B. Kystdefensionen og Københavns Minesperringer.

Den 3/9 var Middelgrundsfort,
Flakfort,
Dragørfort og
Kosedebatteri

bemandet med den tidligere nævnte, reducerede Mobiliseringsbesætning, der dels bestod af det genindkaldte Mandskab og dels af det forinden Sikringsstyrken ved Kystdefensionen tjenstgørende Mandskab.

Efter at Krigen mellem Tyskland og England-Frankrig var udbrudt den 3/9, blev det samme Dag bestemt at udlægge de

forberedte Kabel-Minespærringer ved København den 4/9. Formaalet med Udlægningen var hovedsagelig, at man ved denne Foranstaltning kunde udøve Kontrol med Sejladsen paa Københavns Red, der i Henhold til Neutralitetsbestemmelserne var spærret Omraade for krigsførende Magters Krigsskibe og Luftfartøjer, thi disse Spærringers militære Værdi maatte paa Forhaand - i Følge deres tilbagetrukne Beliggenhed - anses for meget ringe.

Ud fra disse Synspunkter blev det da ogsaa af Hensyn til Skibsfarten bestemt at ændre den forberedte Plan for Søndre A-Spærring, hvor Skibsfarten skulde foregaa Vest om Spærringen tæt under Amagers Kyst, saaledes at Spærringen i Stedet skulde udlægges med en Gennemsejlingsaabning i Farvandets Hovedsejlløb (den gravede Rende i Drogden).

Søfarten blev den 3/9 ved Bekendtgørelse i "Efterretninger for Søfarende" Nr. 32/2621 (jvfr. Bilag Nr. 60) gjort bekendt med, at Sejladsen paa Københavns Red og visse andre danske indre territoriale Farvande eventuelt vilde blive spærret eller Sejladsen gjort afhængig af særlige Bestemmelser.

Marineministeriet anmodede s.D. Udenrigsministeriet om overfor vedkommende fremmede Magter at notificere, at der vilde blive udlagt Søminer i Adgangen til Kongedyb, Hollænderdyb og Drogden, og at al Sejlads til og fra Københavns Red og Havn uden Lods var forbudt.

S.D.'s Aften udsendte Marineministeriet gennem Radioen og Ritzaus Bureau følgende Meddelelse:

"Regeringen har besluttet, at der for at lette Kontrollen med Søomraadet ved Hovedstaden udlægges Miner i Adgangene til Kongedybet, Hollænderdybet og Drogden. Nærmere Oplysning til Vejledning for de Søfarende vil snarest blive udstedt".

I "Efterretninger for Søfarende" af 4/9 Nr. 37/2622 (jvfr. Bilag Nr. 60) blev det bekendtgjort, at Søminer var udlagt i Adgangene til Kongedybet, Hollænderdybet og Drogden, samt at al Sejlads til eller fra Københavns Red eller Havn uden Lods midlertidig var forbudt. Endvidere indeholdt Bekendtgørelsen Oplysninger

om, hvilke Pladser Skibe, der ønskede Adgang til Københavns Red eller Havn, skulde anløbe for at faa Lods eller nærmere Vejledning for Sejladsen.

Udlægningen af Spærringerne udførtes af "Københavns Minespærringer" med følgende Skibsmateriel:

Minefartøjet "Sixtus",

Dampbaad A,

Minebaad Nr. 8 (til Søndre A-Spærring),

" " 9 (" Nordre " "),

Motorkabelbaad Nr. 9,

" " 10,

2 Arbejdsfartøjer,

Motorbaad Nr. 5, der assisterede som Stafetbaad,

samt Forenede Bugserselskabs Slæbedamper "Mjølner", hvis Fører i 1914 - ligeledes som Fører af Slæbedamperen - havde assisteret ved Udlægningen af Københavns-Spærringerne.

Den 4/9 etableredes den vestlige Del af Nordre A-Spærring.

Den 5/9 etableredes den østlige Del af Nordre A-Spærring.

Den 6/9 straktes Stationskabler og udlagdes de 2 nordligste Minelinier i Søndre A-Spærring.

Den 7/9 blev de resterende Miner i Søndre A-Spærring udlagt.

Den 8/9 afsluttedes Etableringsarbejderne med, at "Sixtus" strakte de resterende Gruppekabler.

Selve Udlægningsarbejdet blev den første Dag generet af ugunstigt Vejr, og Etableringen af Søndre A-Spærring forsinkedes som Følge af stærk Strøm, der umuliggjorde Mineudlægning i nogen Tid.

Spærringerne, der blev udlagt som vist paa Bilag Nr. 61, bestod af:

40 Miner med Dybdeindstilling 4 m samt 8 Miner i en Opspringsgruppe i Nordre A-Spærrings vestlige Del,

72 Miner med Dybdeindstilling 4 m i Nordre A-Spærrings østlige Del og

90 Miner med Dybdeindstilling 3 m i Søndre A-Spærring.

Ialt 210 Miner.

Spærringerne skulde, naar anden Ordre ikke forelaa, normalt være desarmerede.

Til Vejledning for Skibsfarten under Passage af Gennemsejlingsaabningen i Nordre A-Spærring blev der den 4/9 udlagt 3 stribede Lystønder ("Kroneløb 1, 2 og 3", hvor førstnævnte den 21/9 ændredes til en Lys-og Klokketønde).

For at lede Skibsfarten - særlig Færgefarten - Øst og Nord om Spærringen udlagdes den 4/9 et Fyrskib: "Saltholm Flak N" paa Pladsen 55°44',0 N, 12°46',0 E. Fyrskibet blev den 25/11 erstattet med en rød Lystønde.

Vedrørende Bevogtnings-, Vagts- og Lodstjenesten paa Københavns Redomraade stillede Forholdene sig saaledes:

Som Følge af Søværnets faatallige Personel og Skibsmateriel saa man sig ikke i Stand til at etablere den i Tilslutning til Mineudlægningen nødvendige Bevogtnings- og Vagtstjeneste med et tilstrækkeligt Antal militært udrustede Bevogtningsfartøjer og Vagtsskibe, naar fornødent Hensyn skulde tages til Søværnets andre Opgaver under den foreliggende Situation. Man maatte derfor i overvejende Grad basere Bevogtnings- og Vagtstjenesten ikke blot paa civilt Skibsmateriel men ogsaa paa civilt Personel.

Marineministeriet fik i den Anledning følgende Skibs- og Fartøjsmateriel stillet til Raadighed:

Statsisbryderne "Lillebjørn", "Thor" og "Tyr" fra den 3/9,

5 (fra den 1/10: 7) af Toldvæsenets Patrouillefartøjer med tilhørende Besætninger fra den 4/9 og

1 af Fiskerikontrollens Patrouillefartøjer med tilhørende Besætning fra den 4/9.

Endvidere blev Fyrdirektoratet beordret til midlertidig at stille et af dets Skibe med Besætning til Raadighed som Vagtsskib.

Bevogtnings-, Vagts- og Lodstjenesten, der underlagdes Chefen for Kystdefensionen, blev iøvrigt organiseret og etableret som følger:

1 Vagts- og Lodsdepotskib til Ankers N. for Spærringen med Kabeltelefonforbindelse etableret over Middelgrundsfort,

1 Vagtsskib til Ankers S. for Spærringen med Kabeltelefonforbindelse etableret over Dragørfort.

Vagtsskibenes Opgave var - under Iagttagelse af de udstedte Bekendtgørelser for Søfarende m.v. - at udføre Vagts- og Tilsynstjeneste for Regulering af Skibsfarten paa Københavns Red, herunder at afvise al Sejlads indenfor forbudt Omraade.

Nordre Vagtsskib tjente tillige som Stationsskib for Lodserne, og Søndre Vagtsskib som midlertidigt Opholdssted for samme, naar Drogden Fyr paa Grund af Vejrforholdene eller lignende ikke kunde benyttes.

Vagtsskibene var i administrativ Henseende underlagt Lodsdirektoratet, der udfærdigede de nærmere Bestemmelser vedrørende den indre Tjeneste.

Til Assistance for Vagtsskibene i Udførelse af deres Vagts- og Tilsynstjeneste - specielt Afvisningstjenesten - anvendtes de 6 (fra den 1/10: 8) fra Toldvæsenet og Fiskerikontrollen til Raadighed stillede Patrouillefartøjer, fordelt med 3 (4) til henholdsvis Nordre og til Søndre Vagtsskib, idet Tjenestetørnen blev ordnet saaledes, at hvert Vagtsskib havde 2 Patrouillefartøjer til Disposition ad Gangen, hvoraf det ene skulde være paa Distriktet og det andet ligge i Havn klar til Patrouilletjeneste, naar dette telefonisk blev beordret fra Vagtsskibet. Resten af Fartøjerne havde fri.

Patrouillefartøjerne var med Hensyn til Afvisnings- og Tilsynstjenesten underlagt Føreren af det paagældende Vagtsskib og i administrativ Henseende underlagt Toldinspektøren, der udfærdigede de nærmere Bestemmelser vedrørende Baadenes interne Tjeneste m.v., herunder Tjenestefordeling.

Endvidere raadede Kystdefensionen over 3 af Motorbaadsforeningens Motorbaade ("Forina" fra 3/9, "Nan I" fra 16/9 og

"Bente III" fra 20/9), der stationeredes henholdsvis paa Flakfort, Middelgrundsfort og Dragørfort og fik tildelt den Opgave - inden for de respektive Forters Omraade - at assistere Vagtsskibene i Udførelsen af deres specielle Afvisningstjeneste, Observation af drivende Miner m.v.

2' Minestrygergruppe blev som tidligere anført underlagt Kystdefensionen fra den 4/9, og var saaledes det eneste egentlige militære Skibsmateriel, der var til Raadighed til Bevogtnings- og Vagtstjenesten.

Som Opgave fik Gruppen: At varetage den militære Patrouilletjeneste indenfor Omraadet samt paa Chefen for Kystdefensionens Vegne at føre Tilsyn med de i "Fortrolig Vejledning for Lodserne for Besejling af Farvandet ved København" nævnte Tjeneste og med, at Bestemmelserne vedrørende Sejlads og Fiskeri paa Københavns Red overholdtes.

Gruppens Tjeneste blev organiseret saaledes, at normalt var 1 Baad konstant paa Distriktet, hovedsagelig i søndre Afsnit, 1 Baad laa klar paa Lynetten (eller blev benyttet til Øvelser, Mineeftersøgning m.v.), og 1 Baad laa paa Holmen til Eftersyn, Reparation og Frihed.

Som Vagtsskibe N. og S. for Spærringerne blev det bestemt at anvende Isbryderne "Thor" og "Lillebjørn".

Med Henblik paa Varetagelsen af Tjenesten skulde hver af disse Skibe imidlertid have foretaget følgende Installationer:

2 Stk. 75 mm Kanoner til Afgivelse af Varselsskud,

Afvisnings- og Stoppesignaler, Belysning af Nationsflag og Neutralitetsmærker,

Anbringelse af Slæberbomme,

Omskiftning af 2 Lampeprojektører med 2 kraftigere Kullysprojektører,

Indretning af Lukaf paa Dækket.

Installationsarbejderne paabegyndtes i "Lillebjørn", medens "Thor", uden at de nævnte Installationer var foretaget, blev opankret som Nordre Vagtsskib den 4/9 Kl. ca. 0400.

Til Besætning i "Thor" blev forhyret en civil Besætning, bestaaende af:

1 Fører,
1 Styrmand,
1 Maskinmester,
1 Motorpasser,
1 Baadsmand,
6 Matroser,
2 Kokke og
1 Messedreng.

Til "Lillebjørn" blev forhyret civilt Mandskab af nærlig samme Sammensætning. (I Tiden fra 10/10 - 21/11 -39 blev de forhyrede Besætninger i de 2 nævnte Skibe delvis erstattet med Mandskab fra Fyr- og Vagervæsenet i Anledning af, at nogle Fyrskibe var blevet inddraget, hvorved disses Besætninger var blevet ledige).

Tjenesten som Nordre og Søndre Vagtsskib blev varetaget som følger, indtil de nævnte Installationsarbejder i "Thor" og "Lillebjørn" var tilendebragt:

Nordre Vagtsskib:

"Thor": 4/9 - 16/9 og fra 26/9,
"Lillebjørn": 16/9 - 26/9.

Søndre Vagtsskib:

Fyrinspektionsskibet "Argus": 4/9 - 9/9, 15/9 - 21/9 Fm.
21/9 Em. - 23/9,
Fyrtransportskibet "Kattegat": 9/9 - 15/9, 23/9 - 26/9,
Bevogtningsfartøjet "Makrelen": 21/9 Fm. - 21/9 Em.
"Lillebjørn": fra 26/9.

De nævnte Isbrydere og Patrouillefartøjer med civil Besætning førte i den Periode, de var stillet til Raadighed for Søværnet, det for Fyr- og Vagervæsenets Skibe reglementerede Flag.

Lodsningerne paa Københavns Red blev udført i Henhold til den af Marineministeriet udstedte "Fortrolig Vejledning for Lodserne for Besejling af Farvandet ved København" af September 1939 (jvfr. Bilag Nr. 62).

C. Flyvevæsenet.

Ved Sikringsstyrkens Formering blev Luftmarinestationen Avnø - i Henhold til Mobiliseringsplanen - organiseret som Hjemmebasis for 2' Luftflotille under Udstationering.

2' Luftflotille forblev baseret paa Avnø.

Udover det fastsatte Materiel blev yderligere klargjort 4 Skoleluftfartøjer.

1' Luftflotille og 9' Luftgruppe forblev baseret paa Luftmarinestationen København med følgende Ændringer i Sikringsperiodens første Del:

Den 5' og 6' September etableredes Luftmarinestationen Slipshavn, der fik 4' Luftgruppe, bestaaende af 2 Stk. Rekognosceringsluftfartøjer, stillet til Raadighed. Luftmarinestationen var direkte underlagt Chefen for Flyvevæsenet. (Vedrørende Luftmarinestationens Opgaver henvises til Afsnit III E: Mineeftersøgnings- og Mineuskadeliggørelsestjenesten).

Den 25/9 underlagdes 3' Luftgruppe, bestaaende af 2 Rekognosceringsluftfartøjer, 1'Eskadre og blev baseret i Aarhus. Luftfartøjerne var dels til Øvelsesbrug og dels til Rekognoscering i Farvandene deromkring, saafremt Forholdene skulde give Anledning hertil.

D. Udsendelse af sømilitære Distriktschefer.

Med det Formaal at have en lokal Repræsentant for Søværnskommandoen i de Landsdele, hvor sømilitære Opgaver sandsynligvis kunde komme til at foreligge, blev det, efterhaanden som Situationen udviklede sig, bestemt at udsende sømilitære Distriktschefer til efternævnte sømilitære Distrikter, der samtidig opretteges:

1. Den 4/9 besattes Posten som sømilitær Distriktschef for Langelandsbælt og Farvandet Syd for Fyen (Distriktet nedlagdes den 12/10 s.A., da Forholdene paa dette Tidspunkt

ikke skønnedes at nødvendiggøre Distriktet længere).

2. Den 12/9 oprettedes det sømilitære Distrikt omfattende Jyllands Vestkyst fra den dansk-tyske Grænse til Limfjorden.

3. Den 19/9 oprettedes det sømilitære Distrikt omfattende Jylland N. for Limfjorden.

4. Den 9/12 oprettedes det sømilitære Distrikt Bornholm.

De sømilitære Distriktschefers Opgave under Neutralitetsforhold var - i Henhold til den herfor udfærdigede Instruks (jvfr. Bilag Nr. 9) - følgende:

"a. at holde Søværnskommandoen underrettet om alle Forhold af Betydning for Neutralitetens Opretholdelse i dansk Farvand.

b. at være Søværnskommandoens Befuldmægtigede med Hensyn til de Neutralitetsforholdsregler, som bestemmes vedrørende Fyrbelysning, herunder Mørklægning som Luftværnsforanstaltning, Søafmærkning, Besejling, Lodstjeneste, Fiskeriinspektion m.m.

c. at bistaa den kommanderende Officer af Hæren som sømilitær Sagkyndig med Hensyn til saadanne Foranstaltninger til Neutralitetens Sikring, som paahviler Hæren at gennemføre.

d. at bistaa den civile Øvrighed i alle Neutralitetsspørgsmaal samt ved Gennemførelsen af visse Neutralitetsforholdsregler."

Udover Instruksen meddeltes der Distriktscheferne de i Bilag Nr. 48, 49, 50 og 51 anførte Ordrer og Direktiver for Tjenesten.

I Henhold hertil blev Stationsskibene, der normalt paaregnedes baserede i Esbjerg og Frederikshavn, underlagt henholdsvis Distriktschefen for Jyllands Vestkyst og Distriktschefen for

det nordlige Jylland.

Vedrørende Distrikternes Medvirken i Mineeftersøgningstjenesten henvises til efterfølgende Afsnit.

E. Mineeftersøgnings- og Mineuskadeliggørelsestjenesten.

Den 4/9 blev det bekendtgjort, at Tyskland havde udlagt Minespærringer Syd for Sundet, i Store-Bælts sydlige Del samt i Helgolands-Bugten; endvidere, at England havde erklæret Helgolands-Bugten indtil Lyngvig Fyrs Bredde og ind til dansk territorialt Farvand for Farezone (jvfr. Bilag Nr. 74 og 75).

Den 8/9 blev det bekendtgjort, at Tyskland havde udlagt Miner i Lille-Bælts sydlige Del, samt at man maatte paaregne, at der var udlagt Undervandshindringer i et 2 Sml. bredt Bælte S. for Lolland, Langeland og Ærø (jvfr. Bilag Nr. 77 og 78).

Den 18/10 bekendtgjordes den tyske Mineudlægning mellem Gedser og Dars (jvfr. Bilag Nr. 78).

Som Følge af disse Minespærringer i umiddelbar Nærhed af danske Farvande blev det straks klart, at det ikke vilde vare længe, inden drivende Miner vilde vise sig i vore Farvande, hvorfor Mineeftersøgnings- og Mineuskadeliggørelsestjenesten efterhaanden etableredes som følger:

1. Store-Bælt og Lille-Bælt.

Luftmarinestationen Slipshavn var som tidligere anført blevet etableret den 5-6/9.

Dens Opgave var (jvfr. Bilag Nr. 52: Direktiv for Chefen for Luftmarinestationen Slipshavn):

"At holde Stationsskibene i Store-Bælt og Lille-Bælt underrettet om alt, hvad der er af Betydning for danske Orlogsskibe i Bælterne.

At sikre Skibstrafikken i Store-Bælt og Lille-Bælt - særlig Færgefarten - mod Faren for drivende Miner ved at

etablere en hensigtsmæssig Mineeftersøgningstjeneste".

Følgende Materiel stilledes til Raadighed:

2 Rekognosceringsluftfartøjer fra Stationens Oprettelse,

2 lejede Fiskekuttere fra den 18/9, hvoraf 1 havde Basis i Slipshavn og 1 i Spodsbjerg.

Efterhaanden som Arbejdet udvidedes, forøgedes Antallet af lejede Kuttere til Mineeftersøgning som følger:

Den 18/10: 1 Kutter med Spodsbjerg som Basis,
" 20/10: 1 " " Slipshavn " " ,
" 10/11: 2 " " Spodsbjerg " " .

Antallet af Mineeftersøgningskuttere var saaledes fra sidstnævnte Tidspunkt 6 med 2 baseret i Slipshavn og 4 i Spodsbjerg. (2 af Kutterne i Spodsbjerg overgik dog til anden Tjeneste efter Marinestationen Slipshavns Oprettelse).

Forbindelsestjenesten med Kutterne var etableret pr. Radiotelefon over Luftmarinestationens Radio.

Fra den 18/11 til Marinestationen Slipshavns Oprettelse blev Mineeftersøgningen i Langelandsbælt med de i Spodsbjerg baserede Kuttere ledet af 1 Søløjtnant i Reserven, der var underlagt Luftmarinestationen og stationeret i Spodsbjerg.

Den 29/9 tilkommanderedes der Luftmarinestationen 1 Mineuskadeliggørelseshold.

Den 15/9 beordredes Chefen for Stationsskibet i Lille-Bælt til at organisere en Mineeftersøgningstjeneste i Lille-Bælt (jvfr. Bilag Nr. 53).

Til dette Formaal lejedes der 1 Fiskekutter fra den 18/9 med Basis i Assens.

Endelig organiseredes en Strømobservationstjeneste, der udførtes af Færgerne Faaborg-Mommark og Assens-Aarøsund.

Mineuskadeliggørelseshold skulde rekvireres fra Slipshavn.

2. Sundet.

Ved Skrivelse af 7/9 (jvfr. Bilag Nr. 54) beordredes

Kystdefensionen til at etablere en Mineeftersøgningstjeneste i Sundet mellem Kalkgrunden Bredde og Helsingør, idet dog Hovedvægten skulde lægges paa den sydlige Del af Farvandet (Feltbegrænsningen: Kalkgrunden Bredde blev ved Skrivelse af 26/9 ændret til: Stevns Fyr Bredde).

Følgende Materiel stilledes til Raadighed:

1 à 2 Rekognosceringsluftfartøjer, der rekvireredes fra Luftmarinestationen København,

2 lejede Fiskekuttere fra den 14/9 med Basis i Dragør,

Fyr-og Vagervæsenets Motorbaad "Gedser Rev" fra 12/11 med Basis i Lynetten.

Eftersøgningstjenesten blev organiseret saaledes, at der normalt blev foretaget 1 daglig Luftrekognoscering fra Daggry og herefter Mineeftersøgning med 1 evt. 2 Kuttere til Solnedgang.

Forbindelsestjenesten med Kutterne blev opretholdt pr. Radiotelefon over Østre Frontcentrals Radio paa Lynetten.

Motorbaadene "Fandango" (baseret: Lynetten) og "Bente III" (baseret: Dragør) skulde normalt være klar til hurtig Udrykning med Mineuskadeliggørelseshold.

Endvidere blev der truffet Aftale med svenske Marinemyndigheder om Samarbejdet vedrørende Mineeftersøgningen i Sundet.

3. Jyllands Vestkyst.

I Direktivet til den sømilitære Distriktschef for Jyllands Vestkyst var denne beordret til at organisere en Mineeftersøgning, dersom dette maatte blive ønskeligt. Eftersøgningen paaregnedes dog ikke udstrakt udover Indsejlingen til Esbjerg, Løbene over Horns Rev samt dansk territorialt Farvand herfra Nord over til Lyngvig Fyrs Bredde.

Ved Distriktschefens Ankomst viste det sig nødvendigt straks at paabegynde Mineeftersøgningen, samt at udvide denne til at omfatte Kyststrækningen fra Esbjerg til Hanstholm.

Der blev til dette Formaal lejet 4 Fiskekuttere, der skulde afsøge hver sin Del af Farvandet, idet Kutterne blev baseret som følger:

1 Kutter i Esbjerg (fra den 15/9),

1 " i Hvide Sande (fra den 26/9),

2 " i Thyborøn (fra den 26/9).

Endvidere deltog Fyr-og Vagervæsenets Inspektionsskib "Nordsøen" i Mineeftersøgningen i Forbindelse med sin normale Tjeneste, og Mineeftersøgningen i Esbjerg Havnedistrikt blev udført af Havnens Motorbaade.

Fra den 11/12 forøgedes Antallet af Mineeftersøgningskuttere, der var baseret i Esbjerg, med 1 (Lodskutteren i Esbjerg).

I Tiden fra 8/11 til medio December var der yderligere lejet en Mineeftersøgningskutter, der var baseret i Thyborøn.

Forbindelsestjenesten med Kutterne blev opretholdt over Blaavand Radio.

Distriktet fik tilkommanderet 3 Mineuskadeliggørelseshold: 1'Hold, der stationeredes i Esbjerg, den 13/9, 2'Hold, der stationeredes i Lemvig, den 9/11 og 3'Hold den 30/11. Sidstnævnte Hold var afhængig af Forholdene stationeret i Ringkøbing eller i Esbjerg.

Fra Begyndelsen af December dannedes et 4' Mineuskadeliggørelseshold med den Distriktet tilkommanderede Søløjtnant i Reserven som Holdleder.

4. Faxe-Bugt og Grønsund.

Ved Direktiv af 26/9 (jvfr. Bilag Nr. 55) oprettedes Mineeftersøgningen i Faxe-Bugt fra den 27' s.M. med en Søløjtnant i Reserven som Leder direkte underlagt Søværnskommandoen.

Til Raadighed var stillet en lejet Fiskekutter, der ligesom Lederen fik Station i Rødvig.

Mineuskadeliggørelseshold, der direkte var underlagt Søværnskommandoen, blev udstationeret som følger:

1 Hold i Stege fra den 22/9,

1 " i Rødvig " " 8/10.

Desuden blev Lederen af Mineeftersøgningen i Faxe-Bugt i November Maaned uddannet som Mineuskadeliggørelses-Holdleder.

Fra den 15/3 1940 blev Mineeftersøgningen i Faxe-Bugt

samt Mineuskadeliggørelsesholdene i Stege og Rødvig underlagt Ky defensionen.

Endelig blev Antallet af Mineeftersøgningskuttere, der var stationeret i Rødvig, forøget til 2 fra den 8/4-40.

Mineeftersøgningen i Grønsund udførtes af Lodserne i Grønsund om Bord i Lodskutteren fra den 6/10 i Forbindelse med den normale Lodstjeneste.

5. Farvandet Syd for Lolland.

Ved Direktiv af 2/10 (jvfr. Bilag Nr. 56) oprettedes Mineeftersøgningen Syd for Lolland med en Søløjtnant i Reserven som Leder direkte underlagt Søværnskommandoen.

Til Raadighed var fra den 4/10 stillet en lejet Fiskekutter, der ligesom Lederen blev stationeret i Rødbyhavn.

Mineuskadeliggørelseshold skulde om nødvendigt rekvireres gennem Søværnskommandoen.

I November Maaned blev Lederen uddannet som Mineuskadeliggørelses-Holdleder.

Efter Oprettelsen af Marinestationen Slipshavn blev Mineeftersøgningen Syd for Lolland underlagt denne fra den 25/11 -39

6. Marstal-Bugt.

Ved Skrivelse af 9/10 (jvfr. Bilag Nr. 57) beordredes den sømilitære Distriktschef for Langelandsbælt til at etablere en Mineeftersøgning i Marstal-Bugt samt paa de ulige Datoer at udvide Mineeftersøgningen til Farvandet Syd for Færgeruten Faaborg-Mommark (paa de lige Datoer skulde denne Eftersøgning udføres af Mineeftersøgningskutteren i Lille-Bælt.)

Til Raadighed var stillet en lejet Fiskekutter, der normalt stationeredes i Marstal.

Mineuskadeliggørelseshold skulde rekvireres fra Slipshavn.

Ved det sømilitære Distrikts Nedlæggelse den 12/10 blev Mineeftersøgningen i Marstal-Bugt underlagt Luftmarinestationen Slipshavn med en Søløjtnant i Reserven, der fik Station i Marstal,

som Leder.

I November Maaned blev Lederen uddannet som Mineuskadeliggørelses-Holdleder.

7. Kattegat N. og Skagerrak.

Ved Skrivelse af 7/11 bestemtes det at leje 2 Fiskekuttere til Mineeftersøgning i Farvandet omkring Skagen.

Mineeftersøgningen, der underlagdes den sømilitære Distriktschef for det nordlige Jylland, skulde foretages paa de almindelige Trafikruter i Farvandet mellem Hirsholmene og Højen.

De 2 nævnte Kuttere blev lejet den 11/11 og blev baseret i Skagen.

Det viste sig imidlertid snart, at Mineeftersøgningen maatte udvides, saa den efterhaanden kom til at omfatte følgende Antal lejede Fiskekuttere udover de 2 foran nævnte:

Med Basis i Skagen:		1 Kutter lejet fra den 28/12,
" " "	Frederikshavn:	2 Kuttere lejet henholdsvis fra den 22/11 og fra den 30/11,
" " "	Hirtshals:	3 Kuttere lejet henholdsvis fra den 25/11, fra den 29/11 og fra den 28/12,
" " "	Hanstholm:	1 Kutter lejet fra den 2/3,
" " "	Blokhus:	1 Kutter lejet fra den 1/3.

Forbindelsestjenesten med Kutterne blev opretholdt over Distriktets Radiostation, der blev installeret i Skagen i December Maaned.

Der tilkommanderedes Distriktet 2 Mineuskadeliggørelseshold (et Hold den 12/11 og et Hold den 28/11). 1'Hold stationeredes i Skagen og 2'Hold i Thisted.

Desuden var den Distriktet tilkommanderede Søløjtnant i Reserven uddannet som Mineuskadeliggørelses-Holdleder.

Isforholdene i Vinteren 1939/40 bevirkede imidlertid følgende Ændringer i Mineeftersøgningskutternes Basering:

Den 23/1 blev de 2 i Frederikshavn stationerede Kuttere forlagt til Skagen.

Den 1/2 blev alle i Skagen stationerede Kuttere forlagt til Hirtshals, saaledes at der fra dette Tidspunkt og indtil den 2/3 var baseret ialt 8 Mineeftersøgningskuttere i Hirtshals.

Den 2/3 blev de 3 Kuttere, der oprindelig var baseret i Skagen, og en af Frederikshavns-Kutterne atter forlagt til Skagen.

Endelig blev de 3 Kuttere, der oprindelig var baseret i Frederikshavn, den 21/3 midlertidig taget fra det sømilitære Distrikt for at benyttes til Mineeftersøgning i den sydlige og mellemste Del af Kattegat direkte underlagt Søværnskommandoen.

8. Bornholm.

Den 30/11 drev en Del Miner i Land paa Bornholm. Et Mineuskadeliggørelseshold afsendtes den 1/12 pr. Luftfartøj til Øen, og Mineeftersøgningen i Farvandet omkring Bornholm etableredes den 9/12 samtidig med Oprettelsen af det sømilitære Distrikt Bornholm og underlagdes Distriktschefen.

Til Raadighed blev der stillet 2 lejede Fiskekuttere.

Antallet af Mineeftersøgningskuttere forhøjedes med 1 fra den 31/3-40.

Distriktet fik tildelt 1 Mineuskadeliggørelseshold med en Søløjtnant i Reserven som Leder fra den 10/12.

Ved en enkelt Lejlighed omkring Nytaar 1940 var der yderligere sendt 1 Mineuskadeliggørelseshold til Bornholm.

Som det fremgaar af foranstaaende, var der i den største Del af Tiden, efter at Mineeftersøgningen var blevet oprettet de nævnte Steder, ialt beskæftiget godt 25 Mineeftersøgningskuttere.

Alle de nævnte Fiskekuttere var lejet med civil Besætning om Bord ved Søtransportvæsenets Foranstaltning med Undtagelse af de Kuttere til Jyllands Vestkyst, der var lejet før Nytaar 1940 - disse var lejet af Distriktschefen.

Aarsagerne til, at man havde valgt at antage Fiskekuttere til Mineeftersøgningstjenesten, kan i Hovedsagen sammenfattes i Følgende:

med 1' Torpedobaadsgruppe og 2' Minestrygergruppe for Afløsning af genindkaldt Mandskab.

Mandskabet fra Indkaldelsen 21/9 (hvoraf 345 mødte) tilkommanderedes - efter Gennemgang af en Eksercerskole fra den 21/9 - 12/10 - Skibe og Institutioner til yderligere Afløsning af genindkaldte værnepligtige.

De ca. 200 Mathelever, der var indkaldt til den 16/10, blev efter afholdt Eksercerskole fra den 16/10 - 16/11 tilkommanderet Skibe og Institutioner dels til Afløsning af genindkaldt Stammandskab og dels til Afløsning af Mather, der skulde paa Underkvartermesterskole. Endvidere blev nogle af Matheleverne tilkommanderet Flyveskolens Mekanikerklasse.

Da der i de nævnte Indkaldelser imidlertid ikke var et tilstrækkeligt Antal værnepligtige Maskinister og Fyrbødere til Afløsning af alle genindkaldte, blev der indkaldt nye værnepligtige Maskinister og Fyrbødere til den 20/11 (ialt 62 Mand, hvoraf 52 mødte). Disse nyindkaldte gennemgik en Eksercerskole fra den 20/11-8/12 og udkommanderedes herefter til Afløsning af de sidste genindkaldte, værnepligtige Maskinister og Fyrbødere.

Den til Kystdefensionen planlagte Indkaldelse til den 3/10 blev udskudt til den 11/10, og Antallet af indkaldte forøgedes fra 175 Mand til 307. Det indkaldte Mandskab blev tilkommanderet Middelgrundsfortet og modtog her en samlet Uddannelse paa Eksercer- og Artilleriskole, indtil Sikringsstyrkens Ophør.

Hjemsendelser:

Afløsning og Hjemsendelse af det genindkaldte værnepligtige Mandskab fandt i Hovedsagen Sted som følger:

a. Skibsmateriellet:

2' Minestryggergruppe

"Søridderen"
"Narhvalen"
"Støren" ("Makrelen")
} den 19/9 og 20/9

1' Torpedobaadsgruppe

"Dragen"
"Hvalen"
"Laxen"
} den 20/9

a) Det vilde være baade kostbart og uhensigtsmæssigt at anvende de egentlig militære Enheder til denne Tjeneste, og Søværnet raadede heller ikke tilnærmelsesvis over et tilstrækkeligt Antal Enheder hertil,

b) Fiskekuttere egnede sig udmærket til den foreliggende Opgave, hvilket Motorbaadsforeningens Motorbaade ikke gjorde.

c) Fiskerierhvervet trængte til Støtte som Følge af det indskrænkede Fiskeri paa Grund af Krigssituationen.

Kutterne førte, saa længe de gjorde Tjeneste under Søværnet, det for Fyr-og Vagerväsenets Skibe reglementerede Flag.

F. Søtransportvæsenet.

Den 1/9 indkaldtes samtlige til Søtransportvæsenet udsatte Søofficerer i Reserven, saaledes at Søtransportvæsenet var organiseret med:

1 Chef,
1 Næstkommanderende,
1 Sekretær,
1 Stationsofficer for Sjælland,
1 -"- " Fyen,
1 -"- " Jylland.

Den 1/12 -39 deltes Posten som Stationsofficer for Jylland i 2 med én Stationsofficer for Jylland Nord og én Stationsofficer for Jylland Syd.

Den 1/4 -40 deltes Posten som Stationsofficer for Sjælland i 2 med én Stationsofficer for Sjælland Øst og én Stationsofficer for Sjælland Vest.

Ved Lov af 21/9-39 vedrørende "Tilvejebringelse af flydende Materiel til Brug for Krigsmagten og ved Beskyttelse af Civilbefolkningen mod Følgerne af Luftangreb blev Chefen for Søtransportvæsenet Formand i et for hele Landet nedsat Nævn: "Skibsudpegningsnævnet", hvis Opgaver er nøje knyttet til Søtransportvæsenets Arbejde.

IV.

PERSONELDISPOSITIONER

EFTER SIKRINGSSTYRKENS ETABLERING.

IV. PERSONELDISPOSITIONER EFTER SIKRINGSSTYRKENS ETABLERING.

(Det genindkaldte Mandskabs Hjemsendelse, Orlov m.v.)

Til Afløsning af det i Foraaret 1939 indkaldte værnepligtige Mandskab til Søværnet samt til Vinterudrustninger var der i Løbet af 1938/39 og Sommeren 1939 planlagt indkaldt nyt værnepligtigt Mandskab til Flaaden, Flyvevæsenet m.fl. den 21/9 -39 og til Kystdefensionen den 3/10 -39.

Endvidere var der planlagt Indkaldelse den 16/10 -39 af ca. 200 Mathelever.

Da der i Dagene efter Sikringsstyrkens Formering ikke skønnedes at foreligge nogen øjeblikkelig Fare for Danmarks Indragelse i Krigen, blev det bestemt, at Mandskabet fra de nævnte Efteraarsindkaldelser skulde benyttes til Afløsning af det genindkaldte Mandskab samt til Bemanding af Artilleriskibet "Peder Skram" og Inspektionsskibet "Beskytteren".

Der blev i denne Forbindelse i Løbet af September fastsat følgende Plan for det værnepligtige Personels Afløsning og Tjenestetid under Sikringsstyrken - alt under Forudsætning af at de udenrigspolitiske Forhold for Danmarks Vedkommende ikke blev forværret:

a. Flaaden, Flyvevæsenet m.fl.

Det genindkaldte Mandskab skulde hjemsendes, saa snart det nyindkaldte Efteraarsmandskab var til Disposition efter Gennemgang af Eksercerskole i Land.

Halvdelen af det udrustede Materiel skulde bemandes med Mandskab fra Foraarsindkaldelserne 1939 og Halvdelen med Mandskab fra Efteraarsindkaldelserne 1939 - herfra undtagen Undervandsbaadene og Institutioner i Land, hvor Halvdelen af de værnepligtige i Hovedsagen skulde være af Foraarsmandskabet og Halvdelen af Ef-

teraarsmandskabet.

Tjenestetiden skulde være 13 - 14 Maaneder (for værnepligtige Maskinister og Radiotelegrafister dog noget længere).

Nyindkaldelser skulde som Følge heraf frem i Tiden finde Sted 2 Gange om Aaret - ca. 1' April med ca. 900 Mand og ca. 1' Oktober med ca. 700 Mand til Afløsning i Maj og November af det foregaaende Aars henholdsvis Foraarsmandskab og Efteraarsmandskab.

b. Kystdefensionen.

Det genindkaldte værnepligtige Mandskab skulde hjemsendes naar det havde gennemgaaet en supplerende Artilleriuddannelse, og nyt Efteraarsmandskab var til Disposition.

Samtidig skulde Kystdefensionens værnepligtige Mandskabsstyrke reduceres, saa den fremtidig normalt kom til at omfatte godt 600 Mand, hvoraf Halvdelen skulde være af Foraarsindkaldelsen og Halvdelen af Efteraarsindkaldelsen. Foruden Kommandostationen Lynetten skulde kun Middelgrundsfort, Flakfort og Dragørfort belægges. Den sidst indkaldte Halvdel paaregnedes at være til samlet Uddannelse paa et af Værkerne, medens den anden Halvdel skulde være fordelt til Vagts- og Bevogtningstjeneste paa de øvrige Værker.

Indkaldelserne til Kystdefensionen skulde ligesom for Flaadens Vedkommende foretages 2 Gange om Aaret - i April og Oktober - med godt 300 Mand hver Gang.

I Overensstemmelse med denne Plan fandt Indkaldelserne og Hjemsendelserne efter Sikringsstyrkens Etablering Sted som følger:

Indkaldelser:

Den til Flaaden og Flyvevæsenet m.fl. planlagte Indkaldelse til den 21/9 blev delt i 2, idet Indkaldelsen for 400 Mands Vedkommende blev fremskyndet til den 11/9, medens Indkaldelsesdatoen for de resterende 379 Mand forblev uforandret.

Mandskabet af Indkaldelsen 11/9 (hvoraf 371 mødte) gennemgik en Eksercerskole fra den 11/9 - 20/9 og udkommanderedes herefter dels med Artilleriskibet "Peder Skram" og Inspektionsskibet "Beskytteren", der begge udrustedes fra sidstnævnte Dato, og dels

"Lossen" den 28/9

1' Minestrygergruppe

"Springeren" } den 2[illegible]/9
"Havørnen" }

"Niels Iuel" den 13/10 (ca. 80 Mand)

"Kvintus" } den 13/10
"Sixtus" }

Københavns Minespærringer { den 13/10
den 31/10 (Stationsformænd)

Undervandsbaadene

"Havmanden" }
"Havfruen" }
"Havkalen" } den 26-27/10 (Halvdelen af Besætningen)
"Daphne" }
"Dryaden" } den 7/12 (Tilkommandering af nye Mathelever)
"Rota" }
"Triton". }

"Islands Falk" den 17/11.

Herudover fandt Afløsning og Hjemsendelse Sted i Dagene efter den 16/11 som Følge af Tilkommandering af nye Mathelever - og i Dagene efter den 8/12 som Følge af Tilkommandering af nye værnepligtige Maskinister og Fyrbødere.

Endvidere fik "Ingolf" suppleret sin Besætning op med værnepligtige og Mathelever i Løbet af 1' Halvdel af November efter Søkadetlærlingenes Afgang den 31/10.

Som det fremgaar af foranstaaende varierede den normale Tjenestetid under Genindkaldelsen for det omhandlede værnepligtige Personel mellem ca. 20 og 100 Dage, idet dog Maksimumstjenestetiden kun kom til at omfatte et relativt ringe Antal.

Det udrustede Skibsmateriel var efter de nævnte Omskiftninger i Hovedtrækkene bemandet med Mandskab henholdsvis af Foraarsindkaldelserne 1939 og af Efteraarsindkaldelserne 1939 som følger:

Med Mandskab af Foraarsindkaldelserne:	Med Mandskab af Efteraarsindkaldelserne:
"Niels Iuel"	"Peder Skram"
2'Torpedobaadsgruppe	1'Torpedobaadsgruppe
1'Minestrygergruppe	2'Minestrygergruppe
"Lossen"	"Kvintus" og "Sixtus"
"Ingolf"	"Islands Falk"
"Hvidbjørnen"	"Beskytteren"
"Henrik Gerner"	"Søløven"

Hver Undervandsbaad ca. Halvdelen Foraarsmandskab og
" " Efteraarsmandskab.

Ved yderligere Udrustninger senere under Sikringsstyrken blev fulgt samme Hovedretningslinie ved Tilkommandering af værnepligtigt Personel.

Som Følge af at Antallet af nyindkaldte værnepligtige var større end Antallet af hjemsendte genindkaldte, forøgedes Flaadens Personelstyrke ved de foran nævnte Dispositioner reelt med ca. 200 Mand (Nyudrustning af "Peder Skram" og "Beskytteren").

b. Flyvevæsenet.

Hjemsendelsen af genindkaldte værnepligtige fandt Sted i Løbet af September med Hovedhjemsendelse den 29/9 samt for Luftmarinestationen "Avnø"s Vedkommende tillige den 13/10.

c. Kystdefensionen.

Den 29/9 hjemsendtes det genindkaldte værnepligtige Mandskab fra Dragørfort og Mosedebatteri - ialt 221 Mand af Aargangene 1934 og 1935.

S.D. hjemsendtes det værnepligtige Fortmandskab af Efteraarsindkaldelsen 1938 - ialt ca. 65 Mand - der normalt skulde have været hjemsendt i Sommeren 1939, men som paa Grund af Beredskabsforholdene var blevet holdt inde til Tjeneste.

Den 5/10 hjemsendtes det genindkaldte Mandskab af Aargang 1934 og 1935 - ialt 165 Mand - fra Middelgrundsfortet, der skulde klargøres til at modtage det nyindkaldte Mandskab den 11/10.

Den 9/10 og 13/10 hjemsendtes det genindkaldte Mandskab af Aargang 1936 fra Flakfort - ialt 284 Mand.

Desuden hjemsendtes i Løbet af Oktober Maaned 36 genindkaldte værnepligtige Maskinister og Kokke.

Under Genindkaldelsen havde Besætningerne paa Middelgrundsfort og Flakfort 34 Øvelsesdage og Besætningerne paa Dragørfort og Mosedebatteri 28 Øvelsesdage.

Endvidere skal i denne Forbindelse anføres, at den tidligere nævnte Mobiliseringsuddannelse af Personel paa Kongelunds-

fort blev afsluttet den 29/9, hvorefter Mandskabet, der var af Foraarsindkaldelsen 1939, blev fordelt til Vagts-og Bevogtningstjeneste paa de andre Forter til Erstatning for det hjemsendte Mandskab.

Som Følge af at Kystdefensionens værnepligtige Mandskabsstyrke var blevet formindsket til godt 600 Mand efter det genindkaldte værnepligtige Mandskabs Hjemsendelse, blev der ikke Brug for et saa stort Antal indkaldte Kystofficerer, hvorfor der blev fastsat følgende Plan for Indkaldelsen af de til Raadighed værende ca. 100 Kystofficerer og Kystkadetter (heraf 34 Kornetter, der ansattes som Kystløjtnanter og Kystkadetter):

15 Kystofficerer forblev konstant til Tjeneste, medens Resten inddeltes i 5 Hold, der tørnvis skulde gøre Tjeneste i 3 Maaneder regnet fra 1/10-39. Holdenes Størrelse var følgende:

1' Hold: 21 Mand,
2' "" : 21 " ,
3' "" : 13 " ,
4' "" : 18 " ,
5' " : 12 " .

En tilsvarende tørnvis Indkaldelse blev fastsat for Underkanonerer.

Kystdefensionens Personelstyrke var saaledes - efter det genindkaldte Mandskabs Hjemsendelse og Nyindkaldelsen den 11/10 - blevet reduceret med ca. 500 Mand til ialt ca. 780 Mand, der medio Oktober var fordelt som følger:

Lynetten:	139 Mand,
Middelgrundsfort:	380 " ,
Flakfort:	130 " ,
Dragørfort:	108 " ,
Ubelagte Værker:	10 " ,
	Ialt 779 Mand (heraf 536 vpl. Kystdefensionsfolk og 86 vpl. fra Flaaden).

Med dette Personel paaregnedes følgende Skyts besat:

Paa Middelgrundsfort: (Uddannelsesfort for nye værnepligtige)	4 Stk.	12 cm P.K.,
	1 "	Projektør,
" Flakfort:	4 "	12 cm P.K.,
	2 "	75 mm P.K.,
	1 "	Projektør,
" Dragørfort:	4 "	12 cm P.K. eller
	3 "	12 cm P.K.,
	1 "	75 mm P.K.,
	2 "	8 mm R.G.,
	1 "	Projektør.

(jvfr. Fortegnelsen i Afsnit II over det Skyts, der kunde besættes med det under Genindkaldelsen til Raadighed værende Mandskab).

Efter at Hovedparten af Søværnets værnepligtige Mandskab som foran anført var hjemsendt medio Oktober, blev der den 23/10 udstedt Bestemmelse om, at der af Hensyn til Høstarbejderne snarest skulde gives 14 Dages Orlov til saadanne værnepligtige af Beredskabsstyrken (altsaa ikke til værnepligtige af Efteraarsindkaldelsen 1939), der var beskæftiget ved Landbrug og Gartneri, og hvis Nærværelse i Anledning af Efteraarsarbejderne var paatrængende nødvendig. Denne Bestemmelse kom for Søværnets Vedkommende af beredskabsmæssige Grunde ikke til at omfatte værnepligtige, der var udkommanderet med de udrustede Skibe og Fartøjer.

Endvidere blev der kort herefter truffet Bestemmelse om, at der inden Udgangen af November skulde gives en 4 Dages Orlov til alle ekstraordinært indkaldte Befalingsmænd og Menige samt øvrige værnepligtige - herfra undtaget værnepligtige, der var indkaldt til første Uddannelse i Efteraaret 1939 samt genindkaldte, der faldt ind under Orlovsbestemmelsen af 23/10.

I udrustede Skibe og Fartøjer, hvor Størstedelen af Besætningen omfattedes af Bestemmelsen om 4 Dages Orlov (d.v.s. i Skibe med Mandskab af Foraarsindkaldelserne) blev Orloven udvidet til ogsaa at gælde faste Befalingsmænd og Stammandskab, herfra dog

undtaget Undervandsbaadene.

Orloven til Skibe og Fartøjer, hvor Orloven saaledes havde en væsentlig Nedsættelse af det øjeblikkelige Beredskab til Følge, blev givet som følger:

Under Ophold i København:

"Niels Iuel"	: 26/10 - 4/11	kvartersvis
"Lossen	: 27/10 - 5/11	kvartersvis
2'Torpedobaadsgruppe	: 28/10 - 6/11	kvartersvis
1'Minestrygergruppe	: 27/10 - 5/11	kvartersvis
"Ingolf"	: 1/11 - 12/11	kvartersvis
"Islands Falk"	: 17/11 - 29/11,	
"Havmanden" / "Havfruen"	27/10 - 16/11	saaledes at en Baad indenfor hver Gruppe konstant havde fuldtallig Besætning
"Havkalen" / "Rota"	17/11 - 6/12	saaledes at en Baad indenfor hver Gruppe konstant havde fuldtallig Besætning

I Aarhus:

"Daphne" / "Dryaden" / "Triton"	saaledes at en af Baadene konstant havde fuldtallig Besætning

I Korsør:

"Hvidbjørnen" : 17/11-22/11, 29/11-5/12, kvartersvis,

I Assens:

"Henrik Gerner" : 3/11 - 13/11, kvartersvis.

Endelig blev der den 27/11 udstedt Bestemmelse om, at der af Hensyn til Julehandelen kunde gives Orlov fra 15/12 - 28/12 -39 til saadanne værnepligtige af Beredskabsstyrken (altsaa ikke værnepligtige af Efteraarsindkaldelserne 1939), som var selvstændige næringsdrivende ved Handel, Industri, Haandværk og lignende eller ansatte som Handelsmedhjælpere, og hvis Nærværelse ved Julehandelen var paatrængende nødvendig.

Denne Bestemmelse kom for Søværnets Vedkommende af beredskabsmæssige Grunde ikke til at omfatte værnepligtige, der var ud-

kommanderet med de udrustede Skibe og Fartøjer.

Vedrørende Skolernes Virksomhed i Vinterhalvaaret 1939/40 blev følgende fastsat:

Søofficersskolen paabegyndtes medio Oktober med Klasse C, Søkadetter (R) og Kystkadetaspiranter, idet Undervisningen for de 2 førstnævnte Klassers Vedkommende skulde være afsluttet saa betids, at Eleverne kunde tiltræde Tjeneste paa Eksercerskolen for værnepligtigt Mandskab den 1/4 1940. Klasse B's Undervisning paabegyndtes først medio November, da Erstatningspersonel for Kadetterne, der var udkommanderet til Kvartermestertjeneste, først fra dette Tidspunkt kunde skaffes til Veje.

Klasse A forblev udkommanderet, da fornødent Befalingspersonel til Afløsning ikke kunde afses andre Steder fra.

Undervisningen for Søkadetaspiranter paabegyndtes i Henhold til Skoleplanen den 1/11.

Kvartermesterskolen blev ikke afholdt, da man paa Grund af Sikringsstyrken ikke kunde afse Personel hertil.

Underkvartermesterskolen afholdtes fra den 20/11 og var planlagt afsluttet ved Udgangen af Marts 1940, for at Eleverne paa sidstnævnte Tidspunkt kunde være klar til at tiltræde Tjeneste paa Eksercerskolen for værnepligtigt Mandskab den 1/4-40. For at fremskaffe det fornødne Antal Elever til Skolen under den som Følge af Sikringsstyrken haardt spændte Personelsituation blev en Del udkommanderede Mather kort før Skolens Begyndelse afløst da paagældende Tjenestesteder af Mathelever fra Indkaldelsen 16/10-39 og tilkommanderet Skolen som Elever.

Undervisningen paa Flyveskolen foregik i Henhold til Skoleplanen med:

1 Flyverklasse (1938), der afsluttedes den 19/12 -39,
1 Mekanikerklasse (1939), der afsluttedes den 19/12 -39,
1 -"- (1940), der paabegyndtes den 17/11 -39.

V.

SØVÆRNETS VIRKSOMHED UNDER SIKRINGSSTYRKEN

INDTIL BEGIVENHEDERNE OMKRING DEN 9'APRIL 1940.

V. SØVÆRNETS VIRKSOMHED UNDER SIKRINGSSTYRKEN

INDTIL BEGIVENHEDERNE OMKRING 9'APRIL 1940.

A. Skibsmateriellet (Fordeling og Udrustning) indtil Tiden omkring Marinestationen Slipshavns Oprettelse.

- Jvfr. Bilag Nr. 84: "Det udrustede Materiels Underhægning og taktiske Inddeling under Sikringsstyrken 1939/40", Je 187
  " " 85: "Fordelingen af det udrustede, egentlige militære Skibsmateriel under Sikringsstyrken 1939/40",
  " " 86: "Fortegnelse over det egentlige militære Skibsmateriel under Sikringsstyrken 1939/40".-

Efter at den første Fordeling af det udrustede Materiel havde fundet Sted som foran anført, var det Søværnskommandoens Hensigt, saa vidt Forholdene vilde tillade det, i store Træk at bibeholde denne Fordeling med følgende Ændringer:

a. Dele af Eskadren paaregnedes lejlighedsvis beordret til Sundet for Skiftning af Besætning, for Eftersyn eller for Øvelser med Kystdefensionen.

b. Af uddannelsesmæssige Hensyn paaregnedes de i Sundet stationerede Undervandsbaade og Minestrygere med Mellemrum omskiftet med dem, der var underlagt 1'Eskadre.

c. For at vise Flaget i forskellige Havne og for at give Besætningerne nogen Afveksling havde man til Hensigt med Mellemrum at dirigere nogle af Eskadrens Enheder til forskellige Byer udenfor Øvelsesomraadet for at holde Lørdag-Søndag der.

d. Af Hensyn til Neutralitetstjenesten ansaas det for ønskeligt at faa frigjort et Stationsskib til Sund-Afsnittet, saa man der udover de 4 Undervandsbaade og 3 Minestrygere havde et større, militært udrustet Overfladeskib.

I Overensstemmelse med denne Retningslinie og af efternævnte - senere tilkomne - Aarsager blev der disponeret som følger med Hensyn til Skibsmateriellets Fordeling og Udrustning:

Den 13/9 afgik Inspektionsskibet "Islands Falk" i Henhold til Sejlordren (jvfr. Bilag Nr. 43 og 44) fra Frederikshavn via norsk Territorium til Færøerne, hvortil Ankomsten fandt Sted og Stationstjenesten paabegyndtes den 17/9.

Den 16/9 beordredes 1' Torpedobaadsgruppe til at være paa Flaadestationen den 19' s.M. for Skiftning af værnepligtige Besætninger. Paa Grund af Havari (Læk i Brændolietank) afgik "Hvalen" allerede den 17/9 til Flaadestationen.

Efter at hele 1' Torpedobaadsgruppe den 19/9 var ankommet til Flaadestationen, blev der truffet Bestemmelse om, at Gruppen fra den 21' s.M. skulde udgaa af 1' Eskadre og underlægges Artilleriskibet "Peder Skram", der - som tidligere anført - havde hejst Kommando den 20/9. Samtidig blev det paa Grund af Personelmangel bestemt, at Chefen for Torpedobaadsflotillen skulde fratræde Tjeneste den 21/9.

"Peder Skram", der direkte underlagdes Søværnskommandoen, og 1' Torpedobaadsgruppe afgik i Henhold til de respektive Sejlordrer (jvfr. Bilag Nr. 34 og 35) den 25/9 til Isefjorden for indledende Uddannelse af de nye Besætninger. Den indledende Uddannelse paa Isefjorden var for "Peder Skram"s Vedkommende paaregnet at vare ca. 1 Maaned.

Samme Dag "Peder Skram" hejste Kommando, hejstes Inspektionsskibet "Beskytteren"s Kommando og blev beordret til at afgaa den 25/9 til Frederikshavn for at overtage Stationstjenesten i det nordlige Kattegat i Stedet for "Henrik Gerner", der herved blev frigjort til Stationstjeneste i Sundet og som Følge heraf blev beordret til Helsingør, hvortil det ankom den 27/9.

Paa Grund af den tyske Mineudlægning mellem Falsterbo og Møen havde det imidlertid vist sig særdeles ønskeligt saavel af Hensyn til Fiskeriet som af Hensyn til Smaaskibsfarten at faa afmærket et Sejlløb i dansk territorialt Farvand Vest om Hollænder-

grunden i Faxe-Bugt, men forinden maatte der foretages en Kontrolopmaaling, og til Udførelsen af dette Arbejde blev valgt Opmaalingsskibet "Hejmdal", hvorfor "Henrik Gerner" allerede den 29/9 maatte forlade Sundet og afgaa til Faaborg for at overtage Tjenesten som Stationsskib i Lille-Bælt i Stedet for "Hejmdal", der ankom til København den 30/9 og udførte den nævnte Kontrolopmaaling i Tiden fra 4' - 18/10 under meget ugunstige Vejrforhold.

Fra den 28/9 - 2/10 var "Springeren" og "Havørnen" dirigeret fra Aarhus-Afsnittet til Flaadestationen for Skiftning af værnepligtige Besætninger.

Som Følge af de mange tyske Opbringelser og Visitationer af neutrale Skibe i Kattegat og Skagerrak blev der i Slutningen af September truffet Bestemmelse om at forstærke Bevogtningen i det nordlige Kattegat, hvorfor "Niels Iuel" og 2' Torpedobaadsgruppe den 30/9 blev beordret til den 2/10 at afgaa til det nordlige Kattegat med Frederikshavn som Basishavn og Farvandet: Læsø Rende - Skagen som normalt Omraade. Samtidig blev der givet Eskadren følgende Direktiv for Afholdelse af Øvelser i dette Farvandsafsnit: "Øvelser afholdes kun paa dansk Søterritorium, og der vises indtil videre Tilbageholdenhed med Hensyn til Natøvelser".

For dog stadig at bevare en væsentlig Del af det egentlige militære Skibsmateriel koncentreret i Aarhus-Afsnittet blev den oprindelige Bestemmelse vedrørende "Peder Skram"s og 1' Torpedobaadsgruppes Ophold paa Isefjorden ændret, idet de nævnte Enheder blev beordret til den 2/10 at afgaa til Aarhus-Afsnittet og fra Ankomsten dertil at underlægges 1' Eskadre.

Under Flagets Detachering med "Niels Iuel" blev Chefen for "Peder Skram" ved 1' Eskadres Skrivelse af 30/9-39 (jvfr. Bilag Nr. 45) beordret til at overtage Kommandoen over den i Aarhus-Afsnittet resterende Del af Eskadren.

Forlægningen af "Niels Iuel" og 2' Torpedobaadsgruppe til det nordlige Kattegat medførte endvidere, at Stationsskibet i dette Farvandsafsnit ("Beskytteren") kunde frigøres til anden Tjeneste, hvorfor "Beskytteren" blev beordret til at afløse "Hvidbjør-

nen" som Stationsskib paa Vestkysten med Basis i Esbjerg, medens "Hvidbjørnen" blev beordret til Helsingør som Stationsskib i Sundet direkte underlagt Søværnskommandoen. Under Opholdet i Sundet laa "Hvidbjørnen" paa Holmen fra den 19' - 28/10 for Chefsskifte og Reparationer.

Den 11/10 afgik "Niels Iuel" i Henhold til Søværnskommandoens Ordre fra det nordlige Kattegat til København for Skiftning af genindkaldt Mandskab og Dokning. I den Anledning blev "Peder Skram" beordret til at afgaa fra Aarhus-Afsnittet den 13/10 til det nordlige Kattegat og forblive der, indtil "Niels Iuel" vendte tilbage, hvilket paa dette Tidspunkt forventedes at ville finde Sted oa. 20/10. Da Arbejderne i "Niels Iuel" imidlertid trak ud, blev "Peder Skram" den 18/10 af uddannelsesmæssige Grunde atter forlagt til Aarhus-Afsnittet.

Den 12/10 beordredes 1' Minestrygergruppe til at tilbringe førstkommende Lørdag-Søndag (den 14' og 15/10) i Horsens. Paa Grund af Kedelhavari maatte "Havørnen" imidlertid den 14/10 i Stedet afgaa til Holmen for Reparation og stødte som Følge heraf først til Gruppen igen i Aarhus-Afsnittet den 22/10. Den 16/10 beordredes 1' Torpedobaadsgruppe og "Lossen" til at tilbringe førstkommende Lørdag-Søndag (den 21' og 22/10) henholdsvis i Aabenraa og Vejle.

Den 19/10 blev Opmaalingsskibet "Hejmdal" efter afslutte-de Opmaalingsarbejder i Faxe-Bugt indlagt paa Holmen for Kommandostrygning den 23' s.M., idet Minestrygeren "Søbjørnen", der den 8/9 var indgaaet i Flaadens Tal, fra "Hejmdal"s Kommandostrygning skulde udrustes paa Prøvetogt i Sundet, og man havde ikke Personel til at holde begge Skibe udrustet samtidig.

Den 26/10 fandt den planlagte Omskiftning af Undervandsbaadene Sted mellem Stationerne Aarhus, Helsingør og Flaadestationen.

Som tidligere anført blev der i Dagene omkring 25' Oktober truffet Bestemmelse om at give en 4-Dages Orlov til en stor Del af det i Søværnet tjenstgørende Personel. Denne Orlov medførte følgende

Forlægninger og Ændringer i de trufne Dispositioner:

a. "Niels Iuel"s Ophold paa Holmen blev forlænget til den 4/11, hvorefter Skibet afgik til Aarhus-Afsnittet.

b. 1'Minestrygergruppe og "Lossen" blev forlagt fra Aarhus-Afsnittet til Holmen fra den 26/10 - 6/11. "Lossen" forblev dog i Sundet efter den 6/11 for at samarbejde med "Søbjørnen" ved forskellige Prøver og Forsøg. Efter Forsøgenes Afslutning var det Hensigten, at "Lossen" atter skulde vende tilbage til Aarhus-Afsnittet.

c. 2'Torpedobaadsgruppe blev forlagt fra det nordlige Kattegat til Holmen fra den 27/10 - 8/11. Som Erstatning for 2'Torpedobaadsgruppe til Bevogtningen i det nordlige Kattegat blev benyttet 2 af 1'Torpedobaadsgruppes Baade ("Dragen" og "Hvalen"), der i den Anledning var detacheret fra Aarhus-Afsnittet i Tiden fra 26/10 til 9/11. (Den 3' af Gruppens Baade forblev i Aarhus-Afsnittet for at være til Assistance for "Peder Skram" under dette Skibs Skydninger).

d. Minefartøjet "Kvintus" blev forlagt fra Slipshavn til Lille-Bælt fra 1/11 - 13/11 for at varetage Tjenesten som Stationsskib i Lille-Bælt under "Henrik Gerner"s Orlovsperiode.

Den 29/10 afgik Inspektionsskibet "Ingolf" fra Store-Bælt til Holmen for Orlov og Skiftning af en Del af Besætningen, idet Søkadet- og Intendanturkadetlærlingene, der havde været udkommanderet med "Ingolf", ved Udgangen af Oktober Maaned skulde afgaa til Søofficersskolen.

S.D. (den 29/10) afgik "Hvidbjørnen" fra København til Store-Bælt for at overtage Stationstjenesten der.

Efter Orlovsperiodens Ophør i "Ingolf" (13/11) var det Hensigten at lade Skibet forblive nogen Tid i Sundet for at give det bedre Lejlighed til at uddanne den nye Besætning.

Den 27/10 beordredes "Islands Falk" til at afgaa saa betids fra Færøerne via norsk Territorium, at Skibet kunde være paa

Holmen den 18/11 for Skiftning af værnepligtig Besætning, Orlov og Installation af A.L.Skyts (2 Stk. 20 mm Rek.K.).

Skibet afgik fra Færøerne den 10/11, ankom som planlagt til Holmen og forblev der indtil den 5/12, hvorefter det afgik via norsk Territorium og genoptog Stationstjenesten paa Færøerne den 13/12.

Den 12/11 blev 2' Torpedobaadsgruppe, som den 8/11 atter var ankommet til det nordlige Kattegat, beordret til indtil videre at deltage i Mineeftersøgningstjenesten i Farvandet omkring Skagen. Mineeftersøgningstjenesten i dette Farvandsafsnit var underlagt Distriktschefen for det nordlige Jylland og skulde for Torpedobaadsgruppens Vedkommende planlægges efter Samraad mellem Distriktschefen og Chefen for Torpedobaadsgruppen, idet der paa Forhaand var tillagt Gruppechefen følgende Forholdsordre:

"Miner bør saavidt muligt sprænges eller desarmeres. Nedskydning bør være en Undtagelse".

Den 16/11 fandt den planlagte Omskiftninf af Undervandsbaadene Sted mellem Helsingør og Flaadestationen.

De foran nævnte Ændringer i det udrustede Skibsmateriels Fordeling havde saaledes medført, at Fordelingen medio November - forinden Oprettelsen af Marinestationen Slipshavn paa Grund af de danske Mineudlægninger i Store-Bælt og Lille-Bælt - var følgende:

a) <u>1' Eskadre</u>

<u>I Aarhus-Afsnittet:</u>

Skibsgruppen: "Niels Iuel" og "Peder Skram",

1'Torpedobaadsgruppe:
"Dragen", "Hvalen" og "Laxen",

1'Undervandsbaadsgruppe:
"Triton", "Dryaden" og "Daphne"
samt Depotskibet "Tyr",

1'Minestrygergruppe:
"Springeren", "Søhunden" og "Havørnen",

<u>I det nordlige Kattegat:</u>

2'Torpedobaadsgruppe:
"Glenten", "Høgen" og "Ørnen",

I Sundet:

"Lossen",

b) Underlagt Kystdefensionen

I Sundet:

2'Minestrygergruppe:
"Søridderen", "Støren" og "Narhvalen",

Minefartøjet "Sixtus" og Dampbaad A,

c) Direkte underlagt Søværnskommandoen

I Sundet:

2' U-Baadsgruppe:
"Havfruen" og "Havmanden" samt Opmaalingsskibet "Freja" som Depotskib,

3' U-Baadsgruppe:
"Havkalen" og "Rota",

Minestrygeren "Søbjørnen" (Prøvetogt),

Inspektionsskibet "Ingolf",

-"- "Islands Falk",

I Store-Bælt:

Inspektionsskibet "Hvidbjørnen",

Minefartøjet "Kvintus",

I Lille-Bælt:

Værkstedsskibet "Henrik Gerner",

Jyllands Vestkyst:

Inspektionsskibet "Beskytteren"
(underlagt Distriktschefen).

B. Minespærringerne i Store-Bælt og Lille-Bælt, Oprettelsen af Marinestationen Slipshavn m. v.

Den 16/11 -39 rettede den tyske Marineattaché i København Forespørgsel til Søværnskommandoen, om man fra dansk Side vilde være villig til i dansk territorialt Farvand i Bælternes sydlige Del [redacted] at udlægge Miner og etablere Bevogtningstjeneste i disse Farvande for at hindre neutralitetsstridig Optræden af neddykkede Undervandsbaade i dansk territo-

rialt Farvand, idet man fra tysk Side samtidig hævdede at have konstateret, at allierede U-Baade var trængt frem til Østersøen ad en af disse Veje. (Fra dansk Side var ikke konstateret en saadan neutralitetsstridig Optræden).

De tyske Ønsker gik endvidere ud paa, at de danske Minespærringer i Bælternes sydlige Del skulde udlægges i direkte Tilslutning til de tyske Minespærringer, men iøvrigt skulde de danske Spærringer kun tage Sigte paa i Overensstemmelse med de gældende danske Neutralitetsbestemmelser at hindre neddykkede Undervandsbaades Passage, hvorimod Gennemfart af Skibe i Overfladen skulde forblive fri.

De tyske Ønsker blev samme Dag meddelt Udenrigsministeriet og Regeringen, og da man skønnede, at en principiel Imødekommenhed overfor de fremsatte Ønsker var uomgængelig nødvendig for ikke at fremkalde en meget alvorlig Krænkelse af Landets Neutralitet, optog Søværnskommandoen videre Forhandlinger med den tyske Marineattaché og tog her Sigte paa at opnaa tysk Tilslutning til, at de danske Spærringer i Bælternes sydlige Del blev placeret saa nordligt, at der kom en klar Adskillelse mellem disse og de tyske Spærringer. Resultatet af Forhandlingerne blev, at man fra tysk Side frafaldt det først fremsatte Ønske om Udlægning i direkte Tilslutning til de tyske Spærringer og akcepterede en dansk Mineudlægning i dansk territorialt Farvand indenfor de efternævnte Spærreomraader med Gennemsejlingsaabning for saavel Dag- som Natsejlads saavidt muligt i internationalt Farvand.

Den 18/11 traf Søværnskommandoen Bestemmelse om Spærringernes Omfang, Placering, Gennemsejlingsaabningernes Afmærkning m.v. (Som Følge af, at det Omraade, indenfor hvilket Minespærringerne i Henhold til Aftalen med den tyske Marineattaché skulde udlægges, var meget begrænset, kunde der ved Spærringernes Placering ikke tages Hensyn til, at Bundforholdene i Store-Bælt indenfor dette Omraade ikke var gunstige set fra et mineteknisk Synspunkt).

Endvidere blev det bestemt,

at "Lossen", "Kvintus" og "Sixtus" skulde udlægge Spærringerne,

at en forstærket Bevogtningstjeneste i Bælternes sydlige Del skulde

paabegyndes snarest,[x] samt

at Minespærringerne og Bevogtningstjenesten i Bælterne skulde underlægges en samlet Kommando, der skulde have Sæde i Land.

I den Anledning blev der truffet følgende Dispositioner den 18/11:

a. Mineskibsflotillen, bestaaende af "Lossen", "Kvintus" og "Sixtus" blev formeret fra den 19/11, direkte underlagt Søværnskommandoen og beordret til s.D. (den 19/11) at afgaa til Store-Bælt for Udlægning af Spærringerne;

b. Til Bevogtningstjeneste i Bælternes sydlige Del blev følgende Enheder om Eftermiddagen beordret til snarest at afgaa:

I Store-Bælt: "Hvidbjørnen" for at holde Patrouille paa Spodsbjerg Bredde,

1' Torpedobaadsgruppe for at holde Patrouille paa Albuen Fyr Bredde,

I Lille-Bælt: "Henrik Gerner" for at holde Patrouille paa Linien Taksensand Fyr - Horne Næs,

1' Minestrygergruppe for at holde Patrouille paa Linien Skjoldnæs - Mommark.

Samtidig med Afgangsordren blev der givet de nævnte Enheder følgende Forholdsordre:

"Formaalet med Patrouillen er at overvaage Neutralitetsbestemmelsernes Overholdelse og særligt at paase, at fremmede Undervandsbaade ikke kræenker de gældende Regler. Om Natten kan Projektører anvendes, naar det skønnes nødvendigt. Der skal saavel Dag som Nat føres stort Nationsflag (belyst om Natten). Navigationsbelysningen skal føres".

Endvidere blev Torpedobaadsgruppen og Minestrygergruppen beordret til at medtage Dybdebomber.

De beordrede Patrouiller blev etableret i Løbet af samme Dags Aften med Undtagelse af en af 1'Torpedobaadsgruppes Baade ("Hvalen"), der først ankom til Patrouilledistriktet efter Midnat den 19/11, da dens Afgang fra Aarhus var blevet udskudt til om Afte-

---

x) Aarsagen hertil var, at den tyske Marineattaché i København den 18/11 havde meddelt, at 2 tyske Krydsere den 16' og 17/11 var blevet angrebet af U-Baade i den vestlige Del af Østersøen, hvorfor man fra tysk Side snarest ønskede Spærringsspørgsmaalet løst.

nen for at medtage Landlovsgaster, der ikke var mødt ved de 2 andre Baades Afgang.

c. Den samlede Kommando over Bevogtningstjenesten og Minespærringerne skulde udøves af Marinestationen Slipshavn, der oprettedes fra den 21/11 og samtidig overtog Luftmarinestationen Slipshavns hidtidige Opgaver.

Ved et Møde i Marineministeriet den 20/11 fik den britiske og den franske Marineattaché følgende Meddelelse vedrørende den danske Regerings Beslutning om Mineudlægningen:

"For at lette Kontrollen med Overholdelse af Neutralitetsbestemmelserne af 31' Maj 1938 er det besluttet - ligesom det allerede er sket for Øresunds Vedkommende - at udlægge Minespærringer tværs over Bælterne mellem Langeland og Lolland og mellem Als og Ærø. Udlægningen vil ske i dansk territorialt Farvand, og der vil i begge Bælter blive etableret afmærkede Sejlløb til Gennemfart saavel ved Nat som ved Dag. Der vil saaledes være Sejlløb aabent for alle Skibe. Endvidere vil saadanne Minespærringer blive udlagt ved de vestlige Adgange til Smaalandsfarvandet. x)

I Store-Bælt udlægges Spærringerne mellem Breddeparallellerne 54°50'5 og 54°47'5.

I Lille-Bælt udlægges Spærringerne i et Omraade begrænset af: mod Nord en Linie fra Fyret paa Mommark Havns Dæmmole til Skjoldnæs Blinkfyr, mod Syd af en Linie fra Gl.Pøl Lynfyr til Punktet 54°54'5 N. Br. 10°09'5 Ø. Lgd. og derfra af Breddeparallellen 54°54'5 N. Br. til Kysten af Ærø.

Nærmere Meddelelse om Afmærkning, Ledning m.m. vil fremkomme i Efterretninger for Søfarende".

Udlægningen af disse Minespærringer blev overfor den britiske og den franske Marineattaché motiveret med, at man mente at have observeret U-Baade i neddykket Tilstand paa dansk Søterritori-

---

x) Den i Meddelelsen angivne Hensigt ogsaa at udlægge Spærringer i de vestlige Adgange til Smaalandsfarvandet var fremkommet efter herom fremsat Ønske fra den danske Regering.

torium, hvilket var stridende mod de danske Neutralitetsregler. Det var fra dansk Side ikke lykkedes at konstatere saadanne U-Baades Nationalitet, men det var fra tysk Side hævdet, at det ikke havde været tyske, og derfor sandsynligvis maatte være U-Baade tilhørende en Tyskland fjendtlig Nation.

Samtidig med, at Meddelelse om Mineudlægningerne blev givet Marineattachéerne, gav Udenrigsministeren en tilsvarende Meddelelse til den engelske og den franske Gesandt og motiverede Beslutningen med følgende:

"Marinen har i den sidste Tid iagttaget en vis Aktivitet i Havet Syd for Bælterne og har nu Iagttagelser, der tyder paa, at Undervandsbaade har været paa dansk Søterritorium i neddykket Stand, hvilket er stridende mod de danske Neutralitetsregler. Det vides ikke, hvilken Nationalitet disse Baade har tilhørt.

Desuden er der fra tysk Marineattaché's Side til Admiralitetet kommet Spørgsmaal om den danske Kontrol med Overholdelse af vore Neutralitetsregler i Bælterne".

S.D. (den 20/11) udsendte Marineministeriet gennem Radioavisen Meddelelse om, at der vilde blive udlagt Minespærringer i Bælternes sydlige Del samt i de vestlige Adgange til Østersøen.

Endvidere blev Søfarten s.D. gjort bekendt med Mineudlægningerne og de heraf følgende spærrede Omraader saavel ved Bekendtgørelse i Efterretninger for Søfarende Nr. 52 af 20/11-39 (jvfr. Bilag Nr. 63 og 67) som ved Udsendelse af "Navigational Warning". I disse Bekendtgørelser og Udsendelser undlod man dog at omtale Spærringerne ved de vestlige Adgange til Smaalandsfarvandet, da Udlægningen af Spærringer i dette Farvandsafsnit først skulde finde Sted, efter at Spærringerne i Store-Bælt og Lille-Bælt var blevet udlagt, bl.a. fordi man først fra dette Tidspunkt havde Fartøjsmateriel til Disposition for Udlægningen.

Ved Note af 21/11 underrettede Udenrigsministeriet de herværende udenlandske Repræsentationer om Mineudlægningerne i Bælterne.

I Henhold til Søværnskommandoens Forholdsordre af 19/11 til Chefen for Marinestationen Slipshavn (jvfr. Bilag Nr. 58) var dennes Opgave at organisere og lede Bevogtnings-og Patrouilletjenesten samt Mineeftersøgningstjenesten i Store-Bælt og Lille-Bælt, idet følgende Materiel vilde blive underlagt Marinestationen:

Mineskibsflotillen,

De udlagte Spærringer med Stationer,

3 Stationsskibe (indtil videre "Ingolf", "Hvidbjørnen" og "Henrik Gerner"),

1' Torpedobaadsgruppe,

1' Minestrygergruppe,

Fiskekuttere med militær Besætning til Patrouilletjeneste,

Luftfartøjer, baseret fra Slipshavn,

Fiskekuttere, antaget til Mineeftersøgning,

Fyr- og Lodsdepotskibe og

Marinestationen Slipshavn.

Anvendelsen af det underlagte Materiel paaregnedes i Henhold til Forholdsordren at være følgende:

<u>1 Stationsskib:</u> Station i Store-Bælt ca. 2 Sml. N. for Minespærringen,

<u>1 Stationsskib:</u> Station i Lille-Bælt ca. 2 Sml. N. for Minespærringen,

<u>1 Stationsskib:</u> fri eller detacheret til muligt forekommende særlige Opgaver,

Normal Tørn for Stationsskibene:
ca. 14 Dage ude og ca. 1 Uge inde eller til Disposition,

Normal Basishavn for Stationsskibene:
Nyborg eller Korsør.

<u>Torpedobaadsgruppen</u> i Store-Bælt:

1 Baad Patrouille N. for Minespærringen,

1 " -"- S. " -"- ,

1 " inde (efter Omstændighederne Nakskov).

<u>Minestrygergruppen</u> i Lille-Bælt:

1 Baad Patrouille N. for Minespærringen,

1 " -"- S. " -"- ,

1 " inde (efter Omstændighederne Faaborg).

Fiskekuttere med militær Besætning skulde anvendes til Suppleering af Patrouilletjenesten,

Luftfartøjerne: Mineeftersøgning og Observation af mulig neddykkede Undervandsbaade,

Mineeftersøgningstjenesten skulde organiseres paa Grundlag af de hidtil gældende Bestemmelser.

Vedrørende Tilrettelæggelsen af Lodstjenesten henvistes Chefen for Marinestationen i Forholdsordren til at samarbejde med Lodsdirektøren, idet særlige Bestemmelser for Lodsningen senere vilde blive tilstillet. Disse Bestemmelser udstedtes den 20/11 og havde følgende Ordlyd:

"Under Hensyn til den forhaandenværende Minefare gives der saavel Handelsskibe som Krigsskibe, der anmoder derom, Adgang til at erholde Lods gennem Gennemsejlingerne. Det bemærkes dog udtrykkeligt, at der ikke er Lodstvang".

Lodstjenesten ved Bælt-Spærringerne blev underlagt Marinestationen i alt, hvad der angik denne Tjenestes Udførelse, hvorimod Personellet i administrativ Henseende (Omskiftning, Afløsning og lign.) forblev underlagt Lodsdirektoratet.

Udover de i Forholdsordren til Marinestationen anførte Bestemmelser blev der af Søværnskommandoen paalagt de under Marinestationen hørende Skibschefer under Tjenestens Udførelse ved Spærringerne at bidrage til et forstaaende Samarbejde med de tyske Vagts- og Lodsskibe - specielt med Hensyn til Mineuskadeliggørelsestjenesten og Lodstjenesten.

Endelig skal anføres, at Luftrummet over Minespærringerne i Bælterne fra dansk Side ikke blev betragtet som spærret for fremmede Luftfartøjers Gennemfart uden unødvendigt Ophold - dels under Hensyn til Gennemsejlingsfarvandenes folkeretslige Karakter (jvfr. § 8 i Bilag Nr. Pag. 61 19: "Kgl. Anordning af 31/5 -38 angaaende visse Neutralitetsbestemmelser") og dels fordi Formaalet med de spærrede Omraader kun havde Relation til Søen.

Minespærringerne og disses Afmærkning samt den hertil hørende Lods- og Bevogtningstjeneste blev i Henhold til de givne Ordrer og af efternævnte - senere tilkomne - Aarsager etableret som følger:

Den 21/11 Fm. afgik "Ingolf" fra København med Ordre til at overtage Tjenesten som Stationsskib Nord for de planlagte Spærringer i Store-Bælt.

De af Søværnskommandoen til "Ingolf" givne Ordrer for Tjenesten ved Spærringen adskilte sig fra de den 18' s.M. udstedte Ordrer for Bevogtningstjenesten i Bælternes sydlige Del paa følgende Punkter:

a) "Melding om fremmede Krigsskibes og Luftfartøjers Passage maa normalt ikke gives pr. Radio". (I Overensstemmelse med Bestemmelserne i Forholdsordren af 19/11 til Marinestationen Slipshavn, men ikke indeholdt i Ordrerne af 18/11).

b) "Om Natten bør Projektør kun bruges undtagelsesvis", - medens Ordrerne af 18/11 angav: "Om Natten kan Projektør anvendes, naar det skønnes nødvendigt".

"Ingolf" ankom til Spærringsomraadet samme Dags Aften (den 21/11) og afløste "Hvidbjørnen", der afgik til Korsør for at tage Orlovsfolk om Bord, da Skibet den 18/11 var afgaaet til Patrouilletjenesten med stærkt reduceret Besætning som Følge af, at den tidligere omtalte, beordrede 4 Dages Orlov for dette Skibs Vedkommende var paabegyndt Dagen forinden.

Kort efter at Forholdsordren til Marinestationen Slipshavn var blevet udstedt, blev man klar over, at den planlagte Patrouilletjeneste ved Spærringerne vilde kræve mere Fartøjsmateriel, hvorfor "Beskytteren", der var Stationsskib paa Vestkysten, og Minestrygeren "Søløven", hvortil Kommandoen var blevet skiftet fra "Søbjørnen" den 25/11, blev underlagt Marinestationen henholdsvis fra den 23/11 som Patrouillefartøj i Lille-Bælt og fra den 27/11 som Patrouillefartøj i Store-Bælt.

(Aarsagen til, at man efter Afslutningen af "Søbjørnen"s Prøvetogt skiftede Kommandoen til "Søløven" var, at sidstnævnte

Fartøj havde faaet installeret sit Artillerikommandoanlæg, uden at man dog forinden Afgangen til Slipshavn havde naaet at faa afholdt Installationsskydninger, medens førstnævnte Fartøj endnu ikke havde faaet installeret Artillerikommandoanlæg).

Stationsskibstjenesten blev organiseret i Henhold til Forholdsordren med 1 Stationsskib Nord for Spærringerne henholdsvis i Store-Bælt og Lille-Bælt og 1 Stationsskib fri eller til Disposition. Som normal Basishavn for det Stationsskib, der havde fri, blev valgt Nyborg, da der her var Mulighed for Oliefyldning og personlig Forbindelse mellem Stationschefen og Cheferne for Stationsskibene; endvidere laa Nyborg geografisk hensigtsmæssigt placeret under Hensyn til Stationsskibenes skiftevis Tjeneste i Store-Bælt og i Lille-Bælt.

Patrouillefartøjstjenesten blev ligeledes organiseret i Henhold til Forholdsordren med 1 egentlig militært Fartøj Nord for og 1 Syd for Spærringerne. Den normale Tjenestetørn, efter at der var kommet 4 Fartøjer til Disposition saavel i Store-Bælt som i Lille-Bælt blev fastsat til 2 Døgn ved Spærringerne og 2 Døgn i Havn eller til Disposition.

Som nævnt i Forholdsordren paaregnedes Patrouilletjenesten yderligere suppleret med Fiskekuttere med militær Besætning (jvfr. Bilag Nr. 83: "Skibe og Fartøjer lejede under Sikringsstyrken 1939/40").

Til det Formaal blev der lejet 4 Fiskekuttere, der blev graamalede og benævnt P.1, P.2, P.3 og P.4. Efter endt Omaptering blev disse Patrouillefartøjer fordelt med 2 til Store-Bælt og 2 til Lille-Bælt, idet Tjenesten blev ordnet saaledes, at 1 P-Kutter hvert af de nævnte Steder skulde være ved Spærringen og 1 i Havn eller til Disposition. Normaltørnen for P-Kutterne var som for de øvrige Patrouillefartøjer 2 Døgn. P-Kutterne, hvis normale Besætning bestod af 1 militær Fører (Søløjtnant (R)), 2 værnepligtige Orlogsgaster og 2 civile, var bortset fra Riffelbevæbning til den militære Del af Besætningen ubevæbnede. De førte Orlogsflag.

Som normale Basishavne for Patrouillefartøjerne blev valgt:

I Store-Bælt: Nakskov, hvor Chefen for Torpedobaadsgruppen virkede som Stedfortræder for Chefen for Marinestationen Slipshavn med Hensyn til alle Tjenesteforretninger i Basishavnen.

I Lille-Bælt: Faaborg, hvor Chefen for Minestrygergruppen virkede som Stedfortræder for Chefen for Marinestationen Slipshavn paa samme Maade som Gruppechef T. i Nakskov.

Da der i Starten ikke fandtes Kulbeholdninger til Søværnets Skibe i Faaborg, anvendte Minestrygergruppen - og i nogen Grad ogsaa de andre Fartøjer - Aabenraa som Basishavn indtil den 2/12.

Til at besørge Postforbindelsen indenfor Marinestationens rot vidtstrakte Omraade blev lejet 2 Fiskekuttere, der blev benævnt Post 1 og Post 2 og normalt baseret henholdsvis paa Nakskov under Tilsyn af Gruppechef T og paa Faaborg under Tilsyn af Gruppechef MS.

Lodstjenesten og Afmærkningen af Spærringsgennemsejlingerne blev etableret som følger (jvfr. Bilag Nr. 63 og 67):

I Store-Bælt:

Afmærkningen af Gennemsejlingen blev paabegyndt den 21/11 og afsluttet den 23/11.

Fyrskib N. og Fyrskib S. blev udlagt henholdsvis den 21/11 og den 25/11.

Lodsstationen i Fyrskib N. blev oprettet den 22/11 og i Fyrskib S. den 30/11.

I Lille-Bælt:

Afmærkningen af Gennemsejlingen blev paabegyndt den 21/11 og afsluttet den 23/11.

Fyrskib N. og Fyrskib S. blev udlagt henholdsvis den 23/11 og den 25/11.

Lodsstationen i Fyrskib N. blev oprettet den 23/11 og i Fyrskib S. den 30/11.

Samtidig med Udlægningen af Afmærkningen blev der saavel i Store-Bælt som i Lille-Bælt til Brug for Patrouillefartøjerne ud-

lagt en Fortøjningsbøje N. for og en S. for det spærrede Omraade.

Til Brug som Lodsfartøjer blev lejet 6 Fiskekuttere samt anvendt 2 af de tidligere - til Mineeftersøgning - lejede Kuttere, der som Mineeftersøgningskuttere havde været baseret i Spodsbjerg.

Disse Lodsfartøjer blev benævnt L.1-8 og blev fordelt med 4 til Store-Bælt og 4 til Lille-Bælt. Tjenesten blev ordnet saaledes, at hver af de 4 Lodsstationer til Stadighed havde 1 Lodsfartøj til Disposition.

Som Basishavne for Lodsfartøjerne i Store-Bælt blev valgt Nakskov og for Lodsfartøjerne i Lille-Bælt Faaborg. (Fra den 25 - 29/11 var de 2 Lodsfartøjer i Store-Bælt dog baseret paa Spodsbjerg).

Da der i Starten ingen Lodskuttere havde været til Disposition, havde Stationsskibene og Patrouillefartøjerne maattet give Sejlanvisning og lodse gennem Spærreomraaderne, men det lykkedes inden for relativ kort Tid at skaffe det fornødne Fartøjsmateriel til Veje, saaledes at der i Store-Bælt var Lodsfartøjer til Disposition for Fyrskib N. og Fyrskib S. henholdsvis fra den 25/11 og den 30/11 og ligeledes i Lille-Bælt, hvor Postkutteren dog maatte forrette Tjeneste som Lodsfartøj ved Fyrskib N. fra den 25'-27/11.

Under Forhandlingerne med den tyske Marineattaché i København den 16' og 17' November var Spørgsmaalet om den eventuelle danske og tyske Lodstjeneste ved Spærringerne ikke blevet berørt.

Den 22/11 mødte den tyske Marineattaché imidlertid i Søværnskommandoen og meddelte, at de danske Mineudlægninger havde nødvendiggjort, at der fra tysk Side blev truffet visse Forholdsregler vedrørende Lodstjenesten og Bevogtningen af Gennemsejlingen i den internationale Del af Farvandet.

Den tyske Marine havde med Henblik herpaa forberedt følgende Ordning, der paa Grund af Gennemsejlingernes Beliggenhed dels indenfor og dels udenfor dansk territorialt Farvand, maatte baseres paa en militær Sikring:

" 1) Den samlede Bevogtning af selve Minespærringerne paahviler den danske Marine.

2) Gennemsejlingsaabningen mod Nord bliver bevogtet af den danske Marine, Gennemsejlingsaabningen med Syd af den tyske Marine,

3) Danske og andre neutrale Skibe bliver paa Rejse fra Nord til Syd lodset af tyske Lodser, paa Rejse fra Syd til Nord af danske Lodser.
Den tyske Marine foretager Kontrol af neutrale Skibe Syd for Spærringerne, førend dansk Lods tages om Bord.

4) Tyske Krigsskibe og tyske Handelsskibe bliver i begge Retninger lodset af den tyske Lodstjeneste.

5) Under Gennemsejling af tyske Søstridskræfter og om nødvendigt ogsaa under tyske Handelsskibes Gennemsejling i begge Retninger vil der medfølge tyske Marinefartøjer som U-Baads- og Minesikring."

Den tyske Marineoverkommando ønskede samtidig at vide, om man fra dansk Side var indforstaaet med de under Pkt. 1, 2 og 3 nævnte Bestemmelser.

Som Svar paa Søværnskommandoens Modforslag overbragte den tyske Marineattaché den 27/11 følgende:

"Den tyske Marineoverkommando er klar til at give Afkald paa Oprettelsen af en tysk Lodstjeneste for neutrale Skibe i Retningen fra Nord til Syd. I Overensstemmelse med det danske Forslag skal Lodstjenesten for neutrale Skibe altsaa i begge Retninger udføres af danske Lodser.

Spørgsmaalet om, hvorvidt danske Krigs- og Regeringsfartøjer skal tage Lods eller ej, afgøres selvfølgelig af den danske Marine.

Der vil blive etableret en tysk Lodstjeneste for tyske Krigs- og Handelsskibe i begge Retninger, da der fra dansk Side er givet Tilslutning hertil. Til dette Formaal vil der blive stationeret tyske Lodsfartøjer Nord og Syd for Spærringerne. Disse Fartøjers Virksomhed vil kun omfatte tyske Krigs- og Handelsfartøjer, og de vil ikke have nogen Forbindelse med neutrale Skibe.

69

Vedrørende Pkt. 1, 2 og 5 i Meddelelsen af 22/11 er der Enighed mellem den danske og den tyske Marine".

Denne Henvendelse besvaredes den 28/11 overfor den tyske Marineattaché med følgende:

"Fra dansk Side er der ingen Betænkeligheder ved, at der Nord for de danske Minespærringer i Store-Bælt og Lille-Bælt indtil videre er et tysk Privatfartøj (Handelsflag), hvori der befinder sig tyske Lodser, der kan være tyske Skibe behjælpelige under Gennemsejlingen. Om Bord i det omhandlede Fartøj maa ikke forefindes Apparater til traadløs Telegrafi.

Vedrørende de øvrige omtalte Punkter (1, 2 og 5) er det efter dansk Opfattelse ikke nødvendigt at træffe udtrykkelig Aftale".

Hermed afsluttedes i Hovedsagen Forhandlingerne mellem Søværnskommandoen og den tyske Marineattaché vedrørende den danske og den tyske Lods- og Bevogtningstjeneste ved Bælt-Spærringerne, men som Følge af, at der ved Begyndelsen af Forhandlingerne havde vist sig væsentlige Uoverensstemmelser mellem de danske og tyske Synspunkter, havde Søværnskommandoen den 23/11 udstedt følgende Forholdsordre til Marinestationen Slipshavn for at undgaa Forviklinger mellem de danske og tyske Fartøjer ved Spærringerne, medens Forhandlingerne endnu stod paa:

"Det er foreløbig tilladt alle Skibe at tage tysk Lods Nord for den danske Minespærring.

Der maa ikke handles for rigoristisk i Lodsspørgsmaalet. Hvis dansk Lods afvises, skal han trække sig tilbage".

Det viste sig da ogsaa, at man fra den tyske Marines Side allerede havde foretaget Skridt til at etablere en Lodstjeneste efter de i Meddelelsen af 22/11 angivne Retningslinier, idet der saavel i Store-Bælt som i Lille-Bælt den 24/11 ankom tyske Marinelodsskibe Nord for de danske Spærreomraader med Ordre til at udføre al Lodsning Nord fra.

Efter Ordre fra Søværnskommandoen meddelte de danske Stationsskibe følgende til de nævnte tyske Lodsskibe:

"Det henstilles, at man venter med Udlægning af tysk Lodsskib Nord for den danske Spærring, da Spørgsmaalet endnu er under Forhandling mellem den danske og den tyske Regering, Der er derimod intet til Hinder for tysk Lodsning begge Veje gennem Spærringen".

Denne Henstilling blev taget til Følge, idet Lodsskibet i Store-Bælt samme Dags Aften afgik Syd paa, medens Lodsskibet i Lille-Bælt, der ogsaa havde haft til Hensigt at afgaa Syd paa samme Aften, anmodede det danske Stationsskib om Tilladelse til at blive liggende Natten over paa Grund af usigtbart Vejr, og afgik næste Dags Morgen.

Allerede samme Dags Eftermiddag (den 25/11) ankom imidlertid det tyske Marinelodsskib i Lille-Bælt atter Nord for Minespærringen og indtog Station paa Pladsen (54°58'7 N. / 10°06'8 E.) (d.v.s. udenfor 3-Sømilegrænsen af dansk Landterritorium) samt meddelte Chefen for Stationsskibet, at Lodsskibet i Henhold til nye Ordrer skulde tage Station Nord for Spærringen udenfor dansk territorialt Farvand, og dets Opgave nu var indskrænket til kun at lodse tyske Skibe.

S.D. (den 25/11) meddelte det tyske Marinelodsskib i Store-Bælt til "Hvalen", der var paa Patrouille Syd for Spærringen, at man fra tysk Side fortrinsvis vilde lodse tyske Krigs-og Handelsskibe, samt at samtlige Syd fra kommende Skibe vilde blive visiteret før Lodsningen, hvorfor det henstilledes, at eventuelle danske Lodser ikke kom om Bord før efter en saadan Visitation.

Fra den 27/11 - 11/12 var der ingen tyske Lodsskibe ved Spærringen i Store-Bælt. Sidstnævnte Dato ankom et tysk Marinelodsskib Nord for Spærringen og indtog Station paa Pladsen (54°53'2 N. / 10°54'8 E.) (d.v.s. udenfor 3-Sømilegrænsen af dansk Landterritorium).

Den 13/12 blev det tyske Lodsskib Syd for den danske Spærring i Store-Bælt flyttet Syd paa og stationeret Syd for den tyske Spærring.

Den 13/12 blev der saavel i Store-Bælt som i Lille-Bælt truffet Aftale mellem de danske Stationsskibe og den tyske Lodstjeneste om, hvilke Signaler Skibe skulde bruge for at tilkendegive,

om det var dansk eller tysk Lods, der skulde afhentes.

I Store-Bælt blev det tyske Marinelodsskib Nord for Spærringen den 7/1 -40 ombyttet med et civilt Lodsskib, der forlod Stationen paa Grund af Isforholdene den 17/1 -40.

Den tyske Marinelodstjeneste ved Spærringen i Lille-Bælt forblev derimod etableret, indtil Isforholdene bevirkede, at Lodsskibet N. for Spærringen den 20/1 -40 forlod Stationen.

Tilsyneladende havde det fra tysk Side ogsaa været Hensigten at ombytte Marinelodsskibet i Lille-Bælt med et civilt Skib, idet Chefen for det tyske Marinelodsskib i Lille-Bælt - da Aftalen angaaende Lodssignaler blev truffet den 13/12 - overfor Chefen for "Ingolf" udtalte, at den nuværende sømilitære Lodstjeneste i Lille-Bælt, der sorterede under en Flotillechef i Store-Bælt, antagelig kort efter Nytaar vilde blive afløst af almindelig tysk Lodstjeneste.

Til Belysning af Aarsagen til, at man fra tysk Side ikke straks havde taget den danske Henstilling af 28/11 om civil tysk Lodstjeneste Nord for Spærringen til Følge, skal i denne Forbindelse anføres, at Chefen for det tyske Marinelodsskib under den før nævnte Samtale med Chefen for "Ingolf" vedrørende den tyske sømilitære Lodstjeneste udtalte, at dennes Opgave hovedsagelig havde været at hindre fjendtlige (engelske) Skibe, der f.Eks. kunde medføre Miner eller lign. ombord, og som kunde være camouflerede som neutrale Koffardiskibe, i at trænge Syd paa til tyske Havne, medens den almindelige Undersøgelse for Kontrabande som Regel ikke blev foretaget her i Farvandet. Da det imidlertid havde vist sig, at der ikke var Brug for sømilitær Lodstjeneste her, vilde den antagelig snart blive dirigeret andet Steds hen.

Den tyske Lodstjeneste Nord for Spærringen i Store-Bælt blev, da Isen begyndte at bryde op, genoptaget den 4/4 -40, idet et tysk Marinelodsskib fra nævnte Dato blev stationeret udenfor 3-Sømilegrænsen Nord for Spærringerne.

Udlægningen af Minespærringerne i Store-Bælt og Lille-Bælt blev udført af Mineskibsflotillen, bestaaende af "Lossen",

"Kvintus" og "Sixtus"; endvidere assisterede Post- og Telegrafvæsenets Kabelskib "Peter Faber", der var blevet stillet til Raadighed.

Minemateriel udover det, der var om Bord i Mineskibsflotillen, blev transporteret til Spærringerne i Minebaade.

Minespærringerne skulde udlægges som Etage-Kabelminespærringer og var planlagt som følger:

Store-Bælt:

Ialt 180 Miner i 30 Grupper med 7 Grupper i 2 Linier Øst for Gennemsejlingen og 23 Grupper i 3 Linier Vest for Gennemsejlingen.

Lille-Bælt:

Ialt 264 Miner i 44 Grupper med 23 Grupper i 3 Linier Øst for Gennemsejlingen og 21 Grupper i 3 Linier Vest for Gennemsejlingen.

Udlægningen blev udført som følger (jvfr. Bilag Nr. 64 og 68: Mineskibsflotillens Dispositioner for Etableringen af Spærringerne, samt Bilag Nr. 65 og 69: Skitse over Spærringerne):

I Store-Bælt:

Etableringsperiode: 20/11 - 3/12 og 13/12 - 15/12.

Gruppernes Udlægning:

Den 22/11: Grupperne 22 - 23 - 15 - 16,
" 25/11: " 8 - 9 - 10 - 17 - 24 - 25,
" 1/12: " 18 - 19,
" 2/12: " 11 - 12 - 20 - 21 - 26 - 27,
" 12/12: " 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 - 7,
" 12/12: " 14 - 29 - 30.

Gruppernes Dybdeindstilling:

Østlige Del: Nordlige Linie: Gruppe 1-2-3-4: 4 m,
Sydlige Linie: " 5: 4 m,
" 6-7: 8 m,

Vestlige Del: Nordligste Linie: Alle Grupperne: 4 m,
Næstnordligste Linie:
Gruppe 15-16-19-20-21: 10 m,
" 17-18: 13 m,

Næstsydligste Linie.
Gruppe 22-23-26-27: 8 m,
" 24-25: 20 m,

Sydligste Linie:
Gruppe 29-30: 16 m.

Der oprettedes 2 Søminestationer, 1 paa Albuen og 1 paa Langeland til Betjening henholdsvis af den østlige Del og af den vestlige Del af Spærringen.

Spærringen kom saaledes til at omfatte 28 Grupper (7 Øst for og 21 Vest for Gennemsejlingen) ialt 168 Miner.

Ændringerne, der var foretaget i Forhold til den oprindelige Plan, var følgende:

Gruppe 13 (Dybdeindstilling 4 m), der var planlagt udlagt mellem Gruppe 12 og 14, samt en Gruppe 28 (Dybdeindstilling 8 m), der var planlagt udlagt i Forlængelse af Gruppe 27, blev ikke udlagt, idet der, medens Etableringen stod paa, blev truffet Beslutning om at udvide Antallet af Minelinier i den vestlige Del med 1. Denne 4' Minelinie kom til at bestaa af Grupperne 29 og 30.

Endvidere var oprindelig planlagt 1 Gruppe (14a med Dybdeindstilling 4 m) i Forlængelse af Gruppe 14 og 1 Gruppe (21a med Dybdeindstilling 6 m) i Forlængelse af Gruppe 21. Disse Grupper blev paa Grund af Vejrforholdene og Tiden ikke udlagt.

I Lille-Bælt:

Etableringsperiode: 4/12 - 11/12, 16/12 - 21/12 og 3/1.

Gruppernes Udlægning:

Den 5/12:	Grupperne	20 - 21 - 29 - 30,
" 16/12:	"	5 - 6 - 7 - 13 - 14,
" 17/12:	"	36 - 37,
" 18/12:	"	3 - 4 - 10 - 11 - 12 - 18 - 19,
" 19/12:	"	22 - 23 - 31 - 38 - 39,
" 21/12:	"	24 - 25 - 26 - 27 - 28 - 32 - 33 - 34 - 35 - 40 - 41 - 42,
" 3/1 :	"	1 - 2 - 8 - 9 - 15 - 16 - 17.

Gruppernes Dybdeindstilling:

Østlige og vestlige Del:

Nordligste Linie:	Alle Grupper		4 m,
Midterste " :	"	"	15 m,
Sydligste " :	"	"	25 m.

Der oprettedes 2 Søminestationer, 1 paa Ærø og 1 paa Als til Betjening henholdsvis af den østlige Del og af den vestlige Del af Spærringen.

Spærringen kom saaledes til at omfatte 42 Grupper (21 paa hver Side af Gennemsejlingen) ialt 252 Miner.

Ændringerne, der var foretaget i Forhold til den oprindelige Plan, var følgende:

2 Grupper, der var planlagt placeret med én Gruppe Øst for Gruppe 1 og én Gruppe Øst for Gruppe 2 henholdsvis i Forlængelse af den nordlige og den midterste Minelinie med hertil svarende Dybdeindstillinger, blev paa Grund af Vejrforholdene og Tiden ikke udlagt.

Efterhaanden som Dele af Minespærringerne blev meldt klar, blev de armerede og holdtes derefter normalt armerede, naar der ikke arbejdedes i Spærringen. Den 5/1 armeredes samtlige Minespærringer.

Saavel i Store-Bælt som i Lille-Bælt havde ugunstige Vejr- og Strømforhold medført, at Udlægningen af disse - ikke i Forvejen rekognoscerede - Minespærringer i høj Grad blev vanskeliggjort og forsinket.

Indenfor Etableringsperioderne (18 Dage i Store-Bælt og 15 Dage i Lille-Bælt) var Arbejder i Spærringerne paa Grund af disse Forhold saaledes helt udelukket paa 6 af Dagene i Store-Bælt og paa 4 af Dagene i Lille-Bælt.

Den samlede Arbejdstid for Minespærringernes Etablering udgjorde i Store-Bælt 9½ Dag à ca. 6 - 8 Timer med gunstige Belysningsforhold, og i Lille-Bælt 9 Dage à ca. 6 - 7 Timer med gunstige Belysningsforhold.

Endvidere virkede hyppige Havarier i Minefartøjerne, væ-

sentlig i "Kvintus" forsinkende paa Arbejdet. Indenfor Udlægningsperioderne var "Kvintus" saaledes utjenstdygtig i ca. 9 Dage og "Sixtus" i ca. 3 Dage. Endelig virkede som yderligere Forsinkelse, at "Sixtus" fra den 16-19/12 var dirigeret fra Arbejdet i Lille-Bælt for Skiftning af Overflademiner i Store-Bælts-Spærringen.

Fra den 22/12 - 2/1 blev der ikke arbejdet i Spærringerne, da der i denne Periode var givet Mineskibsflotillen Jule- og Nytaarsorlov, idet der paa dette Tidspunkt kun manglede udlagt en halv Snes Grupper i Lille-Bælt.

Til Belysning af Arbejdsforholdene ved Spærringen i Store-Bælt i Slutningen af November og Begyndelsen af December - saavel for Mineskibsflotillen som for Bevogtningsfartøjerne - skal i denne Forbindelse yderligere anføres, at 3 tyske Skibe i denne Periode minesprængtes i Nærheden af det tyske Minefelt Øst for Kels Nor, og at flere løsrevne tyske Miner drev ind over Arbejdsomraadet, hvor de blev uskadeliggjort af de danske Bevogtningsfartøjer.

Aarsagen til, at Mineudlægningen i Store-Bælt blev afbrudt fra den 3/12 til 12/12 for i denne Periode at etablere en Spærring i Lille-Bælt omfattende 4 Grupper, var Søværnskommandoens Ønske om snarest at kunne meddele den tyske Marineledelse, at Mineudlægninger i begge de omhandlede Farvandsafsnit virkelig havde fundet Sted, da det, efter at Beslutning om Mineudlægningerne var taget, under flere Besøg, som den tyske Marineattaché i København aflagde i Søværnskommandoen, havde vist sig, at man fra tysk Side lagde megen Vægt herpaa.

Endvidere blev der fra tysk Side vist megen Interesse for Spørgsmaalet om Spærringernes Effektivitet - specielt Sikkerheden for at neddykkede Undervandsbaade ikke kunde passere Gennemsejlingsaabningerne -. Dette blev en medvirkende Aarsag til, at Søværnskommandoen ved Skrivelse af 10/1-40 gav Direktiv om, at Spærringerne i Store-Bælt og i Lille-Bælt skulde udvides som følger:

I Store-Bælt med:

2 Grupper Øst for Spærringen, Dybdeindstilling 3 m,
1 Gruppe Vest " " , " 3 m,
1 " i Gennemsejlingens nordlige Del, " 12 m.

I Lille-Bælt med:

2 Grupper Øst for Spærringen, Dybdeindstilling 3 m,

2 " Vest " " , " 3 m,

2 " i Gennemsejlingens nordlige Del, " 12 og 18 m.

Grupperne i Gennemsejlingerne maatte ikke udlægges før efter nærmere Ordre, medens de øvrige supplerende Grupper var paaregnet udlagt, saa snart Forholdene tillod det. Denne Udlægningsplan blev efter Forhandling med Mineskibsflotillen udvidet og ændret en Smule, men blev paa Grund af den indtrædende Issituation ikke udført.

Ved et Besøg i Søværnskommandoen den 2/2 -40 præciserede den tyske Marineattaché i København ganske nøje, hvilke Krav der maatte stilles til de danske Minespærringer i Bælterne, for at de efter den tyske Marineledelses Mening kunde betegnes som helt effektive.

De tyske Krav til Spærringernes Effektivitet kan sammenfattes i følgende:

"Spærring i Lille-Bælts-Gennemsejlingen: Fra Bunden til 12 m's Dybde. Paa Grund af Dybdeforholdene menes 2 Minelinier at være nødvendige her.

Spærring i Store-Bælts-Gennemsejlingen: Fra Bunden til 15 m's Dybde.

Det maa være udelukket, at de dybtstaaende Spærringer i Gennemsejlingerne kan omgaas, hvorfor de maa udlægges i Tilslutning til en Minelinie paa hver Side, saa der ikke bliver noget nævneværdigt Mellemrum mellem Spærringssystemet i og udenfor Gennemsejlingerne.

For at gøre Spærringerne helt effektive, maa det anses for nødvendigt, at de føres ind til 5 m-Kurven langs Kysterne - og i den Udstrækning det er muligt ind til 4 m-Kurven, for at gøre det umuligt selv for smaa U-Baade (i awash Tilstand) at passere langs Kysten."

I Tilslutning til foranstaaende meddelte den tyske Marineattaché under samme Besøg, at man fra tysk Side havde konstateret

følgende vedrørende de danske Minespærringers Effektivitet:

"Den tyske Trawler "Rendsburg" havde den 12' eller 13' December passeret Store-Bælt for sydgaaende. Da den ikke kendte Minespærringernes Beliggenhed, havde den indhentet Oplysninger fra det danske Vagtskib, der havde besvaret Trawlerens Spørgsmaal, om den kunde passere Spærringen i en Afstand af 1 Sml. af Land, med "Ja", og svaret "Nej" til Trawlerens Spørgsmaal, om der var udlagt danske Miner der.

Trawleren havde herefter passeret Spærringen mellem 54° 50',5 N. og 54°47',5 N. i en Afstand af 1 Sml. af Langeland".

Ved en Undersøgelse af Sagen fra dansk Side viste det sig, at denne Fremstilling var ganske misvisende, idet Trawleren, der den 12/12 passerede Store-Bælt for sydgaaende, som Sejlanvisning fra det danske Stationsskib N. for Spærringen havde modtaget: At Spærringen kun maatte passeres gennem Gennemsejlingen, og Lods kunde faas ved det tyske Lodsskib eller ved Fyrskibet N. Trawleren var herefter afgaaet til det tyske Lodsskib N. og passerede Kl. ca. 2300 den normale Vej gennem Gennemsejlingen med tysk Lods eller efter tysk Anvisning.

Muligheden for, at Trawleren skulde have passeret Spærringen ad anden Vej, eksisterer ikke i Henhold til Stationsskibets Redegørelse i Sagen.

Det tyske Syn paa, hvilke Krav der maatte stilles til Spærringernes Effektivitet, bevirkede imidlertid, at Søværnskommandoen ved Skrivelse af 14/3 -40 bestemte, at Spærringerne yderligere skulde suppleres, saaledes at den samlede Supplering i Henhold til Mineskibsflotillens endelige Udlægningsplan kom til at omfatte:

I Store-Bælt:

Øst for Spærringen:

4 Grupper (Dybdeindstilling 3 m), hvoraf 2 Grupper i Forlængelse af nordlige Minelinie og 2 i Forlængelse af sydlige Minelinie.

Vest for Spærringen:

3 Grupper (Dybdeindstilling 3 m), hvoraf 2 Grupper udlagt med et Mellemrum i Forlængelse af nordligste Linie og 1 Gruppe i Forlængelse af næstnordligste Linie.

I Gennemsejlingen:

1 Gruppe (Dybdeindstilling 15 m) i Forlængelse af den sydlige Linie i Spærringens østlige Del (Gruppe 7).

I Lille-Bælt:

Øst for Spærringen:

4 Grupper (Dybdeindstilling 3 m), hvoraf 2 Grupper i Forlængelse af nordlige Linie og 2 Grupper med et Mellemrum i Forlængelse af midterste Linie.

Vest for Spærringen:

2 Grupper (Dybdeindstilling 3 m) i Forlængelse af nordlige Linie.

I Gennemsejlingen:

2 Grupper (Dybdeindstilling 15 m og 25 m) udlagt i Retning Øst-Vest henholdsvis ca. 200 m og 600 m Nord for det N.W.-ligste Endepunkt og nordlige Minelinie i Spærringens østlige Del.

Paa Grund af Isforholdene og Begivenhederne omkring den 9' April blev disse planlagte Spærringsforanstaltninger aldrig udført.

Mineeftersøgnings- og Mineuskadeliggørelsestjenesten blev efter Marinestationen Slipshavns Oprettelse fortsat med Luftfartøjer og det lejede Kuttermateriel med følgende Ændringer:

Fra den 25/11 underlagdes Mineeftersøgningen Syd for Lolland Marinestationen, og fra s.D. overgik - som før nævnt - 2 af de i Spodsbjerg baserede Mineeftersøgningskuttere fra denne Tjeneste til Lodstjenesten, saaledes at Marinestationen fra dette Tidspunkt havde følgende Kuttere til Disposition til Mineeftersøgning:

2 med Basis i Slipshavn,

2 " " " Spodsbjerg,

1 med Basis i Marstal,

1 " " " Rødbyhavn,

1 " " " Assens.

Kutterne i Store-Bælt blev ledet direkte fra Slipshavn og Kutteren i Lille-Bælt af Stationsskibet der, medens Kutterne i Marstal og Rødbyhavn hver blev ledet af 1 Søløjtnant i Reserven.

Som Kommandostation for Marinestationen Slipshavn blev den til U-Baads-Øvelsesbasis beregnede Kaserne paa Slipshavn anvendt. Ved Marinestationens Oprettelse var Kasernen endnu ikke færdigbygget, men i Løbet af few Dage fik man oprettet et midlertidigt Kontor med Telefon i Officershuset, og den 29/11 var Kasernens forskellige Rum saa vidt i Orden, at man under Hensyn til de særlige Forhold kunde forsvare at flytte ind. Indtil da havde Chefen med Stab boet paa Hotel i Nyborg.

Underbringelsesforholdene paa Kommandostationen var meget trange, da Kasernen kun var beregnet til ca. 3 Befalingsmænd og 20 værnepligtige, og Kommandostationens Besætning kom efterhaanden til at omfatte:

5 Søofficerer,

2 Flyverofficerer,

1 Intendant,

10 Kvartermestre og Underkvartermestre,

27 værnepligtige.

Forbindelsestjenesten mellem Kommandostationen og de underlagte Styrker blev opretholdt pr. Radio, pr. Telefon og pr. Post. (Jvfr. iøvrigt: Bilag Nr. 12: "Bestemmelser vedrørende Meldinger fra Søværnets Enheder om Observationer m.v.", Bilag Nr. 13: "Bestemmelser for Anvendelse af hemmeligt Sprog og Brug af Radio indenfor Søværnet", Bilag Nr. 16: "Radiobestemmelser m.v. for Patrouillefartøjer og lign., der anvendes til Afvisningstjeneste ved Minespærringer m.v.").

Da de underlagte Styrker normalt ikke pr. Radio maatte

afgive Melding til Kommandostationen om fremmede Krigsskibes og Luftfartøjers Bevægelser, blev en Række af de etablerede Kystudkigsstationer ved Store-Bælt og Lille-Bælt beordret til - foruden til Efterretningsstationen - at afgive Melding om saadanne Bevægelser direkte til Marinestationen Slipshavn.

Endvidere blev der i Slutningen af December etableret Telefon med Kabelforbindelse til Land i begge Fyrskibene N., saa disse kunde virke som Udkigsstationer for Marinestationen og som Forbindelsesled mellem denne og de ved Spærringerne stationerede danske Orlogsfartøjer.

(Aarsagen til at Søværnskommandoen traf Bestemmelse om, at de danske Bevogtningsstyrker ved Spærringerne normalt ikke maatte benytte Radio ved Afgivelse af Meldinger om fremmede Krigsskibes og Luftfartøjers Bevægelser var, at man vilde undgaa at fremkalde et tysk Krav vedrørende Meldetjenesten - jvfr. Afsnit V.J.Pkt.2: "Standsning af Fyrskibsmeldinger").

For at lette Skibenes eventuelle Forlægninger om Natten fra Store-Bælt til Lille-Bælt eller omvendt blev der fra den 11/12 oprettet et vist Beredskab ved Krigsfyrene i Svendborg Sunds vestlige Del, saaledes at disse kunde faas tændt med nogle Timers Varsel.

Oprettelsen af Marinestationen Slipshavn med den hertil hørende Bevogtning af de udlagte Spærringer, hvortil militært Skibsmateriel var ganske nødvendigt - havde saaledes, som det fremgaar af det foranstaaende, medført, at 1 Torpedobaadsgruppe og 1 Minestrygergruppe havde maattet tages fra 1'Eskadre, samt at 2 Stationsskibe - 1 i Sundet eller Kattegat Nord og 1 paa Vestkysten - havde maattet inddrages fra denne Tjeneste.

Søværnskommandoens oprindelige Plan om at holde en væsentlig Del af det udrustede, militære Skibsmateriel samlet i et centralt Omraade, hvor Enhederne kunde faa den nødvendige taktiske Uddannelse samt være klar til eventuel samlet Optræden i Tilfælde af alvorlige Neutralitetskrænkelser, var hermed delvis kuldkastet og lod sig - paa Grund af Søværnets faatallige Materiel og Perso-

nel - ikke rette op.

For imidlertid at raade Bod paa det manglende Stationsskibsmateriel lykkedes det ved at erstatte noget Linie-Befalingsmandspersonel i de allerede udrustede Skibe med Reservepersonel og ved paa Kontrakt at antage Maskinmesterpersonel at faa udrustet Bevogtningsfartøjerne "Makrelen" og "Nordkaperen" fra den 11/12 til Afløsning henholdsvis af "Søløven" og "Beskytteren".

"Makrelen" og "Nordkaperen" blev fra den 14/12 underlagt Marinestationen Slipshavn og ankom samme Dag henholdsvis til Store-Bælt og til Lille-Bælt. "Søløven" og "Beskytteren" afgik den 15/12 fra Marinestationen Slipshavn. Førstnævnte afgik til det nordlige Kattegat, hvor det som midlertidigt Stationsskib blev underlagt den sømilitære Distriktschef for det nordlige Jylland, medens sidstnævnte blev direkte underlagt Søværnskommandoen og afgik til Holmen for Kedelrensning, Dokning og Installation af A.L.-Skyts (2 Stk. 20 mm Rek.K).

Iøvrigt blev Sammensætningen af det Marinestationen underlagte Skibsmateriel ændret som følger:

Den 12/12 afgik "Henrik Gerner" fra Lille-Bælt til Holmen for Kommandoskiftning den 16/12 til "Hejmdal", der underlagdes Marinestationen fra den 18/12 og ankom til Lille-Bælt den 21' s.M.

Den 19/12 underlagdes 2' Torpedobaadsgruppe Marinestationen og afløste den 20' s.M. 1' Torpedobaadsgruppe, der fra s.D. underlagdes 1' Eskadre.

Den 3/1 -40 afgik "Makrelen" som Følge af Havari fra Store-Bælt til Holmen for Kommandoskiftning den 5/1 til Bevogtningsfartøjet "Sælen".

Paa Grund af Havari ankom "Sælen", der ikke havde været udrustet siden 1932, først til Store-Bælt den 10/1 og fortsatte her med Maskinhavarier indtil den 17/1.

Som Følge af Havarierne i "Sælen" blev "Søløven" fra den 7/1 underlagt Marinestationen Slipshavn.

I Slutningen af December blev det endvidere bestemt, at 1' Minestrygergruppe Enheder skulde overflyttes til Sund-Afsnittet

indenfor Tidsrummet 7' - 13/1 og underlægges Kystdefensionen, samt at 2' Minestrygergruppes Enheder indenfor samme Tidsrum skulde overflyttes til Lille-Bælts-Afsnittet og her underlægges Marinestationen.

Tidsrummet, indenfor hvilket Forlægningen skulde finde Sted, var fastsat under Hensyn til, at Patrouilletjenesten saavel i Sundet som i Lille-Bælt samtidig skulde udføres.

Forlægningen fandt Sted som følger:

	Afgang		Ankomst	
	Lille-Bælt	Sundet	Lille-Bælt	Sundet
"Narhvalen"		7/1	7/1	
"Havørnen"	7/1			8/1
"Støren"		9/1	9/1	
"Søhunden"	9/1			10/1
"Søridderen"		12/1	12/1	
"Springeren"	12/1			13/1

"Narhvalen" maatte imidlertid returnere til Holmen den 12/1 for Reparation som Følge af Ishavari paa Stævnen og forblev her Resten af Sikringsstyrke-Perioden paa Grund af Isforholdene. Kommandoen blev skiftet til "Havørnen" den 8/4, da "Narhvalen" paa dette Tidspunkt skulde til periodisk Eftersyn.

Den 29/3 -40 afgik "Hejmdal" fra Marinestationen og underlagdes Søværnskommandoen direkte som Følge af, at Bevogtningen i Skagerrak og paa Vestkysten skulde forstærkes.

Tjenesten ved Marinestationen Slipshavn forløb i Hovedtrækkene som følger:

De enkelte Stationsskibe forrettede Tjeneste ved Spærringerne i efternævnte Perioder:

I Store-Bælt:

Den 21/11 : "Hvidbjørnen",

Fra 21/11 - 5/12: "Ingolf",

Fra 5/12 - 19/12: "Hvidbjørnen",
" 19/12 - 26/12: "Ingolf",
" 26/12 - 9/1 : "Hvidbjørnen",
" 9/1 - 19/1 : "Hejmdal".

" 28/3 - 29/3 : "Ingolf",
" 31/3 - 9/4 : " .

I Lille-Bælt:

Fra 21/11 - 22/11: "Henrik Gerner",
" 23/11 - 28/11: "Hvidbjørnen",
" 28/11 - 12/12: "Henrik Gerner",
" 12/12 - 19/12: "Ingolf",
" 19/12 - 21/12: Intet Stationsskib paa Grund af Forsinkelse ved "Hejmdal"s Klargørelse,
" 21/12 - 2/1 : "Hejmdal",
" 2/1 - 16/1 : "Ingolf",
" 16/1 - 26/1 : "Hvidbjørnen"

Den 1/4 (om Dagen): "Hvidbjørnen",
Fra 5/4 - 9/4: " .

I Jule- og Nytaarsperioden blev der givet Orlov med Rejsetilladelse til Besætningerne i den Udstrækning, Tjenesten tillod, hvilket for Patrouillefartøjernes Vedkommende indskrænkede sig til 1 - 2 Dages Frihed, medens det øvrige Personel som Helhed fik 4 Dages Orlov.

Omkring Aarsskiftet 1939/40 begyndte de første Isvanskeligheder at melde sig, og da Frosten stadig vedblev, medførte den stadig forværrede Issituation, at der efterhaanden maatte foretages følgende Ændringer i de trufne Dispositioner:

Den 2/1 blev Nakskov opgivet som Basishavn, hvorefter Torpedobaadsgruppen og "Søløven" blev baseret i Nyborg, medens P.-, Lods- og Postkutterne i Store-Bælt blev baseret først i Spodsbjerg og derefter i Bagenkop.

Den 12/1 afgik 4' Luftgruppe fra Slipshavn til Luftmarinestationen

København.

S.D. blev Faaborg opgivet som Basishavn for Minestrygergruppen, "Nordkaperen" og nogle af Kutterne. I Stedet blev disse Enheder midlertidig baseret i Sønderborg.

Den 16/1 blev samtlige Miner i Store-Bælt og den 17/1 samtlige Miner i Lille-Bælt desarmerede af Hensyn til Faren for, at Isen skulde beskadige Stationskablerne, saaledes at Spærringerne ikke atter kunde desarmeres.

Den 17/1 blev samtlige Patrouillefartøjer i Store-Bælt inddraget.

S.D. blev endvidere - saavel i Store-Bælt som i Lille-Bælt - Fyrskibene N. og S. inddraget og Lystønderne i Gennemsejlingerne omskiftet med Vintersømærker.

Som Følge af, at Fyrskibene blev inddraget, blev Lodserne s.D. sat om Bord i de respektive Stationsskibe ved Spærringerne. (Det tyske Lodsskib N. for Spærringen i Store-Bælt afgik samme Dag fra Stationen).

Den 18/1 blev Statsbanernes Isbryderfærge "Fenris" stillet til Raadighed for Søværnet og underlagt Marinestationen Slipshavn for at være til Assistance for Stationsskibet ved Store-Bælts-Spærringen.

S.D.'s Aften ophørte "Fenris" imidlertid at være til Raadighed, da Statsbanerne paa Grund af opstaaede Isvanskeligheder ved Store-Bælts-Overfarten ikke kunde undvære Skibet.

S.D. (den 18/1) blev samtlige Mineeftersøgningskuttere (A-Kuttere) i Store-Bælt, Syd for Lolland og i Marstal Bugt samt Post-Kutteren i Store-Bælt oplagt.

Den 19/1 maatte Stationsskibet i Store-Bælt ("Hejmdal") forlade Spærringen og afgaa til Nakskov. Hermed ophørte Lods- og Bevogtningstjenesten ved Spærringerne i Store-Bælt under Isperioden.

S.D. maatte Sønderborg opgives som Basishavn, og i Stedet blev valgt Assens.

Den 20/1 blev samtlige Patrouillefartøjer i Lille-Bælt inddraget; endvidere blev samtlige Lodskuttere (saavel i Store-Bælt som i Lille-Bælt) og Post-Kutteren i Lille-Bælt oplagt fra s.D.

(S.D. forlod det tyske Marinelodsskib N. for Spærringen i Lille-Bælt Stationen og afgik gennem Alssund. Dansk Tilladelse var paa Forhaand givet under den Forudsætning, at Isen umuliggjorde Sejlads gennem Spærringen. Det danske Stationsskib var imidlertid ved Spærringen, Afmærkningen var i Orden, og der var intet til Hinder for Lodsning og Sejlads i Gennemsejlingsaabningen.- Det tyske Lodsskib S. for Spærringen forlod ogsaa Stationen s.D.).

Den 26/1 maatte Stationsskibet i Lille-Bælt ("Hvidbjørnen") forlade Spærringen og afgaa til Aabenraa. Hermed ophørte Lods-og Bevogtningstjenesten ved Spærringen i Lille-Bælt under Isperioden.

Den 27/1 blev Mineeftersøgningskutteren i Lille-Bælt oplagt, og hermed ophørte det Marinestationen underlagte Skibsmateriels Virksomhed paa Søen under Isperioden. Skibsmateriellet var blevet fordelt paa følgende Steder:

I Nyborg:	"Ingolf" "Høgen" "Søløven" "Sælen" "P.2"	fra den	17/1,
	1 Post-Kutter	" "	18/1,
	3 L-Kuttere	" "	20/1,
I Slipshavn:	3 A-Kuttere	" "	18/1,
I Korsør:	"Glenten" "Ørnen"	" "	17/1,
	2 A-Kuttere	" "	18/1,
	1 L-Kutter	" "	20/1,
	Fyrskibene N. og S. fra Store-Bælt	" "	17/1,
I Nakskov:	"Hejmdal"	" "	19/1,
I Bagenkop:	"P.1"	" "	17/1,
	1 A-Kutter	" "	20/1,
I Rødbyhavn:	1 A-Kutter	" "	20/1,
I Svendborg:	"Sixtus"	" "	15/1,
I Assens:	"Lossen"	" "	20/1,
	"Kvintus"	" "	17/1,

(I Assens):	"Søridderen" "Støren" "Nordkaperen" "P.3" "P.4" 1 Post-Kutter 4 L-Kuttere	fra den 20/1,
	Fyrskibene N. og S. fra Lille-Bælt	" " 17/1,
I Aabenraa:	"Hvidbjørnen"	" " 26/1,
I København:	"Narhvalen"	" " 13/1.

Det havde oprindelig været Hensigten, at "Hejmdal" skulde have været til Korsør for herved at faa omtrent lige store Styrker paa hver Side af Store-Bælt, saa man kunde have Mulighed for at etablere Bevogtningstjenesten, saa snart blot den ene Side af Bæltet var nogenlunde fremkommelig paa Grund af Is. Da "Hejmdal" den 19/1 forlod Spærringen, skønnedes Isforholdene imidlertid at være gunstigere for Afgang til Nakskov end til Korsør.

Endvidere havde det været Hensigten, at "Hvidbjørnen" skulde have været til Assens, men her var Isforholdene og til Dels ogsaa Pladsforholdene i Assens Havn medvirkende Grund til, at man til Slut valgte Aabenraa i Stedet som Indefrysningshavn for "Hvidbjørnen".

Den 22/1 blev der givet Ordre til alle Enhederne, der var ankommet til Indefrysningshavnene, om snarest at paabegynde Kedelrensning og andre nødvendige Eftersynsarbejder.

S.D. blev der endvidere udstedt Bestemmelse om, at der kunde gives en tørnvis 4-Dages Orlov med Rejsetilladelse til Besætningerne paa de Skibe og Fartøjer, som paa Grund af Isforholdene var forhindret i at udføre deres normale Tjeneste.

Orloven blev givet fra Slutningen af Januar til Begyndelsen af Februar, idet dog Orloven til en Del Folk, der under Rejsen skulde passere Store-Bælt, først blev givet i Begyndelsen af Marts som Følge af Vanskeligheder ved Passage af Store-Bælt paa et tidligere Tidspunkt.

I denne Forbindelse skal endvidere anføres, at der i Perioden fra den 19' - 27/3 blev givet en 4-Dages tørnvis Paaskeorlov

til det under Marinestationen hørende Personel.

I December og Januar blev der konstateret følgende større Uregelmæssigheder ved de danske Spærringer:

I Store-Bælt:

3 Gange Overflademiner, der udskiftedes henholdsvis den 17/12, 18/12 og 6/1.

Eksplosion i Spærringen den 13/1 og den 14/1 henholdsvis i Gruppe 19 og i Gruppe 11 eller 12. Ved Desarmeringen den 16/1 var der mindre Fejl paa alle Grupperne undtagen 1; dog kunde alle Grupper betegnes som betjeningsdygtige og tjenstdygtige under Armering.

I Lille-Bælt:

Ved Armeringen den 5/1 indtraf en Eksplosion i Gruppe 15 eller 16.

Ved Desarmeringen den 17/1 var der kun mindre Fejl paa enkelte Grupper, og alle Grupperne var betjeningsdygtige og tjenstdygtige under Armering.

Ved Udgangen af Februar var Spærringernes Tilstand saaledes, at man for Store-Bælts-Spærringens Vedkommende mente sig berettiget til at antage, at den stadig var betjeningsdygtig - og for Lille-Bælts-Spærringens Vedkommende, at den var fuldt ud betjeningsdygtig.

Ved Udgangen af Marts Maaned var Spærringernes Tilstand som Helhed følgende:

I Store-Bælt:

Ingen af Grupperne burde armeres, før en nærmere Undersøgelse paa Stedet havde fundet Sted,

I Lille-Bælt:

Tilsyneladende tjenstdygtig og betjeningsdygtig.

Da det imidlertid maatte paaregnes, at Isen kunde have flyttet saavel danske som tyske Miner, saaledes at disse kom til

at ligge farligt for Sejladsen, blev der i Løbet af Februar truffet Forberedelser til at iværksætte Minestrygning saavel i Store-Bælt som i Lille-Bælt, saasnart Isforholdene vilde tillade det.

For at undgaa Sammenblanding af dansk og tysk Minestrygning i de sydlige Indgange til Bælterne blev der endvidere truffet Aftale med den tyske Marineattaché i København om en Skillelinie mellem dansk og tysk Minestrygning i disse Omraader, saaledes at danske Skibe skulde stryge Miner omkring danske Spærringer og tyske Skibe i Nærheden af de tyske Minefelter.

De Omraader, der blev planlagt strøget fra dansk Side, var Gennemsejlingsaabningerne i begge Bælt-Spærringerne samt Farvandet Syd for de danske Minelinier i Store-Bælt indtil Breddeparallellen 54°46'N.

Minestrygningen paaregnedes udført af følgende Skibs- og Fartøjsmateriel:

I Store-Bælt: "Søløven",
2 Springer-Baade,
4 P-Kuttere, der skulde udrustes med et simplificeret DL-Strygegrej.

I Lille-Bælt: "Sixtus",
"Kvintus".

"Søløven", assisteret af Springer-Baadene, skulde stryge Gennemsejlingsaabningen og Farvandsomraadet S. for Minelinierne med Vanddybder over 15 m, medens P-Kutterne skulde stryge Farvandsomraadet S. for Minelinierne med Vanddybder mellem 8 og 15 m.

Da de for Haanden værende Springer-Baades Besætninger som Helhed kun havde meget ringe Øvelse - og P-Kutternes Besætninger slet ingen Øvelse havde i praktisk Minestrygning, paaregnedes der, forinden Minestrygningen kunde paabegyndes, afholdt Instruktionsøvelser under Ledelse af Chefen for Mineskibsflotillen. For imidlertid at faa gennemført Minestrygningen saa snart Forholdene tillod, var disse Instruktionsøvelser paaregnet indskrænket til det absolut nødvendige.

Da Minestrygningen vilde lægge Beslag paa en Del Fartøjer, der normalt anvendtes til Patrouilletjeneste, regnedes endvidere

med, at begge de udrustede Torpedobaadsgrupper skulde underlægges Marinestationen Slipshavn, medens Minestrygningen udførtes.

Den 5/3 begyndte Issituationen i Store-Bælt at lette lidt men forværredes atter i Perioden fra den 16' - 26/3. I Lille-Bælt begyndte Issituationen at bedres fra Slutningen af Marts.

Den 6/3 blev Færgefarten Korsør-Nyborg genoptaget om Dagen, hvorfor Marinestationen fra dette Tidspunkt maatte lægge Vægt paa at sikre denne Overfart mod Faren for drivende og eventuelle i Isen indefrosne Miner.

Mineeftersøgningen blev i Hovedsagen gennemført som følger i Store-Bælt:

Fra 7/3 - 4/4 jævnlig Mineeftersøgning med Luftfartøjer fra Luftmarinestationen København og fra den 5' - 8/4 med et Luftfartøj baseret i Slipshavn, da Landingsforholdene som Følge af Isen paa dette Tidspunkt var vanskeligere i København end i Slipshavn.

Den 13/3 Eftersøgning fra Bagenkop og mellem Sprogø og Hov med A-Kuttere.

Den 17/3 Eftersøgning i Store-Bælts sydlige Del med "P.1" og A-Kutteren fra Bagenkop.

Da Issituationen forværredes, maatte Mineeftersøgningen fra Kutterne opgives og i Stedet udføres af de i Store-Bælt værende Isbrydere, i hvilken Anledning der var sendt Mineuskadeliggørelseshold om Bord i:

"Storebjørn" fra 20' - 23/3,
"Lillebjørn" " 23' - 24/3,
"Fenris" " 21' - 28/3.

(Aarsagen til, at Mineholdene blev trukket tilbage fra "Storebjørn" og "Lillebjørn" henholdsvis den 23/3 og den 24/3 var, at disse Skibes Besætninger gjorde Ophævelser over at gaa tæt hen til Minerne uden stærkt forøget Hyre. Tilsvarende Vanskeligheder forelaa derimod ikke med "Fenris", der havde Statsbanebesætning).

Den 26/3 tillod Isforholdene atter Eftersøgning med A-Kutterne, og fra dette Tidspunkt blev Mineeftersøgningen gennemført daglig - afhængig af Forholdene saavel med Torpedobaadene

Springer-Baade og P-Kuttere.

Endvidere foretog "Hejmdal", der afgik fra Nakskov den 28/3, Mineeftersøgning paa Vejen til Nyborg den 28/3 og paabegyndte den 29/3 Eftersøgning N. for Sprogø, men blev afbrudt heri, da Skibet som tidligere nævnt s.D. blev direkte underlagt Søværnskommandoen og beordret N. paa.

Natten mellem den 30' og 31/3 foretog "Lossen" Mineeftersøgning i Østerrenden.

Herudover var "Søridderen" den 1/4 dirigeret paa Mineeftersøgning ved Sejrø og "Sælen" den 4/4 paa Mineeftersøgning i den sydvestlige Del af Kattegat.

De Miner, der blev fundet, var alle danske (18 Stk.) og viste saaledes, at Spærringen i Store-Bælt paa dette Tidspunkt antagelig maatte have lidt megen Skade.

Mineeftersøgningen i Lille-Bælt paabegyndtes først den 8/4.

Den planlagte Minestrygning blev gennemført som følger:

Den 13/3 og 29/3 afholdt "Søløven" Minestrygningsøvelser i Store-Bælt.

Den 30/3 ankom "Lossen", "Støren", "P.3" og "P.4" fra Lille-Bælt til Slipshavn (Nyborg), og "P.1" ankom fra Bagenkop.

Den 1/4 ankom "Søridderen" fra Lille-Bælt til Slipshavn, og hermed var alle de til Minestrygningen i Store-Bælt bestemte Enheder blevet samlet.

Instruktion og Øvelser blev for "Søløven", "Søridderen" og "Støren" afholdt den 2/4 og for P-Kutterne den 2' - 4/4 og fra 6' - 7/4.

Strygningen af Gennemsejlingsaabningen i Store-Bælt blev udført den 3/4 og den 6/4, hvorefter der fortsattes med Feltet S. for den 7' og 8/4. P-Kutterne ankom til Feltet den 8/4 og paabegyndte s.D.'s Em. Strygningen. (Vejrforholdene hindrede Strygning den 4' og 5/4).

Den 6/4 afgik "Kvintus" og "Sixtus" henholdsvis fra Assens og fra Svendborg for Strygning i Lille-Bælt. "Sixtus" fik imidlertid Motorhavari og maatte s.D. slæbes tilbage til Svendborg

af "Hvidbjørnen". Strygningen af Gennemsejlingsaabningen i Lille-Bælt blev tilendebragt af "Kvintus" den 8/4.

Bevogtnings- og Lodstjenesten blev etableret som følger:

Store-Bælt:

Den 28/3 afgik "Ingolf" til Spærringen for at varetage Tjenesten som Stationsskib, men maatte paa Grund af Isforholdene forlade Spærringen den 29/3 om Aftenen.

Den 30/3 holdt "Høgen" Patrouille om Dagen ved Spærringen.

Den 31/3 overtog "Ingolf" atter Tjenesten som Stationsskib ved Spærringen og varetog denne Tjeneste indtil den 9/4.

Den 1' og 2/4 blev Dagafmærkningen i Gennemsejlingen udlagt.

Den 4/4 indtog - som tidligere omtalt - et tysk Marinelodsskib Station N. for den danske Spærring, og det blev i den tyske Radio meddelt, at Lodsning i Store-Bælt var genoptaget.

Den 5/4 modtog Chefen for "Ingolf" Henvendelse fra en tysk Minestryger, der førte Kontreadmiralsflag. Ved Henvendelsen blev der forespurgt, om det kunde paaregnes, at "Ingolf" forblev paa Fyrskib N.'s Plads, hvilket besvaredes bekræftende, med mindre Skibe paa Vej ind over Spærringen nødsagede til Afvigelser. Endvidere blev der fra tysk Side meddelt, at stærk Trafik kunde ventes, da Sundet og Lille-Bælt endnu var lukket af Is, og man vilde udlægge et Mærkeskib paa Fyrskib S.'s Plads, indtil dette blev udlagt.

Chefen for "Ingolf" meddelte hertil, at Fyrskibene ventedes udlagt, saasnart Isforholdene tillod det, samt at han lige-ledes snarest forventede de øvrige danske Patrouilleskibe til Spærringen, men at Isgangen hidtil havde forhindret disses permanente Tilstedeværelse.

Endvidere blev det fra tysk Side paa Forespørgsel oplyst, at Farvandet udenom den tyske Spærring var mineryddet, og at Trafikken nu vilde gaa uhindret.

Denne Samtale indberettedes s.D. skriftligt til Marine-

stationen, idet Chefen for "Ingolf" samtidig anbefalede Udlægning af Fyrskibene og anmodede om Assistance af Patrouillefartøjer samt meddelte, at Spærringen den paagældende Dag indtil Middag var passeret af ca. 30 Skibe (ialt i begge Retninger).

I den Anledning blev det bestemt at paabegynde Patrouillefartøjs- og Lodstjenesten ved Store-Bælts-Spærringen fra den 6/4. Meddelelse om, at Lodstjenesten vilde blive paabegyndt den 6/4, udsendtes den 5/4 i Radioavisen.

Den 6/4 fik "Ingolf" Lodser om Bord og 2 L-Kuttere til Disposition. Patrouillefartøjstjenesten paabegyndtes s.D. med "Ørnen" og "Sælen".

Den 7/4 blev Fyrskibene N. og S. samt Lystønderne i Gennemsejlingen udlagt, og Lodserne blev samme Dag overført til Fyrskibene, saaledes at man den 7/4 om Aftenen - fraregnet P-Kutterne - var naaet til normal Bevogtnings- og Lodstjeneste i Store-Bælt. Dog naaede man ikke at faa etableret Kabeltelefonforbindelsen til Fyrskib N. inden den 9/4.

Lille-Bælt:

Den 1/4 Em. afgik "Hvidbjørnen" fra Aabenraa til Spærringen men maatte paa Grund af Is om Aftenen ankre paa Aabenraa Fjord.

Først den 5/4 tillod Isforholdene, at "Hvidbjørnen" paabegyndte Tjenesten som Stationsskib ved Spærringen.

Den 6/4 fik "Hvidbjørnen" Lods om Bord samt 1 L-Kutter til Disposition, saaledes at Lodstjenesten kunde paabegyndes, saa snart Minestrygningen var udført og Afmærkningen i Gennemsejlingen bragt i Orden.

Den 7/4 fik "Hvidbjørnen" endnu 1 Lods og 1 L-Kutter til Disposition. Da Afmærkningen imidlertid ikke var helt i Orden efter Isperioden, udsendte Marineministeriet s.D. Meddelelse om, at Passage af Lille-Bælts-Spærringen fra den 8/4 kunde finde Sted i sigtbart Vejr om Dagen ved Hjælp af Lods, samt at Skibe, der ønskede at passere Spærringen, skulde stoppe ved Vagtskibet og erholde Lods, idet Gennemsejling uden Lods ligesom Gennemsejling om Natten indtil videre var forbudt.

Den 8/4 paabegyndtes Patrouillefartøjstjenesten med "Nordkaperen" som eneste Fartøj til Disposition til denne Tjeneste i Lille-Bælt, idet den oprindelige Hensigtat supplere de under Marinestationen hørende Patrouillefartøjer med 1' Torpedobaadsgruppe, medens Minestrygningen ved Spærringen blev udført, ikke havde ladet sig gennemføre, da 1' Torpedobaadsgruppe blev anvendt til Bevogtning i det nordlige Kattegat og i Skagerrak - se herom senere.

Paa Grund af Begivenhederne omkring den 9/4 blev Afmærkningen ved Lille-Bælts-Spærringen først bragt helt i Orden og Fyrskibene udlagt den 16/4.

Minespærringerne - saavel i Store-Bælt som i Lille-Bælt - forblev desarmerede, idet man - som Følge af Isforholdene - ikke inden den 9/4 naaede at konstatere, i hvilken Udstrækning de stadig var betjeningsdygtige.

Saavel den 7/4 som den 8/4 var der i Store-Bælt observeret en meget stærk nordgaaende tysk Trafik, der den 8/4 indledede med Passagen af Krydserne "Blücher", "Lützow" og "Emden" samt 3 Jagere af "Albatros"-Klassen.

Vedrørende Lodsstationernes Virksomhed i Store-Bælt og Lille-Bælt i den foran omhandlede Periode kan oplyses:

Store-Bælt	Antal Lodsninger	Antal observerede Skibe passeret Minespærringen
Nov. - Decbr.	67	407
Januar	43	213
Februar	0	0
Marts	0	0
April	29	386
Lille-Bælt		
Nov. - Decbr.	45	273
Januar	33	64
Februar	0	0
Marts	0	0
April	18	

C. Minespærringen i Grønsund, Oprettelsen af det sømilitære Afsnit Grønsund samt Spærringsforanstaltninger i Als Sund.

Som foran anført under Meddelelsen om Bælt-Spærringerne havde det været den danske Regerings Hensigt, at der ogsaa skulde udlægges Spærringer i de vestlige Adgange til Smaalandsfarvandet. Da det imidlertid viste sig at være forbundet med store Vanskeligheder at realisere denne Plan - dels af Hensyn til den Mængde Minemateriel, en saadan Foranstaltning vilde kræve, og dels af Hensyn til, at det til Raadighed værende Mineskibsmateriel daarligt kunde overkomme Vedligeholdelse og Tilsyn med flere større Kabelminespærringer - blev der i December Maaned - med tysk Tilslutning - truffet Bestemmelse om at opgive Udlægning af Minespærringer i de vestlige Adgange til Smaalandsfarvandet og i Stedet at udlægge en Minespærring i Grønsund samt en Kæde- og Netspærring i Als Sund tæt S. for Sønderborg Havn. (Sidstnævnte Spærringsforanstaltning var under Forhandling med den tyske Marineattaché i København i Begyndelsen af December fremkommet som et Ønske fra tysk Side).

Minespærringerne i Grønsund skulde udlægges ved Mineskibsflotillens Foranstaltning, og den militære Bevogtning af Spærringen skulde udøves dels af Borgsted Batteri og dels ved Hjælp af lejede Fiskekuttere med militær Besætning.

Til Als Sund-Spærringsforanstaltningen kunde ikke afses militær Bevogtning, hvorfor Tilsynet skulde udøves af Sønderborg Havns Personel.

I den Anledning blev der truffet følgende Dispositioner:

a. Der blev lejet 4 Fiskekuttere, som blev benævnt Patrouillefartøjerne P.5, P.6, P.7 og P.8 og udrustet med militær og civil Besætning som P-Kutterne i Store-Bælt og Lille-Bælt.

b. Det sømilitære Afsnit Grønsund blev oprettet den 5/1 -40 direkte underlagt Søværnskommandoen med samlet Kommando over Bevogtningstjenesten ved Spærringerne, idet Afsnittet kom til at om-

fatte:

Minespærringen med Søminestation,

4 Patrouillefartøjer (P.5, P.6, P.7 og P.8),

Lodstjenesten gennem Spærringen og

Borgsted Batteri, der tillige var Kommandostation.

(Jvfr. iøvrigt Bilag Nr. 59: Direktiv af 3/1-40 til Chefen for Afsnittet Grønsund).

c. Mineskibsflotillen blev ved Direktiv af 30/12-39 (jvfr. Bilag Nr. 71) beordret til at paabegynde Udlægningen af Minespærringen den 5/1, saa snart Afmærkningen i Gennemsejlingsrenden gennem det spærrede Omraade var udlagt ved Fyr- og Vagervæsenets Foranstaltning.

Den 4/1 udsendte Marineministeriet følgende Meddelelse gennem Radioavisen og Ritzaus Bureau om de planlagte Spærringsforanstaltninger:

"For at lette Kontrollen med Overholdelsen af Neutralitetsbestemmelserne af 31' Maj 1938 vil der - ligesom det allerede er sket andre Steder - blive udlagt en Minespærring i Smaalandsfarvandet (Grønsund).

Desuden vil der i Als Sund i den sydlige Indsejling til Sønderborg Havn blive udlagt en Net- og Kædespærring.

Nærmere Meddelelse om Spærringens Beliggenhed, Afmærkning, Sejlanvisninger m.v. vil fremkomme i "Efterretninger for Søfarende"."

De nærmere Meddelelser i "Efterretninger for Søfarende" udsendtes s.D. (jvfr. Bilag Nr. 70 og 73).

Heraf fremgik, at Sejlads gennem Spærringerne normalt kunde foregaa saavel Dag som Nat - i Grønsund dog kun efter indhentet Sejlanvisning fra de der stationerede Vagtskibe - og i Als Sund kun med et Dybgaaende indtil 6 m.

S.D. (den 4/1) underrettede Udenrigsministeriet de herværende udenlandske Repræsentationer om Minedulægningen i Grønsund.

Net- og Kædespærringen i Als Sund blev udlagt i December Maaned og Begyndelsen af Januar, og det havde været Hensigten senere at udvide den med en Bomspærring med det Formaal herved yderligere at sikre Sønderborg-Broen mod drivende Miner. Denne Foranstaltning blev dog paa Grund af Isforholdene aldrig gennemført (jvfr. iøvrigt Bilag Nr. 73).

Etableringen af det sømilitære Afsnit Grønsund, Udlægningen af Minespærringen samt Tjenesten ved Afsnittet forløb som følger:

Det sømilitære Afsnit Grønsund oprettedes - som foran anført - den 5/1, og Borgsted Batteri blev s.D. belagt med en Vagtstyrke paa ca. 45 Mand, der fraregnet Chefen i alt væsentligt var afgivet fra Kystdefensionen.

Med denne Besætning kunde begge Batteriets 2 Stk. 12 cm Kanoner besættes. Den normale Tjeneste blev organiseret saaledes, at der til Stadighed var én Kanonbesætning og én Projektørbesætning paa Vagt.

Da Patrouillefartøjernes Klargøring ikke kunde tilendebringes inden Afsnit Grønsunds Oprettelse, blev "Søløven" den 5/1 om Morgenen dirigeret fra København til Grønsund for at varetage Patrouilletjenesten indtil P-Kutternes Ankomst.

"Søløven" forrettede denne Tjeneste fra s.D.'s Em. til den 6/1 Aften, paa hvilket Tidspunkt alle 4 P-Kuttere ankom til Grønsund.

Patrouillefartøjstjenesten blev herefter organiseret som følger:

2 P-Kuttere ved Spærringen - 1 Øst for
og 1 Vest for Gennemsejlingen,

2 P-Kuttere i Havn eller til Disposition,

Normal Tjenestetørn: 2 Døgn,

Basishavn: Stubbekøbing.

Afmærkningen af Gennemsejlingen i det spærrede Farvand blev udlagt den 6/1

af (jvfr. Bilag Nr. 72):

Paa Nordsiden fra Øst mod Vest

1 rød Spidstønde med 2-Kost,

1 " " " 1-Kost,

1 " Lystønde (hv. 1-Blink).

Paa Sydsiden fra Øst mod Vest:

1 hvid Lystønde (r. 2-Blink),

1 " Stumptønde med 1-Kost,

1 " " " 2-Kost.

Endvidere blev til Brug for Patrouillefartøjerne udlagt én Fortøjningsbøje E. for og én W. for det spærrede Omraade.

Minespærringen var planlagt som en Kabelminespærring omfattende 2 Grupper å 6 Miner N. for Gennemsejlingen og 1 Gruppe å 3 Miner S. for Gennemsejlingen. Minernes Dybdeindstilling: 6 m.

Udlægningen blev udført af "Sixtus", der ankom til Grønsund Natten mellem den 5' og 6/1.

Etableringsperiode: Fra 6/1 - 9/1 Middag.

Den 6/1 udlagdes Stationskabel og Kabeltønder,

" 7/1 udlagdes Gruppernø,

" 8/1 afsluttedes Spærringsarbejderne i Søen,

" 9/1 etableredes Søminestationen paa selve Borgsted Batteri, og Spærringen, der normalt skulde være armeret, blev armeret s.D.'s Em.

Spærringen var blevet udlagt og placeret nærlig i Overensstemmelse med det herfor udgivne Direktiv (jvfr. Bilag Nr. 72: Skitse over Spærringen).

Som Følge af den indtrædende Issituation maatte der foretages følgende Ændringer i de trufne Dispositioner:

Den 15/1 blev Minespærringen desarmeret,

Den 16/1 blev Lystønderne i Gennemsejlingen inddraget.

Den 17/1 om Aftenen blev Patrouillefartøjstjenesten inddraget og alle P-Kutterne beordret til Stubbekøbing.

Forinden Isperioden havde der ikke været Brug for Lods til de Skibe, der havde gaaet det spærrede Omraade.

I Perioden fra den 27/1 - 5/2 blev der givet en tørnvis 4-Dages Orlov med Rejsetilladelse til P-Kutternes Besætninger, da Baadene paa Grund af Isforholdene ikke kunde udføre deres normale Tjeneste. Endvidere blev der i Perioden fra den 19' - 27/3 givet en 4-Dages tørnvis Paaskeorlov til det under Afsnittet Grønsund hørende Personel.

I Løbet af Februar og Marts blev der opsat 2 Stk. 75 mm A.L.K. L/30 fra Lynetten paa Borgsted Batteri.

Den 13/3 begyndte Isen saa smaat at bryde op i Sejlrenden, men først fra den 30/3 kunde Patrouillefartøjstjenesten genoptages - og fortsatte herefter normalt.

Foruden til Patrouilletjeneste blev P-Kutterne i Begyndelsen af April anvendt til Mineeftersøgning i Grønsund og i Storstrømmen.

Minespærringerne forblev desarmerede paa Grund af manglende Afmærkning i Gennemsejlingen, som man ikke naaede at faa udlagt før den 9/4.

Den civile Trafik gennem Grønsund var saa smaat genoptaget fra Begyndelsen af April.

D. Skibsmateriellet i Tiden efter Marinestationen Slipshavns Oprettelse.

Ved Oprettelsen af Marinestationen Slipshavn blev, som tidligere anført, én Torpedobaadsgruppe og én Minestrygergruppe frataget 1'Eskadre, saaledes at Eskadren fra dette Tidspunkt i Realiteten var uden lette Overfladefartøjer, idet 2' Torpedobaadsgruppe var detacheret til Bevogtnings- og Mineeftersøgningstjeneste i det nordlige Kattegat og Skagerrak. For at bøde paa dette Forhold, saa Eskadren i det mindste kunde faa ét Fartøj til Disposition under Artilleriskibenes Skydninger m.v., blev "Ørnen" den 27/11 forlagt til Aarhus-Afsnittet.

I Begyndelsen af December rejste Spørgsmaalet sig om et Undervandsbaadsdepotskib til Eskadrens U-Baade til Erstatning for "Tyr", der med Henblik paa den kommende Vinter snarest skulde klargøres til Isbrydning. Man valgte som det til Formaalet bedst egnede Skib "Henrik Gerner", der i den Anledning - som tidligere nævnt - afgik fra Marinestationen Slipshavn den 12/12 og ankom til Aarhus udrustet som U-Baadsdepotskib den 19/12.

"Tyr" var afgaaet fra Aarhus den 9/12. Manglen paa et U-Baadsdepotskib i Aarhus fra den 9' til den 19' December bevirkede, at "Rota"s planlagte Forlægning til Aarhus blev udskudt til den 8/12, da der i Dagene før "Tyr"s Afgang havde været visse Vanskeligheder ved Underbringelse af Personel i Land. Iøvrigt fandt U-Baadenes Omskiftning Sted den 7/12 i Henhold til Planen.

For at frigøre 1' Torpedobaadsgruppe fra Patrouilletjenesten i Store-Bælt, saa Besætningerne kunde faa en haardt tiltrængt taktisk Uddannelse, blev det bestemt at ombytte 1' og 2' Torpedobaadsgruppe, hvilket medførte følgende Omskiftninger:

"Søløven" blev den 15/12 midlertidigt underlagt Distriktschefen for det nordlige Jylland som Stationsskib til Afløsning af "Glenten" og "Høgen". Stationsskibstjenesten i dette Farvandsafsnit paaregnedes udført af "Beskytteren", saa snart dette Skib havde afsluttet de tidligere omtalte Eftersyns- og Installationsarbejder paa Holmen, saaledes at man fra dette Tidspunkt kunde faa frigjort "Søløven" som eneste Fartøj til forefaldende, uforudsete Opgaver.

Den 17/12 afgik "Glenten" og "Høgen" fra det nordlige Kattegat til Aarhus-Afsnittet.

Den 19/12 underlagdes 2' Torpedobaadsgruppe Marinestationen Slipshavn og afgik til Store-Bælt.

Den 20/12 underlagdes 1' Torpedobaadsgruppe 1' Eskadre og afgik til Flaadestationen for at give Jule- og Nytaarsorlov her.

S.D. afgik "Peder Skram" fra Aarhus-Afsnittet til Flaadestationen for at faa ændret A.L.-Armeringen (Installation af 2 Stk. 40 mm A.L.K.).

I Perioden fra den 22/12 - 2/1 blev der givet en 3-Tørns Jule- og Nytaarsorlov med Rejsetilladelse til de under 1' Eskadre hørende Skibe.

2' og 3' U-Baadsgruppe fik en 2-Tørns Jule-og Nytaarsorlov (fra den 23/12 - 27/12 og fra 29/12 - 2/1), saaledes at en Baad inden for hver af Grupperne til Stadighed var sejlklar.

"Beskytteren" og "Søløven", hvis Omskiftning som Stationsskib var planlagt til den 29/12, fik ligeledes en 2-Tørns Jule- og Nytaarsorlov paa hver Side af de planlagte Forlægningsdage.

Som Følge af, at Bestemmelsen om Jule-Nytaarsorloven var truffet, før Bestemmelsen om Installation af A.L.-Skyts i "Beskytteren", kunde Forlægningsdatoen for dette Skib imidlertid ikke overholdes. "Beskytteren" blev først klar den 4/1 og overtog den 5' s.M. Tjenesten som Stationsskib i det nordlige Kattegat underlagt den sømilitære Distriktschef for det nordlige Jylland.

"Søløven", der skulde i Dok, afgik den 29/12 til Flaadestationen og underlagdes fra s.D. Søværnskommandoen direkte.

Den 28/12 fandt den planlagte Omskiftning af Undervandsbaadene Sted mellem Stationerne Holmen og Helsingør.

Nytaarsaften afgik "Dragen" til Rønne med et Mineuskadeliggørelseshold i Anledning af, at der var drevet et usædvanligt stort Antal Miner i Land paa Bornholm.

"Dragen" vendte tilbage til Holmen næste Dag.

Den 4/1 afgik "Peder Skram" og 1' Torpedobaadsgruppe til Aarhus-Afsnittet, og næste Dag afgik "Niels Iuel" fra Aarhus-Afsnittet til Flaadestationen for at faa ændret A.L.-Armeringen (Installation af 2 Stk. 40 mm A.L.K.).

Under Flagets Detachering fra Aarhus-Afsnittet, der var paaregnet afsluttet den 17/1, beordredes Chefen for "Peder Skram" ved Eskadrens Forholdsordre af 1/1-40 (jvfr. Bilag Nr. 46) til at overtage Kommandoen over den i Aarhus-Afsnittet værende Del af Eskadren.

Paa Grund af den indtrædende Frostsituation blev Arbejderne i "Niels Iuel" imidlertid forsinkede, saaledes at Issituationen til Slut hindrede Skibets Forlægning til Aarhus-Afsnittet.

Den 12/1 afgik Eskadrens Luftfartøjer paa Grund af Isforholdene fra Aarhus til Luftmarinestationen København og ophørte fra s.D. at være underlagt 1' Eskadre.

Af Hensyn til Muligheden for yderligere forværrede Isforhold beordrede Søværnskommandoen s.D. (den 12/1) 1' U-Baadsgruppe og "Henrik Gerner" til den 13' s.M. at tage Station i Grenaa. Den 13/1 Fm. blev Ordren imidlertid ændret til, at Eskadren skulde holde Søværnskommandoen underrettet om Isforholdene i Aarhus-Afsnittet, saaledes at rettidig Forlægning af U-Baadene til Grenaa kunde finde Sted.

Den 18/1 bestemtes det, at "Peder Skram", T-Baadene og U-Baadene under en eventuel Isperiode skulde forblive i Aarhus.

S.D. fandt den planlagte Omskiftning af Undervandsbaadene Sted med den Ændring, at alle Baadene, der skulde stationeres i Sund-Afsnittet, blev forlagt til København, da Isforholdene i Sundet paa dette Tidspunkt var meget vanskelige - specielt med Henblik paa Indpassage til Helsingør.

Den 15/1 var Kommandoen blevet skiftet fra "Triton" til "Flora", der lige havde faaet Hovedeftersyn. Den 22/1 udgik "Bellona" af Beredskab og afgik til Orlogsværftet for Hovedeftersyn.

Fra ca. 20/1 var alle Eskadrens Enheder isbundne, og fra Slutningen af Januar var alle Søværnets Skibe og Fartøjer i danske Farvande isbundne med Undtagelse af "Beskytteren" og Lineeftersøgningskutterne paa Vestkysten og omkring Skagen.

I den Anledning blev der den 22/1 udstedt Bestemmelse om, at der kunde gives en 4-Dages tørnvis Orlov med Rejsetilladelse fra Slutningen af Januar til Begyndelsen af Februar til Besætningerne paa de Skibe og Fartøjer, der paa Grund af Isforholdene var forhindret i at udføre deres normale Tjeneste.

Orloven blev givet til Besætningerne om Bord i alle Sø-

værnets udrustede Skibe med Undtagelse af "Beskytteren" og "Islands Falk".

Paa Grund af Isforholdene blev "Beskytteren", der normalt havde haft Basis i Frederikshavn, den 23/1 forlagt til Skagen og den 1/2 forlagt til Hirtshals, idet Skibet samtidig assisterede Mineeftersøgningskutterne gennem Isen fra Skagen til Hirtshals.

Den 10/2 afgik "Beskytteren" fra Hirtshals til Esbjerg og blev fra den 11/2 underlagt Distriktschefen for Jyllands Vestkyst.

Den 10/2 afgik "Islands Falk" fra Færøerne med 4 internerede, tyske Flyvere, der skulde overføres til Interneringslejr i Danmark som Følge af, at der havde været Vanskeligheder med dem under deres Internering paa Færøerne.

"Islands Falk" ankom til Esbjerg den 14/2, afleverede de internerede og afgik atter til Færøerne den 19/2, hvortil Ankomsten fandt Sted den 23/2.

Den 9/2 udsendtes den i Bilag Nr. 47 angivne Plan, der angav, hvorledes Søværnskommandoen havde til Hensigt at disponere med Henblik paa Skibsmateriellets Udrustning, Dokning og Eftersyn indtil Efteraaret 1940 under Forudsætning af, at Sikringsstyrken opretholdtes, og uforudsete Begivenheder ikke indtraf.

Af Planen fremgaar i Hovedsagen:

a. Omfanget af Udrustninger paaregnedes opretholdt med følgende Ændringer:

"Niels Iuel" skulde indlægges paa Holmen fra Slutningen af Marts til Begyndelsen af Maj som Kaserneskib under Eksercerskolen for nyt værnepligtigt Foraarsmandskab i Anledning af, at man ikke havde tilstrækkeligt Befalingsmandspersonel til baade at afholde Eksercerskole og at holde "Niels Iuel" udrustet.

(Som Følge af, at Pladsforholdene i "Peder Skram" ikke tillod Underbringelse af Eskadrechefen med Stab, paaregnedes endvidere, at Eskadrechefen med Stab under Ekser-

cerskolens Afholdelse underbragtes i "Henrik Gerner", da Eskadrens Enheder normalt var baseret i Aarhus-Afsnittet).

"Ingolf" skulde Sommeren 1940 udrustes som Kadetskib. Til Erstatning for "Ingolf" som Stationsskib under Marinestationen Slipshavn skulde "Henrik Gerner" anvendes, der i den Anledning paaregnedes afløst som U-Baadsdepotskib af Isbryderen "Tyr" i Begyndelsen af Maj.

De 2 Bevogtningsfartøjer, der var blevet udrustet i December 1939 til Patrouilletjeneste under Marinestationen Slipshavn, skulde i Begyndelsen af Maj afløses af de nye Minestrygere "Søbjørnen" og "Søulven".

"Kvintus" og "Sixtus" skulde tørnvis til Hovedeftersyn, saa snart det nye Mineskib "Lindormen" var færdigbygget og udrustet (ca. 1/8 -40).

b. For at give begge Torpedobaadsgrupperne saa megen Lejlighed som muligt til taktisk Uddannelse skulde Grupperne med en 2 Maaneders Tørn skiftevis forrette Tjeneste under 1' Eskadre og under Marinestationen Slipshavn, saaledes at den Gruppe, der lige havde faaet nye Besætninger, straks efter Besætningsskifte skulde begynde med at være underlagt 1' Eskadre, der var det eneste Sted, hvor der var Lejlighed til en mere rationel Uddannelse.

Med Hensyn til Issituationen stillede Forholdene sig saaledes:

Den 11/3 var Isforholdene i Aarhus-Bugten forbedret saa meget, at Enhederne i dette Afsnit kunde begynde at afholde Øvelser paa Søen uden at løbe Risiko for Havarier paa Grund af Isen. Fra ca. 18/3 til henimod Maanedens Slutning forværredes Isforholdene imidlertid atter noget i dette Afsnit.

I Sundet indtraadte en kortvarig Forbedring i Isforholdene fra ca. 28/3 - 3/4, men iøvrigt var Forholdene saa daarlige, at de udrustede, egentlige militære Enheder, der var stationerede i København, ikke uden Risiko for Ishavari kunde varetage Tjenesten paa Søen.

Straks efter at Isen var begyndt at bryde op i danske Farvande, begyndte drivende Miner at vise sig, hvorfor Eftersøgningen og Uskadeliggørelsen af disse straks maatte tages op.

Hertil blev fra den 20/3 - 2/4 anvendt Enheder fra Aarhus-Styrken.

Endvidere blev 2 af de under Distriktschefen for Jylland N. hørende Mineeftersøgningskuttere den 21/3 dirigeret til den sydlige Del af Kattegat for sammen med en til P-Kutter lejet Fiskekutter fra den 22/3 at udføre Mineeftersøgning i den mellemste og sydlige Del af Kattegat direkte ledet af Efterretningsstationen med Radioforbindelse over Lynetten Radio.

Som Følge af at Isforholdene i Sundet var vanskelige, blev Isbryderen "Tyr" stillet til Raadighed for Marineministeriet og udrustet fra den 28/3 - 9/4 med militær Besætning til Mineeftersøgning og andre forefaldende Opgaver i Sundet - specielt med Henblik paa Redomraadet og Køge-Bugt.

Den 12/3 afgik "Islands Falk" fra Færøerne via norsk Territorium til Holmen for Eftersyn og Dokning. Ankomst til Holmen fandt Sted den 18/3.

I Perioden fra den 19' - 27/3 blev der i Anledning af Paasken givet tørnvis Orlov med Rejsetilladelse til Besætningerne i de udrustede Skibe (herfra dog undtaget den Del af "Niels Iuel"s værnepligtige Besætning, der skulde hjemsendes i Slutningen af Marts Maaned).

Natten mellem den 21' og 22/3 blev den tyske Damper "Heddernheim" torpederet ca. 9 Sml. ENE. for Skagen Rev Fyrskib.

Natten mellem den 23' og 24' s.M. blev den tyske Damper "Edmund Hugo Stinnes" sænket udfor Thorsminde - som det senere viste sig ved Pladsbestemmelse paa dansk Søterritorium.

Disse Begivenheder i Forbindelse med det engelske Angreb

paa den tyske Regeringsdamper "Altmark" den 16/2 paa norsk Territorium og en konstateret forøget tysk Trafik af tyske Malm- og Tankdampere i Skagerrak og langs Jyllands Vestkyst, bevirkede, at Søværnskommandoen traf følgende Dispositioner:

Den 22/3 beordredes "Hvalen" fra Aarhus-Afsnittet til det nordlige Kattegat for at overvaage Neutralitetsbestemmelserne i dette Farvand og i Farvandet omkring Skagen.

"Hvalen" ankom til det nordlige Kattegat s.D.

Fra den 24' - 27/3 holdt "Hvalen" efter Ordre gaaende ved en tysk Damper "Ostpreussen", der var strandet ca. 6 Sml. SV. for Hirtshals og fulgte den 27/3 Damperen rundt Skagen, efter at denne var kommet flot.

Den 23/3 om aftenen blev "Peder Skram" beordret til Sejrø-Bugten for at overvaage Neutralitetsbestemmelsernes Overholdelse som Følge af, at det før nævnte tyske Skib "Altmark" efter forgæves at have forsøgt at forcere Isen ved Rødnæs var søgt ind i Sejrø-Bugten. "Peder Skram" ankom til Bestemmelsesstedet den 24/3 tidligt om Morgenen og returnerede paa Grund af Isforholdene samme Dags Formiddag til Aarhus efter at have konstateret, at "Altmark" havde passeret Røsnæs for sydgaaende.

Den 25/3 afgik "Beskytteren" efter Ordre paa Inspektion langs Vestkysten og for Pladsbestemmelse af Vraget af den omtalte Damper "Edmund Hugo Stinnes".

Den 29/3 indberettede "Hvalen", at 4 store, tyske Malmdampere laa til Ankers paa Frederikshavns Red.

S.D.'s Em. blev det bestemt, at Bevogtningen i det nordlige Kattegat og paa Vestkysten skulde forstærkes som følger:

"Peder Skram" og "Dragen" blev beordret til det nordlige Kattegat, idet "Peder Skram", der direkte blev underlagt Søværnskommandoen, skulde overtage Bevogtnings-og Neutralitetstjenesten i dette Farvandsafsnit med "Dragen" og "Hvalen" underlagt sig og med

Frederikshavn som Basishavn.

"Hejmdal" blev direkte underlagt Søværnskommandoen og beordret til den nordlige Del af Jyllands Vestkyst med Thyborøn og Hirtshals som Basishavne, idet Skibet som Opgave havde faaet: "Neutralitetsbevogtning med særlig Henblik paa den forøgede tyske Handelsskibstrafik".

"Peder Skram" og "Dragen" ankom til Frederikshavns Red den 30/3. S.D. ankom "Hejmdal" til Hirtshals.

Den 2/4 blev "Laxen" beordret til Frederikshavn og underlagt "Peder Skram". "Laxen" ankom hertil Natten mellem den 2' og 3/4.

S.D. (den 2/4) blev det bestemt at basere en Luftgruppe, bestaaende af 2 Luftfartøjer, i Frederikshavn fra den 3/4.

Luftgruppen blev underlagt "Peder Skram", der fik følgende Forholdsordre for Luftfartøjernes Anvendelse:

"Luftfartøjerne skal foretage Flyvninger langs Jyllands Vestkyst med det Formaal at observere den der foregaaende Trafik. Med Hensyn til eventuelle Neutralitetskrænkelser indberettes og forholdes i Henhold til Søværnskommando-Ordrerne.

Ikke telegrafere for meget.

Luftfartøjerne maa ikke flyve Syd for Blaavandshuk".

I Anledning af, at et af Luftfartøjerne den 5/4 blev beskudt af en bevæbnet Trawler (antagelig tysk) N. for Ringebjerg Baake, suppleredes denne Forholdsordre s.D. med følgende:

"Naar Luftfartøjerne foretager Rekognosceringsflyvning langs Jyllands Vestkyst, skal Flyvningen foretages over Strandkanten".

Til Bevogtning af Territoriet langs Jyllands Vestkyst og i det nordlige Kattegat var der saaledes fra den 3/4 følgende Materiel til Disposition:

"Peder Skram",
1' Torpedobaadsgruppe,
"Hejmdal",
"Beskytteren",
1 Luftgruppe (2 H.M.II Luftfartøjer).

En Henstilling fra Regeringen om Detachering af yderligere Flaademateriel til Jyllands Vestkyst saa Søværnskommandoen sig ikke i Stand til at imødekomme under Hensyn til utilstrækkeligt Personel og Materiel.

Normaltjenesten for den paa Frederikshavn baserede Styrke blev organiseret saaledes:

"Peder Skram":	I Farvandet udfor Frederikshavn,
1 Torpedobaad:	Paa Patrouille i Farvandet omkring Skagen indtil Hirtshals,
1 Torpedobaad:	I Frederikshavn paa ½ Times Varsel klar til forefaldende Opgaver,
1 Torpedobaad:	I Frederikshavn paa 1 Times Varsel (Eftersyn, Frihed og lign.).
Luftgruppen:	Daglig Rekognoscering langs Vestkysten med 1 eller 2 Luftfartøjer.

(Den disponible Torpedobaad blev anvendt til Minoeftersøgning i de tilstødende Farvande, naar drivende Miner var blevet rapporteret. Minoeftersøgning blev saaledes udført i Læsø Rende den 1', 5', 6', 7' og 8' April).

Søværnskommandoens Dispositioner med Henblik paa Bevogtningsstyrkernes Anvendelse tog iøvrigt i denne Periode hovedsagelig Sigte paa at overvaage indrapporterede tyske Skibes Passage og Ophold paa eller i Nærheden af dansk Territorium.

Antallet af sydgaaende, lastede tyske Dampere langs Jyllands Vestkyst var imidlertid ikke særlig stort, efter at Bevogtningen var blevet forstærket; de Skibe, hvis Passage blev overvaaget, var:

"Bochum"	den	30/3,
"Siward"	"	1/4,
"Kokuleut"	"	3/4.

Endvidere blev de tyske Tankdampere "Kattegat" og "Skagerrak", der tilsyneladende var indrettet til at give Olie til Undervandsbaade i rum Sø, men førte Handelsflag, overvaaget henholdsvis den 4/4 til Ankers tæt udenfor Søterritoriet NØ. for Hirtshals og den 5/4 til Ankers tæt udenfor Søterritoriet V. for Kandestederne.

Som Følge heraf var "Hejmdal" og "Beskytteren" beordre paa Patrouille som følger:

"Hejmdal": 30/3 - 1/4 paa Strækningen Hirtshals - Blokhus,
Natten mellem 4' og 5/4 paa Strækningen Hirtshals - Højen,

"Beskytteren": 30' - 31/3 langs Vestkysten indtil Thyborøn,
1/4 og 6/4 langs Vestkysten indtil Lyngvig.

("Beskytteren" laa fra 1/4 - 5/4 i Esbjerg med Kondensatorhavari).

I Anledning af at "Peder Skram" og 1' Torpedobaadsgrupp udgik af 1' Eskadre og blev forlagt til det nordlige Kattegat, blev Bestemmelsen om Eskadrechefens Overflytning til "Henrik Gerner" under "Niels Iuel"s Anvendelse som Kaserneskib for Eksercerskolen annulleret.

Kommandoen i "Niels Iuel" blev strøget den 30/3, hvorefter Størstedelen af den værnepligtige Besætning blev hjemsendt, og Skibet blev klargjort til Eksercerskolen, der begyndte den 1/4.

Eskadrechefen med Stab forblev underbragt i "Niels Iuel" efter Kommandostrygningen.

Som Følge af at Issituationen i Sundet var lettet noget omkring Begyndelsen af April, blev der truffet Bestemmelse om, at de planlagte Omskiftninger af Undervandsbaadene mellem Stationerne Aarhus, Helsingør og Holmen skulde finde Sted den 5/4.

Paa Grund af forværrede Isforhold i Sundet blev Omskiftningen imidlertid udsat indtil videre - og kom ikke til Udførelse paa Grund af Begivenhederne den 9/4.

Den 8/4 forsøgte 2 af de i København stationerede Undervandsbaade at afholde Prøvedykning i Sundet, men maatte opgive det paa Grund af Isforholdene.

E. Kystdefensionen og Københavns Minespærringer.

1. Forter og Værker.

Efter det genindkaldte Mandskabs Hjemsendelse i September og Oktober Maaned og Nyindkaldelsen den 11/10 var Kystdefensionens Mandskabsstyrke - som anført under Afsnit IV: Personeldispositioner efter Sikringsstyrkens Etablering - blevet reduceret med ca. 500 Mand til ialt ca. 780 Mand, saaledes at Beredskabet fra dette Tidspunkt var indskrænket til kun at omfatte Belægning paa de 3 Hovedforter: Middelgrundsfort, Flakfort og Dragørfort, med uddannet Artillerimandskab til 4 Stk. 12 cm Kanoner paa hvert Fort.

Ved Oprettelsen af det sømilitære Afsnit Grønsund blev - som tidligere nævnt - endvidere Borgsted Batteri belagt med en Styrke paa ca. 45 Mand, der i Hovedsagen var taget fra Kystdefensionens ovenfor anførte, reducerede Personelstyrke.

Det den 11/10 -39 nyindkaldte Mandskab blev uddannet paa Middelgrundsfort først paa Eksercerskole til Aarsskiftet og derefter paa Artilleriskole med Uddannelse ved de 17 cm-Batterier. Paa Grund af Issituationen naaede Mandskabet imidlertid ikke at faa de afsluttende Artilleriskydninger.

I Anledning af ekstraordinære Anskaffelser af Anti-Luftskyts (se herom senere) til Kystdefensionens, Holmens og Luftmarinestationernes Selvforsvar blev der ved Kystdefensionen afholdt følgende Kursus:

I Slutningen af November:

Indledende A.L.-Instruktionskursus for Instruktører og Mekanikere.

I Januar:

Fortsat A.L.-Instruktionskursus for Instruktører og Mekanikere med Skydninger fra Mosedebatteri.

Kursus for hurtig Uddannelse af 1 m-Stereoobservatorer.

I samme Anledning blev det bestemt at forøge Antallet af

værnepligtige, der i Foraaret 1940 skulde indkaldes til Kystdefensionen, med ca. 100 Mand, der i Løbet af Sommeren skulde uddannes ved Kystdefensionen til A.L.-Kanonbesætninger (20 mm Rek.K.), dels til Brug ved Kystdefensionens og dels til Holmens og Luftmarinestationernes Luftforsvar.

Indkaldelsen af nyt Foraarsmandskab til Kystdefensionen, der saaledes kom til at omfatte ca. 460 Mand, blev fastsat til den 9/4-40.

Den indledende Uddannelse paa Eksercerskole for disse 460 Mand skulde foregaa paa Middelgrundsfortet.

Med Henblik paa Middelgrundsfortets Klargøring til Modtagelse af Foraarsmandskabet blev ca. 135 Mand af dets Besætning den 1' og 2/4 overflyttet til Flakfort.

I de Perioder, hvor Isforholdene medførte, at Bevogtningsfartøjerne og Vagtskibene ikke kunde varetage Tjenesten paa Søen, var de 3 Søforter beordret til at have etableret Projektørtjeneste, for herved saa effektivt som muligt at kunne holde Farvandet under Observation.

Som Følge af Isforholdene ophørte regelmæssig Fartøjsforbindelse mellem Land og Forterne den 20/1. Forbindelsen blev herefter opretholdt ved Hjælp af Isbrydere og Luftfartøjer samt med Isbaadstransporter fra medio Februar til Begyndelsen af Marts. Fra ca. 11/3 begyndte Fartøjsforbindelsen atter i den Udstrækning, Isforholdene tillod det.

I Tiden fra den 22/12 - 3/1 blev der givet en 2-Tørns Jule-Nytaarsorlov til det under Kystdefensionen hørende Personel, herfra undtaget Besætningerne i Minestrygergruppen, der i samme Periode fik en 3-Tørns Orlov.

I Tiden fra 19' - 27/3 blev der givet en 2-Tørns Paaskeorlov til det under Kystdefensionen hørende Personel.

2. <u>Københavns Minespærringer, Besejlingsforhold, Bevogtnings- og Vagtstjeneste paa Søen m.v.</u>

(jvfr. Bilag Nr. 60: Bekendtgørelser vedrørende danske Minespærring i Sundet).

Som tidligere anført indeholdt den første Bekendtgørelse om Udlægning af Miner indenfor Københavns Redomraade Bestemmelser om Lodstvang for alle Skibe og Fartøjer ved Besejling af dette Omraade.

Allerede den 5/9 blev der imidlertid truffet Bestemmelse om at give følgende Lempelser:

Fritaget for Lodstvang:

"A. Fartøjer med et Dybgaaende af under 3 m ved Besejling af Københavns Havn Vest for Meridianen gennem Trekroner Fyr.

B. Om Dagen: Lokale Smaafartøjer ved Besejling af Amagers østside indenfor Landgrundens Afmærkning til Nordre Røse Fyr og herfra Syd over indenfor Landgrundens 6 m-Kurve til Dragør Tønde og videre til Københavns Reds S.-lige Grænse eller omvendt.

C. Fartøjer for Sejlads gennem Sorte Rende.".

Disse Lempelser blev ved Bekendtgørelse i Efterretninger for Søfarende af 22/9 udvidet en Smule, idet den nordligste, den østligste og den sydligste Del af Københavns Redomraade ogsaa blev frigivet for lokalkendte Smaaskibe.

For at lette Smaaskibsfartens Sejlads langs Amagers Østkyst blev der den 18/9 udlagt de i foran nævnte Efterretninger for Søfarende angivne 4 sorte Stager; endvidere blev der for at lette Smaaskibsfartens Sejlads Nord og Vest om det Omraade, hvor Lodstvang var paabudt, den 21/9 udlagt en hvid Lystønde "Charlottenlund".

Udover disse Lempelser blev der den 6/9 givet Lodsdirektoratet Bemyndigelse til - efter Samraad med Kystdefensionen - at give følgende Dispensationer fra den paabudte Lodstvang:

"a. For danske og svenske Ruteskibe i fast Rutefart mellem Havne i Øresund for Gang Nord fra til København.

b. For danske Passagerskibe i fast Rutefart mellem København og danske Havne".

Endelig blev der efterhaanden givet Dispensationer til en Del lokale Fiskeriforeninger for Fiskeri indenfor mindre Dele af det ikke frigivne Omraade paa Københavns Red.

I Anledning af, at 2 Miner i Søndre A-Spærring var blevet paasejlet, skønt Gennemsejlingen var 250 m bred, og den officielle Afmærkning var paa Plads, blev der ved Københavns Minespærringers Foranstaltning i sidste Halvdel af November udlagt 3 Strømbøjer i henholdsvis NW.-lige, NE.-lige og SW.-lige Hjørne af Gennemsejlingsaabningen.

Den 19/11 afgik Minefartøjet "Sixtus" fra Københavns Minespærringer og blev - som tidligere omtalt - underlagt Mineskibsflotillen som Følge af, at Minespærringerne i Bælterne skulde udlægges.

Den 24/11 blev det tidligere Lodsskib "Skagerrak" taget i Brug som Kaserneskib for Københavns Minespærringers Personel, der indtil da havde været underbragt paa Søværnets Kaserne.

I Anledning af, at Isbryderne "Lillebjørn" og "Thor" i December Maaned skulde frigøres som Vagtskibe paa Københavns Red for at klargøres til Isbrydningstjeneste, blev Grønlands Styrelses Skibe "Gertrud Rask" og "Gustav Holm" lejet og udrustet til at forrette Tjeneste som Vagtsskibe (Installation af 2 Stk. 37 mm Kanoner og 2 Stk. 65 cm Projektør i hvert Skib). Skibene blev bemandet med Besætninger fra Grønlands Styrelse.

"Lillebjørn" blev den 11/12 inddraget som Søndre Vagtsskib og fra s.D. midlertidigt erstattet af Fyr-og Vagervæsenets Inspektionsskib "Absalon".

Den 20/12 udlagdes "Gustav Holm" og "Gertrud Rask" henholdsvis som Søndre og som Nordre Vagtsskib, hvorefter "Absalon" og "Thor" blev inddraget fra dem.

Som anført under Omtalen af Marinestationen Slipshavns Virksomhed blev 1' Minestrygergruppes Enheder overflyttet til Sundet indenfor Tidsrummet 7' - 13/1 og her underlagt Kystdefensionen, og samtidig blev 2' Minestrygergruppes Enheder forlagt til Lille-Bælt og her underlagt Marinestationen Slipshavn.

1' Minestrygergruppes Enheder bestod paa dette Tidspunkt af "Springeren", "Søhunden" og "Havørnen". Da "Springeren" og "Havørnen" begge i Slutningen af Februar skulde underkastes periodisk Eftersyn, blev Kommandoen den 12/3 skiftet fra "Springeren" og "Havørnen" til henholdsvis "Narhvalen" og "Makrelen" (Forsinkelsen skyldtes Isforholdene).

Den i Løbet af Januar stadig forværrede Issituation medførte følgende Ændringer i de trufne Dispositioner:

Den 15/1 maatte Eftersyns- og Vedligeholdelsesarbejder i Spærringerne indstilles og kunde først saa smaat genoptages i Slutningen af Marts.

Fra s.D. (den 15/1) blev Mineeftersøgningen med de lejede Muttere indstillet.

Den 17/1 blev Vagtsskibe, Bevogtningsfartøjer og Patrouillebaade samt Lystønderne i Kroneløbet inddraget.

Bevogtningstjenesten paa Søen og Lodstjenesten varetoges herefter i den Udstrækning, det var muligt, og Isforholdene iøvrigt tillod det, for det nordlige Afsnits Vedkommende af Lodsdamperen med lejlighedsvis Assistance af en Bugserbaad - og for det sydlige Afsnits Vedkommende af en Bugserbaad, der i dette Øjemed var lejet og stillet til Disposition for Dragør Lodseri. Bugserbaaden frøs inde i Dragør Havn en Uges Tid efter Vagtsskibenes Inddragning, hvorefter Ombordsætning af Lodser fra Dragør foregik til Fods over Isen eller med Assistance af Isbrydere.

Som Følge af, at Isforholdene havde nødvendiggjort, at Nordre Vagtsskib og Mutafmærkningen i Kroneløbet blev inddraget, blev der til Vejledning for Skibsfarten paa København foretaget følgende:

a. Til Erstatning for Lystønde-Afmærkningen i Kronesløbet blev der i Siderne af Løbet udlagt 4 Vagere; endvidere blev der som Anduvningsmærke Nord for Løbet udlagt en Isvager med Neonblink.

b. For at lede Skibsfarten Nord om Spærringerne blev Krigsfyret ved Taarbæk fra den 18/1 etableret som "Taarbæk Vinkelfyr" (se Bilag Nr. 60, E.f.S. af 24/1-40).

c. Der oprettedes et Radiofyr ved Bagfyret i Kronesløbets Fyrlinie. Radiofyret sattes i Gang den 24/1.

De under a. og c. nævnte Foranstaltninger blev ikke offentliggjort.

I Anledning af, at "Gertrud Rask" og "Gustav Holm" skulde klargøres til Sommerens Sejlads paa Grønland, blev "Gertrud Rask" den 4/3 ombyttet med Grønlands Styrelses Skib "Godthaab", og "Gustav Holm" blev den 20' s.M. tilbageleveret til Grønlands Styrelse, idet et Fyrskib samtidig gjordes klar til i Stedet at forrette Tjeneste som Søndre Vagtsskib.

I Slutningen af Marts og i Begyndelsen af April indtraf - som tidligere nævnt - en Bedring i Isforholdene omkring København, hvorfor man straks forsøgte at etablere Bevogtnings- og Lodstjenesten som før Isperioden.

Dette lykkedes imidlertid kun i følgende Udstrækning:

Nordre Vagtsskib ("Godthaab") var paa Station:

Fra den 28/3 - 29/3 Aften,
den 30/3 om Dagen og
" den 1/4 - 4/4 Em.,

men maatte i disse Perioder paa Grund af stærk Isdrift ofte lette og holde gaaende. Den 8/4 var Vagtsskibet atter ude men maatte kort efter returnere til Langeliniemolen paa Grund af Isforholdene.

1' Minestrygergruppes Enheder var tørnvis paa Patrouille og til Øvelser <u>om Dagen</u> i det nordlige Afsnit fra den 30/3 - 4/4.

Sidstnævnte Dag og Resten af Tiden indtil den 9/4 forhindrede Isforholdene, at Baadene gik ud.

De 4 af Toldvæsenets Patrouillebaade, der hørte til det nordre Afsnit, var lejlighedsvis ude, naar Isforholdene var gunstige, efter Nordre Vagtsskibs Genudlægning.

Sydlige Vagtsskib og de hertil hørende Patrouillebaade kom derimod ikke ud som Følge af de vanskeligere Isforhold i denne Del af Redomraadet.

Mineeftersøgningstjenesten paa Københavns Red og i Køge-Bugt blev - som tidligere omtalt - i denne Periode udført af Isbryderen "Tyr", da Isforholdene - bortset fra en enkelt Dag - ikke tillod de i Dragør stationerede Mineeftersøgningskuttere at gaa ud.

Mineeftersøgningen med Kutter i Faxe-Bugt paabegyndtes den 6/4 og gennemførtes i de efterfølgende Dage.

Vedrørende Vagtsskibenes og Patrouillefartøjernes Virksomhed i den foran omhandlede Periode skal yderligere oplyses:

Nordre Afsnit:

Indskriden fandt Sted i følgende Tilfælde, hvor de givne Bestemmelser for Lodstvang ikke blev respekteret:

Fra 5' - 9/9:	Et ikke optalt større Antal Skibe, som ved Bestemmelsernes Ikrafttræden ikke var orienteret eller underrettet,
I Resten af September:	18 Skibe, heraf 2 tyske,
I Oktober:	36 " , " 7 " ,
I November:	31 " , " 2 " ,
I December:	23 " , " 3 " ,
Fra 1' - 17/1:	7 " , " 0 " ,
I Resten af Perioden:	Ingen Overtrædelser.

I 10 af Tilfældene var det nødvendigt at afgive Varselsskud.

Søndre Afsnit:

Efter de særlige Besejlingsbestemmelser for dette Farvandsafsnit var al Sejlads om Natten uden Lods forbudt. Naar Fiskefartøjer og Smaaskibe, der normalt ikke tog Lods, ankom til det spærrede Omraade efter Mørkets Frembrud, blev de efter Omstændighederne opankret Syd for Vagtsskibet eller - under Vejledning af Lodser eller Patrouillefartøjer - dirigeret ind til Dragør for at afvente Dagens Komme for videre Sejlads.

Indskriden overfor Skibe, der ikke respekterede de givne Sejladsbestemmelser, fandt Sted i følgende Tilfælde:

I September.	Et ikke optalt større Antal Skibe,
I Oktober:	39 Skibe, heraf 8 tyske,
I November:	40 " , " 7 " ,
I December:	12 " , " 8 " ,
Fra 1'-17/1:	9 " , " 2 " ,
I Resten af Perioden:	Ingen Overtrædelser.

I 14 Tilfælde var det nødvendigt at afgive Varselsskud.

Følgende Antal Sager vedrørende Overtrædelser af Bestemmelser for Sejlads og Fiskeri paa Københavns Red blev gjort til Genstand for Behandling:

Skibe:	Antal Sager	76,
	heraf til politimæssig Behandling	5,
	" afgjort ved Dom	1,
Fiskefartøjer:	Antal Sager	113,
	heraf til politimæssig Behandling	15,
	" afgjort ved Dom	5,
	" afgjort ved Advarsel	1.

Følgende Antal Lodsninger gennem Minespærringerne blev udført:

Lodseri	4/9 - 31/12	Januar	Februar	Marts	April
København	4234	687	293	568	1021
Dragør	765	60	0	0	145
Helsingør	53	26	4	12	8
Ialt	5052	773	297	580	1174

I Tilslutning til Omtalen af Københavns Minespærringer skal anføres, at Spørgsmaalet om forøgede danske Modforholdsregler mod allierede Undervandsbaades eventuelle Indtrængen i Østersøen under Udnyttelsen af dansk territorialt Farvand i Sundet blev rejst overfor Søværnskommandoen den 12/2 -40 af den tyske Marineattaché i København, der ved denne Lejlighed meddelte følgende:

"1. Den tyske Marineledelse har med Glæde hilst, at Danmark ved at udlægge Minespærringer i den sydlige Del af begge Bælterne har umuliggjort U-Baades neutralitetsstridige Udnyttelse af disse territoriale Farvande. Marineledelsen har nu udvidet sin Undersøgelse af Spørgsmaalet om, ad hvilke Veje U-Baade ved at krænke neutralt Højhedsomraade kan trænge ind i Østersøen, til ogsaa at omfatte Sundet.

Med Henblik paa Spørgsmaalet, om dansk territorialt Farvand her kan blive udnyttet paa neutralitetsstridig Maade, er det den tyske Marineledelse bekendt, at den danske Regering allerede i September har erklæret den saakaldte "Københavns Rød", der er forbudt Farvand for ikke-danske Krigsskibe, for spærret Omraade, hvor Sejlads paa Grund af udlagte Minespærringer kun er tilladt ved Hjælp af Lods.

2. Efter den tyske Marineledelses Mening eksisterer den Mulighed, at U-Baade kan trænge ind i Østersøen gennem Flinterenden, men maa vel ogsaa anse det for givet, at 2 polske U-Baade i sin Tid forlod Østersøen gennem Flinterenden og herved har leveret Bevis for, at her er en Gennemfartsmulighed.

3. Efter Passage af Flinterenden i sydlig Retning kan det ikke anses for udelukket, at indtrængende U-Baade lægger Ruten Nord om Drogden Fyr - hvilket med andre Ord vil sige, at de krænker indre, dansk territorialt Farvand under Forsøg paa at trænge Syd paa.

4. Den tyske Marineledelse vilde derfor være taknemmelig, dersom den danske Marine vilde foranledige, at der bliver truffet fornødne Spærringsforanstaltninger mod neutralitetsstridig Sejlads

indenfor dansk territorialt Farvand ved Udlægning af en effektiv Spærring, der strækker sig omtrent fra Drogden Fyr til Amagers Kyst.

Denne Spærring vil altsaa komme til at ligge helt indenfor dansk Højhedsomraade - og oven i Købet i Drogden, der allerede er betegnet som minespærret Omraade af den danske Regering. En Erklæring om et nyt Spærreomraade, som Tilfældet i sin Tid var med Bælt-Spærringerne, vil derfor ikke være nødvendig her.

5. Med Henblik paa hvilken Art Spærringsmidler, der skal anvendes, foreslaas fra tysk Side Net. Dersom man ogsaa fra dansk Side ønsker at benytte Net til Spærringen i Steder for Miner som Følge af Spærringens nære Beliggenhed i Forhold til København, er der - saafremt egnede Net ikke haves - Mulighed for at faa disse Net fra Tyskland.

6. Med Hensyn til Spærringens Beliggenhed anses det af de tidligere omtalte Grunde for nødvendigt, at Spærringen strækker sig omtrent fra Drogden Fyr til 4 m-Kurven paa Amager."

De saaledes fremsatte tyske Ønsker om en Spærring mellem Drogden Fyr og Amager bevirkede, at man fra dansk Side - efter at have undersøgt Mulighederne for en Mineudlægning paa dette Sted - bestemte sig for Udlægning af en Kabelminespærring i Forbindelse med en kortere Netspærring, saa snart Isforholdene vilde tillade det, og Spærringsmateriellet var skaffet til Veje.

Da Søværnet imidlertid ikke raadede over tilstrækkeligt Netspærringsmateriel, blev der gennem den tyske Marineattaché i København optaget Forhandling om Levering af det fornødne Materiel fra Tyskland.

Den projekterede Spærring vilde endvidere kræve en udvidet Bevogtningstjeneste paa Søen, i hvilken Anledning der i Løbet af Februar og Marts til dette Formaal blev lejet 4 store Fiskekuttere, der skulde udrustes som Patrouillefartøjer paa tilsvarende Maade som P-Kutterne i Bælterne og i Grønsund.

Inden 9/4 var intet Netspærringsmateriel leveret, og som Følge af Begivenhederne omkring denne Dag blev Spærringen ikke udlagt.

F. Flyvevæsenet.

Luftfartøjerne var under Sikringsstyrken fordelt og baseret som følger:

Luftmarinestationen København:

1' Luftflotille, fra 5/6 bestaaende af 4 Luftgrupper, hvoraf 4' Luftgruppe var underlagt Luftmarinestationen Slipshavn (fra 21/11 Marinestationen Slipshavn) fra 6/9-39 - 12/1-40 og 3' Luftgruppe underlagt 1' Eskadre fra 25/9-39 - 12/1-40. Endvidere blev 2 Luftfartøjer underlagt Chefen for "Peder Skram" fra den 3/4-40.

9' Luftgruppe (Torpedobombeluftfartøjerne), der indgik i 1' Luftflotille fra den 8/12-39.

Luftmarinestationen Avnø:

2' Luftflotille, bestaaende af 2 Luftgrupper samt Skoleluftfartøjer.

Slipshavn:

4' Luftgruppe fra 6/9-39 - 12/1-40,

1 H.M.II Luftfartøj fra 5/4-40.

Aarhus:

3' Luftgruppe fra 25/9-39 - 12/1-40.

Aalborg:

2 L.B.III Luftfartøjer fra 9/2 - 16/2 -40,

1 H.M.II Luftfartøj " 10/2 - 29/2 -40,

1 D.H.89 OY-DIN " 14/2 - 7/3 -40.

Kastrup Lufthavn:

1 D.H.89, OY-DIN fra 7/3 -40.

Frederikshavn:

2 H.M.II Luftfartøjer fra 3/4 -40.

Luftvirksomheden omfattede i Hovedsagen følgende:

1. De paa København baserede Luftfartøjer:

Fra 6/9-39 - 15/1-40 daglig Minerekognoscering, naar Vejrforholdene tillod det, i Sundet og Køge-Bugt samt efter særlig Ordre fra Søværnskommandoen (ialt 18 Gange) i Faxe-Bugt.

Fra den 16' - 19/1 begge Dage inclusive umuliggjorde Isforholdene ved København Udsætning af Luftfartøjer fra Luftmarinestationen.

Fra den 20/1 blev al Start og Landing foretaget fra Isen

Den 20' og 21/1 blev der efter Ordre fra Søværnskommando en foretaget Isrekognoscering - og fra den 24/1 blev der foretaget daglig Is-og Minerekognoscering i danske Farvande, naar Vejrforholdene tillod det. Rekognosceringen blev udført af 2 Luftfartøjer paa en nordlig og en sydlig Patrouille, der normalt omfattede:

Nordlige Patrouille:

Sundet nordlige Del - Farvandet N. for Sjælland - Samsø-Afsnittet - Jyllands Østkyst til Hals - Hjemflyvning over Anholt.

Sydlige Patrouille:

Køge-Bugt - Faxe-Bugt - Smaalandsfarvandet sydlige Del - Farvandet S. for Fyen - Lille-Bælt - Farvandet N. for Fyen - Store-Bælt - Smaalandsfarvandet nordlige Del.

Af Hensyn til Isrekognoscering i det nordlige Kattegat og i Skagerrak som Følge af den forværrede Issituation, var 1 H.M.II Luftfartøj udstationeret i Aalborg fra 10' - 29/2. (For at undersøge Mulighederne for Landingspladser for H.M.II-Typen i dette Afsnit var 2 L.B.III Luftfartøjer fra 2' Luftflotille udstationeret i Aalborg fra 9' - 16/2). Endvidere blev Luftfartøjet Dragon D.H.89 OY-DIN lejet af Provins Luftfartsselskabet A/S til Brug for Isre-

fra den 14/2 - 7/3. Fra sidstnævnte Dato blev Luftfartøjet baseret paa Kastrup Lufthavn.

Endvidere omfattede Luftfartøjernes Virksomhed under Isperioden:

Eftersøgning af Personer paa Isen, Proviantforsyning til indefrosne Dampere samt til Middelgrundsfort og Flakfort.

Som Følge af, at Skibsmateriellet den 28/1 var isbundet, blev et Luftfartøj nævnte Dag benyttet til at eskortere en svensk Damper fra København N. paa i Sundet til svensk Søterritorium.

Efter at Isen i Marts Maaned var begyndt at bryde op, blev der fra dette Tidspunkt ved Anvendelsen af Luftfartøjerne lagt særlig Vægt paa Mineeftersøgningen.

Den 3/4 blev som tidligere omtalt 2 H.M.II Luftfartøjer forlagt til Frederikshavn og underlagt Chefen for "Peder Skram" til assistance for Neutralitetsbevogtningen langs Jyllands Vestkyst.

Fra den 5/4 til 8/4 begge Dage inclusive var Isforholdene ved Luftmarinestationen København af en saadan Art, at Start og Landing hverken kunde foretages fra Isen eller Vandet, hvorfor et Luftfartøj fra den 5/4 blev baseret paa Slipshavn af Hensyn til Is- og Minerekognosceringen i Store-Bælt.

Med Henblik paa Øvelser og lign. omfattede Luftfartøjernes Virksomhed:

Træning af genindkaldte Flyvere, Formationsflyvning, Instrumentflyvning, individuel Træning, Skydning, Maal for 2' Luftflotilles Angrebsøvelser og for Sigtøvelser fra U-Baade samt Slæbemaalsflyvning for 2' Luftflotille og for A.L.-Skydninger.

Endelig skal anføres, at et Luftfartøj den 21/10 -39 under meget vanskelige Forhold i Faxe-Bugt assisterede ved Bjergning af 4 tyske Orlogsgæster fra et tysk Marinefartøj, der var sunket efter en Minesprængning.

2. De i Slipshavn baserede Luftfartøjer:

Virksomheden omfattede næsten udelukkende Mineeftersøgning i Store-Bælt og Lille-Bælt samt i Begyndelsen af Januar tilliges

Isrekognoscering i disse Farvande.

3. De i Aarhus baserede Luftfartøjer:

Virksomheden omfattede Assistance for Eskadrens Skibsmateriel, herunder Slæbemaalsflyvning, Maal for Sigtøvelser og Projektørøvelser, Nærdækning af Nødslagsobservation.

Desuden indøvede Luftfartøjerne Formationsflyvning, Angrebsøvelser og individuel Træning i den Udstrækning, de øvrige Opgaver tillod det.

Ved en enkelt Lejlighed blev et Luftfartøj i Januar Maaned benyttet til Eftersøgning i Aarhus-Bugten af en savnet Fiskekutter.

Det i Aarhus og Slipshavn udstationerede Luftpersonel og Materiel blev med Mellemrum omskiftet med Personel og Materiel fra Luftmarinestationen København.

4. De paa Avnø baserede Luftfartøjer:

Flotillens Virksomhed omfattede:

Træning af genindkaldte Flyvere og Uddannelse af Ungflyvere, endvidere Undersøgelse af forskellige Landingspladser med Henblik paa Udstationering af Flotillens Grupper, Instrumentflyvning, Kunstflyvning, Angrebsøvelser bl.a. mod Enheder fra 1' Luftflotille, Bombekastning, Højdeflyvning og Skydninger - samt Gennemprøvning af et K.Z.II Luftfartøj med Henblik paa eventuel Anskaffelse til Skoleluftfartøj.

Desuden gik Enheder af Flotillen som Maal for A.L.-Kursus paa Kosedebatteri i Januar Maaned og som Maal under Forsøg med et nyanskaffet A.L.-Lytteapparat i Januar og Februar Maaned.

Endelig blev Enheder af Flotillen ved et Par Lejligheder benyttet til Mineeftersøgning.

Det foran nævnte K.Z.II Luftfartøj, der havde været udlaant fra "Skandinavisk Aero Industri", blev tilbageleveret den 15/12 -39.

Fra den 17/2 - 22/3 maatte al Flyvning fra Avnø's Flyveplads foretages med Skiunderstel. Paa sidstnævnte Dato og til Marts Maaneds Udgang foraarsagede Smeltevandssamlinger paa Flyvepladsen, at Start og Landing med Luftfartøjer af L.B.Y-Typen kun var mulig med visse Vindretninger.

Til Belysning af Luftvirksomheden skal anføres, at den her omhandlede Flyvning under Sikringsstyrken ialt omfattede 2193 Flyvetimer fordelt som følger:

	Antal Flyvetimer med Luftfartøjer baseret paa:			
	København, herunder Aalborg og Frederikshavn	Slipshavn	Aarhus	Avnø
September 1939	125 3/4	40 3/4	5 1/4	197 3/4
Oktober "	176	31 1/4	32	132 1/4
November "	140	40	29 3/4	91 1/2
December "	105 1/4	40 3/4	26 1/4	94
Januar 1940	127 1/4	12	11 1/4	95
Februar "	173 1/4			85 1/2
Marts "	193 1/2			25 1/2
april "	97 1/2			63 3/4
I a l t	1138 1/2	164 3/4	104 1/2	785 1/4

Ved Flyvevæsenet blev der givet Jule-Nytaarsorlov og Paaskeorlov som ved Kystdefensionen.

G. Mineeftersøgnings- og Mineuskadeliggørelsestjenesten.

Mineeftersøgnings- og Mineuskadeliggørelsestjenesten blev som tidligere omtalt udført med:

Luftfartøjer fra København og Slipshavn,

27 - 31 lejede eller til Raadighed stillede Kuttere og

indtil 14 udstationerede Mineuskadeliggørelseshold foruden Mineuskadeliggørelseshold i København.

Endvidere deltog de egentlige Orlogsskibe og Orlogsfartøjer samt de udrustede Isbrydere i denne Tjeneste, naar Forholdene gjorde dette ønskeligt eller nødvendigt.

I Perioden fra 1/9-39 til 30/4-40 blev der i danske Farvande og paa danske Kyster uskadeliggjort 596 Miner af fremmed Nationalitet - fordelt som følger efter Farvandsafsnit:

Faxe-Bugt og Farvandet omkring Møen	202 Stk.,
Sundet	35 " ,
Farvandet Syd for Lolland og Øst for Falster	66 " ,
Store-Bælt	19 " ,
I Kattegat og Skagerrak	23 " ,
Jyllands Vestkyst	205 " ,
Bornholm	46 " .

Fordelt efter Nationalitet:

573 tyske Miner,
11 engelske Miner,
5 hollandske Miner og
7 af ukendt Nationalitet.

Af de 596 Miner blev 118 Stk. fundet drivende og 478 Stk. ilanddrevet.

210 af Minerne blev demonteret, 358 sprængt og 28 nedskudt i rum Sø.

Af Minerne var 68 Stk. armerede, da de blev fundet, 236 desarmerede, og for det resterende Antals Vedkommende (292 Stk.) blev det ikke konstateret, om de var armerede eller desarmerede.

Desarmeringsprocenten for de Miner, hvor det var blevet fastslaaet, om de var armerede eller desarmerede, var følgende:

Tyske Miner: 77½ %,

Engelske Miner: 100 %,

Hollandske Miner: 66 2/3 %.

Iøvrigt henvises til Bilag Nr. 93: "Oversigt over uskadeliggjorte Miner i Tiden fra 1/9-39 - 30/4-40".

Af danske, løsrevne Miner blev der i Marts-April 1940 fundet ialt 38 Miner.

H. Kystudkigsvæsenet.

(Jvfr. Bilag Nr. 92: "Fortegnelse over Kystudkigsstationernes Etablering under Sikringsstyrken 1939/40".)

Som foran omtalt var samtlige 72 Kystudkigsstationer etableret fra den 1/9 -39.

Af disse 72 Stationer var 39 Fyrstationer og 33 Stationer med kontraktantaget Personel.

Af økonomiske Grunde nedlagdes fra den 20/9 6 Stationer (Aarhus, Guldborg, Svendborg, Hjarnø, Isseheved og Udbyhøj), der under de foreliggende Forhold ansaas for mindst betydningsfulde.

Af samme Grund nedlagdes fra den 1/1-40 21 Stationer (Fanø, Bovbjerg, Lodbjerg, Rubjerg Knude, Frederikshavn, Nordre Rønner, Læsø Vesterø, Als Odde, Tunø, Bjørnsknude, Fredericia, Aarøsund, Assens, Taksensand, Helnæs, Albuen, Marstal, Tranekær, Gniben, Fakse og Rønne).

Fra s.D. (den 1/1) nyoprettedes Drogden Fyr som Kystudkigsstation og etableredes med Funktion fra s.D.

Som Følge af Isituationen, der medførte, at Søværnets Skibe laa isbundne i Havnene, etableredes efternævnte 11 Kystudkigsstationer atter fra den 20/1:

Fanø, Læsø Vesterø, Udbyhøj, Tunø, Bjørnsknude, Taksensand Helnæs, Albuen, Tranckær og Fakse, saaledes at der fra dette Tidspunkt ialt var etableret 57 Stationer.

I Anledning af den tidligere omtalte konstaterede forøgede tyske Trafik langs Jyllands Vestkyst i Slutningen af Marts Maaned 1940 blev Kystudkigsstationerne Bovbjerg, Lodbjerg og Rubjerg Knude atter etableret fra den 30/3.

For at skabe Sikkerhed for, at Kystudkigsstationernes Meldinger til Efterretningsstationen ikke skulde blive forsinkede som Følge af, at Telefon- og Telegrafforbindelserne kunde være optaget af civil Trafik, blev der i Begyndelsen af September 1939 truffet den Aftale mellem Kystudkigsvæsenet og Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet, at Kystudkigsstationerne kunde benytte saavel Stats- som Ilsamtaler (Telegrammer), hvor hurtig Indberetning om Forhold og Tildragelser indenfor Stationernes Omraade skønnedes at være af Betydning.

I. Søtransportvæsenet.

(jvfr. Bilag Nr. 83: "Skibe og Fartøjer lejede under Sikringsstyrken 1939/40".)

Søtransportvæsenets Virksomhed for Søværnet under Sikrings styrkeperioden omfattede i Hovedsagen følgende:

1. Leje af Kuttere til Mineeftersøgnings- og Patrouilletjeneste.

I Tiden fra Begyndelsen af September 1939 til 8' April 1940 blev der paa Marineministeriets Vegne oprettet Kontrakt med ialt 56 Kuttere.

I Forbindelse med Antagelse, Vedligeholdelse og Aflevering af disse Kuttere blev der foretaget ca. 100 Besigtigelser. Under Rekognoscering efter egnede Kuttere blev der endvidere foretaget talrige Synsforretninger.

2. Leje af Bugsermateriel til særlige Transporter.

Til Bugsering af Minemateriel m.v. blev lejet 6 Bugserbaade. Til disse Transporter blev endvidere lejet Pramme, Lægtere og lign.

Endelig blev der lejet Bugserbaad til Slæbning af Isbryderen "Tyr" fra København til Aarhus samt 1 Bugserbaad til Disposition for Dragør Lodseri under Isperioden.

3. Leje af Skibe til Søværnets Brug.

Der blev oprettet Lejekontrakt med S/S "Rise" som Transportfartøj for Kystdefensionen.

For Lodsdirektoratet blev der ført Forhandlinger med Grønlands Styrelse og tilvejebragt Lejemaal for:

"Gustav Holm",
"Gertrud Rask" og
"Godthaab"

som Vagtsskibe paa Københavns Red.

Endelig blev der paa Marineministeriets Vegne ført Forhandlinger om Leje af forskellige større og mindre Skibe, uden at dette dog førte til Oprettelse af Lejemaal.

J. Forskellige Begivenheder og Foranstaltninger.

1. Udsendelse af Marineattachéer.

Paa Foranledning af Dansk Dampskibsrederiforening modtog Marineministeriet den 12/12 -39 skriftlig Henvendelse fra Ministeriet for Handel, Industri og Søfart med Forslag om snarest muligt at faa knyttet Marineattachéer til de danske Gesandtskaber i London og Berlin, da dette maatte anses for at være af Betydelig Værdi for den danske Skibsfart.

Efter Aftale med de interesserede danske Myndigheder blev det bestemt, at de paagældende Officerer foruden at forrette Tjeneste som Marineattaché ogsaa skulde forrette Tjeneste som Luftattaché, da der ikke i Forvejen var knyttet Vaabenattachéer af nogen

Art til de danske Gesandtskaber.

Marine- og Luftattachéerne blev udnævnt den 21/12 og ankom til Berlin og London henholdsvis den 23' og den 29' s.M.

2. Standsning af Fyrskibsmeldinger.

Den 3' Oktober 1939 modtog Marineministeriet Meddelelse fra Udenrigsministeriet om, at den tyske Gesandt i København havde fremsat Anmodning om at faa standset danske Fyrskibes Radio-Meldinger til Søværnskommandoen om tyske Skibes Passage, idet man fra tysk Side befrygtede, at disse Meldinger - selvom de blev afsendt i Kode - kunde underrette de allierede om tyske Undervandsbaades Bevægelser.

Anmodningen blev - ligesom en tilsvarende Henvendelse under Sikringsstyrken 1914-19 - taget til Følge, idet Fyrskibene ved Ministeriets Skrivelse af 9/10-39 (jvfr. Bilag Nr. 14) blev beordret til indtil videre ikke at afgive Radiomeldinger om observerede fremmede Krigsskibes og Luftfartøjers samt om opbragte Skibes Passage.

Dog skulde virkelige Krigshandlinger, herunder Visitation eller Opbringelse af Handelsskibe, samt Observation af nødstedte Krigsskibe og Luftfartøjer stadig indtelegraferes omgaaende.

Ved "Bestemmelser af 22/2-40 for Anvendelse af Radio, samt Meldetjeneste m.v. for Fyr-og Vagervæsenets Inspektionsskibe samt Fyrskibe og lign." (jvfr. Bilag Nr. 15) blev foran nævnte Bestemmelser af 9/10-39 ændret derhen, at Passage af større, fremmede Flaadestyrker eller Passage af et større samlet Antal Luftfartøjer (over 5) ogsaa skulde indtelegraferes omgaaende.

3. Ændringer i Afmærkningen i danske Farvande som Følge af Krigsforholdene.

Udover de under danske Minespærringer anførte Ændringer af Afmærkningen i danske Farvande foraarsagede Krigssituationen, at følgende Ændringer blev foretaget:

1. Ændringer paa Grund af de krigsførende Parters Mineudlægninger i Nærheden af danske Farvande:

a. Som Følge af, at England i Begyndelsen af September havde erklæret Helgolands-Bugten indtil Lyngvig Fyrs Bredde og ind til dansk territorialt Farvand for Farezone, blev der foretaget følgende (jvfr. Bilag Nr. 79: Bekendtgørelser vedrørende dansk Neutralitetsafmærkning ved Jyllands Vestkyst):

Fyrskibene "Horns Rev" og "Vyl" blev inddraget den 6/9; samtidig blev Lys-og Fløjtetønden "Graadyb SW" inddraget og Graadyb Fyrskib flyttet til en Plads i Fyrlinien tæt udenfor Barren, hvorfra det blev flyttet den 9/9 til Pladsen 55°25',4 N. 8°08',5 E. Da Fyrskibet imidlertid under paakommende Storm vanskeligt kunde ligge paa denne Plads, blev det inddraget den 16/10 og erstattet med en rød- og hvidstribet Lys-og Fløjtetønde.

For at Skibsfarten under Sejlads langs Vestkysten kunde holde sig paa dansk Søterritorium, blev der afmærket et Sejlløb i dansk territorialt Farvand fra Lyngvig Fyr over Horns Rev til Graadyb.

Udlægningen af Afmærkningen var tilendebragt den 11/9. S.D. tændtes Haurvig Baakefyr; Kjærgaard Baakefyr tændtes den 13/9, og Lyngvig Radiofyr var etableret og i Virksomhed den 18/9 - se iøvrigt Bilag Nr. 79.

b. Paa Grund af den tyske Mineudlægning Syd for Lille-Bælt udlagdes den 6/10 en rød Lystønde "Pøls Rev" ca. 75 m SE. for Pøls Rev Klokketønde for at vejlede Sejladsen om Natten i dette Farvandsafsnit

c. I Anledning af den tyske Minespærring mellem Falsterbo og Møen afmærkedes - som angivet i Bilag Nr. 80 - et Sejlløb W. om Hollændergrunden, hvorved der blev skabt Mulighed for, at mindre Skibe uden Risiko kunde passere W. om den tyske Spærring.

Afmærkningen blev udlagt den 17/10.

d. Som Følge af, at Farvandet mellem Gedser Rev og Dars fra

tysk Side blev erklæret for Farezone (jvfr. Bilag Nr. 77), blev Gedser Rev Fyrskib inddragot den 15/10.

2. Andre Ændringer.

I Anledning af, at flere danske Skibe var blevet opbragt i Farvandene indenfor Skagen og ført til tyske Havne af tyske Orlogsskibe, blev der - efter Anmodning herom fra danske Dampskibsrederier - foretaget følgende Ændringer i og Supplering af Afmærkningen i danske Farvande alt med Henblik paa at gøre det lettere for danske Skibe under Sejlads N. for Sjælland, i Sejrø-Bugt og i Aarhus-Bugt at holde sig indenfor dansk Søterritorium:

Den 4/12 blev Sømærket "Grønne Revle N" ombyttet med en rød Lys-og Fløjtetønde (samtidig ombyttedes Issefjord Lys- og Fløjtetønde med en stribet Spidstønde med Ballon), og følgende nye Sømærker blev udlagt:

Den 28/12:

"Wulffs Flak SW" hvide 2-Kast paa 56°03',9 N. 10°20',8 E.,

Den 29/12:

"Slettinggrund W" hvide 1-Kost paa 55°25',4 N. 11°05',8 E.
"Lysegrund SE" røde 2-Kost paa 55°32',8 N. 11°02',3 E.

Den 30/12:

"Lysegrund NE" røde 1-Kost paa 55°37',3 N. 11°01',1 E.
"Vrøj N" røde 1-Kost paa 55°47',6 N. 11° 10',4 E.
"Høve NW" hvide 2-Kost paa 55°54',1 N. 11°26',0 E.
"Albatros W" hvide 3-Kost paa 55°59',3 N. 11°14',5 E.

K. Neutralitetstilfælde og hermed beslægtede Forhold.

1. Vedrørende Skibe.

(Jvfr. Bilag Nr. 96: "Neutralitetstilfælde og hermed beslægtede Forhold vedrørende Skibe" I Tiden fra den 1/9-39

af danske og neutrale Skibe
i danske Farvande under Sikringsstyrken 1939/40").

I Tiden fra den 1/9 -39 til den 8/4 -40 forefaldt kun een egentlig, alvorlig Neutralitetskrænkelse.

Denne Neutralitetskrænkelse blev udført af en britisk U-Baad, der Natten mellem den 23' og 24/3 angreb den tyske Damper "Edmund Hugo Stinnes" paa dansk Søterritorium ca. 1,5 Sml. W. for Thorsminde, hvorved den tyske Damper blev sænket. (Se Bilag Nr. 96, Pkt. 16).

Den danske Regering nedlagde Protest mod Neutralitetskrænkelsen overfor den britiske Regering, men paa Grund af Begivenhederne omkring den 9' April 1940 blev der ikke modtaget noget Svar paa Protesten.

Denne Neutralitetskrænkelse blev medvirkende Aarsag til, at den sømilitære Bevogtning langs Jyllands Vestkyst og i det nordlige Kattegat - som tidligere omtalt - blev forstærket.

Af andre (mindre) Neutralitetskrænkelser forefaldt følgende 6 Tilfælde:

a. Den 22/11 -39 var en tysk Minestryger ca. ½ Sml. indenfor Københavns Redomraade N. for Drogden Fyr.
Efter at Minestrygeren atter var kommet udenfor Redomraadet, blev den af et dansk Bevogtningsfartøj, der var blevet dirigeret til Stedet underrettet om, at den skulde holde sig udenfor Redgrænsen.
Den tyske Marineattaché i København blev af Søværnskommandoen gjort opmærksom paa Overtrædelsen.
S.D. passerede 3 tyske Minestrygere fra Flinterenden tæt N. om Drogden Fyr.
(Se Bilag Nr. 96, Pkt. 7).

b. Den 23/11 og den 24/11 -39 var en armeret, tysk Trawler indenfor det spærrede Omraade i Langelands-Bælt og blev i begge Tilfælde afvist af det til Stede værende danske Patrouillefartøj.

c. Den 24/12 -39 var et tysk Vagtsskib lige indenfor Redgrænsen ved Drogden Fyr. Dansk Bevogtningsfartøj gjorde det tyske Vagtsskib opmærksom paa Overtrædelsen.
(Se Bilag Nr. 96, Pkt. 12).

d. Den 23/1 -40 passerede den armerede, tyske Trawler "Hugin" - uden i Forvejen at have faaet Tilladelse hertil - gennem Alssund. Paa Grund af de vanskelige Isforhold, der paa dette Tidspunkt herskede i danske Farvande, tog Søværnskommandoen Initiativ til, at den danske Regerings Tilladelse til Skibets Passage af Alssund kom til at foreligge overfor de respektive danske Myndigheder.
Det blev fra Søværnskommandoen foreholdt den tyske Marineattaché det forkerte i, at et tysk Orlogsskib benyttede Alssund til Passage.
(Se Bilag Nr. 96, Pkt. 14).

I 2 Tilfælde grundstødte tyske Enheder tilhørende Krigsmarinen indenfor dansk Højhedsomraade.

Det første Tilfælde fandt Sted den 4/9 -39. Det var en tysk Räumboot "R.4", der grundstødte tæt N. for Skanseodde i Lille-Bælt. Opmaalingsskibet "Hejmdal", der var Stationsskib i Lille-Bælt, blev beordret til Stedet for at overvaage Neutralitetsbestemmelsernes Overholdelse.

Räumbooten blev slæbt af Grunden af et tysk Handelsskib, efter at der var forløbet ca. 19 Timer efter Grundstødningen.
(Se Bilag Nr. 96, Pkt. 1).

Det andet Tilfælde fandt Sted den 7/11 -39, hvor en tysk U-Baad løb paa Grund udfor Fønsskov Pynt i Lille-Bælt. Minefartøjet "Kvintus" (Assens) og Torpedobaaden "Laxen" (Aarhus-Bugt) blev beordret til Stedet, men U-Baaden var kommet flot ved egen Hjælp (efter ca. 5 Timers Forløb), før de nævnte Fartøjer naaede frem.
(Se Bilag Nr. 96, Pkt. 6).

I følgende Tilfælde ansaa Søværnskommandoen det for øn-

krigsførende Magters Skibes Ophold paa dansk Søterritorium:

a. Den 30/9 -39 grundstødte den finske Damper "Jussi H" med tysk Prisemandskab om Bord paa Læsø NW-Rev.
Inspektionsskibet "Beskytteren", der var Stationsskib i det nordlige Kattegat, blev beordret til Stedet, men da det viste sig, at Damperen stod paa Grund udenfor dansk Søterritorium, blev videre Bevogtning opgivet.
(Se Bilag Nr. 96, Pkt. 4).

b. Den 15/10 -39 ankom den tyske Damper "Monte Olivia" paa ca. 23.000 ts. N. fra til Københavns Red for at blive lodset S. paa gennem Drogden. Damperen havde paamalet Navnet "Kronprins Olav" og førte D.F.D.S.'s Skorstensmærke. Da Vandstanden først tillod Skibets Passage af Drogden den 16/10 Morgen, blev Skibet Natten mellem den 15' og 16' holdt under Observation af Opmaalingsskibet "Hejmdal" og Minestrygeren "Søridderen".
(Se Bilag Nr. 96, Pkt. 5). Pag 353

c. Den 22/1 -40 grundstødte den tyske Damper "Claus Rickmers" ca. 5 Sml. E. for Hanstholm.
Den 23/1 beordredes Inspektionsskibet "Beskytteren", der paa dette Tidspunkt befandt sig mellem Frederikshavn og Skagen, til Strandingsstedet, men før Inspektionsskibet naaede frem, var den tyske Damper kommet af Grunden ved egen Hjælp.
(Se Bilag Nr. 96, Pkt. 13).

d. Den 23/3 -40 søgte det tyske Regeringsskib "Altmark" ind i Sejrø-Bugten efter forgæves at have forsøgt at forcere Isen ved Røsnæs.
Artilleriskibet "Peder Skram", der befandt sig i Aarhus, blev beordret til Sejrø-Bugten for at overvaage Neutralitetsbestemmelsernes Overholdelse.
"Peder Skram" ankom til Sejrø-Bugt tidlig om Morgenen den 24/3, og det lykkedes "Altmark" at komme gennem Isen S. paa i Store-Bælt samme Dags Formiddag.
(Se Bilag Nr. 96, Pkt. 15).

e. Den 24/3 -40 grundstødte den tyske Damper "Ostpreussen" ca. 6 Sml. SW. for Hirtshals.
Torpedobaaden "Hvalen" blev beordret til Strandingsstedet. "Hvalen" holdt gaaende udfor Damperen, indtil denne blev slæbt af Grunden den 27/3 og fulgte s.D. Damperen rundt Skagen til Frederikshavn.
(Se Bilag Nr. 96, Pkt. 17).

f. Endvidere blev der - som omtalt under Afsnit "V. D. Skibsmaterielleet i Tiden efter Marinestationen Slipshavns Oprettelse" - truffet Dispositioner for at overvaage 3 tyske Skibes Passage langs Jyllands Vestkyst - henholdsvis den 30/3, den 1/4 og den 3/4 -40.

Under Sikringsstyrken 1939/40 forefaldt en Del tyske Visitationer og Opbringelser af danske og andre neutrale Handelsskibe saavel i Farvandet udenfor Skagen som i Farvandene indenfor Skagen; men i intet Tilfælde fandt saadanne Visitationer eller Opbringelser Sted indenfor dansk Søterritorium, efter de for Søværnskommandoen foreliggende Oplysninger.

I denne Forbindelse skal nævnes, at en svensk Damper med tysk Prisemandskab om Bord den 29/9-39 ønskede dansk Lods for Passage af Lille-Bælt om Natten. Anmodningen blev afslaaet.

(Se Bilag Nr. 96, Pkt. 3).

Vedrørende Spørgsmaalet om at lade danske Handelsskibe indgaa i krigsførende Magters (britiske) Konvojer i internationalt Farvand for at formindske Risikoen for Angreb fra Modpartens Side var Søværnskommandoen af den Opfattelse, at en saadan Foranstaltning længst muligt maatte undgaas, dels fordi man antagelig ikke vilde opnaa noget herved udover, at Skibene vilde blive betragtet som krigsførende - og dels fordi hele Spørgsmaalet om den danske Handelsskibsfart i første Række maatte afhænge af de Aftaler, der herom blev truffet mellem den danske og henholdsvis den tyske og den britiske Regering.

Angaaende dansk Konvojering af danske Handelsskibe i internationalt Farvand var Søværnskommandoen af den principielle Opfattelse, at en saadan Foranstaltning hverken burde eller kunde udføres, dels under Hensyn til den foreliggende militære Situation samt Danmarks Bestræbelser for at holde sig udenfor Krigen og dels under Hensyn til manglende danske Magtmidler til Gennemførelse af en saadan Foranstaltning.

Med Hensyn til dansk sømilitær Ledsagelse af Handelsskibe i dansk territorialt Farvand mente Søværnskommandoen - i Lighed med hvad man havde gjort under Verdenskrigen 1914-18 - at en saadan Ledsagelse kunde og burde udføres i særlige Tilfælde.

Under Sikringsstyrken 1939/40 blev Handelsskibe - efter herom fremsat Anmodning overfor Søværnskommandoen - ledsaget af Enheder fra Søværnet i følgende 3 Tilfælde:

a. Den 22' - 23/12 -39 blev Rederiet A. P. Møllers Tankskib "Inge-Mærsk" ledsaget af en Minestryger fra Lappegrunden til Fredericia.
(Se Bilag Nr. 97, Pkt. 1).

b. Den 6' - 7/1 -40 blev samme Skib ledsaget af en Torpedobaad fra Farvandet N. for Fyen til Sundet, efter at Ledsagelsen som Følge af Tilstedeværelsen af fremmede (tyske) Krigsfartøjer var blevet opgivet den 1' s.M.
(Se Bilag Nr. 97, Pkt. 2).

c. Den 28/1 -40 blev et svensk Tankskib "Pollux" ledsaget af et Luftfartøj - udrustet til Neutralitetsbevogtning - fra Københavns Red til Farvandet ved "Lous Flak".
(Se Bilag Nr. 97, Pkt. 3)

Af andre Begivenheder og Forhold, der havde Tilknytning til Neutralitetsbestemmelserne, skal nævnes:

a. Den 15/9 -39 modtog Søværnskommandoen Meddelelse fra den tyske Marineattaché om, at en tysk U-Baad den 11' s.M. havde været udsat for et Torpedoangreb i Farvandet S. for Vestborg. U-Baaden

skulde have befundet sig udenfor dansk Søterritorium, medens Torpedoerne skulde være affyret fra dansk Søterritorium.
Fra dansk Side kunde ikke konstateres noget, der bekræftede Rigtigheden af det paastaaede Angreb.
(Se Bilag Nr. 96, Pkt. 2).

b. Minesprængningen af 2 tyske Trawlere - henholdsvis den 25/11 og den 27/11 -39 - i Farvandet E. for Kels Nor syntes at vise, at tyske Miner enten var udlagt paa eller drevet indtil ca. 0,5 Sml. ind paa dansk Søterritorium. (Pladsen for Vraget af den tyske Trawler, der minesprængtes den 25/11 og sank i Løbet af 1 Minut, bestemtes den 27/11 af Torpedobaaden "Laxen" til 54°43',8 N. 10°48',8 E.).
Da det drejede sig om tyske Skibe, hvoraf det ene var militært udrustet, skønnede Søværnskommandoen, at den tyske Marine maatte være uvidende om tyske Miners Tilstedeværelse paa dansk Søterritorium, saaledes at der i hvert Fald ikke kunde være Tale om en tilsigtet Neutralitetskrænkelse.
Da der endvidere fra tysk Side blev foretaget Minestrygning i det paagældende farende Omraade, blev der fra dansk Side ikke foretaget videre i Sagen.

c. Ved flere Lejligheder anløb tyske Lodsbaade, der hørte til Minespærringen mellem Falsterbo og Møen, Klintholm og Rødvig. Da Aarsagen til Anløbene var haardt Vejr, og Baadene tilsyneladende var uarmerede, blev der ikke nedlagt Indsigelse mod disse Ophold i dansk Havn. Intet af Opholdene strakte sig udover 24 Timer.

d. I 3 Tilfælde anløb armerede, engelske Trawlere Færøerne.
Alle Trawlerne var udstyret til Fiskeri, og Armeringen skønnedes fra dansk Side kun at være beregnet til Selvforsvar.
I alle Tilfælde var Aarsagen til Anløbene Havari paa én eller flere af Trawlerne, og intet af Opholdene strakte sig udover 24 Timer.
(Se Bilag Nr. 96, Pkt. 18).

2. Vedrørende Luftfartøjer.

(Jvfr. Bilag Nr. 98: "Oversigt over neutralitetsstridige Overflyvninger af dansk Territorium i Tiden fra den 1/9 -39 til den 8/4 -40",

Bilag Nr. 99: "Nødlandinger og lign. paa dansk Territorium af de krigsførende Magters Luftfartøjer i Tiden fra den 1/9 -39 til den 8/4 -40").

I Perioden fra den 1' September 1939 til den 8' April 1940 konstateredes - efter de for Søværnskommandoen foreliggende Oplysninger - ialt 190 Tilfælde af neutralitetsstridige Overflyvninger af dansk Land- og Søterritorium.

I 62 Tilfælde kunde det direkte fastslaas, at det var tyske Luftfartøjer og i 16 - 17 Tilfælde, at det var britiske Luftfartøjer.

I de resterende 111 Tilfælde, hvor Nationaliteten ikke direkte kunde fastslaas, maa det paa Grundlag af de foreliggende Omstændigheder anses for overvejende sandsynligt, at i hvert Fald 45 Tilfælde har været tyske og 6 britiske, saaledes at de neutralitetsstridige Overflyvninger fordelt efter Nationalitet med overvejende Sandsynlighed kan fastsættes til:

107 tyske,

22 - 23 britiske og

60 ukendte (heraf antagelig 1 svensk).

I følgende Tilfælde fandt Bombenedkastning Sted i Forbindelse med den neutralitetsstridige Overflyvning:

a. Den 4/9 -39 om Dagen nedkastede et britisk Luftfartøj Bomber over Esbjerg Havn og By, hvorved saavel personel som materiel Skade opstod.
Protest af 12/9 -39 blev nedlagt overfor den britiske Regering, der udtalte sin dybe Beklagelse over Fejltagelsen og gav Tilsagn om Erstatning.

b. I Tiden mellem den 9' og 17/11 -39 fandtes 4 tyske Luftbomber

paa en Eng N. for Højer. Protest af 12/12 -39 blev nedlagt overfor den tyske Regering. Protesten blev ikke besvaret.

c. Natten mellem den 9' og 10/1 -40 nedkastede et britisk Luftfartøj - under Angreb mod Sild - Bomber over Rømø.
Protest af 31/1 -40 blev nedlagt overfor den britiske Regering, der udtalte sin oprigtige Beklagelse af den utilsigtede Krænkelse af Danmarks Neutralitet og gav Tilsagn om Erstatning.

d. Natten mellem den 19' og 20/3 -40 nedkastede britiske Luftfartøjer - under et mod Sild planlagt Angreb - Bomber over dansk Omraade ved Hvide Sande, ved Ølgod og paa Fanø.
Protest af 21/3 -40 blev nedlagt overfor den britiske Regering. Protesten blev ikke besvaret.

I denne Forbindelse skal endvidere nævnes, at et dansk Jagtselskab hævdede, at det den 23/3 -40 ved Nymindegab var blevet beskudt af et formentlig britisk Luftfartøj. Det britiske Gesandtskab i København udsendte Meddelelse om, at intet britisk Luftfartøj havde foretaget en saadan Beskydning. Sagen blev ikke fuldt opklaret.- Muligvis kan det have drejet sig om et af den danske Hærs Luftfartøjer, der paa denne Tid foretog Eftersøgning efter Bombekratere fra Bombenedkastningen den 20/3, og den paastaaede Beskydning maa i saa Fald skyldes en Forveksling med Motorudstød fra Luftfartøjet.

Gennem Fund af britiske Propaganda-Flyveblade affattet paa Tysk blev følgende britiske Overflyvninger konstateret:

Natten mellem den	7' og 8/9:	Over	Sønderjylland,
" " "	1' og 2/10:	"	Langeland og Lolland,
" " "	6' og 7/12:	"	Als og Ærø,
" " "	6' og 7/3:	"	Langeland og Fyen,
" " "	27' og 28/3:	"	Als, Ærø og Lolland,
" " "	1' og 2/4:	"	Sønderjylland.

Protest gennem Udenrigsministeriet blev nedlagt overfor

den britiske Regering i Anledning af de 4 førstnævnte af disse Overflyvninger.

1' Protest besvaredes med, at den britiske Regering lovede at skærpe Instruktionerne til de britiske Flyvere.

2' Protest besvaredes med, at den britiske Regering udtrykte sin Beklagelse, saafremt en ikke tilsigtet Neutralitetskrænkelse forelaa.

Paa den 3' Protest - der blev afsendt med Udenrigsministeriets Skrivelse af 27/3 -40 til Gesandtskabet i London omfattende Overflyvningerne den 6' - 7/12 og den 6' - 7/3 - indløb ikke noget Svar - antagelig som Følge af Begivenhederne den 9/4 -40.

I 20 Tilfælde konstateredes tysk Overflyvning af danske, spærrede Farvandsomraader (18 Gange over Københavns Redomraade og 2 Gange over Farvandet S. for Sjælland).

Ved 2' Krænkelse af Københavns Redomraade, der fandt Sted den 12/9 -39, nedlagdes Protest gennem Udenrigsministeriet overfor den tyske Regering, som gennem den tyske Gesandt i København udtalte sin Beklagelse af Overtrædelsen.

I de efterfølgende Tilfælde af tysk Overflyvning over spærret, dansk Farvandsomraade, hvor Vejrforhold og lignende ikke udelukkende kunde undskylde Overflyvningen, paatalte Søværnskommandoen direkte Overtrædelsen overfor den tyske Luftattaché i København.- Til at begynde med henledtes Luftattachéens Opmærksomhed paa Overtrædelserne, men da dette ikke syntes at have den ønskede Virkning, idet Overtrædelserne f.Eks. i Februar-Marts kun kunde opfattes som værende bevidste Krænkelser, nedlagdes af Søværnskommandoen skarpe Protester mod disse Krænkelser overfor den tyske Luftattaché.

Ialt rettede Søværnskommandoen saaledes Henvendelse til Luftattachéen i Anledning af 15 neutralitetsstridige Overflyvninger (den 26/9, 22/10, 2/11, 13/12, 15/12, 16/12 -39, 10/1, 11/1, 31/1, 1/2, 12/2, 14/2, 6/3 og 2 Tilfælde den 15/3 -40 - se Bilag Nr. 98).

I Anledning af tyske neutralitetsstridige Overflyvnin-

ger blev der endvidere fra Udenrigsministeriet nedlagt Protest overfor den tyske Regering i følgende Udstrækning vedrørende de i Bilag Nr. 98, Pkt. A nævnte Tilfælde:

a. Protest af 14/10 -39 omfattende Overflyvningerne den 3/10, 7/10 og 9/10 -39.
   Protesten blev ikke besvaret.

b. Protest af 24/10 -39 angaaende Overflyvningen den 16/10 -39.
   Protesten blev ikke besvaret.

c. Protest af 13/11 -39 omfattende Overflyvningerne den 2/11, 5/11 og 7/11 -39.
   Protesten blev ikke besvaret.

d. Ved Udenrigsministeriets Skrivelse af 3/4 -40 blev Gesandtskabet i Berlin instrueret om at nedlægge Protest i Anledning af Overflyvningerne den 6/3, 10/3, 15/3 og 21/3 -40.
   Intet Svar indløb - muligvis paa Grund af Begivenhederne den 9/4 -40.

I 10 Tilfælde af neutralitetsstridig Overflyvning blev der afgivet Varselsskud fra Søværnets Enheder, henholdsvis den 12/9, 12/10, 2/11, 10/1, 31/1, 14/2, 6/3, 20/3 og i 2 Tilfælde den 15/3.

I 9 af de her nævnte Tilfælde drejede det sig om Overflyvning af Københavns Redomraade.

I 2 Tilfælde observeredes det, at tyske Luftfartøjer benyttede Farvandet mellem Hirtsholmene og Jylland til Passage (1' Gang observeret fra Artilleriskibet "Niels Iuel" den 3/10 -39).

Da Chefen for Søværnskommandoen nærmest var af den Opfattelse, at Passagen mellem Hirtsholmene og Jylland maatte henregnes til de naturlige Trafikveje mellem Nordsøen og Østersøen, blev der givet 1' Eskadre Ordre til ikke at gribe ind overfor Luftfartøjer i eventuelle Gentagelsestilfælde.

Vedrørende samtlige i Bilag Nr. 98 anførte neutralitetsstridige Overflyvninger kan udtales, at en Del vel var uvæsentlige og forklarlige (f.Eks. i Grænseomraadet i Sønderjylland), og en Del skyldtes Fejlnavigering enten paa Grund af Mørke eller usigtbart Vejr; men tilbage bliver en stor Del, som maa karakteriseres som bevidste Tilsidesættelser eller Krænkelser af dansk Højhedsomraade.

Som nærmere redegjort for i Bilag Nr. 99 forefaldt under Sikringsstyrken følgende 9 Nødlandinger af tyske militære Luftfartøjer indenfor dansk Højhedsomraade:

a. Den 7/10 -39 nødlandede et Skoleluftfartøj paa Lolland. Besætning 1 Mand. Aarsag til Landingen: Benzinmangel. Med den Motivering, at Flyveren var ubevæbnet, og Luftfartøjet ikke kunde omdannes til Krigsbrug, blev saavel Flyver som Luftfartøj frigivet.
Fra den britiske Regering blev der nedlagt Protest overfor den danske Regering imod Frigivelsen under Henvisning til, at saavel Flyver som Luftfartøj tilhørte det tyske Luftvaaben.

b. Den 9/10 -39 nødlandede et Bombeluftfartøj N. for Nymindegab og 1 Bombeluftfartøj paa Fanø. Besætningen i hvert af Luftfartøjerne var paa 4 Mand. Aarsagen til Landingen var for førstnævnte Luftfartøjs Vedkommende Benzinmangel og for sidstnævnte Luftfartøj Havari.

c. Den 26/10 -39 nødlandede 1 Jagerluftfartøj NW. for Padborg. Besætning 1 Mand. Aarsag til Landingen: Benzinmangel.

d. Den 29/11 -39 strandede et Rekognosceringsluftfartøj ved Skarvatange ved Tveraa. Besætning 4 Mand. Aarsag til Landingen: Benzinmangel.

e. Den 10/1 -40 nødlandede 1 Jagerluftfartøj S. for Ballum. Besætning 1 Mand. Aarsag til Landingen: Motorhavari.

f. Den 11/1 -40 nødlandede 1 Bombeluftfartøj SW. for Skærbæk. Besætning 4 Mand. Om Aarsag til Landingen blev intet oplyst.

g. Natten mellem den 16' og 17/3 -40 nødlandede 1 Bombeluftfartøj paa Lolland. Besætning 4 Mand. Aarsagen til Landingen: Benzinmangel.

h. Den 3/4 -40 nødlandede et Bombeluftfartøj ca. 1 Sml. retv. 200° fra Baaken paa Hatter Rev.
Luftfartøjet sank, og Besætningen paa 4 Mand bjergede sig i Land med Gummibaad til Samsø.
Aarsagen til Landingen var Motorstop i Forbindelse med Brand i Luftfartøjet.

I de fra b. til g. nævnte Tilfælde blev Besætningerne interneret og Luftfartøjerne eller Resterne af disse taget i Forvaring.

I det under h. nnævnte Tilfælde blev Besætningen holdt i Forvaring indtil den 9/4 -40, paa hvilket Tidspunkt der endnu ikke var truffet endelig Bestemmelse om Internering.

I Tilslutning til Omtalen af Overflyvninger m.v. skal endelig anføres, at i 2 Tilfælde blev tyske Luftfartøjsbesætninger bjerget paa internationalt Farvand (i Nordsøen) af danske Handelsskibe og med disse indbragt til dansk Havn - henholdsvis til Rudkøbing den 13/10 (4 Mand) og til Korsør den 24/10 (2 Mand). Disse tyske Besætninger blev frigivet, idet de blev betragtet som skibbrudne, der var bjerget paa internationalt Territorium og indbragt til dansk Højhedsomraade under saadanne Omstændigheder, at Neutralitetsbestemmelserne om Internering ikke kunde bringes i Anvendelse.

L. Assistance ydet af Søværnets Enheder.

(Jvfr. Bilag Nr. 100: "Assistance af forskellig Art ydet af Søværnets Enheder under Sikringsstyrken 1939/40").

Udover at Søværnets Luftfartøjer under Isperioden forsy-

og foretog Sygetransport fra isolerede Steder, blev der af Søværnets Enheder i Hovedsagen ydet følgende Assistance udenfor Søværnet:

1. Eftersøgninger og Bjergninger.

a. Den 24' og 25/9 -39 eftersøgte "Islands Falk" uden Resultat eventuelle overlevende fra et Tankskib, der var rapporteret torpederet N. for Færøerne.

b. Den 21/10 -39 bjergede Luftfartøj H.M.II Nr. 81 under meget vanskelige Vejrforhold i Faxe-Bugt 4 skibbrudne Orlogsgaster fra et minesprængt, tysk Vagtsskib. 2 andre H.M.II Luftfartøjer blev udsendt for yderligere Eftersøgning i Farvandet efter skibbrudne.

c. Den 25/11 -39 deltog "Hvalen" i Eftersøgning i Store-Bælts sydlige Del i Anledning af 1 armeret, tysk Trawlers Minesprængning s.D. Herunder ydedes Lægeassistance om Bord i et tysk Hjælpeskib.

d. Den 27/11 -39 deltog "Laxen" i Eftersøgning i Store-Bælts sydlige Del i Anledning af 1 tysk Trawlers Minesprængning s.D.
Herunder bjergedes 2 Mand fra det minesprængte Skib af "Laxen".

e. Den 4/12 -39 deltog "Dragen" og "Hvalen" i Eftersøgning i Store-Bælts sydlige Del i Anledning af 1 armeret, tysk Trawlers Minesprængning s.D.
Herunder bjergedes 1 Mand af hver af Torpedobaadene fra det minesprængte Skib.

f. Natten mellem den 29' og 30/12 -39 eftersøgte "Makrelen" uden Resultat et nødstedt Skib ved Omø.

g. Den 2/1 -40 eftersøgte Luftfartøj H.M.II Nr. 79 i Aarhus-Bugt en savnet Fiskekutter, der kom i Havn s.D.

h. Den 16/1 -40 eftersøgte "Glenten" - og Natten mellem den 16' og 17/1 [illegible] - en Fiskekutter, der var kommet i Drift med

Isen W. for Onsevig. Kutteren blev den 17/1 bjerget af Isbryderen "Tyr".

i. Den 16/1 -40 eftersøgte "Havmanden" og "Havfruen" et Fartøj med 5 Mand om Bord, der var gaaet i Drift N. for Lappegrunden. Fartøj og Besætning blev bjerget ad anden Vej.

j. Den 26/2 -40 eftersøgte 3 H.M.II Luftfartøjer uden Resultat et fremmed Luftfartøj, der var rapporteret nedstyrtet NE. for Besser Rev.

2. Anden Assistance.

a. Fra den 21/9 - 25/10 -39 stilledes "Islands Falk"s Læge til Raadighed for S/S "Niels R. Finsen", der skulde afhente færøiske Fiskere paa Grønland.

b. Den 18/10 -39 afholdt "Kvintus" Forsøg for de Danske Statsbaner med drivende Miner mod Storstrømsbroen.

c. Den 29/1 -40 brød "Hejmdal" Isen for Ø.K.'s M/S "Danmark" i Nakskov Fjord. Da 2/3 af Vejen var tilbagelagt, maatte "Hejmdal" returnere paa Grund af Kedelhavari.

d. I Dagene fra den 10/2 - 14/2 -40 overførte "Islands Falk" 4 internerede, tyske Flyvere fra Færøerne til Danmark.

M. Materielanskaffelser til Forøgelse af Søværnets Kampkraft, ekstraordinære Bevillinger m. v.

Ved Sikringsstyrkens Formering havde Søværnet følgende Materiel under Bygning eller Anskaffelse:

a. Skibsmateriel under Bygning ved Orlogsværftet:

Minestrygerne "Søbjørnen" og "Søulven",

Mineskibet "Lindormen",

U-Baaden "Havhesten".

"Søbjørnen" og "Søulven" indgik i Flaaden henholdsvis den 8/9 -39 og den 20/1 -40 - dog blev Artillerikommandoanlæggene, der blev leveret i Oktober 1939, først installeret om Bord efter den 9/4 -40.

Af det øvrige nævnte Skibsmateriel naaede intet at blive færdigbygget før efter den 9/4 -40 (jvfr. Bilag Nr. 87: "Fortegnelse over Skibsmateriel, for hvilket Byggeordre forelaa før Sikringsstyrken 1939/40").

b. Luftfartøjsmateriel under Bygning paa Orlogsværftet.

12 Stk. Rekognoscerings-Bombeluftfartøjer "P.4/34".

(Byggeordre af 24/10 -38).

Intet af Luftfartøjerne naaede at blive færdigbygget inden den 9/4 -40 - bl.a. paa Grund af svigtende Leverancer fra England.

c. Andre Anskaffelser af Krigsmateriel omfattede i Hovedsagen:

1. 6 Stk. 40 mm A.L.-Kanoner i Enkeltaffutager med Ammunition (fra Sverige) til Middelgrundsfort, Flakfort, Dragørfort (Leveringstermin: Marts 1940).
   Ammunitionen blev leveret, medens ingen af Kanonerne blev leveret.

2. 1 Stk. synkroniseret 150 cm A.L.-Projektør til Kystdefensionen.
   Leveret efter den 9/4 -40.

3. 39½ ts. Krudt til Flaaden og Kystdefensionen.
   (Leveringsterminer 1/3 - 1/5 -40).
   Intet leveret inden den 9/4 -40.

4. For at sikre Søværnet Brændselsbeholdninger i 8 Maaneder under en eventuel Mobilisering var Kulbeholdningerne i 1938 blevet suppleret med:

   6.000 ts Waleskul og

   [illegible].000 ts Newcastlekul.

   For Brændsels- og Smørrolier var der ligeledes i 1938 blevet

truffet Foranstaltninger for at sikre et 8 Maaneders Forbrug.

Efter Sikringsstyrkens Formering blev der i September Maaned ekstraordinært stillet 9,2 Mill. Kr. til Raadighed for Søværnet til Nyanskaffelser og Forbedringer af Materiellet med Henblik paa Forøgelse af Søværnets Kampkraft og Modstandsevne.

I Henhold til Søværnskommandoens Bestemmelse skulde det nævnte Beløb i Hovedsagen anvendes til følgende:

a. Hovedeftersyn af U-Baadene "Flora" og "Bellona".

b. Ekkolod i U-Baadene af "Rota"-Klassen.

c. Nye Hoved-og Hjælpemotorer i Minefartøjerne "Kvintus" og "Sixtus".

d. Anskaffelse af 56 Stk. 20 mm Rek.Kanoner med Ammunition til Flaaden, Flyvevæsenet, Kystdefensionen og Holmen.

e. Anskaffelse af A.L.-Projektørmateriel til Kystdefensionen og Holmen.

f. Anskaffelse af 60 Stk. Rek.Geværer til Kystdefensionen.

g. Anskaffelse af 800 Stk. Fodfolkskarabiner.

h. Anskaffelse af Ildledelsesmateriel, Afstandsmaalere, Kikkerter og Øvelsesammunition til Flaaden og Kystdefensionen.

i. Anskaffelse af Minestrygningsmateriel og 100 Stk. Miner.

j. Anskaffelse af 1500 Gasmasker.

ad a.: Hovedeftersynet af "Flora" afsluttedes den 22/1 -40, og Hovedeftersynet af "Bellona" paabegyndtes den 16/1 -40, men blev ikke tilendebragt inden den 9/4-40.

ad b.: Arbejdet sat i Gang men ikke tilendebragt inden den 9/4-40.

ad c.: Da ingen af Minefartøjerne kunde undværes, før andet Mine-

skibsmateriel var til Raadighed, blev Hoved- og Hjælpemotorer i "Kvintus" og "Sixtus" ikke udskiftet før efter den 9/4 -40.

(Jvfr. iøvrigt Bilag Nr. 47: "Plan over Udrustninger m.m. indtil Efteraar 1940").

ad d.: Søværnets Beholdning af 20 mm Rek.Kanoner ved Sikringsstyrkens Begyndelse var 44 Stk. - alle i 2-axial Affutage. Foruden Anskaffelsen af de 56 Stk. 20 mm Rek.Kanoner paaregnedes 12 Stk. af de eksisterende 20 mm Kanoner omdannet til "hurtigskydende". Ved Forhandlingerne i September 1939 med Dansk Industrisyndikat om Leverancen paaregnedes, at følgende Leveringsterminer kunde overholdes: 8 Stk. 1 Maaned efter Ordremodtagelsen og Resten i Løbet af ca. 4 Maaneder.

Bestilling paa Materiellet blev afgivet i Oktober 1939.

De 68 Stk. 20 mm Rek.Kanoner paaregnedes opstillet som følger:

I Skibe:

Ialt 38 Stk. i 3-axiale Enkeltaffutager.

(2 Stk. i: "Peder Skram", "Ingolf", "Hvidbjørnen" "Hejmdal", "Henrik Gerner", "Islands Falk" "Freja", "Beskytteren", "Søløven", "Søbjørnen", "Søulven",

3 Stk. i: "Lindormen",

1 " i: "Hvalrossen",

Endvidere:

1 Stk. i: "Argus", "Løvenørn", "Absalon", "Kattegat", "Thor", "Tyr", "Lillebjørn", "Storebjørn", "Isbjørn", "Dana",

samt 2 i Reserve).

Paa Kystdefensionen:

Ialt 17 Stk. i 2-axiale Enkeltaffutager.

(4 Stk. paa Middelgrundsfort,

3 " " Flakfort, Dragørfort og Lynetten,

2 " " Kongelundsfort og Mosedebatteri).

Paa Holmen og Luftmarinestationen København:

Ialt 10 Stk. i 2-axiale Enkeltaffutager.

Paa Luftmarinestationen Avnø:

Ialt 3 Stk. i A.L.-Feltlavet.

De omhandlede Kanoner naaede at blive installeret de respektive Steder inden den 9/4-40 i følgende Udstrækning:

I "Islands Falk" 2 Stk. i 2-axiale Enkeltaffutager i Begyndelsen af December 1939,

i "Hejmdal" 2 Stk. i 2-axiale Enkeltaffutager medio December 1939,

i "Peder Skram" 2 Stk. i 3-axiale Enkeltaffutager omkring Nytaar 1940,

i "Beskytteren" 2 Stk. i 2-axiale Enkeltaffutager i Begyndelsen af Januar 1940.

Af den 20 mm Ammunition, der var bestilt i Schweitz med Leveringstermin 15/4 -40 blev ca. 50.000 Stk. af ca. 76.000 Stk. leveret inden den 9/4 -40.

Sideløbende med Forhandlingerne om Anskaffelse af 20 mm A.L.-Skyts blev Mulighederne vedrørende yderligere Anskaffelse af 40 mm A.L.-Skyts til Skibe og Forter undersøgt. Da det imidlertid viste sig, at Leveringstiderne vilde blive meget lange, bestemte Søværnskommandoen - for at udnytte det for Haanden værende 40 mm A.L.-Skyts paa mest effektiv Maade - at forreste 40 mm A.L.-Kanon i de 3 U-Baade af H-Klassen skulde udtages, og at disse 3 Kanoner samt 1 Stk. 40 mm A.L.-Kanon, der fandtes som Reserve, skulde installeres i "Niels Iuel" og "Peder Skram" med 2 Stk. i hvert Skib.

Kanonerne blev udtaget af H-Baadene i sidste Halvdel af December og i Begyndelsen af Januar og installeret om Bord i "Peder Skram" og "Niels Iuel" henholdsvis omkring Aarsskiftet 1939/40 og i Løbet af Januar.

Stk. 150 cm A.L.-Projektører (4 synkroniserede og 2 haandstyrede) samt 1 A.L.-Lytteapparat.
1 Stk. Projektør og Lytteapparatet modtoges henholdsvis i December og i Januar, medens ingen af de øvrige Projektører blev modtaget inden den 9/4 -40 (Leveringstermin 2' Halvaar af 1940).

ad f.: Leveringen af de 60 Stk. Rek.Geværer blev ikke afsluttet inden den 9/4 -40.

ad g.: Ingen af de 800 Stk. Fodfolkskarabiner blev modtaget inden den 9/4 -40.

ad h.: Ildledelsesmateriellet til Flaaden og Kystdefensionen (Bevilling paa knap 400.000 Kr) blev sat i Arbejde eller bestilt i Oktober 1939, men næsten intet naaede at blive leveret inden den 9/4 -40.
Afstandsmaalerne blev ikke modtaget; og kun et ringe Antal af de bestilte Kikkerter blev modtaget i Marts 1940.
Øvelsesammunitionen (Bevilling paa indtil 400.000 Kr.) blev delvis leveret inden den 9/4 -40.

ad i.: Minestrygningsmateriellet og de 100 Miner (Bevilling paa indtil 700.000 Kr.) blev sat i Arbejde eller bestilt i Oktober 1939, men blev kun delvis leveret inden den 9/4-40.

ad j.: Af de 1500 Stk. Gasmasker blev 1000 Stk. modtaget i December Maaned - Resten først efter den 9/4 -40.

I denne Forbindelse skal endvidere nævnes, at der udover de her anførte Anskaffelser senere under Sikringsstyrken blev bestemt at anskaffe:

300 Stk. Miner til Supplering af Beholdningen og til Erstatning for eventuelle Forlis i de udlagte Spærringer,

205 Stk. 100 kg Luftbomber til Luftfartøjerne "P.4/34".
(Kontrakt med Sverige afsluttet den 23/2 -40, Leveringstermin 1/10 -40)

Kort efter Sikringsstyrkens Formering tog Søværnskommandoen Spørgsmaalet om Nyanskaffelser af Skibs-og Luftfartøjsmateriel op til Behandling og fremsatte Forslag herom til Forsvarsministeren.

Som Minimumsprogram foreslog Søværnskommandoen ved Skrivelse af 1/1 -40 til Forsvarsministeren, at der - udover de allerede beordrede Nybygninger - saa hurtigt som muligt søgtes tilvejebragt følgende Materiel:

1 Artilleriskib - anslaaet Bekostning[x]	.....	ca.	35,0	Mill. Kr.
4 Torpedobaade (Najaden-Klassen) anslaaet Bekostning	.....	"	28,0	" "
3 Undervandsbaade, " "	.....	"	9,5	" "
1 Inspektionsskib (større Type) anslaaet Bekostning	.....	"	5,0	" "
2 Minefartøjer, " "	.....	"	2,0	" "
3 Motortorpedobaade, " "	.....	"	4,5	" "
Luftfartøjer, " "	.....	"	10,0	" "
		Ialt ca.	94,0	Mill. Kr.

Forslaget resulterede i, at der i Januar 1940 blev givet Søværnskommandoen Bemyndigelse til at iværksætte et Nybygningsprogram, der skulde omfatte:

2 Torpedobaade af Najaden-Klassen (Nr. 3 og 4),
1 U-Baad af Havmanden-Klassen (Nr. 5),
1 Øvelses- og Inspektionsskib,
2 Minefartøjer,
10 Motorfartøjer (Minestrygere af Træ),
Luftfartøjer til et Beløb af ca. 5 Mill. Kr.

Til Gennemførelse af dette Nybygningsprogram blev der ekstraordinært stillet 35 Mill. Kr. til Raadighed for Søværnet, idet Bevillingerne dog først skulde foreligge efterhaanden som der blev Brug for Pengene. Som 1. Del heraf blev der til Finansloven 1940/41 stillet Forslag om 12,5 Mill. Kr. til ekstraordinære Materielanskaffelser.

x) Beløbene angivet skønsmæssigt og paa Grundlag af Priser pr. August 1939.

Som Følge af Krigssituationen i Europa havde det allerede fra Sikringsstyrkens Begyndelse vist sig overordentlig vanskeligt at fremskaffe de nødvendige Materialer saavel til de i Gang værende som til de under Sikringsstyrken planlagte Nybygninger, hvorfor det foran anførte Nybygningsprogram kun naaede at blive ført ud i Livet i følgende Udstrækning, inden Besættelsen af Danmark fandt Sted den 9/4 -40:

De 2 Torpedobaade af Najaden-Klassen:

Bygningen ikke sat i Gang,

U-Baaden af H-Klassen:

Bygningen sat i Gang, men meget lidt fremskreden,

De 2 Minefartøjer:

Projekteringsarbejderne sat i Arbejde i November 1939. Byggeordren afgivet og Bygningen paabegyndt i Marts 1940, men Skibbygningsstaalet blev først modtaget efter den 9/4 -40,

Øvelses- og Inspektionsskibet samt de 10 Motorfartøjer (Minestrygere af Træ):

Kun Projekteringsarbejder naaede at blive udført.

Luftfartøjsanskaffelserne:

For de bevilgede Midler blev det bestemt at indkøbe:

12 Stk. Jagerluftfartøjer (Type: Macchi C.200) fra Italien - Kontrakten skulde have været underskrevet den 10/4 -40,

4 Stk. Søluftfartøjer (Type: He.114) fra Tyskland - Kontrakt afsluttet 2/4 -40, Leveringstermin: 1 Luftfartøj 1/7 -40, Resten 15/8 -40,

4 Stk. Skoleluftfartøjer (Type: K.Z.II) fra Danmark. Kontrakt afsluttet 5/3 -40. Luftfartøjerne blev først færdige efter den 9/4 -40.

I Tilslutning til Omtalen af Materielanskaffelser skal - som tidligere berørt - endvidere anføres, at der til Løsning af de Søværnet paahvilende Opgaver paa Søen under Sikringsstyrken krævedes langt mere Skibs- og Fartøjsmateriel, end Søværnet raadede over, hvorfor Søværnet dels maatte have stillet Skibe og Fartøjer til

Raadighed fra andre Statsinstitutioner og dels maatte leje Skibs- og Fartøjsmateriel.

Som det fremgaar af Bilag Nr. 82 og 83, blev ialt følgende Antal Skibe og Fartøjer stillet til Raadighed for eller lejet af Søværnet:

Stillet til Raadighed:

Skibe 6

Fartøjer .....14 ialt 20

Lejet:

Skibe 6

Fartøjer .... 66 ialt 72

ialt 92.

Disse Skibe og Fartøjer blev i Hovedsagen anvendt som følger:

5 som Vagts- og Lodsdepotskibe,

1 " Depotskib for U-Baade,

1 " " " Københavns Minespærringer,

16 til Patrouille- og Afvisningstjeneste,

44 " Mineeftersøgnings- og Mineuskadeliggørelses-tjeneste,

2 som Postkuttere,

9 " Lodskuttere,

3 " Transport- og Landlovsfartøjer,

5 naaede ikke at blive taget i Brug til Patrouille-tjeneste før den 9/4 -40.

Vedrørende ekstraordinære Bevillinger til Søværnet og disses Anvendelse - udover, hvad der foran er anført - henvises til Bilag Nr. 94: "Oversigt over Beløb, der ekstraordinært blev stillet til Raadighed for Søværnet i Tidsrummet fra Søværnsloven af 1937's Ikrafttræden indtil 1/4 -40".

Søværnets Kulbeholdninger pr. 1/9 -39 beløb sig til:

13.902 ts Waleskul,

3.344 " Newcastlekul.

Kultilførslerne under Sikringsstyrken beløb sig til:

4.333 ts Waleskul,

2.746 " Newcastlekul.

Kulforbruget indtil den 30/4 -40 udgjorde:

	Waleskul	Newcastlekul
Flaadens Skibe	4.379 ts	3.263 ts
Kystdefensionen	363 "	808 "
Fyr-og Vagervæsenet		2.734 "
Ialt	4.742 ts	6.805 ts

I Henhold til Kontrakt var Det Forenede Olie Kompagni forpligtet til at stille

2.000 ts Fuel Oil og

2.000 " Solarolie

til Raadighed for Søværnet (sidstnævnte Oliesort dog kun i Tilfælde af Mobilisering).

Brændselsolieforbruget indtil den 30/4 -40 udgjorde:

	Fuel Oil	Solarolie
Flaadens Skibe	2.723 ts	1.920 ts
Kystdefensionen		90 "
Fyr- og Vagervæsenet		95 "
Ialt	2.723 ts	2.105 ts

(Jvfr. iøvrigt Bilag Nr. 95: "Oversigt over Brændselsbeholdninger, Tilførsler og Forbrug under Sikringsstyrken 1939/40").

N. Personelforhold.

(Jvfr. Afsnit IV: Personeldispositioner efter Sikringsstyrkens Etablering (det genindkaldte Mandskabs Hjemsendelse, Orlov m.v.), Bilag Nr. 91: "Fortegnelse over Søværnets Personel).

Ved Fastsættelsen af de personelle Rammer til Søværnsloven af 1937 var det paaregnet, at det i Loven forudsatte Flaademateriel skulde kunne bemandes i fuld Udstrækning med uddannet Personel (Liniepersonel), ligesom der var paaregnet fornøden Bemanding til Institutioner i Land - Marinestaben, Søartilleriet, Søminevæsenet m.fl. - hvor der maatte forudses udvidet Virksomhed under Beredskabsforhold.

For Kystdefensionens Vedkommende paaregnedes opretholdt en mindre Stamme af faste Befalingsmænd, medens øvrigt Personel var paaregnet tilvejebragt ved Indkaldelse af værnepligtigt Mandskab og Reservepersonel.

Det i Søværnsloven forudsatte Materiel og Personel var ved Lovens Vedtagelse paaregnet tilvejebragt i Løbet af en 6-aarig Periode.

Som Følge af, at der knap forløb 2½ Aar fra Lovens Vedtagelse til Sikringsstyrkens Formering, var der paa sidstnævnte Tidspunkt derfor ikke tilvejebragt det i Loven forudsatte Antal uddannede, faste Befalingsmænd og Mather. Manglen i September 1939 udgjorde saaledes ca. 240 (ca. 50 Officerer, ca. 20 Kvartermestre, ca. 55 Underkvartermestre og ca. 155 Mather).

Da det endvidere under Sikringsstyrken efterhaanden viste sig nødvendigt at forøge Flaadens Udrustninger udover de fastsatte Rammer for at løse de foreliggende Opgaver paa Søen, blev Manglen paa uddannede, faste Befalingsmænd og Mather yderligere forøget.

For at afhjælpe Personelmanglerne var det derfor nødvendigt at anvende Reservebefalingsmænd og afskediget Personel i stor Udstrækning - ogsaa i Stillinger, hvor dette Personel normalt ikke kunde paaregnes at have Forudsætninger for at gøre fuldtud tilstrækkelig Fyldest.

Endvidere søgte man at afhjælpe de øjeblikkelige Personelmangler indenfor Maskinmester-Gruppen, Fyrbøder-Gruppen og Minemekaniker-Gruppen ved paa Kontrakt at ansætte henholdsvis vpl. Maskinister, vpl. Fyrbødere og vpl. Søminører, der havde aftjent deres Værnepligt. Ialt blev under Sikringsstyrken paa denne Maade ansat: 10 Undermaskinmestre, 12 Fyrbødere og 7 Minemekanikere.

Ved Begyndelsen af Aaret 1940 var der saaledes paa Grund af Sikringsstyrken ekstra indkaldt ialt godt 245 Mand af Søværnets Reserve, afskediget, militært Personel og paa Kontrakt antaget militært Personel (jvfr. Bilag Nr. 91, Pkt. III).

Paa samme Tidspunkt udgjorde Søværnets samlede Personelstyrke:

	I Linien	I Reserven, afskediget og paa Kontrakt	Ialt	
Søofficerer	136 +4 i o.Nr.	88	228	
Flyverofficerer		16	16	
Kystofficerer		41	41	
Maskinmestre	78	26	104	
Intendanter	19	9	28	
Læger	6	21	27	
Materielmestre	22	2	24	468
Kvartermestre o.lg.	185	38	223	
Kanonerer		14	14	237
Kadetter og Aspiranter	74	35		109
Underkvartermestre og lign.	146	13	159	
Underkanonerer		38	38	197
Mathor og lign.	168	51		219
Overkonstabelelever		60	60	
Mathelever og lign.	345		345	405
Værnepligtige				
Flaaden og Flyvev.			1670	
Kystdefensionen			480	2150
			Ialt	3785.

Med Henblik paa den udstrakte Anvendelse af Personel i Reserven og lign. skal til Sammenligning anføres, at Søværnskommandoen i Begyndelsen af Aaret 1940 - foruden Reservepersonel i fornøden Udstrækning til de Poster, der var egnet til Besættelse med Personel i Reserven - ansaa det for nødvendigt, at der til en forsvarlig Bemanding alene af det eksisterende Skibs- og Luftfartøjsmateriel og af det supplerende Materiel, der forventedes afleveret indenfor den nærmeste Fremtid, samt for at tilvejebringe en mere tilfredsstillende Personelordning for Kystdefensionen (dog kun omfattende de 3 Hovedforter og Kommandostationen) forefandtes følgende Liniepersonel:

	Nødvendigt Antal	Mangler i Forhold til foranstaaende	Normeret Antal i daværende gældende Tjenestemandslov
Søofficerer	ca. 220	84	171
Maskinmestre	" 95	17	84
Intendanter	" 26	7	21
Materielmestre	" 25	3	23
Kvartermestre	" 300	185	242
Underkvartermestre	" 300	154 x)	202
Mather	" 450	270 x)	282

x) Ved Udregningen af Manglerne er saadant kontraktantaget Personel, der uddannelsesmæssigt saa nogenlunde kunde ligestilles med Personel af Linien, her regnet som Liniepersonel.

Fra Januar 1940 til den 9' April samme Aar skete ingen større Ændringer i Søværnets samlede Personelstyrke udover:

Den tidligere omtalte Hjemsendelse i Slutningen af Marts af værnepligtige fra Artilleriskibet "Niels Iuel" og Foraarsindkaldelsen den 1/4 af værnepligtige til Flaaden, samt en mindre Forøgelse af indkaldte Søofficerer og paa Kontrakt antaget Personel (ialt 10 Officerer og 8 Fyrbødere).

Til Slut skal i denne Forbindelse nævnes, at den udstrakte Anvendelse af Reservebefalingsmænd m.fl. skabte Vanskeligheder saavel for Handelsskibsfarten som for Søværnet, idet det største Kontingent af Reservebefalingsmænd m.fl. kom fra den private Skibsfart (Skibsførere, Styrmænd, Maskinmestre, Radiotelegrafister), og Søværnet kunde paa den anden Side ikke sidde Skibsfartens berettigede Krav overhørig, da Hensyn ogsaa maatte tages til, at Landets søværts Eksport og Import kunde opretholdes i fornøden Udstrækning.

Endelig skal under Omtalen af Personelforholdene anføres, at der under Sikringsstyrken fra Søværnskommandoens Side blev sat ind paa, at de værnepligtige ogsaa i deres Fritid kunde finde god og sund Beskæftigelse, samt at de under Landlov kunde have passende Steder at gaa hen.

Under dette Arbejde mødte man den største Forstaaelse og Imødekommenhed saavel fra militære og civile Autoriteter som fra Befolkningens Side i de Byer, hvor Skibene var stationeret. Der blev f.Eks. saaledes de fleste Steder stillet Lokaler til Raadighed for de værnepligtige under deres Landlov; der blev sørget for, at de kunde gaa i Biografen for halv Pris, overvære Sportsstævner o.s.v.

11992

Ej til udlån

II.

Sejlordrer, Forholdsordrer, Direktiver og lign.

A: Bilag Nr. 29 - 47.

B: Bilag Nr. 48 - 57.

C: Bilag Nr. 58 - 59.

§ 2.

Saa længe et større Antal Mand er til Tjeneste end fastsat i Lov Nr. 112 af 7de Maj 1937 om Hærens Ordning, kan der udnævnes overtallige Underofficerer af Reserven og Officerer af Reserven (Forstærkningen) o.l. i et saadant Antal, som skønnes fornødent af Hensyn til de ekstraordinære Forhold.

§ 3.

Forsvarsministeren træffer til sin Tid Bestemmelse om, hvorledes Overgangen til de i Lov Nr. 112 af 7de Maj 1937 om Hærens Ordning og i Lov Nr. 113 af 7de Maj 1937 om Søværnets Ordning givne Regler skal ske paa de Omraader, hvor der i Henhold til nærværende Lov har fundet Afvigelser Sted.

§ 4.

Denne Lov træder straks i Kraft.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

M. 5131.

København, den 3' September 1939.

J. 597/1939.

F O R T R O L I G T.

Til

Chefen for Kystflaaden.

Søværnskommandoen har bestemt, at der formeres en Eskadre - benævnet 1' Eskadre - under Hr. Kontreadmiralens Kommando og bestaaende af følgende Enheder:

A. 1'Eskadre.

Skibsgruppen:

"Niels Iuel"

Torpedobaadsflotillen:

1'Torpedobaadsgruppe:

"Dragen"

"Hvalen"

"Laxen"

2'Torpedobaadsgruppe:

"Glenten"

"Høgen"

"Ørnen"

Undervandsbaade:

"Havmanden"

"Havfruen"

"Havkalen"

Værkstedsskib:

"Henrik Gerner"

Minestrygere:

1'Minestrygergruppe:

"Springeren"

"Søhunden"

"Havørnen".

Eskadren vil Mandag den 4' ds. Kl. 0900 have at afgaa til Aarhusbugten og tage Station i dette Farvand med det Formaal, at Eskadren til enhver Tid kan være samlet og klar til Anvendelse, naar Forholdene maatte gøre det nødvendigt.

Som almindeligt Direktiv for Eskadrens Optræden gælder de udgivne Søværnskommandoordrer.

Der skal lægges størst mulig Vægt paa Mandskabets Uddannelse paa Mobiliseringsposterne, dog i Forbindelse med streng Økonomi med Hensyn til Brændselsforbruget. Det skal tilstræbes at vedligeholde en god Aand og Tone i Besætningerne.

Eskadrens Øvelser vil være at afholde i Farvandet begrænset af Linierne Sletterhage - Issehoved, Koldby-Kaas - Kols Nakke samt af Jyllands og Samsøs Kyster, idet Natøvelser dog kun maa afholdes Vest for Linien Sletterhage - Mejlflak Baake - Tunø Vestpynt og dette sidste Punkts Meridian.

Søværnskommandoens Tilladelse vil i hvert enkelt Tilfælde være at indhente inden Afholdelse af Skydninger med over 47 Kaliber.

Der vil være at etablere en Normal-Ankerplads ved Aarhus med Telefonforbindelse til Land.

Med Hensyn til Samsø-Afsnittets særlige folkeretslige Karakter vil Farvandet mellem Samsø og Svanegrunden, mellem Samsø og Tunø og Vest og Nord om Issehoved Flak, indtil videre være at betragte som naturlig Trafikvej i folkeretslig Betydning, saaledes at Passage af krigsførende Magters Orlogsskibe bør foregaa uhindret, og disse Magters Luftfartøjer kan paa samme Maade overflyve nævnte Farvand.

Til Orientering meddeles, at Mineskibsflotillen, Undervandsbaadene "Daphne", "Dryaden", "Rota" og "Ran" samt Skibene "Ingolf", "Hvidbjørnen" og "Hejmdal" direkte er underlagt Søværnskommandoen, og at Minestrygerne "Søridderen", "Narhvalen" og "Støren" er underlagt Kystdefensionen.

sign.:
Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 30

M. 5276

København, den 6' September 1939.

J. 597/1939.

F O R T R O L I G T.

Til

Chefen for 1' Eskadre.

Under Henvisning til det Hr. Kontreadmiralen under 3' ds. tilstillede Direktiv, hvorefter Eskadren er stationeret i Aarhusbugten med det Formaal, til enhver Tid at være samlet og klar til Anvendelse, naar Forholdene maatte gøre det nødvendigt, samt under Henvisning til de Hr. Kontreadmiralen givne mundtlige Ordrer og Vejledninger skal Søværnskommandoen indskærpe,

at der ikke unødvendigt maa slides paa Materiel og Personel,

at der vil være at iagttage den strengeste Økonomi med Brændselsforbruget, samt

at der som Følge heraf ikke vil være at etablere Patrouillelinier eller udsende Patrouillefartøjer, saalænge Forholdene ikke ændres.

Øvelser til Uddannelse af Mandskabet paa Mobiliseringsposterne vil, som anført i Direktivet, kunne foretages indenfor det deri angivne Omraade.

Under Hensyn til samtlige foreliggende Forhold vil Sikringstjeneste Nr. 1 (Søværnskommando-Ordre Nr. 4) indtil videre kunne lempes med Hensyn til de deri for Skibene beordrede Varsler, saaledes at de forskellige Enheder normalt kan ligge paa 3 Timers Varsel, naar de ligger i Havn, herfra dog undtaget Tjenestebaade, for hvilke Eskadrechefen træffer nærmere Bestemmelse.

Med Hensyn til Skibenes Beholdninger vil de under Sikringstjeneste Nr. 1 angivne Bestemmelser være at følge.

Normalt kan Landlov gives under Ophold i Havn.

sign.:
Rechnitzer.

MARINEMINISTERIET

Bilag 31

København, den 20. September 1939.

Brev Nr. M.5849-5852
Journ.Nr. M.44.j/1939

FORTROLIGT.

Til

1' Eskadre,
Kystflaaden,
Undervandsbaadsflotillen i Sundet,
Efterretningsstationen.

Ministeriet meddeler, at man fra vedkommende tyske Marinemyndigheder har modtaget Underretning om, at "Overenskomst af 1937 mellem det danske Marineministerium og den tyske Orlogsmarines Overkommando om gensidig Afgrænsning af Omraader for Øvelser med neddykkede Undervandsbaade" fra tysk Side betragtes som midlertidigt værende ude af Kraft under foreliggende Krigsforhold.

Med Hensyn til Øvelser med danske Undervandsbaade m.v. henvises til de i foreliggende Sejlordrer fastsatte særlige Bestemmelser for Øvelsesomraader m.v.

P. M. V.

C. Hammerich.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 32

M. 5277.

J. 597/1939.

København, den 7' September 1939.

F O R T R O L I G T.

Til

Chefen for Undervandsbaadsflotillen i Sundet.

Søværnskommandoen meddeler herved følgende Direktiv for Undervandsbaadene i Sundet.

Flotillechefen er direkte underlagt Søværnskommandoen.

Undervandsbaadene vil være at stationere med 2 i Helsingør og 2 paa Flaadestationen.

Der vil være at lægge Vægt paa Besætningernes Uddannelse, idet der dog skal tages videst muligt Hensyn til, at der ikke slides hverken paa Personel eller Materiel, og at Brændselsforbruget holdes inden for de strengeste økonomiske Rammer.

Flotillechefen beordres til at ordne en Tørn med Hensyn til Baadenes Stationering henholdsvis i Helsingør og paa Flaadestationen. I Helsingør vil der være at etablere Telefonforbindelse og Stationstjenesten vil iøvrigt være at ordne efter Flotillechefens Bestemmelse. Der vil blive stillet et passende Skib til Disposition for Underbringelse af Personel m.m.

Undervandsbaadenes Øvelser maa kun foregaa i dansk territorialt Farvand mellem Helsingørs og Nordre Røses Breddeparalleller, kun een Baad maa dykke ad Gangen, og der skal være Ledsageskib (eventuelt en anden Undervandsbaad) til Stede.

Undervandsbaadene skal normalt ligge paa kort Varsel; Eftersyn, der medfører længere Varsel, meddeles i hvert enkelt Tilfælde Søværnskommandoen, og det skal tilstræbes, at kun een Baad ad Gangen afholder saadanne Eftersyn, der ikke er foraarsaget af Havari eller lign.

Søværnskommandoen skal endvidere til Stadighed være underrettet om, hvilke Baade, der er ude, og hvilke, der er i Havn.

Lokal Landlov kan normalt gives til een Besætning ad Gangen hvert Sted.

sign.:

Plan for

Undervandsbaadenes Stationering indtil 26/9 1940.

	til 5/10	5/10-26/10	26/10-16/11	16/11-7/12	1939 7/12-28/12	28/12-18/1	1940 18/1-8/2	8/2-29/2	29/2-23/3	23/3-11/4	11/4-3/5	3/5-23/5	23/5-13/6
Holmen	D.1 D.2	C.1 B.10 x)	H.L H.2	C.1 H.3	H.1 H.2	H.3 B.10	D.1 D.2	C.1 B.10	H.3 D.1	H.1 H.2	D.1 D.2	C.1 B.10	H.2 D.2
Helsingør	C.1 B.9	D.1 D.2	C.1 H.3	H.1 H.2	H.3 B.10	H.1 H.2	C.1 B.10	D.1 D.2	H.1 H.2	H.3 D.1	C.1 B.10	D.1 D.2	H.1 H.3
1'Eskadre	H.1 H.2 H.3	H.1 H.2 H.3	D.1 D.2 B.10	D.1 D.2 B.10	D.1 D.2 C.1	D.1 D.2 C.1	H.1 H.2 H.3	H.1 H.2 H.3	D.2 C.1 B.10	D.2 C.1 B.10	H.1 H.2 H.3	H.1 H.2 H.3	D.1 C.1 B.10

	13/6-4/7	4/7-25/7	25/7-15/8	15/8-5/9	5/9-26/9
Holmen	H.1 H.3	D.1 D.2	C.1 B.10	H.1 B.10	H.2 H.3
Helsingør	H.2 D.2	C.1 B.10	D.1 D.2	H.2 H.3	H.1 B.10
1'Eskadre	D.1 C.1 B.10	H.1 H.2 H.3	H.1 H.2 H.3	D.1 D.2 C.1	D.1 D.2 C.1

x) ca. 6/10: Kommandoskiftning fra B.9 til B.10.

—— = Tankeftersyn.

═══ = Bundeftersyn.

Planen blev fulgt indtil den 9/4-40 med følgende Ændringer:

Kommandoskiftning fra B.9 til B.10 fandt Sted den 5/10-39.

Den planlagte Omskiftning den 5/10-39 af D.2 og C.1 fra Holmen til Helsingør og omvendt fandt først Sted den 10/10.

Den 15/1-40 skiftedes Kommandoen fra B.10 til C.3, der skulde indgaa i B.10's Tørn.

Paa Grund af Issituationen forblev H.1, H.2 og H.3 under 1'Eskadre fra 18/1-40 til 9/4-40, og de resterende 4 Baade stationeredes fra 18/1 alle paa Holmen.

Den planlagte Forlægning af C.1 den 7/12 fandt først Sted den 8/12.

H.1 : "Havmanden"
H.2 : "Havfruen"
H.3 : "Havkalen"
D.1 : "Daphne"
D.2 : "Dryaden"
C.1 : "Rota"
C.3 : "Flora"
B.9 : "Ran"
B.10: "Triton"

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 34

København, den 20' September 1939.

M. 5863.
J. 12 19/1939.

F O R T R O L I G T.

Til

Artilleriskibet "Peder Skram".

Søværnskommandoen meddeler herved Artilleriskibet følgende

S e j l o r d r e.

Efter Kommandohejsningen den 20. September forbliver Artilleriskibet ved Flaadestationen indtil den 25. September d.A. for indenbords Organisation m.m.

Den 25. September vil Artilleriskibet have at afgaa til Isefjorden for videre Indøvelse af Skibsorganisationen, Afholdelse af indledende Skydninger m.v. Saafremt Forholdene tillader, vil Artilleriskibet kunne forvente at forblive paa Isefjorden ca. 1 Maaned.

Der skal lægges den størst mulige Vægt paa Uddannelsen af Mandskabet paa Mobiliseringsposterne.

Til Øvelser, hvor Luftfartøjer skal deltage, henvises Hr. Kommandørkaptajnen til i hvert enkelt Tilfælde at rekvirere Luftfartøjer gennem Søværnskommandoen.

Skydeplads Nr. 4 vil være aflyst i Tiden fra den 2. til den 7. Oktober og fra den 23. til den 28. Oktober d.A.

Sejlads bør i Almindelighed kun foregaa i dansk territorialt Farvand, og under al Natsejlads udenfor lukket Farvand skal Skibslysene være tændt og Flaget belyst. Saadan Sejlads bør dog ikke uden Nødvendighed finde Sted.

Af Hensyn til de særlige Forhold vil der være at iagttage den strengeste Økonomi med Brændselsforbruget.

Artilleriskibet er indtil videre direkte underlagt Søværnskommandoen.

1. Torpedobaadsgruppe vil fra den 21. ds. Kl. 1000 være under-

lagt Artilleriskibet.

Torpedobaadsgruppen vil - ligesom Artilleriskibet - have at tage Station paa Isefjorden for Indøvelse af nye Besætninger.

sign.
Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 35

M. 5890.
J. 12[20]/1939.

København, den 21' September 1939.

F O R T R O L I G T.

Til

1' Torpedobaadsgruppe.

Søværnskommandoen meddeler herved Torpedobaadsgruppen følgende

S e j l o r d r e.

1' Torpedobaadsgruppe er fra den 21' ds. Kl. 1000 underlagt Artilleriskibet "Peder Skram".

Den 25' September vil Gruppen have at afgaa fra Flaadestationen til Isefjorden, for her at indøve de nye Besætninger.

Der skal lægges den størst mulige Vægt paa Uddannelsen af Mandskabet paa Mobiliseringsposterne.

Skydeplads Nr. 4 vil være aflyst i Tiden fra 2' til 7' Oktober og fra den 23' til den 28' s.M.

Sejlads bør i Almindelighed kun foregaa i dansk territorialt Farvand, og under al Natsejlads udenfor lukket Farvand skal Skibslysene være tændte og Flaget belyst. Saadan Sejlads bør dog ikke uden Nødvendighed finde Sted.

Af Hensyn til de særlige Forhold vil der være at iagttage den strengeste Økonomi med Brændselsforbruget.

sign.:
Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

København, den 1. September 1939.

M. 5094.

J. 597/1939.

F O R T R O L I G T.

Til

Inspektionsskibet "Ingolf".

Søværnskommandoen meddeler herved Inspektionsskibet følgende Direktiv:

Inspektionsskibet vil have at afgaa fra København Lørdag den 2. September Nord om Sjælland til Store Bælt og tage Station i dette Farvand med Korsør som normal Basishavn.

Inspektionsskibets Opgave er i Henhold til de gældende Bestemmelser - særlig de udstedte Søværnskommando-Ordrer - at holde Farvandet under Observation samt at varetage de Neutralitetsopgaver, der maatte komme til at foreligge.

Inspektionsskibets Omraade strækker sig normalt fra Røsnæs til Tranekær Fyrs Breddeparalleller, uden at disse Grænser dog skal tages for kategorisk.

Foruden Korsør vil ogsaa Kallundborg og Nyborg Havne kunne anløbes, ligesom Farvandet mellem Fyen og Langeland samt Smaalandsfarvandet vil kunne benyttes til Øvelser (S.A.Skydninger m.m.) samt til Ankerpladser. Derimod bør Øvelser ikke afholdes i selve Bæltet, og af Hensyn til samtlige foreliggende Forhold maa det anses for mest hensigtsmæssigt, at der indtil videre normalt heller ikke sejles i dette Farvand om Natten.

Til Ankers og under Sejlads om Natten skal Skibslysene være tændte og Flaget belyst.

Der bør lægges Vægt paa Mandskabets Uddannelse, og det bør ved passende Foredrag m.v. samt ved mulige Adspredelser af forskellig Art tilstræbes at vedligeholde en god Aand og Tone i Besætningen.

sign.: Rechnitzer.

Bilag 37

SØVÆRNSKOMMANDOEN

M. 5092.

København, den 1. September 1939.

J. 597/1939.

F O R T R O L I G T.

Til

Opmaalingsskibet "Hejmdal".

Søværnskommandoen meddeler herved Opmaalingsskibet følgende Direktiv:

Opmaalingsskibet vil have at afgaa fra København Lørdag den 2. September Nord om Sjælland til Lille Bælt og tage Station i dette Farvand med Assens som Basis.

Opmaalingsskibets Opgave er i Henhold til de gældende Bestemmelser - særlig de udstedte Søværnskommando-Ordrer - at holde Farvandet under Observation samt at varetage de Neutralitetsopgaver, der maatte komme til at foreligge.

Opmaalingsskibets Omraade strækker sig fra Linien Skjoldnæs - Mommark til Trellenæs Meridianen, uden at disse Grænser dog skal tages for kategorisk.

Foruden Assens vil ogsaa Fredericia, Middelfart og Faaborg Havne kunne anløbes, ligesom Farvandet Syd for Fyen vil kunne benyttes til Øvelser (S.A.Skydninger m.m.) samt til Ankerpladser.

Af Hensyn til samtlige foreliggende Forhold maa det anses for mest hensigtsmæssigt, at der ikke sejles om Natten. Til Ankers og under Sejlads om Natten skal Skibslysene være tændte og Flaget belyst.

Der bør saa vidt Forholdene tillader lægges Vægt paa Mandskabets Uddannelse, og det bør ved passende Foredrag m.v. samt ved mulige Adspredelser af forskellig Art tilstræbes at vedligeholde en god Aand og Tone i Besætningen.

sign.:
Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 38

M. 5096.

J. 597/1939.

FORTROLIGT.

København, den 1. September 1939.

Til

Inspektionsskibet "Hvidbjørnen".

Søværnskommandoen meddeler herved Inspektionsskibet følgende Direktiv:

Inspektionsskibet vil - naar sejlklar - have at afgaa fra København til det nordlige Kattegat og tage Station i dette Farvand med Frederikshavn som Basis.

Inspektionsskibets Opgave er i Henhold til de gældende Bestemmelser - særlig de udstedte Søværnskommando-Ordrer - at holde Farvandet under Observation samt at varetage de Neutralitetsopgaver, der maatte komme til at foreligge.

Inspektionsskibets Omraade strækker sig normalt fra Skagens Rev til Læsø Rende Fyrskib, uden at disse Grænser dog skal tages for kategorisk.

Af Hensyn til samtlige foreliggende Forhold maa det anses for mest hensigtsmæssigt, at der ikke sejles om Natten.

Til Ankers om Natten skal Skibslysene være tændte og Flaget belyst.

Øvelser bør kun afholdes i dansk territorialt Farvand.

Der bør saa vidt Forholdene tillader lægges Vægt paa Mandskabets Uddannelse, og det bør ved passende Foredrag m.v. samt ved mulige Adspredelser af forskellig Art tilstræbes at vedligeholde en god Aand og Tone i Besætningen.

sign.: Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 39

København, den 4. September 1939.

M. 5199.

J. 597/1939.

Til

Inspektionsskibet "Islands Falk".

Søværnskommandoen meddeler herved Inspektionsskibet følgende Direktiv:

Inspektionsskibet vil - naar sejlklar - have at afgaa fra København til det nordlige Kattegat og tage Station i dette Farvand med Frederikshavn som Basis.

Inspektionsskibets Opgave er i Henhold til de gældende Bestemmelser - særlig de udstedte Søværnskommando-Ordrer - at holde Farvandet under Observation samt at varetage de Neutralitetsopgaver, der maatte komme til at foreligge.

Inspektionsskibets Omraade strækker sig normalt fra Skagens Rev til Læsø Rende Fyrskib, uden at disse Grænser dog skal tages for kategorisk.

Af Hensyn til samtlige foreliggende Forhold maa det anses for mest hensigtsmæssigt, at der ikke sejles om Natten, og i det hele tages saa vidt muligt kun i dansk territorialt Farvand.

Til Ankers om Natten skal Skibslysene være tændte og Flaget belyst.

Øvelser bør kun afholdes i dansk territorialt Farvand.

Der bør saa vidt Forholdene tillader lægges Vægt paa Mandskabets Uddannelse, og det bør tilstræbes at vedligeholde en god Aand og Tone i Besætningen.

Inspektionsskibet er indtil videre direkte underlagt Søværnskommandoen.

sign.:

E.O.

V e d e l

Bilag 40

SØVÆRNSKOMMANDOEN

M. 5535.

København, den 12. September 1939.

J. 597/1939.

F O R T R O L I G T

Til

Værkstedsskibet "Henrik Gerner".

Søværnskommandoen meddeler herved Værkstedsskibet følgende Direktiv for Stationstjenesten i Frederikshavn.

Værkstedsskibet vil have at afgaa til Frederikshavn den 13. ds. Fm. og der overtage Tjenesten som Stationsskib.

Stationsskibets Opgave er i Henhold til de gældende Bestemmelser - særlig de udstedte Søværnskommando-Ordrer - at varetage de Neutralitetsopgaver, der maatte komme til at foreligge, samt at holde Farvandet under Observation; dette sidste dog kun i den Udstrækning, som streng Økonomi med Brændselet tillader.

Stationsskibets Omraade strækker sig normalt fra Skagens Rev til Læsø Rende Fyrskib, uden at disse Grænser dog skal tages for kategorisk.

Af Hensyn til samtlige foreliggende Forhold bør der som Hovedregel kun sejles i dansk territorialt Farvand og ikke uden Nødvendighed om Natten.

Om Natten skal Skibslysene (Ankerlanternerne) være tændte og Flaget belyst.

Øvelser maa kun afholdes i dansk territorialt Farvand.

Der vil være at etablere Telefonforbindelse til Værkstedsskibet, naar dette ligger i Frederikshavn, hvilket bør være det normale om Natten.

Værkstedsskibet er indtil videre direkte underlagt Søværnskommandoen.

sign.:
Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 41

M. 5811.

J. 597/1939.

København, den 19. September 1939.

Til

Inspektionsskibet "Beskytteren".

Søværnskommandoen meddeler herved Inspektionsskibet følgende Sejlordre og Direktiv.

Efter Kommandohejsning den 20. ds. vil Skibet være at organisere dels ved Ophold paa Flaadestationen, dels i Sundet.

Den 25. ds. vil Inspektionsskibet have at afgaa til Frederikshavn og der afløse Værkstedsskibet "Henrik Gerner" som Stationsskib.

Stationsskibets Opgave er i Henhold til de gældende Bestemmelser - særlig de udstedte Søværnskommando-Ordrer - at varetage de Neutralitetsopgaver, der maatte komme til at foreligge, samt at holde Farvandet under Observation; dette sidste dog kun i den Udstrækning, som streng Økonomi med Brændselet tillader.

Endvidere skal Inspektionsskibet være til Disposition for Mineuskadeliggørelsestjenesten.

Stationsskibets Omraade strækker sig normalt fra Skagens Rev til Læsø Rende Fyrskib, uden at disse Grænser dog skal tages for kategorisk.

Af Hensyn til samtlige foreliggende Forhold bør der som Hovedregel kun sejles i dansk territorialt Farvand og ikke uden Nødvendighed om Natten.

Om Natten skal Skibslysene (Ankerlanternerne) være tændte og Flaget belyst.

Øvelser maa kun afholdes i dansk territorialt Farvand.

Der vil være at etablere Telefonforbindelse til Inspektionsskibet, naar dette ligger i Frederikshavn, hvilket bør være det normale om Natten.

Inspektionsskibet er direkte underlagt Søværnskommandoen; med Hensyn til Distriktstjenesten dog den sømilitære Distriktschef for det nordlige Jylland.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 42

København, den 19. September 1939.

M. 5797.

J. 597/1939.

Til

Minefartøjet "Kvintus".

Søværnskommandoen har bestemt, at Minefartøjet den 21. ds. Fm. vil have at afgaa til Slipshavn og her tage Station med det Formaal at være klar til Minearbejder i de omliggende Farvande, om dette maatte blive paakrævet.

Der vil ved Søminevæsenets Foranstaltning blive stationeret en Minebaad i Slipshavn; denne vil være underlagt "Kvintus". Endvidere vil Minekabler og Stationskabel - ligeledes ved Søminevæsenets Foranstaltning - blive transporteret til Korsør, og Minefartøjet vil efter nærmere Aftale med Søminevæsenet have at være til Stede i Korsør ved Kablernes Ankomst og assistere ved disses Oplægning. Kablerne vil lejlighedsvis være at tilse af "Kvintus".

Øvelser vil indenfor de Grænser, som en gennemført Økonomi med Brændstof paabyder, kunne afholdes i Farvandet mellem Fyen og Langeland, Syd for Hov Fyrs Breddeparallel (lukket Farvand).

Sejlads i Store Bælt maa ikke uden Nødvendighed foretages om Natten. Under al Natsejlads skal Lanternerne være tændte og Flaget belyst.

Minefartøjet er indtil videre direkte underlagt Søværnskommandoen.

Med Hensyn til Stationstjenesten i Slipshavn vil der være at samarbejde med Chefen for Luftmarinestationen SLIPSHAVN.

sign.:
Rechnitzer.

København, den 11. September 1939.

M. 5472.
J. 12[15]/1939.

Til

Chefen for Inspektionsskibet "Islands Falk".

Søværnskommandoen meddeler herved Hr. Orlogskaptajnen følgende

S e j l o r d r e.

Hr. Orlogskaptajnen beordres til Onsdag den 13. d.M. Fm. at afgaa fra Frederikshavn til Færøerne for der at varetage Stations- og Inspektionstjenesten.

Efter Ankomsten vil De have at sætte Dem i Forbindelse med Amtmanden over Færø Amt.

Inspektionsskibets Opgave vil under de forhaandenværende Forhold først og fremmest være at varetage den danske Stats Højhedsret i dansk territorialt Farvand og medvirke til, at Landets Integritet og neutrale Stilling opretholdes i Overensstemmelse med indgaaede Konventioner og de udstedte Neutralitetserklæringer, idet der i saa Henseende henvises til den under 31. Maj 1938 udstedte Kgl. Anordning angaaende visse Neutralitetsbestemmelser samt til de gældende Søværnskommando-Ordrer. (Jvfr. endvidere: Fortroligt Tillæg til nærværende Sejlordre).

Udover ovennævnte Opgave vil Inspektionsskibet, saa vidt Forholdene tillader, have at varetage den almindelige Fiskeriinspektions-og Stationstjeneste.

Med Hensyn til Fiskeriinspektionstjenesten henvises De til de herfor gældende Instrukser m.m., idet det tilføjes, at der bør lægges Vægt paa et godt Samarbejde med de færøske Fiskere, bl.a. med det Formaal at faa Oplysninger om, hvorledes man paa den mest hensigtsmæssige Maade kan være behjælpelig med Inspektionen og anden Tjeneste.

Ved alle vigtigere Afgørelser, der henhører under Fiskeriinspektionstjenesten, bør saa vidt muligt konfereres med Amtmanden, ligesom Søværnskommandoens Forholdsordre i alle Tvivlstilfælde skal indhentes, saafremt Forholdene iøvrigt tillader det.

Med Hensyn til Stationstjenesten vil Inspektionsskibet have at yde den færøske Befolkning den Assistance, som maatte nødvendiggøres af de særlige Forhold, som den forhaandenværende Situation eventuelt maatte medføre.

Saadan Assistance (Transport af Passagerer og Gods m.v.) bør dog normalt kun ydes efter Henstilling fra Amtmanden, ligesom det skal paases, at den normale Forbindelse mellem Øerne - saa længe denne opretholdes - ikke ved Inspektionsskibets Arbejde lider økonomisk Tab.

Paa Grund af Togtets særlige Karakter skal Søværnskommandoen ikke træffe nærmere Bestemmelse for Skibets Bevægelser, dog vil De have paa Oprejsen at gaa op langs den norske Kyst, indenskærs fra Karmøen til Bergen, hvor Kulfyldning (Fyldning til normal fuld Kulbeholdning) bør finde Sted. Fra Bergen bør fortsættes indenskærs Sejlads til Holmengraa, hvorfra Kursen sættes direkte paa Færøerne, medmindre andre Sejlforskrifter maatte blive Dem bekendt forinden.

Der fastsættes ikke noget bestemt Kulforbrug, men det paalægges Dem at drage Omsorg for, at dette holdes indenfor de strengest mulige økonomiske Rammer i Forbindelse med en forsvarlig Udførelse af Tjenesten.

Der skal lægges Vægt paa at uddanne Besætningen paa Mobiliseringsposterne, og Øvelsesskydninger vil under Hensyntagen til Forholdene være at søge afholdt.

Ved Uddannelsen af det værnepligtige Mandskab skal der lægges Vægt paa at bibringe de værnepligtige Forstaaelsen af og Kendskab til Søværnets Formaal og Sammensætning og til Fiskeriinspektionstjenesten, ligesom det skal tilstræbes at vedligeholde en god Aand og Tone blandt Besætningen.

Saafremt det skønnes formaalstjenligt, vil der kunne gives den samlede Dæksbesætning Undervisning i Skydning med Revolver.

Der lægges Vægt paa, at der gives rundelig Landlov til Besætningen, naar Forholdene og Tjenesten tillader, og det skal holdes Skibets samlede Besætning for Øje, at denne ved sin gode Opførsel i Land medvirker til, at det gode Forhold mellem Færøernes Befolkning og det øvrige Danmark vedligeholdes og styrkes.

Under Henvisning til Kundgørelse B.6-1931, Punkt 1 henledes Opmærksomheden paa, at der ved Begyndelsen af hver Maaned vil være at indsende særskilt Maanedsrapport og særskilt Fiskeirapport (in dupl.).

Iøvrigt henvises til de for Søværnets Skibe gældende Instruktioner og Reglementer, til Love og Bestemmelser samt til de Hr. Orlogskaptajnen særlig tillagte Ordrer.

sign.: Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

København, den 11. September 1939.

M. 5485.
J. 12[15]/1939.

F O R T R O L I G T.

Til

Chefen for Inspektionsskibet "Islands Falk".

Søværnskommandoen meddeler herved Hr. Orlogskaptajnen følgende fortrolige Tillæg til Sejlordre for Inspektionsskibet.

For det Tilfælde, at der skulde udvikle sig Fjendtligheder mellem de krigsførende Magter i de færøske Farvande, medens Inspektionsskibet er paa sin Station, vil følgende være at lægge til Grund for Hr. Orlogskaptajnens Optræden under opstaaende Neutralitetsvanskeligheder.

1.

Inspektionsskibet vil have at opretholde Ro og Orden i de færøske Farvande og Havne og vaage over, at Handel og Skibsfart kan gaa paa normal Vis.

2.

Fremmede Orlogsskibe af enhver Nation, som De maatte møde, bør De vise al mulig Forekommenhed og Høflighed, men De afholder Dem fra i nogen som helst Retning at yde dem aktiv Bistand, undtagen hvad Menneskelighedshensyn maatte kræve. Navnlig indlader De Dem ikke paa at assistere med Lodsning ved at afgive "kendte Mænd" eller med at yde anden nautisk Bistand.

3.

For saa vidt fremmede Krigsskibe har Samkvem med Land, overlader De Opretholdelsen af Orden i Land til vedkommende Politiøvrighed eller Havnemyndighed; men De skal med Raad od Daad yde Bistand overalt, hvor det maatte blive forlangt, og hvor Konflikter maatte opstaa enten paa Grund af Misforstaaelser (f.Eks. Mangel paa Sprogkundskab) eller paa Grund af mulig overdrevne Fordringer fra de fremmede Skibes Side, bør De optræde mæglende og forklarende og overhovedet forsonende, men tillige bestemt og alvorlig overalt, hvor det gælder om at opretholde Befolkningens Ret og det danske Territoriums Neutralitet.

4.

Uden for dansk territorialt Farvand er Havet som bekendt at

betragte som aabent Farvand, hvorfor ethvert Foretagende her af de krigsførende Magters Skibe er at betragte som Dem uvedkommende.

Skulde imidlertid fremmede Orlogsskibe i aabent Farvand, men i Sigte af Dem overhale danske Koffardiskibe, bør de søge at udvirke, at det tillades saadanne Skibe at fortsætte deres Kurs, men De kan i saadanne Tilfælde kun optræde mæglende, og Anvendelse af Magt er udelukket. Hvis det fremmede visiterende Orlogsskib erklærer det for sin Pligt at opbringe et dansk Fartøj, og dette sker paa Grund af, at Fartøjet er ladet med Krigskontrabande til en af de krigsførende Magters Havne, da kan De ikke modsætte Dem Opbringelsen, men har snarest at indsende Rapport om det passerede til Søværnskommandoen.

5.

Alle forefaldende Begivenheder af Betydning for Landets Neutralitet indberettes uopholdeligt til Søværnskommandoen, og i alle Tilfælde indhentes Forholdsordre, hvis Omstændighederne tillader det.

6.

Skulde Danmark komme i Modsætningsforhold til en af de krigsførende Magter, vil De om muligt straks blive underrettet herfra, og Inspektionsskibet vil da have at afgaa enten til en nordlig norsk Havn, hvor Desarmering vil være at foretage, eller hvis dette skønnes forbundet med Risiko, da til en islandsk eller grønlandsk Havn.

Skulde De mod Forventning blive overrasket af fjendtlig overlegen Magt, og De indser, at Modværge eller Forsøg paa at undslippe er haabløs, vil De have at forholde Dem i Henhold til Instruks for Tjeneston i Raadens Skibe § 244, Punkt 1.

Ved nærværende Direktiv - i Forbindelse med de udstedte Neutralitetsbestemmelser og Søværnskommando-Ordrer - er det Hensigten dels at give Hr. Orlogskaptajnen bestemte Ordrer for, hvorledes De i visse bestemte Tilfælde vil have at forholde Dem, dels at give Dem en Retningslinie for mulig indtræffende uforudsete Tilfælde, i hvilke det vil være Deres Pligt at handle med Konduite og Forsigtighed i Forbindelse med Alvor og Bestemthed.

sign.:

Rechnitzer.

1' E S K A D R E

Bilag 45

Aarhus, den 30. September 1939.

Hermed 6 Bilag.

Løbe-Nr. 32.

F O R T R O L I G T.

Til

Chefen for Artilleriskibet "Peder Skram".

Under Flagets Detachering med "Niels Iuel" og 2'T-Gruppe til Farvandsafsnittet Læsø Rende - Skagen med Basis Frederikshavn vil Hr. Kommandørkaptajnen have at overtage Kommandoen over den resterende Del af Eskadren, bestaaende af:

"Peder Skram", "Lossen",

1' T-Gruppe,

1'MB-Gruppe,

Undervandsbaadene "Havfruen", "Havmanden", "Havkalen", Depotskibet "Tyr", Luftfartøjerne Nr. 86 og 80	underlagt Stationschefen: Orlogskaptajn Nyholm

Anm. 1. "Springeren" og "Havørnen" afgaar fra Holmen den 2/10 Kl.1000.

Anm. 2. Under Orlogskaptajn Jegstrup's Sygdom er Orlogskaptajn U. Hertz indsat som Interimschef for "Ørnen" og Kaptajnløjtnant Louis-Jensen som Interimschef for "Søhunden".

Som almindeligt Direktiv for Styrkens Optræden gælder de udgivne Søværnskommandoordrer.

Der skal lægges størst mulig Vægt paa Mandskabets Uddannelse paa Klart Skibs-Posterne, dog i Forbindelse med streng Økonomi med Hensyn til Brændselsforbruget. Det skal tilstræbes at vedligeholde en god Aand og Tone i Besætningen.

Styrkens Øvelser vil være at afholde i Farvandet begrænset af Linierne Sletterhage - Isshoved, Kolby-Kaas - Kols Nakke samt af Jyllands og Samsøs Kyster, idet Natøvelser dog kun maa afholdes Vest for

Linien Sletterhage - Mejlflak Baake - Tunø Vestpynt og dette sidste Punkts Meridian.

Søværnskommandoens Tilladelse vil i hvert enkelt Tilfælde være at indhente inden Afholdelse af Skydninger med over 47 Kaliber. Der er aflyst for Natskydning indenfor Natøvelsesfeltet indtil 7/10. Aflysning indtil Maaneden ud vil blive foretaget.

Natflyvning maa kun foretages inden for Natøvelsesfeltet og Søværnskommandoens Tilladelse vil i hvert enkelt Tilfælde være at indhente forinden.

Med Hensyn til Samsø-Afsnittets særlige folkeretslige Karakter vil Farvandet mellem Samsø og Svanegrunden, mellem Samsø og Tunø og Vest og Nord om Isschoved Flak, indtil videre være at betragte som naturlig Trafikvej i folkeretslig Betydning, saaledes at Passage af krigsførende Magters Orlogsskibe bør foregaa uhindret, og disse Magters Luftfartøjer kan paa samme Maade overflyve nævnte Farvand.

Natsejlads udenfor Natøvelsesfeltets Omraade maa kun foretages med Søværnskommandoens Tilladelse.

Under Henvisning til det Eskadren under 3. September d.A. tilstillede Direktiv, hvorefter Eskadren er stationeret i Aarhus-Bugten med det Formaal, til enhver Tid at være samlet og klar til Anvendelse, naar Forholdene maatte gøre det nødvendigt, har Søværnskommandoen indskærpet,

at der ikke unødvendigt maa slides paa Materiel og Personel,

at der vil være at iagttage den strengeste Økonomi med Brændselsforbruget, samt

at der som Følge heraf ikke vil være at etablere Patrouillelinier eller udsende Patrouillefartøjer, saalænge Forholdene ikke ændres.

Øvelser til Uddannelse af Mandskabet paa Klart Skibs-Posterne vil, som anført i Direktivet, kunne foretages indenfor det deri angivne Omraade og foregaar indtil videre som Regel kun indenfor de taktiske Enheder.

Under Hensyn til samtlige foreliggende Forhold vil Sikringstjeneste Nr. 1 (Søværnskommandoordre Nr. 4) indtil videre kunne lempes med Hensyn til de deri for Skibene beordrede Varsler, saaledes at de forskellige Enheder normalt kan ligge paa 3 Timers Varsel, naar de ligger i Havn, herfra dog undtaget Tjenestebaade, for hvilke Eskadrechefen

træffer nærmere Bestemmelse.

Med Hensyn til Skibenes Beholdninger vil de under Sikringstjeneste Nr. 1 angivne Bestemmelser være at følge.

Normalt kan Landlov gives under Ophold i Havn. (Der henvises iøvrigt til Normaltørnliste og Eskadremeddelelse Nr. 1).

Beredskabsgruppen ligger ude. Tjenestebaaden paa ½ Times Varsel.

Senest hver Lørdag Kl. 1400 afsendes en samlet Indberetning til Eskadremaskinmesteren omhandlende hver Enheds Brændselsforbrug i den forløbne Uge - regnet fra Lørdag Kl. 1200 til Lørdag Kl. 1200 - samt eventuelt fyldt Kvantum og hvorfra det er modtaget.

Depotskibet "Tyr" har Telefon Aarhus 317, hvorfra Signalforbindelse pr. Aldis-Lampe holdes med "Peder Skram", naar denne er ude.

Under Ophold i Havn etablerer "Peder Skram" i Basin 2 Telefon Aarhus 168 og i Basin 3 pr. Telefonkabel til Oliekajen Telefon Aarhus 503.

sign.: F. H. Trap.

/Augsburg.

1' E S K A D R E.

Bilag 46

Aarhus, den 1' Januar 1940.

F O R T R O L I G T.

Hermed 1 Bilag.

1.

Til

Chefen for Artilleriskibet "Peder Skram".

Under Flagets Detachering med "Niels Iuel" til Holmen fra ca. den 5' ds. til ca. den 17' ds. overtager Hr. Kommandørkaptajnen Kommandoen over den i Aarhusafsnittet værende Del af Eskadren bestaaende af:

"Peder Skram",
1' T-Gruppe,
1' U-Gruppe,
3' L-Gruppe og
Værkstedsskibet "Henrik Gerner".

Som Direktiv for Styrkens Optræden, Uddannelse m.v. gælder det Hr. Kommandørkaptajnen den 30' September f.A. fra Eskadren tilstillede Direktiv med nedenstaaende Ændringer:

Udover Øvelser indenfor de taktiske Enheder vil Øvelser mellem disse indbyrdes kunne afholdes, saafremt det skønnes ønskeligt.

Samtlige til Styrken hørende Enheder paaregnes at have Ophold i Havn fra Fredag FM - de tjenestefri T-Baade dog normalt fra Torsdag EM (efter Øvelsestidens Ophør) - til Mandag FM.

Tjeneste-Torpedobaaden skal altid være paa ½ Times Varsel med fuld Besætning om Bord.

Skydeplads Nr. 10 er aflyst for Skydning i Januar Maaned.

Der foreligger Tilladelse fra Søværnskommandoen til under Kaliberskydninger om Natten at overskride det gældende Natøvelsesfelt (jvfr. Skrivelse fra Søværnskommandoen Nr. M.9055, J.18[27]/1939 af 16' Decbr. 1939, hvoraf Afskrift vedlægges).

./.

I Aarhus Havn henligger 6 Stk. Skydeskive I; Sejl m.v. til Skiverne beror i "Henrik Gerner"; til Slæbning af de omhandlede Skiver

vil "Henrik Gerner" kunne anvendes, idet fornøden Besætning tilvejebringes fra Styrken.

Eskadren holdes - udover ved ugentlige Øvelsesoversigter - direkte underrettet om Skydningernes Fremskriden.

Værkstedsskibet "Henrik Gerner" har Telefon Aarhus 768; fra Værkstedsskibet opretholdes normalt Signalforbindelse med "Peder Skram", naar denne er ude.

Under Ophold i Havn etablerer "Peder Skram" Telefon Aarhus 1272, idet det bemærkes, at Telefonen kun er til tjenstligt Brug og at Telefonnummeret er hemmeligt.

sign.:
F. H. Trap.

F O R T R O L I G T.

Plan over Udrustninger m.m. indtil Efteraar 1940.

(Datoangivelserne er omtrentlige).

"Niels Iuel" (1' Eskadre til 29/3, Kommandoen stryges 29/3. Kaserneskib, Kommandoen hejses 6/5, 1' Eskadre fra 6/5).

Paa Togt til Slutningen af Marts.

Værnepligtig Besætning hjemsendes i Slutningen af Marts.

Ny værnepligtig Besætning og Togt fra 6/5.

Dokning 20/9 - 28/9.

"Peder Skram" (1' Eskadre).

Værnepligtig Besætning hjemsendes i Slutningen af September.

Dokning 1/10 - 14/10.

Ny værnepligtig Besætning og Togt fra 6/11.

"Ingolf" (Slipshavn til 27/4, Søværnskommandoen fra 27/4 (Kadetskib fra 7/5)).

Værnepligtig Besætning hjemsendes 27/4.

Dokning og Installation af A.L.-Skyts 27/4 - 6/5.

Ny værnepligtig Besætning og Togt fra 6/5.

"Hvidbjørnen" (Slipshavn).

Dokning og Installation af A.L.-Skyts og Omskiftning af værnepligtig Besætning 8/5 - 15/5.

"Hejmdal" (Slipshavn).

Skiftning af værnepligtig Besætning (eventuelt i Korsør) 6/5.

Dokning 20/12 - 27/12.

"Islands Falk" (under Søværnskommandoen).

Dokning 20/3 - 2/4.

Skiftning af værnepligtig Besætning 6/11.

"Beskytteren" (under Søværnskommandoen. Slipshavn 2/5 - 15/5).

Skiftning af værnepligtig Besætning 6/11.

Dokning 27/12 d.A. - 3/1 n.A.

"Henrik Gerner" (Undervandsbaadsdepotskib (fra 1/4 tillige Kommandoskib) i 1' Eskadre indtil 8/5, Slipshavn (Stationsskib) fra 9/5).

Installation af A.L.-Skyts (i Aarhus) i April Maaned.

Ny Besætning og Togt fra 9/5.

"Freja" (under Søværnskommandoen, Undervandsbaadsdepotskib i Helsingør).

Dokning 22/4 - 27/4.

Skiftning af værnepligtig Besætning 27/4.

1' Torpedobaadsgruppe.

(Afgang til Slipshavn naar Isforholdene tillader det, Slipshavn til 28/3, 1'Eskadre 28/3 - 6/5, Slipshavn 6/5 - 6/7, 1'Eskadre 6/7 - 6/9, Slipshavn 6/9 - 6/11).

"Dragen": Dokning 1/3 - 7/3, Skiftning af værnepligtig Besætning 6/11.

"Hvalen": Dokning 8/3 - 15/3, Skiftning af værnepligtig Besætning 6/11.

"Laxen": Periodisk Eftersyn 16/3 - 10/4, Skiftning af værnepligtig Besætning 6/11.

2' Torpedobaadsgruppe.

(Afgang til 1' Eskadre naar Isforholdene tillader det, 1' Eskadre til 28/3, Slipshavn 28/3 - 6/5, 1' Eskadre 6/5 - 6/7, Slipshavn 6/7 - 6/9, 1' Eskadre 6/9 - 6/11).

"Glenten": Dokning 29/4 - 4/5, Skiftning af værnepligtig Besætning 6/5.

"Høgen": Dokning 6/5 - 11/5, Skiftning af værnepligtig Besætning 6/5.

"Ørnen": Dokning 6/5 - 11/5, Skiftning af værnepligtig Besætning 6/5.

Undervandsbaadene.

Planlagt Fordeling indtil 1/10 i Henhold til Søværnskommandoens Skrivelser J.597/1939 af 6/10 1939 og 6/1 1940.

Dokning og Eftersyn i Henhold til Dokplan (Bilag 2).

Skiftning af Halvdelen af den værnepligtige Besætning i hver Baad 6/5.

Skiftning af Halvdelen af den værnepligtige Besætning i hver Baad 6/11.

1' Minestrygergruppe.

(Kystdefensionen til 3/3, Slipshavn 3/3 - 1/5, Kystdefensionen 1/5 - 1/7, Slipshavn 1/7 - 1/9, Kystdefensionen 1/9 - 1/11).

"Springeren" til 27/2, "Makrelen" fra 27/2 - 10/5,
"Søridderen" fra 10/5, "Søhunden" til 6/5,
"Narhvalen" fra 6/5, "Havørnen" til 29/2,
"Havkatten" fra 29/2 - 25/5, "Søhunden" fra 25/5.

Dokning i Henhold til Dokplan (Bilag 2).

Skiftning af værnepligtig Besætning 6/5.

2' Minestrygergruppe.

(Slipshavn til 3/3, Kystdefensionen 3/3 - 1/5, Slipshavn 1/5 - 1/7, Kystdefensionen 1/7 - 1/9, Slipshavn 1/9 - 1/11).

"Søridderen" til 30/3, "Springeren" fra 30/3,
"Støren" til 1/7, "Havkatten" fra 1/7 - 21/7,
"Støren" fra 21/7, "Narhvalen" til 1/4,
"Havørnen" fra 1/4.

Dokning i Henhold til Dokplan (Bilag 2).

Skiftning af værnepligtig Besætning 6/11.

"Sælen" (Slipshavn) til 6/5 (Oplægning), "Søbjørnen" fra 6/5 (Slipshavn fra 10/5),

"Nordkaperen" (Slipshavn) til 6/5 (Oplægning), "Søulven" fra 6/5 (Slipshavn fra 10/5).

"Søløven" (Slipshavn) til 10/5.

Hjemsendelse af "Nordkaperen"s værnepligtige Besætning 6/5.

Hjemsendelse af "Sælen"s værnepligtige Besætning 6/11.

Skiftning af "Søløven"s værnepligtige Besætning 6/11.

Mineskibsflotillen (Slipshavn).

"Lossen" : Skiftning af værnepligtig Besætning 12/5.
Dokning 14/5 - 20/5.

"Lindormen": Kommandohejsning 1/8.

"Kvintus" : Hovedeftersyn 1/10 - 1/12.

"Sixtus" : Hovedeftersyn 1/8 - 1/10.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 48

M. 5208.

J. 597/1939.

København, den 4' September 1939.

Til

Hr. Kommandør H. C. Gad,
K.af Dbg., Dbmd. p.p.

I Anledning af, at Hr. Kommandøren har stillet sig til Raadighed for Søværnet, bestemmer Ministeriet, at De vil have at overtage Posten som sømilitær Distriktschef for Langelandsbæltet og Farvandet Syd for Fyen.

Ved Udførelsen af denne Tjeneste gælder den udsendte "Instruks for sømilitære Distriktschefer" samt de Dem særlig tillagte mundtlige Direktiver.

Der er herfra tilskrevet Krigsministeriet, Kystudkigsvæsenet, Søtransportvæsenet m.fl. Myndigheder samt Politimesteren i Rudkøbing, at De har tiltraadt nævnte Tjeneste.

Dette meddeles herved Hr. Kommandøren til Efterretning og Iagttagelse.

sign.:
Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 18

M. 5452.

J. 597/1939.

København, den 11' September 1939.

Til

Hr. Kommandørkaptajn P. Lembcke,
R.af Dbg., Dbnd.

Søværnskommandoen har bestemt, at Hr. Kommandørkaptajnen den 12' ds. tiltræder Tjeneste som sømilitær Distriktschef med Opholdssted i Esbjerg.

Distriktet vil indtil videre omfatte Jyllands Vestkyst fra Grænsen mellem Danmark og Tyskland til Limfjorden.

Inspektionsskibet "Hvidbjørnen" underlægges Hr. Kommandørkaptajnen, saalænge dette Skib forbliver stationeret indenfor Deres Distrikt.

For Udførelsen af Tjenesten som sømilitær Distriktschef gælder den herom udfærdigede Instruks, de gældende Søværnskommando-Ordrer samt udstedte Neutralitetsbestemmelser.

Endvidere vil De have i fornødent Omfang at organisere en Mineeftersøgningstjeneste, dersom dette maatte blive ønskeligt, og De vil i den Anledning have at sætte Dem i Forbindelse med de stedlige Fiskeriforeninger for Antagelse af fornødent Fartøjsmateriel med Besætning.

Mineeftersøgningen bør ikke udstrækkes udover Indsejlingen til Esbjerg, Løbene over Horns Rev samt dansk territorialt Farvand herfra Nord over til Lyngvig Fyrs Breddeparallel.

Til Uskadeliggørelse af Miner vil et Minehold blive Dem underlagt.

Dette meddeles herved Hr. Kommandørkaptajnen til Efterretning og Iagttagelse.

sign.:
Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 50

M. 5637.

J. 597/1939.

København, den 15'September 1939.

F O R T R O L I G T.

Til

Hr. Kommandørkaptajn N. Baron Juel-Brockdorff,
R., D.M.

I Anledning af at Hr. Kommandørkaptajnen har stillet sig til Raadighed for Søværnet, bestemmer Søværnskommandoen Dem herved til designeret sømilitær Distriktschef for det nordlige Jylland med Opholdssted Skagen, efter Omstændighederne Frederikshavn eller Hirtshals.

Distriktet omfatter indtil videre Jylland Nord for Limfjorden.

Med Hensyn til Distriktstjenesten vil det i Frederikshavn stationerede Stationsskib være Dem underlagt.

For Udførelsen af Tjenesten som sømilitær Distriktschef gælder den herom udfærdigede Instruks, de gældende Søværnskommando-Ordrer samt udstedte Neutralitetsbestemmelser.

Endvidere vil et Minehold til Uskadeliggørelse af ilanddrevne og drivende Miner blive Dem underlagt. Indtil det ankommer til Deres Distrikt, vil Minehold være at rekvirere gennem Søværnskommandoen.

Hvorvidt der vil være Anledning til at iværksætte en egentlig Mineeftersøgningstjeneste udover den Assistance, Stationsskibet vil kunne yde ved Uskadeliggørelse af observerede drivende Miner, maa bero paa Omstændighederne. Skulde det blive nødvendigt, bemyndiges De til at antage 1 Fiskebaad med Besætning hertil, idet dog Kontrakten vil være at indsende til Søværnskommandoens Godkendelse.

sign.:
Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 51

København, den 22'December 1939.

M. 9318.
J. 597/1939.

Til

Den sømilitære Distriktschef paa Bornholm.

Søværnskommandoen meddeler herved Hr. Orlogskaptajnen følgende Direktiv for Deres Tjeneste som Distriktschef.

Foruden den Den ved Søværnskommando-Meddelelse Nr. 3 givne almindelige Instruks samt de Dem tilstillede Søværnskommando-Ordrer m.m. gælder følgende for Deres Tjeneste som sømilitær Distriktschef for Bornholm.

Mineeftersøgningstjenesten i Farvandet omkring Bornholm og Christiansø er direkte underlagt Distriktschefen, og det samme gælder det til nævnte Tjeneste antagne Personel og Materiel.

Den til Tjeneste ved Mineeftersøgningen tilkommanderede Søofficer skal fortrinsvis anvendes til denne Tjeneste, men kan iøvrigt af Distriktschefen anvendes til saadanne Opgaver, som falder inden for Distriktschefens Tjenesteomraade.

De paa Bornholm og Christiansø oprettede Kystudkigsstationer vil blive beordrede til direkte at melde saadanne Observationer til Distriktschefen, som denne maatte anmode om, samtidig med at Melding fra Stationerne afgives til Marineministeriets Efterretningsstation.

Den Meldepligt til Kommandanten paa Bornholm, som var givet Kystudkigsstationerne under den 24'Oktober d.A. staar stadig ved Magt.

Dette meddeles herved Hr. Orlogskaptajnen med Tilføjende, at Søværnskommandoen maa lægge Vægt paa et roligt og godt Samarbejde dels med Kommandanten paa Bornholm dels med Øens civile Myndigheder.

sign.:
Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag [illegible]

København, den 7' September 1939.

M. 5339.

J. 597/1939.

Til

Flyvevæsenet.

Søværnskommandoen fastsætter herved følgende Direktiv for Chefen for Luftmarinestationen Slipshavn:

Chefen for Luftmarinestationen Slipshavn er indtil videre direkte underlagt Chefen for Flyvevæsenet.

Han samarbejder med Cheferne for Stationsskibene i Store Bælt og Lille Bælt og holder disse underrettet om alt, hvad der observeres af Betydning for danske Orlogsskibe i Bælterne.

Hans Opgave er - med det Materiel, der stilles til hans Raadighed - at sikre Skibstrafikken i Store Bælt og Lille Bælt, særlig Færgefarten, mod Faren for drivende Miner ved at etablere hensigtsmæssig Mineeftersøgningstjeneste, idet der tages fornødent Hensyn til Vind-og Strømforhold m.m. og under Iagttagelse af en rimelig Økonomi.

Mineeftersøgningen foretages indtil videre:

1. I Store Bælt:

   I Farvandet mellem Tranekær Fyrs Breddeparallel og Breddeparallellen gennem Kerteminde By, idet der dog indtil videre lægges mest Vægt paa Eftersøgningen Syd for Færgeruten.

2. I Lille Bælt:

   I Farvandet mellem Skjoldnæs og Kasseroddes Breddeparalleller, samt

3. lejlighedsvis i Farvandene Syd for Fyen og Nord for Fyen.

Under Flyvningerne holdes Radiovagt. Kan en saadan ikke etableres, skal efter Omstændighederne 2 Luftfartøjer følges ad.

Ved Møde med fremmede Magters Orlogsskibe eller Luftfartøjer skal udvises den største Takt og Forsigtighed. Fremmede Luftfartøjer bør ikke kommesnærmere end ca. 3 km i vandret Afstand, og egne Luftfartøjer bør i lodret Afstand ikke komme mere end 500 m over fremmede.

Ved Nærmelse til fremmede Orlogsskibe bør egne Luftfartøjer optræde saaledes, at de let identificeres fra Orlogsskibene.

Indtil videre vil følgende Materiel og Personel blive stillet til Raadighed:

Et Antal Luftfartøjer med Personel,

Et Antal Motorbaade med Personel,

Mineuskadeliggørelseshold med fornødent Materiel,

Hjælpemandskab,

Radiostation.

Dette meddeles herved Flyvevæsenet til Efterretning og Iagttagelse.

sign.:
Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 53

M. 5620.

J. 597/1939.

København, den 15' September 1939.

Til

Chefen for Opmaalingsskibet "Hejmdal".

Da det maa kunne befrygtes, at drivende Miner efterhaanden ogsaa vil vise sig i Lille Bælt, beordres Hr. Orlogskaptajnen til her at organisere en Mineeftersøgningstjeneste med Fartøjer, naar dette maatte blive nødvendigt.

De bemyndiges derfor til at antage 1 Fiskerbaad med Besætning til Mineeftersøgning, idet dog Kontrakten vil være at indsende til Søværnskommandoens Godkendelse.

Endvidere vil der i nær Fremtid blive stillet en Motorbaad fra Motorbaadsforeningen til Disposition. Denne Baads Besætning vil normalt være at underbringe i "Hejmdal", idet der dog ved Opmaalingsskibets Fraværelse fra Assens vil være at sørge for Underbringelse i Land med Telefonforbindelse.

Mineeftersøgningen bør ikke udstrækkes til sønden for Skjoldnæs Fyr Breddeparallel. x)

Mineuskadeliggørelseshold vil i hvert enkelt Tilfælde være at rekvirere fra Luftmarinestationen "Slipshavn" ligesom den Mineobservationstjeneste, der foretages af Luftfartøjer i Lille Bælt i Henhold til Søværnskommandoens Skrivelse M.5343, J.597/1939 af 7' ds., stadig vil være underlagt Luftmarinestationen.

Fra Søminevæsenet vil der blive Dem tilstillet forskellige Bestemmelser vedrørende Indbjergning og Uskadeliggørelse af Miner.

Dette meddeles herved Hr. Orlogskaptajnen til Efterretning og Foranstaltning.

sign.:

e.O.

C.Hammerich

x) Rettet ved telefonisk Ordre den 16/9 til: Sølyst - Lysabit.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 54

M. 5352.

J. 597/1939.

København, den 7. September 1939.

Til

Kystdefensionen.

Ved Kystdefensionens Foranstaltning vil der være at etablere en Mineeftersøgningstjeneste i Sundet.

Eftersøgningen vil være at foretage i Farvandet mellem Kalkgrundens Breddeparallel og Helsingør i dansk territorialt og i internationalt Farvand, idet følgende bemærkes:

Indtil videre vil Hovedvægten være at lægge paa Eftersøgningen i den sydlige Del af Farvandet.

Den dansk-svenske Søgrænse skal tjene som Hovedretningslinie for den østlige Grænse for dansk Mineeftersøgning, idet der dog intet skal være til Hinder for, at danske Fartøjer og Luftfartøjer overskrider denne Linie, naar Forholdene maatte gøre det ønskeligt (f.Eks. en drivende Mine er i Tidsrummet mellem Observationen af Minen og Ankomst af Mineuskadeliggørelseshold drevet ind over Grænselinien; et Luftfartøj observerer i Afstand noget mistænkeligt kort før Grænsen eller lignende).

Observeres en drivende Mine Øst for nævnte Grænselinie, skal Kystdefensionen direkte lade Chefen for Øresunds Minedistrikt, Kommandørkaptajn Graff tilgaa Melding (Stortorget 29, Malmø, Telefon Malmø 21667).

Observerer svensk Mineeftersøgningstjeneste drivende Miner Vest for Grænselinien, vil Melding paa tilsvarende Maade tilgaa Kystdefensionen.

Mineeftersøgningstjenesten skal planlægges paa hensigtsmæssig Maade under Hensyntagen til Vind- og Strømforhold og under Iagttagelse af rimelig Økonomi med Brændstof.

Til Løsningen af den omhandlede Opgave stilles dels Luftfartøjer dels Motorbaade til Kystdefensionens Disposition.

Med Hensyn til Luftfartøjerne gælder, at de kun for saa vidt

angaar Mineeftersøgningstjenesten er underlagt Kystdefensionen, i alle andre Henseender er de underlagt Flyvevæsenet (herunder Luftfartøjernes Sikkerhedstjeneste), hvorfor Kystdefensionen i Sagens Anledning vil have at samarbejde med Flyvevæsenet.

Melding om Observation af drivende Miner skal fra Kystdefensionen uopholdelig gives til Efterretningsstationen.

sign.:
Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 55

København, den 26' September 1939.

M. 6206.
J. 597/1939.

Til

Hr. Søløjtnant II (R) H. Hermansen.

Efter Søværnskommandoens Bestemmelse vil De Onsdag den 27'ds. have at afrejse til Rødvig for at tiltræde Tjeneste som Leder af Mineeftersøgningen i Faxe Bugt.

Til denne Tjeneste er der af Marineministeriet lejet en Fiskekutter ("Ternen", K.386 af Rødvig, Fører Holger Olsen).

Eftersøgningen vil være at udføre i Faxe Bugt indenfor Meridianen 12°30' E og en Linie fra Punktet 55°10,6' N, 12°30' E i Retning mod Egholm.

Nord efter begrænses Feltet af Stevns Fyrs Breddeparallel.

Mineeftersøgningen vil være at tilrettelægge paa hensigtsmæssigste Maade under Hensyntagen til Vind-, Vejr- og Strømforhold. De vil normalt selv have at være om Bord i Mineeftersøgningskutteren under Sejladsen, og De har Kommandoen over Fartøjet i alt hvad angaar Mineeftersøgningstjenesten.

Med Hensyn til Behandlingen af drivende Miner henvises De til Bestemmelserne i "Vejledning i Fangning af drivende Miner".

Melding om drivende eller ilanddrevne Miner afgives snarest muligt til Marineministeriets Efterretningsstation - Tlf. København Central 16.201. Der vil da fra Søværnskommandoen blive draget Omsorg for, at et Mineuskadeliggørelseshold kommer til Stede.

Saadanne Hold er stationeret i København og Stege.

Til Orientering meddeles, at Mineeftersøgning i Sundet norden for Stevns Fyrs Breddeparallel udføres af Luftfartøjer og Fiskekuttere, der er underlagt Kystdefensionen.

Skulde der være særlig Grund til indenfor Deres Omraade i enkelte Tilfælde at ønske Afsøgning ved Luftfartøj, vil De derom have at henvende Dem til Søværnskommandoen.

med Tilføjende, at De under Deres her-omhandlede Tjeneste direkte er underlagt Søværnskommandoen.

sign.:
Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 56

København, den 2' Oktober 1939.

M. 6435.

J. 597/1939.

Til

Hr. Søløjtnant II (R) O. Holm.

Efter Søværnskommandoens Bestemmelse vil De Tirsdag den 3'ds. have at afrejse til Rødbyhavn for at tiltræde Tjeneste som Leder af Mineeftersøgningstjenesten i Farvandet Syd for Lolland.

Til dette Formaal vil der af Marineministeriet blive lejet en Fiskekutter.

Eftersøgningen vil være at udføre i dansk territorialt Farvand mellem Meridianen gennem Albuen Fyr og Meridianen 11°40' E, idet der lægges særlig Vægt paa de til Fiskeri mest benyttede Omraader. Skulde en Ændring af de nævnte Grænser være ønskelig af Hensyn til Fiskeriet, imødeser man nærmere Forslag herom indsendt til Søværnskommandoen.

Mineeftersøgningen vil være at tilrettelægge paa hensigtsmæssigste Maade under Hensyntagen til Vind-, Vejr- og Strømforhold. De vil normalt selv have at være om Bord i Mineeftersøgningskutteren under Sejladsen, og De har Kommandoen over Fartøjet i alt, hvad angaar Mineeftersøgningstjenesten.

Med Hensyn til Behandlingen af drivende Miner henvises De til Bestemmelserne i "Vejledning i Fangning af drivende Miner".

Melding om drivende eller ilanddrevne Miner afgives snarest muligt til Marineministeriets Efterretningsstation - Tlf. København Central 16.201. Der vil da fra Søværnskommandoen blive draget Omsorg for, at et Mineuskadeliggørelseshold kommer til Stede.

Saadanne Hold er stationeret i København, Stege, Slipshavn og Esbjerg.

Til Orientering meddeles, at Mineeftersøgning i Store Bælt norden for Albuen Fyrs Breddeparallel udføres af Luftfartøjer og Fiskekuttere, der er underlagt Luftmarinestationen Slipshavn. Endvidere vil der i de nærmeste Dage blive iværksat Mineeftersøgning i Kørstelbugten

ved Fiskekutter. Denne Eftersøgningstjeneste er underlagt den sømilitære Distriktschef for Langelandsbæltet m.m.

Fiskekuttere, der er antaget til Mineeftersøgningstjeneste, skal føre det danske Splitflag med et gyldent Anker med Krone over i det øverste Felt nærmest Standerliget.

Dette meddeles herved Hr. Søløjtnanten med Tilføjende, at De under Deres her omhandlede Tjeneste indtil videre direkte er underlagt Søværnskommandoen.

sign.:
Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 57

København, den 9' Oktober 1939.

M. 6775.
J. 597/1939.

Til

Hr. Kommandør H. C. Gad,
K.af D., Dbmd.

Søværnskommandoen har bestemt, at der vil være at etablere en Mineeftersøgningstjeneste i Marstal Bugt og har hertil gennem Søtransportvæsenet antaget Fiskekutter R.U.78, "Viking".

Eftersøgningen vil være at foretage i dansk territorialt Farvand mellem Meridianerne gennem Kjels Nor Fyr og Bregninge Kirke paa Ærø og vil være at tilrettelægge paa hensigtsmæssigste Maade under Hensyntagen til Vind-, Vejr- og Strømforhold.

De ulige Datoer vil Eftersøgningen endvidere - af Hensyn til Færgeforbindelsen Mommark-Faaborg - normalt være at udstrække til Farvandet mellem Breddeparallelen gennem Gl.Pøl Fyr og Linien Mommark-Skjoldnæs, idet det understreges, at Passagen langs Ærø hver Gang skal foregaa i dansk territorialt Farvand og saa nær ved Land, som Vejr- og Vindforhold tillader.

Mineeftersøgningskutteren skal beholde sine normale Registreringsmærker, men føre det danske Splitflag med et gyldent Anker med Krone over i det øverste Felt nærmest Standerliget.

Med Hensyn til Behandling af drivende Miner henvises til Bestemmelserne i "Vejledning i Eftersøgning og Fangning af drivende Miner".

Melding om drivende eller ilanddrevne Miner afgives snarest muligt til Luftmarinestationen Slipshavn, Tlf. Nyborg 921. Der vil da fra Luftmarinestationen blive draget Omsorg for, at et Mineuskadeliggørelseshold kommer til Stede.

Mineeftersøgningstjenesten i Marstal Bugt vil - saa længe Hr. Kommandøren er sømilitær Distriktschef med Bopæl paa Langeland - være Dem underlagt. Ved Deres Afrejse underlægges den Luftmarinestationen Slipshavn med Søløjtnant II (R) Hermansen som Leder af den daglige Eftersøgning.

Dette meddeles herved Hr. Kommandøren til Efterretning og Iagttagelse.

sign.:
Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 58

København, den 19' November 1939.

M. 8021.

J. 597/1939.

F O R T R O L I G T.

Til

Hr. Kommandør K. K. von Lowzow,
R. af Dbg., Dbmd.

Søværnskommandoen beordrer herved Hr. Kommandøren til den 21' ds. at afrejse til Slipshavn og samme Dag overtage Posten som Chef for Marinestationen Slipshavn. Samme Dag nedlægges Kommandoen Luftmarinestationen Slipshavn.

Hr. Kommandøren vil som Chef for Marinestationen Slipshavn have at organisere og lede Bevogtnings-og Patrouilletjenesten samt Mineeftersøgningstjenesten i Store Bælt og Lille Bælt.

Følgende Materiel vil blive Dem underlagt:

Mineskibsflotillen bestaaende af Mineskibet "Lossen" samt Minefartøjerne "Kvintus" og "Sixtus",

De udlagte Minespærringer med Stationer,

3 Stationsskibe (indtil videre "Ingolf", "Hvidbjørnen" og "Henrik Gerner",

1' Torpedobaadsgruppe,

1' Minestrygergruppe,

Fiskekuttere med militær Besætning til Patrouilletjeneste,

Luftfartøjer, baseret paa Slipshavn,

Fiskekuttere antaget til Mineeftersøgning,

Fyr-og Lodsdepotskibe,

Marinestationen Slipshavn.

Der vil af Mineskibsflotillen blive udlagt Minespærringer saaledes som det fremgaar af de til Hr. Kommandøren udleverede fortrolige Skitser.

Med Hensyn til Spærringernes Udlægning og de senere Arbejder i disse paahviler dette Chefen for Mineskibsflotillen, idet denne til

enhver Tid vil holde Hr. Kommandøren underrettet om Spærringernes Forhold og om Placeringen af Flotillens Enheder. Naar der ikke arbejdes i Spærringerne, skal disse normalt være armerede.

Ordre om Spærringernes Armering og Desarmering vil kunne gives af Hr. Kommandøren til Flotillechefen, naar der for Dem maatte foreligge saadanne Oplysninger og Forhold, som gør en saadan Forholdsordre nødvendig.

Bevogtnings-og Patrouilletjenestens Opgave er at overvaage Overholdelsen af de udstedte Neutralitetsbestemmelser og særlig paase, at fremmede Undervandsbaade ikke krænker de gældende Regler, Meldinger om fremmede Krigsskibes og Luftfartøjers Passage maa normalt ikke gives pr. Radio.

Indtil videre forudsætten Stationsskibe, Torpedobaade og Minestrygere anvendt paa følgende Maade:

1 Stationsskib: Station i Store Bælt ca. 2 Sømil Nord for Minespærringen.

1 Stationsskib: Station i Lille Bælt ca. 2 Sømil Nord for Minespærringen.

1 Stationsskib fri eller detacheret til mulig forekommende særlige Opgaver.

Stationsskibene paaregnes at ligge ca. 14 Dage ude og ca. 1 Uge inde eller til Disposition.

Naar Stationsskibene ligger inde, paaregnes de normalt at ligge i Korsør eller Nyborg.

Torpedobaadsgruppen i Store Bælt: 1 Baad Patrouille Nord for Minespærringen. 1 Baad Patrouille Syd for Minespærringen. 1 Baad inde. (Efter Omstændighederne Nakskov).

Minestrygergruppen i Lille Bælt: 1 Baad Patrouille Nord for Minespærringen. 1 Baad Patrouille Syd for Minespærringen. 1 Baad inde. (Efter Omstændighederne Faaborg).

Hr. Kommandøren vil for begge Gruppers Vedkommende have at etablere en passende Aflösningstørn.

Fiskekuttere med militær Besætning anvendes til Suppleering af Patrouilletjenesten.

Luftfartøjer vil, naar Vejrforholdene er gunstige dertil,

være at anvende saavel til Mineeftersøgning som til Observation af mulig neddykkede Undervandsbaade.

Med Hensyn til Mineeftersøgningstjenesten vil De have at organisere denne paa Grundlag af de herfor hidtil gældende Bestemmelser, udarbejdede af Chefen for Luftmarinestationen Slipshavn.

Dersom De maatte anse det for hensigtsmæssigt at antage flere Fiskekuttere til denne Tjeneste, vil det kunne ske gennem Søtransportvæsenet.

Hovedvægten ved Mineeftersøgningen skal lægges paa at sikre Færgeruten samt paa at sikre de danske Fartøjer, der er stationeret Syd og Nord for Minespærringerne.

Anser De det for hensigtsmæssigt, vil De paa eget Initiativ kunne henstille til Lederen af Færgeovarfarten, at Færgetrafikken standser af Hensyn til Fare for drivende Miner. En saadan Henstilling meddeles uopholdelig Søværnskommandoen.

Angaaende Tilrettelæggelsen af Lodstjenesten ved Minespærringerne vil De heren have at samarbejde med Lodsdirektøren. Særlige Bestemmelser for Lodsning vil senere blive tilstillet Hr. Kommandøren.

Med Hensyn til Passage for Fiskekuttere og andre Smaaskibe gælder, at al Sejlads forbi Minespærringerne henvises til Gennemsejlingerne. Sejlads inden om Spærringerne er forbudt.

Af Kul findes for Øjeblikket:

I Aabenraa 184 Tons Waleskul,

I Korsør ca.900 " " ,

I Slipshavn -

Der vil snarest blive oplagt ca. 300 Tons Waleskul i hver af Byerne Faaborg og Nakskov.

Brændolie kan fyldes i:

Nyborg - Nakskov - Aabenraa.

De vil have at ordne Landlovsforholdene saaledes, at der, naar Skibene er inde, gives rigelig Landlov, dog at Bortrejse fra vedkommende Stationshavn er betinget af en ved særlige Grunde motiveret Ansøgning gennem vedkommende Skibschef til Hr. Kommandøren.

Med Hensyn til Deres Myndighed paa Retsplejeomraadet er De i denne Henseende ligestillet med Divisionschefer.

Idet dette Direktiv herved meddeles Hr. Kommandøren, henvises De iøvrigt til gældende Love og Bestemmelser, særlig til de udstedte Søværnskommando-Ordrer og Meddelelser, hvoraf 1 Eksemplar vedlægges.

sign.:
Rechnitzer.

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 59

M. 23.

J. 903/1939.

København, den 31 Januar 1940.

F O R T R O L I G T.

Til

Chefen for Afsnittet Grønsund,
Hr. Orlogskaptajn (R) A. M. Dam,
R.af Dbg.

Søværnskommandoen meddeler herved Hr. Orlogskaptajnen følgende Direktiv for Deres Tjeneste som Chef for Afsnittet Grønsund.

I Henhold til tidligere udstedt Bestemmelse oprettes Afsnittet den 5' ds. Afsnittet omfatter:

1. Minespærringen med Søminestationen og eventuelle Minefartøjer,
2. Vagtskibene,
3. Lodstjenesten gennem Minespærringen,
4. Borgsted Batteri.

Afsnittet er i kommandomæssig Henseende direkte underlagt Søværnskommandoen; i administrativ Henseende vil Hr. Orlogskaptajnen med Hensyn til Borgsted Batteri have at forhandle direkte med Kystdefensionen.

Lodstjenesten er for saa vidt angaar Spørgsmaal, der staar i Forbindelse med eventuel Lodsning gennem Spærringen underlagt Hr. Orlogskaptajnen, i alle andre Henseender underlagt Lodsdirektøren, med hvem De i Sagens Anledning vil have at samarbejde.

Minespærringens Formaal er at lette Kontrollen med Overholdelsen af de udstedte Neutralitetsbestemmelser, til hvilke der henvises (Kgl. Anordning af 31' Maj 1938 og Kgl. Anordning af 1'September 1939).

Spærringen skal normalt være armeret, og Søværnskommandoen skal til enhver Tid være underrettet om Spærringens Tilstand.

Under Taage og under Forhold, hvor det vil kunne befrygtes, at passerende Skibe ikke vil kunne holde sig klar af Spærringen (Is, usædvanlig haard Strøm m.m.) er Hr. Orlogskaptajnen bemyndiget til at

III:

Bekendtgørelser m.v.

vedrørende danske og fremmede Spærringer.

A: Bilag Nr. 60 - 73.

B: Bilag Nr. 74 - 78.

C: Bilag Nr. 79 - 80.

lade Spærringen desarmere.

Skulde mod Forventning et fremmed Orlogsskib ønske at passere det spærrede Omraade, skal Søværnskommandoens Forholds-ordre saa vidt muligt indhentes (jvfr. Søværnskommando-Ordre Nr. 1, Pkt. 3).

Søger et en krigsførende Magt tilhørende Orlogsfartøj at tiltvinge sig Passage - og Forholdsordre ikke kan indhentes - skal det, hvis fornøden og hensigtsmæssig Protest ikke tages til Følge, beskydes fra Batteriet.

Med Hensyn til Vagtskibenes Tjeneste vil De have at ordne en hensigtsmæssig Tørn, idet man formentlig maa anse Stubbekøbing Havn for velegnet for de Patrouillefartøjer, der har Fritørn.

Batteriets indre Organisation vil være at tilrettelægge i Overensstemmelse med de ved Kystdefensionen gældende Bestemmelser.

sign.:
Rechnitzer.

BEKENDTGØRELSER VEDRØRENDE DANSK MINESPÆRRING I SUNDET.

Efterretninger for Søfarende Nr. 36 af 3' September 1939.

2621. Bekendtgørelse for Søfarende fra det kongelige danske Marineministerium.

Forsigtighed tilraades ved Besejlingen af danske Kystfarvande.

1. Ved Manøvrer, Øvelser eller af andre Aarsager kan det blive nødvendigt helt at forbyde Skibe Adgangen til eller Afgangen fra Københavns Red og visse andre danske indre territoriale Farvande, eller at gøre denne Besejling afhængig af særlige Betingelser.

2. I saadanne Tilfælde vises et Varsels-Signal fra iøjnefaldende Steder. Varsels-Signalet er: Om Dagen tre røde Kugler - om Natten tre røde Lys - viste lodret over hverandre.

3. Det samme Varsels-Signal vises af Vagtskibe, som eventuelt tillige vil føre Lodskendingsflag.

4. Alle Skibe, som ønsker Adgang til eller ønsker at forlade dansk territorialt Farvand, skal - naar de observerer Varsels-Signalet - afgive Signal for Lods og afvente Vagt-eller Lodsskibets Ankomst.

Udgaaende Skibe skal forholde sig efter Lodsens nærmere Anvisning.

5. Skibe, der befinder sig i dansk territorialt Farvand, skal saavel om Dagen som om Natten have deres Nationsflag hejst.

6. Skibe, der ønsker Adgang til Københavns Red eller Havn, skal - naar de, anløbende Nord fra, observerer Varsels-Signalet - anløbe Pladsen c. 55°45',4 N. og 12°41',5 E., - c. 1 3/4 Sm retvisende 163° (retvisende S.t.E. ½ E.) for Lys-og Klokketønden "Taarbæk Rev" og naar de, anløbende Syd fra, observerer Varsels-Signalet - anløbe Pladsen c. 55°31',7 N. og 12°42',6 E. - c. ½ Sm retvisende SSW for "Drogden Fyr" - paa hvilke Pladser de skal afvente Lodsens Ankomst eller det danske Vagtskibs nærmere Anvisning for Sejladsen.

7. Den i Punkt 1 og 6 omhandlede Del af dansk territorialt Farvand, som benævnes Københavns Red, begrænses mod Nord af en Linie

fra Taarbæk Baadehavn til Pladsen for Lys-og Klokketønden "Taarbæk Rev" og derfra til Pladsen for Lystønden "Saltholm NE.", mod E. af en Linie fra sidstnævnte Lystøndes Plads til Saltholms nordligste Pynt og derfra af Saltholms Vestkyst indtil Saltholms sydligste Pynt, mod Syd af en Linie fra sidstnævnte Pynt til Drogdens Fyr, derfra til Pladsen for Sømærket "Aflandshage" (rød 2-Kost) og fra denne af en Linie til Sjællands Kyst i Retning mod Vallensbæk Kirke paa Sjælland.

8. Den i Punkt 4 omhandlede Lodsning vil indtil videre blive udført uden Bekostning for Skibene.

Om nødvendigt vil der, ligeledes uden Bekostning for Skibene, blive stillet Bugserbaade til Disposition.

9. Vagts-og Lodsskibe vil efter Omstændighederne give nærmere Meddelelse om, hvorvidt særlig Undersøgelsestjeneste er etableret, om Dele af dansk territorialt Farvand er spærrede, og om der er truffet særlige Bestemmelser for Besejlingen af bestemte danske Farvande.

10. Udgaaende Skibe vil eventuelt kunne faa de fornødne Oplysninger inden dansk Havn forlades.

Efterretninger for Søfarende Nr. 37 af 4' September 1939.

2622. Bekendtgørelse for Søfarende fra det kongelige danske Marineministerium.

Sundet. København. Søminer udlagt.

1. Der er udlagt Søminer i Adgangene til Kongedybet, Hollænderdybet og Drogden.

2. Al Sejlads til og fra København Red eller Havn uden Lods er midlertidig forbudt. Skibe, der ønsker Adgang til København Red eller Havn Nordfra, skal give Signal for Lods og anløbe Pladsen c. 55° 45',4 N. og 12°41',5 E. - c. 1 3/4 Sm retvisende 163° (retvisende S.t.E ½ E.) for Lys-og Klokketønden Taarbæk Rev, - hvor de skal afvente Lodsens Ankomst og nærmere Anvisning for Sejladsen.

Skibe, der Sydfra ønsker Adgang til København Red eller Havn skal anløbe Pladsen ca. ½ Sm retvisende SSW for Drogdens Fyr, hvor de skal afvente Lodsens Ankomst og nærmere Anvisning for Sejladsen.

Udgaaende Skibe skal forholde sig efter Lodsens nærmere An-

visning.

3. Skibe, der befinder sig i dansk territorialt Farvand, skal saavel om Dagen som om Natten have deres Nationsflag hejst.

4. Den i Punkterne 1 og 2 omhandlede Del af dansk territorialt Farvand begrænses mod Nord af en Linie fra Taarbæk Baadehavn til Pladsen for Lys-og Klokketønden "Taarbæk Rev" og derfra til Pladsen for Lystønden "Saltholm NE.", mod Øst af en Linie fra sidstnævnte Lystøndes Plads til Saltholms nordligste Pynt og derfra af Saltholms Vestkyst indtil Saltholms sydligste Pynt, mod Syd af en Linie fra sidstnævnte Pynt til Pladsen for Drogden Fyr, derfra til Pladsen for Sømærket "Aflandshage" (rød to-Kost) og fra denne til Sjællands Kyst i Retning fra sidstnævnte Sømærke mod Vallensbæk Kirke paa Sjælland.

5. Den i Punkt 2 omhandlede Lodsning vil indtil videre blive udført uden Bekostning for Skibene.

Om nødvendigt vil der, ligeledes uden Bekostning for Skibene, blive stillet Bugserbaade til Disposition.

6. Der vil efter Omstændighederne fra danske Vagtskibe blive vist et Varsels-Signal som Tegn paa det spærrede Farvands Nærhed. Signalet bestaar om Dagen af tre røde Kugler - om Natten af tre røde Lys - viste lodret over hverandre.

7. Skibe, der søger at unddrage sig disse Bestemmelser, vil blive stoppede og eventuelt anholdte af de i Farvandet stationerede danske Orlogs- og Vagtfartøjer.

8. Skibe, der ikke skal anløbe Københavns Red eller Havn, kan ikke forvente at blive lodset gennem Københavns Red, saafremt deres Dybgaaende er mindre end 7,0 m.

Efterretninger for Søfarende Nr. 39 af 6' September 1939.

2682. Bekendtgørelse for Søfarende fra det kongelige danske Marineministerium.

Sejlads paa Københavns Red og til og fra Københavns Havn, Lettelser for lokale Smaafartøjer.

Følgende Lempelser gives i de i E.f.S. Nr.37 af 4.ds., Pkt.2622 fastsatte Bestemmelser for Sejlads paa Københavns Red og til og fra Københavns Havn.

Fritaget for Lodstvang er:

A. Fartøjer med et Dybgaaende af under 3 m ved Besejling af Københavns Havn W. for Meridianen gennem Trekroner Fyr.

B. Om Dagen:

lokale Smaafartøjer ved Besejling af Amagers E.-Side indenfor Landgrundens Afmærkning til Nordre Røse Fyr og herfra sydover indenfor Landgrundens 6 m Kurve til Dragør Tønde og videre til Københavns Reds S.-lige Grænse eller omvendt.

C. Fartøjer for Sejlads gennem Sorte Rende.

O b s. Al Passage gennem Lynettehavnen er forbudt.

Efterretninger for Søfarende Nr. 42 af 20' September 1939.

2752. Bekendtgørelse om Lodstvang ved København.

Marineministeriet har den 18' September d.A. udstedt nedenstaaende Bekendtgørelse om Lodstvang ved København:

Al Sejlads uden Lods paa Københavns Red Syd for Breddeparallellen 55°45' N. samt i den Del af Københavns Yderhavn, der ligger Øst for Meridianen gennem Trekroner Fyrtaarn, er midlertidig forbudt. Skibe, der ønsker Adgang til Reden eller Havnen Nord fra, skal efter at have givet Signal for Lods anløbe Pladsen ca. 55°45',4 N. og 12°41',5 E., hvor de skal afvente Lodsens Ankomst og nærmere Anvisning for Sejladsen.

Skibe, der Sydfra ønsker Adgang til Reden eller Havnen, skal anløbe Pladsen ca. ½ Sml. retvisende SSW for Drogden Fyr, hvor de skal afvente Lodsens Ankomst og nærmere Anvisning for Sejladsen.

Udgaaende Skibe skal forholde sig efter Lodsens Anvisning.

Anvisninger, som af danske Orlogs- og Vagtfartøjer gives med Hensyn til Sejladsen paa Københavns Red skal tages til Følge.

Københavns Red begrænses mod Nord af en Linie fra Taarbæk Baadehavn til Pladsen for Lys-og Klokketønden "Taarbæk Rev" og derfra til Pladsen for Lystønden "Saltholm NE.", mod Øst af en Linie fra sidstnævnte Lystøndes Plads til Saltholms nordligste Pynt og derfra af Saltholms Vestkyst indtil Saltholms sydligste Pynt, mod Syd af en Linie fra sidstnævnte Pynt til Pladsen for Drogden Fyr, derfra til Pladsen for Sømærket "Aflandshage" og fra denne af en Linie til Sjællands Kyst

i Retning mod Vallensbæk Kirke paa Sjælland.

Overtrædelse af Bestemmelserne i nærværende Bekendtgørelse straffes i Henhold til § 104 i Borgerlig Straffelov af 15. April 1930 med senere Ændringer (jvfr. Bekendtgørelse af 24. Juni 1939) med Bøde, Hæfte eller under skærpende Omstændigheder med Fængsel indtil 3 Aar.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft straks.

Efterretninger for Søfarende Nr. 43 af 22' September 1939.

2852. Sundet. København Red. Afmærkning. Lettelser for lokalkendte mindre Fartøjer. Advarsel.

(Bekendtgørelse for Søfarende fra det kongelige danske Marineministerium).

A. I. I Sundet Nord for København er udlagt:

1. Et Vagt-og Lodsdepotskib paa c. 55°44',8 N. 12°41',4 E. c. 0,6 Sm S. for Anløbspladsen, c. 1 3/4 Sm S.t.E. ½ E. for Lys-og Klokketønden Taarbæk Rev. I Taage gives fra dette Skib med Mellemrum af højst 1 Minut følgende Signal: Hurtig Ringning med en Klokke i c. 5 Sek. umiddelbart efterfulgt af et Dobbeltslag.
2. Et Mærkefartøj (Fyrskib) paa c. 55°44',0 N. 12°46',0 E., c. 500 m indenfor Redens Grænse mod NE. Fra Mærkefartøjet vises: 1 rød Kugle paa Mastetoppen og om Natten: 3 Lys lodret over hverandre, øverste og nederste hvidt, mellemste grønt. I Taage afgives med Mellemrum af højst 1 Minut følgende Signal: Hurtig Ringning med en Klokke i c. 5 Sek. umiddelbart efterfulgt af 1 Enkeltslag, 1 Dobbeltslag og 1 Enkeltslag.
3. En hvidmalet Lystønde paa c. 55°45',0 N 12°37',1 E. med følgende Karakter: Rødt Et-Blink hver 3$^{S.}$, Blink ½$^{S.}$, Mørke 2½$^{S.}$

II. I Sundet Syd for København (Drogden) er Afmærkningen forandret som følger:

1. En sort Stage er udlagt 100 m E. for den røde Stage med 2 opadvendte Koste, Maglebylille Hage, der er beliggende paa 55°37' (03") N. 12°41' (11") E.
2. En sort Stage er udlagt 50 m E. for den røde Spidstønde med 1 opadvendt Kost, Rasmus Møller, der er beliggende paa 55°36' (23") N. 12°41' (26") E.

3. Den yderste røde Stage med 1 opadvendt Kost, Dragør Havn, paa 55° 35' (44") N. 12° 41' (18") E. er flyttet c. 60 m E. efter i Rendens Retning til 4 m-Kurven til 55° 35' (45") N. 12° 41' (22") E.

4. En sort Stage er udlagt 50 m E. for den i (3) nævnte nye Plads for Sømærket Dragør Havn.

5. Den røde Stage med 2 opadvendte Koste, Kirkesten, paa 55° 35' (00") N. 12° 41' (12") E. er flyttet E. efter til 6 m-Kurven og ombyttet med en rød Stage med 1 opadvendt Kost. (Se E.f.S. Nr. 42/2771 1939).

6. En sort Stage er udlagt 50 m E. for den i (5) nævnte nye Plads for Sømærket Kirkesten.

B. Følgende Lettelser gives i de i E.f.S. Nr. 37/2622 1939 fastsatte Bestemmelser for Sejladsen paa Københavns Red og til og fra Københavns Havn.

1. Det tillades lokalkendte mindre Fartøjer uden Lods at besejle Københavns Red og de indenfor denne beliggende Havne, naar de holder sig udenfor et Omraade, der mod Nord begrænses af Breddeparallellen 55° 45' N., mod Syd af Breddeparallellen gennem Amagers S.-Spids (Aflandshage), mod Øst af Meridianen 12° 45' E. og mod Vest af Meridianen gennem Trekroner Fyr.

   Sejladsen til og fra Yderhavnen henvises til Stubbeløb.

2. Det tillades endvidere mindre danske lokalkendte Fartøjer at benytte om Dagen det Farvand langs Amagers E.-Side, som begrænses mod Nord af Lynetteløbet og mod Øst af en Linie gennem følgende Punkter: 100 m E. for Sømærket Lynetten NE. (rød Spidstønde), Lys-og Klokketønden Prøvesten, Sømærkerne Sundby Hage (rød Spidstønde med 1 opadvendt Kost) og Svalerumpen (rød Spidstønde med 2 opadvendte Koste), 300 m E. for Nordre Røse Fyr, Nordre Røse Lystønde, de 4 sorte Stager udfor henholdsvis Maglebylille Hage, Rasmus Møller, Dragør Havneindløb og Kirkesten, gennem Sømærkerne Søndre Røse (rød Spidstønde med 2 opadvendte Koste) og Dragør Tønde (rød Spidstønde med 1 opadvendt Kost) og herfra retv. Syd. (Jvfr. Følgeblad).

   Al Passage gennem Lynettehavnen er forbudt.

3. Lokalkendte danske Fartøjer, som beskæftiger sig med Fiskeri, Optagning af Sten, Sand o.l., er det dog tilladt under saadant Arbejde at opholde sig om Dagen i Farvandet mellem Breddeparallellerne gennem 55°40' N. og gennem Nordre Røse Fyr.

E.f.S. Nr. 39/2682 1939, Marineministeriets Bekendtgørelse af 6. d.M. annulleres.

(Kort Nr. 133, 132 og 130).

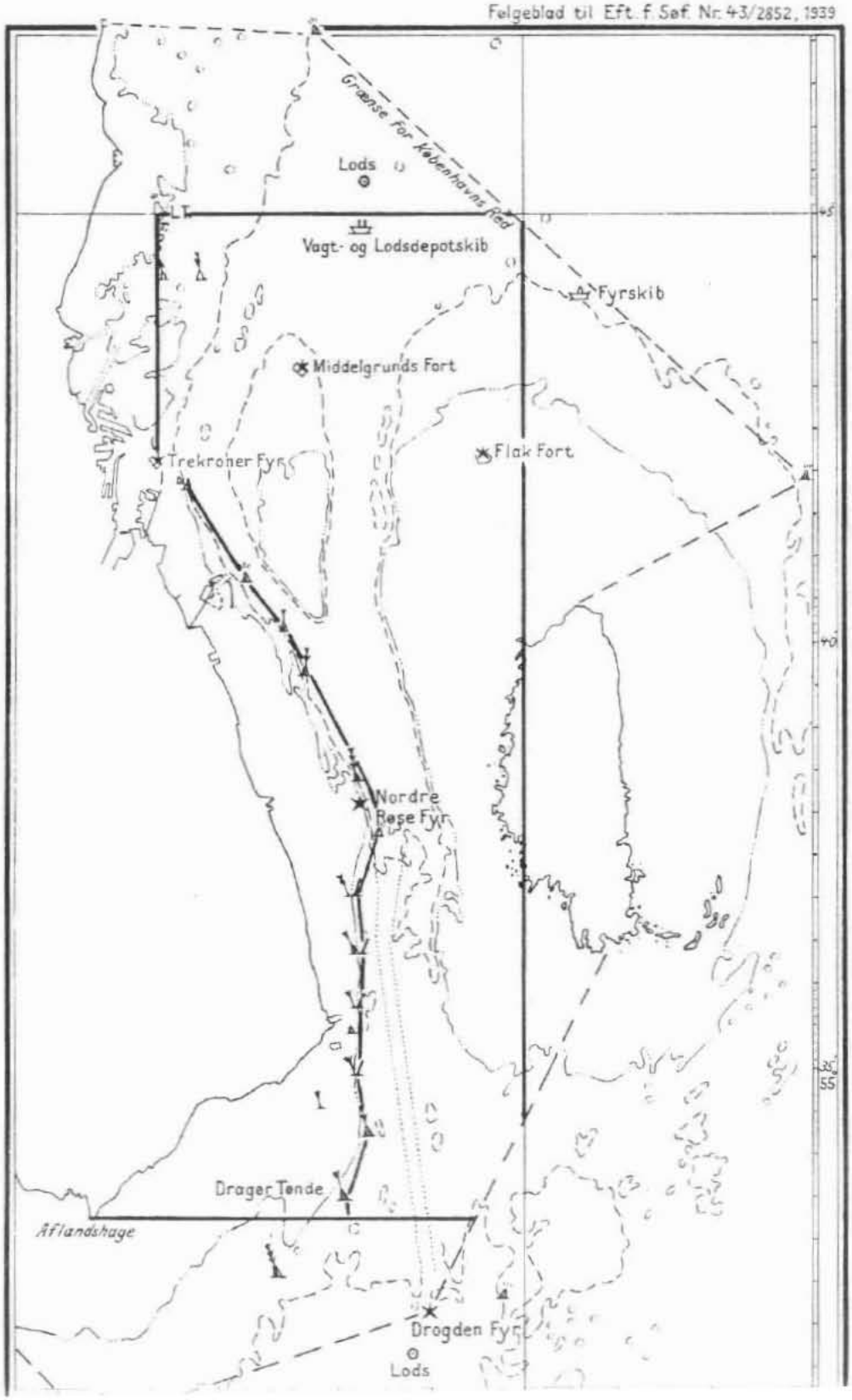

Efterretninger for Søfarende Nr. 45 af 4' Oktober 1939.

2976. Bekendtgørelser angaaende Forbud med Fiskeri m.v. i visse Omraader af Sundet.

Ministeriet for Handel, Industri og Søfart har under 27' September 1939 udstedt nedennævnte Bekendtgørelse.

I Medfør af § 6, Stk. 3, i Lov om Forholdsregler til Skibsfartens Betryggelse af 29. Marts 1920 med senere Ændringer, jvfr. Lovbekendtgørelse Nr. 176 af 15. April 1930, fastsætter Ministeriet for Handel, Industri og Søfart efter Samraad med Marineministeriet og Ministeriet for Landbrug og Fiskeri herved følgende:

§ 1.

Det forbydes at udøve enhver Art af Fiskeri og at optage Sten, Sand og lign.

1. i et Omraade, der mod Nord begrænses af Breddeparallellen 55°45' N. Brd., mod Syd af Breddeparallellen 55° 40' N. Brd., mod Øst af Meridianen 12° 45' Ø. Lgd. og mod Vest af Sjælland og Amager. Det er dog tilladt at udøve Fiskeri med faststaaende Redskaber, der udsættes fra Landgrunden omkring "Trekroner" og langs Kysten Nord for Indsejlingen til Tuborg Havn.

2. i et Omraade, der mod Nord begrænses af Breddeparallellen gennem Nordre Røse Fyrtaarn, mod Syd af Breddeparallellen gennem Amagers Sydspids (Aflandshage), mod Øst af Meridianen 12° 45' Ø. Lgd., og mod Vest af Amager. Det er dog tilladt at anvende almindelige smaa Ruser samt det i Vedtægt for Fiskeriet i de til Københavns Amt og Staden København stødende Vande af 28. Oktober 1909 med Tillæg af 29. Juli 1931 omhandlede Agnvaad til Fangst af Agn i Omraadet Vest for Meridianen gennem Dragør Kirke.

I det Omraade, der ligger mellem de under 1. og 2. omhandlede Omraader, og som mod Øst begrænses af Saltholm og mod Vest af Amager, forbydes det at udøve enhver Art af Fiskeri og at optage Sten, Sand og lign. i Tiden fra Solnedgang til Solopgang.

§ 2.

Overtrædelse af Bestemmelserne i nærværende Bekendtgørelse straffes i Henhold til § 7 i Lov om Forholdsregler til Skibsfartens Betryggelse af 29. Marts 1920 med senere Ændringer, jvfr. § 6 i Lov om

Ikrafttræden af Borgerlig Straffelov m.v. af 15. April 1930, med Bøder fra 5 Kroner., for saa vidt Forholdet ikke efter den almindelige Lovgivning medfører større Straf.

§ 3.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft straks. Samtidig ophæves Bekendtgørelse af 5. September 1939 angaaende Forbud mod Fiskeri m.v. i visse Omraader af Sundet.

Efterretninger for Søfarende Nr. 47 af 18' Oktober 1939.

3054. Oplysning om Tvangslodsning paa Københavns Red.

Marineministeriet bekendtgør den 14. Oktober 1939 følgende:

Fra og med den 15. ds. vil Udgifterne ved Tvangslodsning i Anledning af Neutralitetsforanstaltningerne paa Københavns Red delvis være at afholde af Skibene selv, herfra dog undtaget Skibe, der sejler i fast indenrigs Fart og i fast Sundfart paa svenske Havne samt Skibe paa og under 150 Brutto Register Tons, for hvilke Skibes Vedkommende Statskassen afholder hele Udgiften ved Lodsningen.

Betalingen for Tvangslodsningen beregnes efter særlig Takst.

Pkt. 5 i Marineministeriets Bekendtgørelse af 4. f.M. (E.f.S. Nr. 37/2622 1939), hvorefter den omhandlede Lodsning indtil videre vilde blive udført uden Betaling for Skibene, ophæves.

(E.f.S. Nr. 37/2622 1939).

Efterretninger for Søfarende Nr. 52 af 20' November 1939.

425. Danmark. Sundet. Københavns Red.
Midlertidig udlagt Fyrskib inddraget.

Under Henvisning til E.f.S. Nr. 43/2852, Pkt. A. 2. 1939 meddeles, at det paa c. 55°44',0 N. 12°46',0 E. midlertidig udlagte Fyrskib er inddraget og erstattet med en rødmalet Lystønde, der viser hvidt Et-Blink.

(E.f.S. Nr. 43/2852 1939. Kort Nr. 133, 132 og 130).

Efterretninger for Søfarende Nr. 53 af 23' November 1939.

3427. Sundet. Københavns Red.
Oplysning om Lystønde.

Under Henvisning til E.f.S. Nr. 52/3425 1939 meddeles, at den rødmalede Lystønde, der er udlagt paa c. 55°44',0 N. 12°46',0 E. i Stedet for det midlertidige Fyrskib, som er inddraget, viser hvidt Et-Blink hver 3S., Blink ½S., Mørke 2½S. Tønden er med hvidt mærket "S.Fl.N.".

(E.f.S. Nr. 52/3425 1939. Kort Nr. 133, 132 og 130).

Efterretninger for Søfarende Nr. 55 af 18' Januar 1940.

460. De danske Minespærringer i Sundet.
Lystønder og Vagtskibe inddraget for Is.
Oplysning om Ledstjeneste.

(Meddelelse fra Marineministeriet den 17. Januar 1940.)

Lystønder og Vagtskibe ved de danske Neutralitetsspærringer i Adgangene til Kongedybet, Hollænderdybet og Drogden er inddraget paa Grund af Is. Lystønderne erstattes af Spirtønder. Ledsdampere vil være stationerede paa de i Efterretninger for Søfarende tidligere anførte Steder, nemlig for nordfra kommende Skibe c. 1 3/4 Sm retv. 163° fra Pladsen for Taarbæk Rev Lys-og Klokketønde, og for sydfra kommende Skibe Pladsen c. ½ Sm. retv. SSW. for Drogden Fyr.

Det tilraades alle Skibe at holde godt fri af de spærrede Omraader specielt i usigtbart Vejr, Isdrift og øvrige vanskelige Forhold.

Efterretninger for Søfarende Nr. 6 af 24' Januar 1940.

484. De danske Minespærringer i Sundet. Taarbæk.
Midlertidigt Fyr tændt.

Saalænge Lystønder og Vagtskibe N. for Spærringerne ved Indløbene til Hollænderdyb og Kongedyb er inddraget, er der til Vejledning for Sejladsen etableret et midlertidigt Fyr, Taarbæk Vinkelfyr, paa 55° 47' 13" N. 12° 35' 58" E. Fyret viser hvidt og rødt Lys med EnFormørkelser, c. 10 Formørkelser pr. Min., Mørkeperiode c. 1½S., Flammens Højde: 9,4 m. Lysevne: 18 Sm for hvidt Lys og 15 Sm for rødt Lys. Fyret

lyser som følger:

a. Hvidt Lys i Pejl. fra 299° til 303°.

b. Rødt Lys i Pejl. fra 303° til 304½°.

Fyret er ubevogtet.

(E.f.S. Nr. 5/460 1940).

Efterretninger for Søfarende Nr. 17 af 10' April 1940.

1242. De danske Minespærringer i Sundet.
Vagt-og Lodsdepotskib genudlagt. x)

Vagt- og Lodsdepotskibet paa c. 55°44',8 N. 12°41',4 E. c. 0,6 Sm S. for Anløbspladsen c. 1 3/4 Sm S.t.E. ½ E. for Lys-og Klokketønden Taarbæk Rev's Plads, er atter udlagt paa Station.

(E.f.S. Nr. 5/460 1940).

(Se Tillæg).

Efterretninger for Søfarende Nr. 19 af 24' April 1940.

1414. De danske Minespærringer i Sundet.
Charlottenlund Lystønde genudlagt.

Den hvidmalede Lystønde paa ca. 55°45',0 N. 12°37',1 E. er atter genudlagt paa Station.

Efterretninger for Søfarende Nr. 20 af 1' Maj 1940.

1433. Danmark. Sundet. Taarbæk.
Midlertidigt Fyr slukket.

Under Henvisning til E.f.S. Nr. 6/484 1940 meddeles, at det midlertidige Fyr, Taarbæk Vinkelfyr, paa 55°47'13" N. 12°35'58" E. er slukket.

(E.f.S. Nr. 6/484 19409.

Efterretninger for Søfarende Nr. 29 af 3' Juli 1940.

1851. Danmark. Forbud mod Fiskeri m.v. i visse
Omraader af Sundet ophævet.

Under Henvisning til E.f.S. Nr. 4/196 1940 meddeles, at det den 27. September 1939 af Ministeriet for Handel, Industri og Søfart ud-

stedte Forbud mod Fiskeri m.v. i visse Omraader af Sundet er ophævet.
(E.f.S. Nr. 4/196 1940).

Ved Efterretninger for Søfarende Nr. 31 af 17' Juli 1940 sættes alle tidligere Meddelelser vedrørende de danske Minespærringer ved København ud af Kraft.

MARINEMINISTERIET

Bilag 62

September 1939.

F O R T R O L I G T.

FORTROLIG VEJLEDNING FOR LODSERNE FOR BESEJLINGEN AF FARVANDET VED KØBENHAVN.

1. Da der er udlagt Søminer paa Københavns Red, foregaar Sejladsen til og fra København under Lodstvang og i Henhold til Marineministeriets derom udstedte Bekendtgørelse for Søfarende samt nærværende Bestemmelser. Hollænderdybet er spærret for al Sejlads.

2. Et Vagt- og Lodsdepotskib er stationeret ca. 2 1/3 Sømil retv. S. t. E. for Taarbæk Rev Lys-og Klokketønde (55° 44,8' N. og 12° 41,4' E.). I Taage giver Vagt- og Lodsdepotskibet følgende Signal: med Mellemrum af højst et Minut hurtig Ringning med en Klokke i ca. 5 Sekunder efterfulgt af 1 Dobbeltslag.

3. Til Vejledning for Sejladsen Nord fra vil der blive udlagt Lystønder i Farvandet Syd for Vagt- og Lodsdepotskibet, og tillige vil der blive udlagt et Fyrskib nærlig i Linien mellem Taarbæk Rev Lys- og Klokketønde og Lystønden Saltholm NE. (Fyrskibets Plads 55° 44,0' N. og 12° 46,0' E.).

Det udlagte Fyrskib vil føre følgende Kendetegn:

Om Dagen: 1 rød Kugle paa Toppen.

Om Natten: 3 Lys, lodret over hverandre, øverste og nederste hvidt, mellemste grønt. I Taage giver Fyrskibet følgende Signal: Med Mellemrum af højst 1 Minut hurtig Ringning med en Klokke i ca. 5 Sekunder, efterfulgt af Enkeltslag-Dobbeltslag-Enkeltslag.

4. Trafiken Nord fra skal foregaa ad Sejlruten fra Kontrolankerpladsen tæt forbi Lystønde 1 og herfra følgende Kroneløbslinien med Lystønde 2 og 3 som Vejledning.

5. Trafiken Syd fra skal foregaa gennem den gravede Rende i Drogden, hvilken eventuelt vil blive yderligere afmærket.

6. Alle Skibe, der Nord fra ønsker Adgang til Københavns Red eller Havn

skal anløbe Pladsen ca. 1 3/4 Sømil retvisende 163° fra Taarbæk Rev Lys- og Klokketønde, hvor de skal afvente Lodsens Ankomst og nærmere Anvisninger for Sejladsen.

7. Alle Skibe, der Syd fra ønsker Adgang til Københavns Red og Havn, skal anløbe Pladsen ca. ½ Sømil retv. SSW. fra Drogden Fyr, hvor de skal afvente Lodsens Ankomst og nærmere Anvisning for Sejladsen.

8. Et Vagtskib er stationeret ca. 1½ Sømil retv. SSE. fra Dragør Fort paa Pladsen: 55° 34,0' N. og 12° 41,9' E. I Taage giver Vagtskibet følgende Signal: Med Mellemrum af højst 1 Minut hurtig Ringning med en Klokke i ca. 5 Sekunder efterfulgt af 1 Dobbeltslag.

9. Udgaaende Skibe skal tage Lods inden Afgangen fra Københavns Yderhavn og iøvrigt forholde sig efter Lodsens nærmere Anvisning.

10. Skibe, der ikke skal anløbe Københavns Red og Havn, maa kun lodses gennem Københavns Red, saafremt deres Dybgaaende ikke tillader sikker Passage af Flinterenden.

11. Lodsning af fremmede Magters Orlogsskibe er kun tilladt efter nærmere Ordre.

12. Med Hensyn til Besejlingen af de mindre Havne, som ligger paa Københavns Red, forholdes der efter Chefen for Kystdefensionens nærmere Bestemmelse.

13. De tre Sundlodserier er med Hensyn til de i denne Vejledning omhandlede Forhold underlagt Chefen for Kystdefensionen.

sign.:
Rechnitzer.

BEKENDTGØRELSER VEDRØRENDE DANSK MINESPÆRRING I STORE BÆLT.

Efterretninger for Søfarende Nr. 52 af 20' November 1939.

3423. Store-Bælt S.-lige Del. Minespærringer udlægges. Forbudt Sejlområade. Advarsel.

1. Der udlægges Miner paa dansk Søterritorium i S.-lige Del af Store-Bælt.

2. Al Sejlads paa dansk Søterritorium mellem Breddeparallerne 54° 50',5 N. og 54° 47',5 N. er forbudt; Skibe og Fartøjer af hvilken som helst Art, der overtræder Forbudet, udsætter sig for den alvorligste Fare.

3. Paa Internationalt Søområade etableres et 400 m bredt Gennemsejlingsløb, der N. fra afmærkes som følger:

W.-Siden:

1 rødmalet Lys-og Fløjtetønde, der viser hvidt Et-Blink hver 7,5$^{s.}$, Blink 2,5$^{s.}$, Mørke 5,0$^{s.}$.

1 rød Spidstønde med 3 opadvendte Koste.

1 rød Spidstønde med 2 opadvendte Koste.

1 rød Spidstønde med 1 opadvendt Kost.

1 rødmalet Lystønde, der viser hvidt Lys med En-Formærkelser hver 7,5$^{s.}$, Lys 5,0$^{s.}$, Mørke 2,5$^{s.}$.

E.-Siden:

1 hvidmalet Lystønde, der viser rødt Et-Blink hver 7,5$^{s.}$, Blink 2,5$^{s.}$, Mørke 5,0$^{s.}$.

1 hvid Stumptønde med 1 nedadvendt Kost.

1 hvid Stumptønde med 2 nedadvendte Koste.

1 hvid Stumptønde med 3 nedadvendte Koste.

1 hvidmalet Lys-og Klokketønde, der viser rødt Gruppe-Blink, To-Blink hver 10$^{s.}$, Blink 1,5$^{s.}$, Mørke 1,5$^{s.}$, Blink 1,5$^{s.}$, Mørke 5,5$^{s.}$.

C. 0,5 Sm N. for Gennemsejlingen udlægges et Fyrskib paamalet "Nord" paa Pladsen 54° 51',0 N. 10° 52',0 E. Fyrkarakter, hvidt Gruppeblink, To-Blink hver 30 Sek. Taagesignal med Nautofon, To-Toner hver

30 Sek.

Der vil senere blive udlagt et Fyrskib paamalet "Syd" c. 0,5 Sm S. for Gennemsejlingen.

4. Skibe, der ønsker at passere Spærreomraadet, bør N. fra anløbe Pladsen 54° 51',0 N. 10° 52',0 E., og S. fra Pladsen 54° 47',0 N. 10° 52',0 E., paa hvilke Pladser enten Lodshjælp eller Sejlanvisning afventes. For Lodshjælp ydes ingen Betaling.

5. Yderligere Meddelelser om Gennemsejlingsløbets Afmærkning m.v. vil senere blive bekendtgjort.

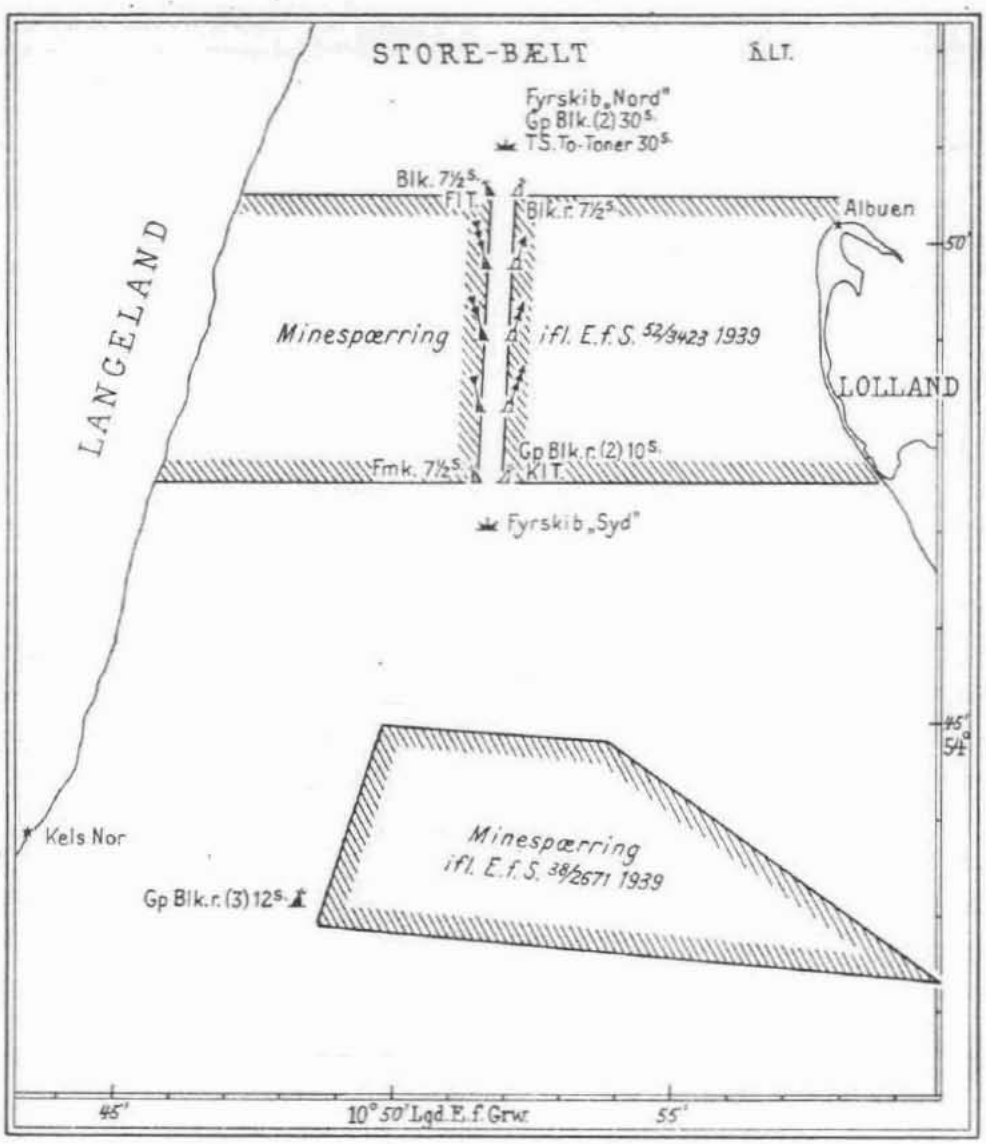

3426. (T.) Danmark. Store-Bælt S.-lige Del. Sømærker inddrages.

Samtidig med de i E.f.S. Nr. 52/3423 1939 nævnte Foranstaltninger inddrages nedennævnte Sømærker:

1. Hvid Stumptønde med 3 nedadvendte Koste, Albu Flak W., paa c. 54° 49',3 N. 10° 53',5 E.

2. Rød Spidstønde med 1 opadvendt Kost, Albu Triller, paa 54° 50',4 N. 10° 56',3 E.

Efterretninger for Søfarende Nr. 53 af 23' November 1939.

3508. (T.) Danmark. Store-Bælt S.-lige Del.
Sømærker inddraget.

Nedennævnte Sømærker er inddraget:

1. Hvid Stumptønde med 3 nedadvendte Koste, Albu Flak W. paa c. 54° 49',3 N. 10° 53',5 E.

2. Rød Spidstønde med 1 opadvendt Kost, Albu Triller, paa c. 54° 50',4 N. 10° 56',3 E.

(E.f.S. Nr. 52/3426 1939. Kort Nr. 144, 142, 140, 185, 126 og 180).

3513. Store-Bælt S.-lige Del. Afmærkning ved Minefelt.
Fyrskib "Nord" udlagt og tændt.
Oplysning om Fyrskib "Syd".

1. Under Henvisning til E.f.S. Nr. 52/3423 1939, Pkt. 3 meddeles, at det deri nævnte Fyrskib "Nord" nu er udlagt paa Station paa 54° 51',0 N. 10° 52',0 E. Fyret, der viser hvidt Gruppe-Blink, To-Blink hver 30s., er tændt. Taagesignal, 2 Toner hver 30s..

2. Det i Pkt. 3 nævnte Fyrskib "Syd", der senere vil blive udlagt c. 0,5 Sm S. for Gennemsejlingen, skal vise hvidt Gruppe-Blink, Tre-Blink hver 1m.. Taagesignal, 3 Toner hver 30s..

(E.f.S. Nr. 52/3423 1939. Kort Nr. 140, 142 og 186).

Efterretninger for Søfarende Nr. 54 af 29' November 1939.

3569. Store-Bælt S.-lige Del. Minespærringer udlagt.
Forbudt Sejlområde. Advarsel.

E.f.S. Nr. 52/3423 og 53/3513 1939 annulleres og erstattes med:

1. Der er udlagt Miner paa dansk Søterritorium i S.-lige Del af Store-Bælt.

2. Al Sejlads paa dansk Søterritorium mellem Breddeparallerne 54° 50',5 N. og 54° 47',5 N. er forbudt; Skibe og Fartøjer af hvilken

som helst Art, der overtræder Forbudet, udsætter sig for den alvorligste Fare.

3. Paa internationalt Søomraade er etableret et 400 m bredt Gennemsejlingsløb, der N. fra er afmærket som følger:

V.-Siden:

a. En rødmalet Lys-og Fløjtetønde, der viser hvidt Et-Blink hver 7,5$^{s.}$, Blink 2,5$^{s.}$, Mørke 5,0$^{s.}$, i 17,0 m Vand paa 54° 50' (32",5) N. 10° 52' (07",8) E.

b. En rød Spidstønde med 3 opadvendte Koste i 20 m Vand paa 54° 49' (47",6) N. 10° 52' (02",8) E.

c. En rød Spidstønde med 2 opadvendte Koste i 20 m Vand paa 54° 49' (03",2) N. 10° 51' (58",9) E.

d. En rød Spidstønde med 1 opadvendt Kost i 16,2 m Vand paa 54° 48' (16",5) N. 10° 51' (55",1) E.

e. En rødmalet Lystønde, der viser hvidt Lys med En-Formørkelser hver 7,5$^{s.}$, Lys 5,0$^{s.}$, Mørke 2,5$^{s.}$, i 17,0 m Vand paa 54° 47' (33",0) N. 10° 51' (50",7) E.

E.-Siden:

En hvidmalet Lystønde, der viser rødt Et-Blink hver 7,5$^{s.}$, Blink 2,5$^{s.}$, Mørke 5,0$^{s.}$, i 15,9 m Vand paa 54° 50' (31",6) N. 10° 52' (30",7) E.

b. En hvid Stumptønde med 1 nedadvendt Kost i 18,8 m Vand paa 54° 49' (46",9) N. 10° 52' (25",1) E.

c. En hvid Stumptønde med 2 nedadvendte Koste i 19,5 m Vand paa 54° 49' (03",3) N. 10° 52' (21",1) E.

d. En hvid Stumptønde med 3 nedadvendte Koste i 18,0 m Vand paa 54° 48' (15",9) N. 10° 52' (16",1) E.

e. En hvidmalet Lys-og Klokketønde, der viser rødt Gruppe-Blink, To-Blink hver 10$^{s.}$, Blink 1,5$^{s.}$, Mørke 1,5$^{s.}$, Blink 1,5$^{s.}$, Mørke 5,5$^{s.}$, i 17,0 m Vand paa 54° 47' (32",9) N. 10° 52' (13",1) E.

4. C. 0,5 Sm N. for Gennemsejlingen er udlagt et Fyrskib mærket "Nord" paa c. 54° 51',0 N. 10° 52',0 E. Fyrkarakteren er hvidt Gruppe-Blink, To-Blink hver 30$^{s.}$. Taagesignal: 2 Toner hver 30$^{s.}$

5. C. 0,5 Sm S. for Gennemsejlingen er udlagt et Fyrskib mærket "Syd". Fyrkarakteren er hvidt Gruppe-Blink, Tre-Blink hver 1$^{m.}$.

Taagesignal: 3 Toner hver 30^{s}.

6. Skibe, der ønsker at passere Spærreområdet, bør N. fra anløbe Pladsen 54° 51',0 N. 10° 52',0 E. og S. fra Pladsen 54° 47',0 N. 10° 52',0 E., paa hvilke Pladser enten Lodshjælp eller Sejlanvisning afventes. For Lodshjælp ydes ingen Betaling.

(Kort Nr. 140, 142 og 185).

3580. Danmark.
Bekendtgørelse angaaende Forbud mod Fiskeri m. v. i visse Omraader af Store-Bælt og Lille-Bælt.

Ministeriet for Handel, Industri og Søfart har under den 28. November d.A. udstedt nedenstaaende Bekendtgørelse:

§ 1.

Det forbydes paa Grund af udlagte Minespærringer at udøve enhver Art af Fiskeri og at optage Sten, Sand og lign.

1) i Store-Bælt paa dansk Søterritorium mellem Breddeparallellerne 54° 50',5 N. og 54° 47',5 N.

2) i Lille-Bælt paa dansk Søterritorium indenfor et Omraade, der mod Nord begrænses af en Linie fra Fyret paa Mommark Havns Dæmole til Skjoldnæs Fyr og mod Syd af en Linie fra Gammel Pøl Fyr til Pladsen 54° 54',5 N. 10° 09',5 E. og derfra af Breddeparallellen 54° 54',5 N. til Kysten af Ærø.

§ 2.

Redskaber, der er udsat indenfor de i § 1 nævnte Omraader, skal - efter nærmere Aftale med den paa Stedet værende kommanderende Søofficer - snarest fjernes.

§ 3.

Overtrædelse af Bestemmelserne i nærværende Bekendtgørelse straffes i Henhold til § 7 i Lov om Forholdsregler til Skibsfartens Betryggelse af 29. Marts 1920 med senere Ændringer, jvfr. § 6 i Lov om Ikrafttræden af Borgerlig Straffelov m.v. af 15. April 1930, med Bøde fra 5 Kr., for saa vidt Forholdet ikke efter den almindelige Lovgivning medfører større Straf.

§ 4.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft straks.

Efterretninger for Søfarende Nr. 56 af 13' December 1939.

3752. Gennemsejlingsaabningerne i de danske Spærringer i Store-Bælt og Lille-Bælt.
Indskærpelse af Tilholdet om at stoppe ved de danske Vagtskibe N. og S. for Spærringerne.
(Den 11. December 1939.)

Marineministeriet meddeler.

Paa given Foranledning indskærpes det Skibe - ogsaa af Risikohensyn i egen Interesse - forinden Passage af Gennemsejlingsløbene i de danske Spærreomraader i Store- og Lille-Bælts sydlige Del altid at stoppe og indhente Sejlanvisning ved de Nord og Syd for Spærringerne stationerede danske Vagtskibe, der fører et Varselssignal bestaaende af om Dagen 3 røde Kugler - om Natten 3 røde Lys - vist lodret over hverandre. Skibe, der ønsker Lodshjælp, skal i god Tid ved Nærmelse af Spærringerne afgive Signal for Lods.

(E.f.S. Nr. 54/3569 og 54/3570 1939).

Efterretninger for Søfarende Nr. 57 af 20' December 1939.

3853. Indskærpelse af Sejladsregler.

Paa given Foranledning indskærpes Bestemmelserne i Efterretninger for Søfarende Nr. 52 af 20. November, hvorefter al Sejlads uden for de afmærkede Gennemsejlingsrender er forbudt:

i Store-Bælt mellem Breddeparallellerne 54° 50',5 N. og 54° 47',5 N. og

i Lille-Bælt inden for et Omraade, der mod N. begrænses af en Linie fra Fyret paa Mommark Havns Dæmole til Skjoldnæs Fyr og mod S. af en Linie fra Gammel Pøl Fyr til Pladsen 54° 54',5 N. 10° 09',5 E. og derfra af Breddeparallellen 54° 54',5 N. til Kysten af Ærø.

Det tilføjes, at Sejlads inden for de nævnte forbudte Omraader er forbundet med ubetinget Livsfare.

I Taage og usigtbart Vejr tilraades det at ankre i god Afstand fra de spærrede Omraader, indtil Sejlanvisning eller Lods kan faas fra de patrouillerende Orlogsskibe eller af Lodskutterne.

Efterretninger for Søfarende Nr. 5 af 18' Januar 1940.

393. De danske Minespærringer i Store-Bælt og Lille-Bælt. Oplysning om Lystønder og Fyrskibe under Isforhold. Advarsel.

Lystønder og Fyrskibe ved de danske Neutralitetsspærringer i Store-Bælts og Lille-Bælts S.-lige Del inddrages paa Grund af Is. Lystønderne erstattes med Spirtønder.

I sigtbart Vejr og under gunstige Isforhold vil Passage af Gennemsejlingsløbene gennem Spærringerne muligt kunne ske om Dagen, men kun efter forudgaaende Sejlanvisning af de stationerede Vagtskibe. Forværrede Isforhold kan medføre, at Lods-og Vagtskibe ikke er paa Plads, i hvilket Tilfælde det ubetinget fraraades at nærme sig Spærringerne eller forsøge Passage af disse, da dette vil være forbundet med Livsfare.

461. De danske Minespærringer i Store-Bælt og Lille-Bælt. Lystønder og Fyrskibe inddraget for Is.

1. Lystønderne og Fyrskibene ved de danske Neutralitetsspærringer i Store-Bælt er inddraget paa Grund af Isforholdene.

2. Lystønderne ved de danske Neutralitetsspærringer i Lille-Bælt er inddraget paa Grund af Isforholdene.

(E.f.S. Nr. 5/393 1940).

Efterretninger for Søfarende Nr. 17 af 10' April 1940.

1316. De danske Minespærringer i Store-Bælt. Gennemsejling atter etableret.

Fyrskibe og Lystønder ved Gennemsejlingen i den danske Spærring i Store-Bælts S.-lige Del er genudlagt og Lodstjeneste etableret.

Skibe, der ønsker at passere Spærreomraadet, bør N. fra passere tæt forbi det danske Vagtskib for at erholde særlig Sejlanvisning.

(E.f.S. Nr. 5/393 1940).

Efterretninger for Søfarende Nr. 20 af 1' Maj 1940.

1453. Danmark. Store-Bælt S-lige Del. Afmærkning ved den danske Minespærring inddraget. Oplysning om Lods. Sejlanvisning.

1. Fyrskibene "Nord" paa c. 54° 51' N. 10° 52' E. og "Syd"

c. 0,5 Sm S. for Gennemsejlingsaabningen, er inddraget.

2. Afmærkningen i den E.-lige Side af Gennemsejlingsaabningen er inddraget. Den inddragne Afmærkning omfatter:

a. Hvidmalet Lystønde paa c. 54° 50',5 N. 10° 52',5 E.

b. Hvid Stumptønde med 1 nedadvendt Kost.

c. Hvid Stumptønde med 2 nedadvendte Koste.

d. Hvid Stumptønde med 3 nedadvendte Koste.

e. Hvidmalet Lys-og Klokketønde paa c. 54° 47',5 N. 10° 52',2 E.

3. Den dansk Ledstjeneste ved Spærreområdet er inddraget.

4. Passage kan foregaa mellem den W.-lige Afmærkning af Gennemsejlingsløbet og 10 m-Kurven ud for Albu Flak.

(E.f.S. Nr. 4/198 1940. Kort Nr. 140, 142 og 185).

Efterretninger for Søfarende Nr. 23 af 22' Maj 1940.

1572. Danmark. Store-Bælt S.-lige Del.
Afmærkning ved det danske Spærreområde inddrages.
Område frigives.

Afmærkningen i den W.-lige Side af Gennemsejlingsaabningen i det danske Spærreområde i Store-Bælt S.-lige Del vil snarest blive inddraget, hvorefter der er fri Passage for almindelig Skibsfart i Omraadet.

c. 54° 51' N. 10° 52' E.
(E.f.S. Nr. 4/198 1940. Kort Nr. 140, 142 og 185).

1573. Danmark. Store-Bælt S.-lige Del.
Forbud mod Fiskeri m. v. ophævet.

Under Henvisning til E.f.S. Nr. 4/201 1940 meddeles, at Bestemmelsen i § 1, Pkt. 1 angaaende Forbud mod Fiskeri, Optagning af Sten, Sand o.lign. i Store-Bælt paa dansk Søterritorium mellem Breddeparallellerne 54° 50',5 N. og 54° 47',5 N. er ophævet.

(E.f.S. Nr. 4/201 1940.)

Efterretninger for Søfarende Nr. 25 af 12' Juni 1940.

1650. Danmark. Store-Bælt S.-lige Del.
Afmærkning ved det danske Spærreområde inddraget.

Under Henvisning til E.f.S. Nr. 23/1572 1940 meddeles, at Afmærkningen i den W.-lige Side af Gennemsejlingsaabningen i det danske

Spærreomraade i Store-Bælt S.-ligc Del er inddraget, hvorefter der er fri Passage for almindelig Skibsfart i Omraadet.

c. 54° 51' N. 10° 52' E.

(E.f.S. Nr. 4/198, 20/1453 og 23/1572 1940. Kort Nr. 140, 142 og 185).

Mineskibet LOSSEN, November 1939. F O R T R O L I G T.

Antal Eksemplarer:

Søværnskommandoen 2
Afsnitchef 2
Mineskibsflotillen 8
Ialt 12

Disposition for Etablering

af

Etage-Kabelminespærring Langelandsbælt.

1. Efter Flotillens Ankomst til Spærrings-Omraadet rekognoscerer LOSSEN for Søminestationerne Nr. 1 og 2, og træffer de fornødne Foranstaltninger og Aftaler vedrørende Stationernes Oprettelse, Personellets Underbringelse, Signal-og Telefontjeneste m.v.

2. KVINTUS udlægger Kt. Nr. 1, 2, 3 og 4. Kabelføringsmærker udtages i Overensstemmelse med Spærringsskitsen for Landing af Stationskablerne.

3. SIXTUS udstikker Gennemsejlingsvager I-Keglespids opad, III-Kubus, II-Kubus, VI-Keglespids nedad, og paa Endevager IV's Plads en Strømbøje med Mærkeflag paa Toppen.

For samtlige Pladser (Pkt. 2 og 3) udtages saavidt muligt Mærker, ligesom alle Pladser bestemmes ved Vinkelmaaling.

4. LOSSEN udtager Minelinie mærkerne.

5. Spærringens Etablering: Grupperne udlægges i følgende Dybder:

E-lige Del:

Nordligste Minelinie:	Gr. 1, 2, 3 og 4:	4 m
Sydligste " :	" 5:	4 m
" " :	" 6 og 7:	8 m

W-lige Del:

Nordligste Minelinie:	Gr. 8, 9, 10, 11, 12 13, 14 og 14a:	4 m
Midterste " :	" 15, 16, 19, 20 og 21:	10 m
" " :	" 17 og 18:	15 m
" " :	" 21a:	6 m
Sydligste " :	" 22, 23, 26, 27 og 28:	8 m
" " :	" 24 og 25:	20 m.

Minerne udlægges fra Gennemsejlingsvagerne; Strækning af Gruppe-kabler og Stationskabler m.v. finder Sted efter nærmere Ordre, alt afhængig af de foreliggende Forhold.

Spærringens Materielforbrug:

	Antal Miner	Gruppekabel	Stationskabel
E-lige Del:	42 H	11660 m	4070 m
W-lige Del:	138 H	37290 m	9350 m
Ialt	180 H	48950 m - 13 Tromler.	13420 m - 7 Tromler.

Det paaregnes at benytte Minebaad Nr. 8' Minebeholdning samt ca. 60 Miner af LOSSENs Beholdning.

Minebaaden vil blive dirigeret til Omladningssted efter nærmere Ordre. Af Kabelbeholdningen magasineret i Korsør paaregnes brugt 6 Tromler Gruppekabel og 2 Tromler Stationskabel.

Etagespærringens E-lige Del:

Søminestation Nr. 1 etableres i Albuen Hovedfyr.

Stationskabelføringsmærker: Fyret ≠ Baakerne paa Enehøj.

Kabeltønde Nr. 1:	54° 50',9 10° 54',5
Vager I:	54° 50',6 10° 52',4
Vager III:	54° 49',8 10° 52',3

Afstand mellem Vagerne i Kantliniens Retning 550 m.

Afstand mellem Minelinierne 500 m.

Minelinierne paabegyndes 100 m fra Endevagerne.

Retningspunkt for nordligste Minelinie: Lindelse Mølle.

" " sydligste " : Lindelse Kirke.

Gennemsejlingsaabningen 400 m.

Gruppekabel	Nr. 1	-	1000 m
"	" 2	-	1200 m
"	" 3	-	1400 m
"	" 4	-	1800 m
"	" 5	-	1500 m
"	" 6	-	1700 m
"	" 7	-	2000 m
			10600 m
	+ 10%		1060 m
	Ialt		11660 m - 3 Tromler.

Stationskabel Nr. 1 - 3700 m
+ 10 % 370 m

Ialt 4070 m - 2 Tromler (i Forbindelse).

Samtlige Miner: 19 m' Dybderegulatorer.

Minespærringens W-lige Del:

Søminestation Nr. 2 etableres ved Vej ved Paagø Gaard.

Kabeltønde Nr. 2:	54° 50',6	10° 50',8
" " 3:	54° 50'	10° 49',7
" " 4:	54° 49',9	10° 48',6
Vager II:	54° 49',8	10° 51',9
" IV:	54° 49',4	10° 51',85
" VI:	54° 49',2	10° 51',8

Afstand mellem Vagerne i Kantliniens Retning 550 m.

Afstand mellem Minelinierne 500 m.

Minelinierne paabegyndes 100mfra Endevagerne.

Gruppekabel Nr.	8	1000 m
" "	9	800 m
" "	10	800 m
" "	11	1000 m
" "	12	700 m
" "	13	1000 m
" "	14	700 m
" "	15	1500 m
" "	16	1300 m
" "	17	1500 m
" "	18	1300 m
overføres		11600 m

overført		11600 m
Gruppekabel Nr.	19	1200 m
" "	20	1500 m
" "	21	1300 m
" "	22	2000 m
" "	23	2000 m
" "	24	2100 m
" "	25	2000 m
" "	26	2100 m
" "	27	2000 m
" "	28	2000 m
" "	14a	1800 m
" "	21a	2300 m
		33900 m
+ 10 %		3390 m
Ialt		37290 m
- 10 Tromler.		

Stationskabel Nr.	2:	4000 m
" "	3:	2800 m
" "	4:	1700 m
		8500 m
+ 10 %		850 m
Ialt		9350 m - 5 Tromler.

Gruppernes Fordeling til Kabeltønderne:

Kabeltønde Nr.	1:	1 - 2 - 3 - 4 - 5 - 6 og 7
" "	2:	8 - 9 - 10 - 15 - 16 - 22 og 23
" "	3:	11 - 12 - 17 - 18 - 19 - 24 og 25
" "	4:	13 - 14 - 20 - 21 - 26 - 27 og 28

Grupperne 14a og 21a føres direkte til Stationen.

Grupperne forbindes til Stationskorerne saaledes, at laveste Gruppekabel Nr. forbindes til laveste Stationskore Nr.

sign.:
E. M. Dahl.

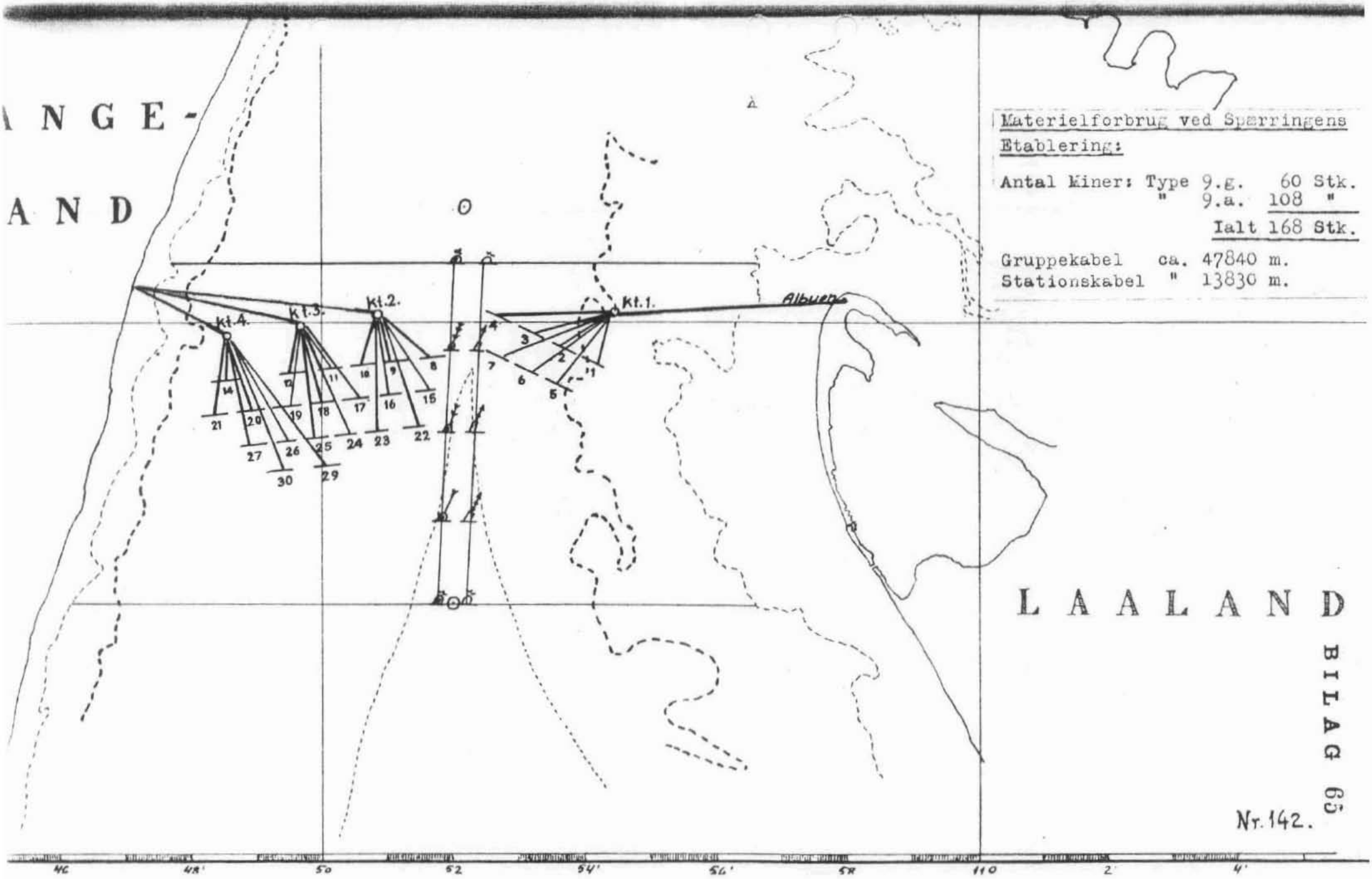

Materielforbrug ved Spærringens Etablering:

Antal Miner:	Type	9.g.	60 Stk.
	"	9.a.	108 "
		Ialt	168 Stk.

Gruppekabel	ca.	47840 m.
Stationskabel	"	13830 m.

BILAG 65

Nr. 142.

Nr.	ligere fundet	nu optaget	opstrøget snurret	mangler
overført:	24 Stk.	82 Stk. (2 sprængt)	4 Stk.	20 Stk.
24	0 -	6 -	- -	0 -
25	0 -	6 -	- -	0 -
26	0 -	6 -	- -	0 -
27	0 -	6 -	- -	0 -
29	0 -	6 -	- -	0 -
30	0 -	6 -	- -	0 -
Ialt:	24 Stk.	118 Stk. (2 sprængt)	4 Stk.	20 Stk.

Materiellets Tilstand ved Optagningen.

Gruppe 1: 4 m Dybde — Minekablet stærkt skamfilet og fuldstændig kørt sammen. Hornene paa Minerne afbrækket.

Gruppe 2: 4 m Dybde — Gruppekablet sprængt ved Kulkassen. Intet fundet af Resten af Gruppen.

Gruppe 3: 4 m Dybde — Gruppekablet sprængt ved Kulkassen. Hovedkablet sprængt lige Øst for Gruppestikket. Den fundne Mine opstrøget ca. 500 m N-for oprindelige Plads. Hornene manglede.

Gruppe 4: 4 m Dybde — Hovedkablet stærkt skamfilet, sprængt ca. 50 m fra Gruppestikket. Gruppen fundet ca. 500 m N-for oprindelige Plads.

Gruppe 5: 4 m Dybde — Gruppekablet kun lidt beskadiget. 1 Minestik frasprængt ved Minen. 3 Minestik frasprængt ca. 10 m fra Hovedkablet. Resten af Hovedkablet med Stik frasprængt. Gruppen laa ca. 300 m N-for den oprindelige Plads.

Gruppe 6: 8 m Dybde — Gruppekablet frasprængt ca. 500 m fra Kulkassen. Kablet dræget og bjerget med Kasse. Armaturen stærkt slidt. Hovedkablet lettere slidt.

Gruppe 7: 8 m Dybde — Gruppekablet sprængt ved Kulkassen. Kun lidt slidt. Armaturen paa Minestik og Hovedkabel stærkt medtaget. Koren blottet paa ca. 20 dm Længde flere Steder. Næstvestligste Mine paasejlet

Oversigt over Materiellets Tilstand

i Bælt-Spærringerne

ved Optagningen April-Juni 1940

1. Store-Bælt.

Oversigt over Miner, tidligere fundet, optaget og opstrøget under Spærringens Optagning, samt manglende Miner.

Gruppe Nr.	Miner tidligere fundet	Miner nu optaget	Miner opstrøget snurret	Miner mangler
1	3 Stk.	1 Stk.	- Stk.	2 Stk.
2	2 -	0 -	- -	4 -
3	1 -	0 -	1 -	4 -
4	3 -	3 -	- -	0 -
5	3 -	0 -	- -	3 -
6	1 -	5 -	- -	0 -
7	0 -	6 -	- -	0 -
8	3 -	1 -	1 -	1 -
9	1 -	4 -	1 -	0 -
10	3 -	1 -	- -	2 -
11	0 -	5 (1 sprængt)	- -	0 -
12	0 -	5	- -	1 -
14	2 -	1 -	1 -	2 -
15	0 -	6 -	- -	0 -
16	0 -	6 -	- -	0 -
17	0 -	6 -	- -	0 -
18	0 -	6 -	- -	0 -
19	2 -	2 (1 sprængt)	- -	1 -
20	0 -	6 -	- -	0 -
21	0 -	6 -	- -	0 -
22	0 -	6 -	- -	0 -
23	0 -	6 -	- -	0 -
overføres:	24 Stk.	82 Stk. (2 sprængt)	4 Stk.	20 Stk.

Begge Horn manglede.

Gruppe 8: Gruppekablet i god Stand. Hovedkablet sprængt ved Gruppestik.
4 m Dybde Minestik stærkt beskadiget. Miner: 1 bøjet og 1 manglende Horn.

Gruppe 9: Gruppekabel noget beskadiget. Hovedkablet sprængt ved Grup-
4 m Dybde pestik. Minestik beskadiget ved de frasprængte Miner.

Gruppe 10: Gruppekabel Armaturen stærkt slidt. Hovedkablet. Armaturen
4 m Dybde stærkt medtaget. Miner: 1 manglende og 1 knækket Horn.

Gruppe 11: Gruppekabel, Hovedkabel intet at bemærke. Minestik meget
4 m Dybde uklare af Ankertovene.

Gruppe 12: Gruppekabel god Tilstand. Hovedkabel sprængt og stærkt med-
4 m Dybde taget. Minestik stærkt skamfilede. 2 Miner begge Horn bøje-
de, 2 Miner eet Horn bøjet.

Gruppe 14: Gruppekabel sprængt ved Kulkassen. Hovedkabel sprængt. Mine-
4 m Dybde stik helt sammenkrøllede med store Koreblottelser. Minerne
meget skrabede. Hornene bøjede.

Gruppe 15: Gruppekabel, Hovedkabel, Minestik intet at bemærke. 3 vest-
10 m Dybde ligste Miner kørt sammen.

Gruppe 16: Gruppekabel, Hovedkabel, Minestik intet at bemærke.
10 m Dybde

Gruppe 17: Gruppekabel, Hovedkabel, Minestik intet at bemærke.
13 m Dybde

Gruppe 18: Gruppekabel, Hovedkabel, Minestik intet at bemærke. Gruppen
13 m Dybde laa ca. 200 m sydligere end sin oprindelige Plads. Hanefods-
kædens ene Del sprængt og 1 Horn bøjet paa 1 Mine.

Gruppe 19: Gruppekabel god Stand. Hovedkablet sprængt. Minestik skamfi-
10 m Dybde let. 1 Mine sprængt den 13/1. Gruppen laa 100-200 m sydli-
gere end udlagt.

Gruppe 20: Gruppekabel sprængt ca. 500 m fra K.T. Hovedkabel, Minestik
10 m Dybde intet at bemærke.

Gruppe 21: Gruppekabel sprængt ved Kulkassen. Hovedkabel, Minestik
10 m Dybde intet at bemærke.

Gruppe 22: Gruppekabel, Hovedkabel, Minestik intet at bemærke.
8 m Dybde

Gruppe 23: Gruppekabel, Hovedkabel, Minestik intet at bemærke.
8 m Dybde

Gruppe 24: Gruppekabel, Hovedkabel, Minestik intet at bemærke.
20 m Dybde

Gruppe 25: Gruppekabel intet at bemærke. Gruppestik indfiltret i Mi-
20 m Dybde nestik og Ankertov. Hovedkablet skamfilet. Minestik intet
at bemærke.

Gruppe 26: Gruppekabel sprængt ca. 500 m fra K.T. noget slidt.
8 m Dybde Hovedkabel, Minestik intet at bemærke.

Gruppe 27: Gruppekabel sprængt ca. 500 m fra K.T. Hovedkabel, Minestik
8 m Dybde intet at bemærke.

Gruppe 29: Gruppekabel sprængt ca. 500 m fra K.T. noget slidt. Hoved-
16 m Dybde kabel Koren blottet enkelte Steder. Minestik Armaturen no-
get slidt.

Gruppe 30: Gruppekabel sprængt ca. 500 m fra K.T. Hovedkabel, Minestik
16 m Dybde intet at bemærke.

Stationskabel 1: Kun lidt slidt.

Stationskabel 2: Armaturen slidt ca. 800 m fra K.T.

Stationskabel 3: Sprængt ca. 1000 m fra for K.T.3.

Stationskabel 4: Intet at bemærke.

Kablerne var ved Landingsstedet sandet ca. 1 m ned i Havstokken.

2. Lille-Bælt.

Materiellets Tilstand ved Optagningen:

Gruppe 1: 4 m Dybde	3 W-lige Minestik uklare og meget medtagne. 1 Mine i Horn bøjet.
Gruppe 2: 4 m Dybde	4 Minestik ret medtagne.
Gruppe 14: 15 m Dybde	2 Minestik kappet ca. 30 m fra Tamp. 2 Miner mangler (formentlig ved tysk Minestrygning den 9/4).
Gruppe 15: 20 m Dybde	2 Miner mangler. (1 sprængt).
Gruppe 27: 4 m Dybde.	Alle Miner: Stifterne i Hornene knækkede.
Gruppe 23: 4 m Dybde	- - - - - -
Gruppe 24: 4 m Dybde	- - - - - -
Gruppe 25: 4 m Dybde	- - - - - -
Gruppe 26: 4 m Dybde	Minestikkene lettere medtaget. Alle Stifterne i Hornene knækket.
Gruppe 27: 4 m Dybde	Minestikkene skamfilet flere Steder - 1 Horn bøjet. Alle Horn blanke af Isen. Alle Stifter knækket.
Gruppe 28: 4 m Dybde	Hornene blanke af Isen. Alle Stifter i Hornene knækket.
Gruppe 29: 15 m Dybde	3 W-ligste Miner kørt sammen. Bjærget i omvendt Orden.
Gruppe 30: 15 m Dybde	2 W-ligste Miner kørt sammen.

Gruppe 31: 1 Mine, Hanefodskædens ene Ben knækket.
15 m Dybde

Gruppe 32: Hovedkabel og Stik flere Steder ødelagt.
15 m Dybde

Gruppe 33: 1 Mine mangler (sprængt).
15 m Dybde

Gruppe 34: Gruppekabel meget slidt ca. 100 m fra Koren.
15 m Dybde

Gruppe 35: Minestikkene noget medtaget.
15 m Dybde

For Spærringens øvrige Grupper har der intet været at bemærke.

Bilag 67

BEKENDTGØRELSER VEDRØRENDE DANSK MINESPÆRRING

I LILLE-BÆLT.

Efterretninger for Søfarende Nr. 52 af 20' November 1940.

3424. Lille-Bælt S.-lige Del. Minespærringer udlægges. Forbudt Sejlområde. Advarsel.

1. Der udlægges Miner paa dansk Søterritorium i S.-lige Del af Lille-Bælt.

2. Al Sejlads paa dansk Søterritorium er forbudt indenfor et Omraade, der mod N. begrænses af en Linie fra Fyret paa Mommark Havns Dæmole til Skjoldnæs Fyr og mod S. af en Linie fra Gammel Pøl Fyr til Pladsen 54° 54',5 N. 10° 09',5 E. og derfra af Breddeparallellen 54° 54',5 N. til Kysten af Ærø. Skibe og Fartøjer af hvilken som helst Art, der overtræder Forbudet, udsætter sig for den alvorligste Fare.

3. Paa Internationalt Søterritorium etableres et 400 m bredt Gennemsejlingsløb, der N. fra afmærkes som følger:

W.-Siden:

1 rødmalet Lys-og Fløjtetønde, der viser hvidt Et-Blink hver 7,5s., Blink 2,5s., Mørke 5,0s.

1 rød Spidstønde med 3 opadvendte Koste.

1 rød Spidstønde med 2 opadvendte Koste.

1 rød Spidstønde med 1 opadvendt Kost.

1 rødmalet Lystønde, der viser hvidt Lys med En-Formørkelser hver 7,5s., Lys 5,0s., Mørke 2,5s.

E.-Siden:

1 hvidmalet Lystønde, der viser rødt Et-Blink hver 7,5s., Blink 2,5s., Mørke 5,0s.

1 hvid Stumptønde med 1 nedadvendt Kost,

1 hvid Stumptønde med 2 nedadvendte Koste,

1 hvid Stumptønde med 3 nedadvendte Koste,

1 hvidmalet Lys-og Klokketønde, der viser rødt Gruppe-Blink, To-Blink hver 10s., Blink 1,5s., Mørke 1,5s., Blink 1,5s., Mørke 5,5s.

c. 0,5 Sm NNV. for Gennemsejlingen udlægges et Fyrskib paamalet "Nord" paa Pladsen 54° 57',5 N. 10° 07',2 E. Fyrkarakter, hvidt

Gruppe-Blink, To-Blink hver 1 Min. Taagesignal, To-Stød hver 1 Min.

Der vil senere blive udlagt et Fyrskib paamalet "Syd" c. 0,5 Sm SSE. for Gennemsejlingen.

4. Skibe, der ønsker at passere Spærreområdet, bør N. fra anløbe Pladsen 54° 57',5 N. 10° 07',2 E. og S. fra Pladsen 54° 54',0 N. 10° 09',8 E., paa hvilke Pladser enten Lodshjælp eller Sejlanvisning afventes. For Lodshjælp ydes ingen Betaling.

5. Yderligere Meddelelser om Gennemsejlingsløbets Afmærkning m.v. vil senere blive bekendtgjort.

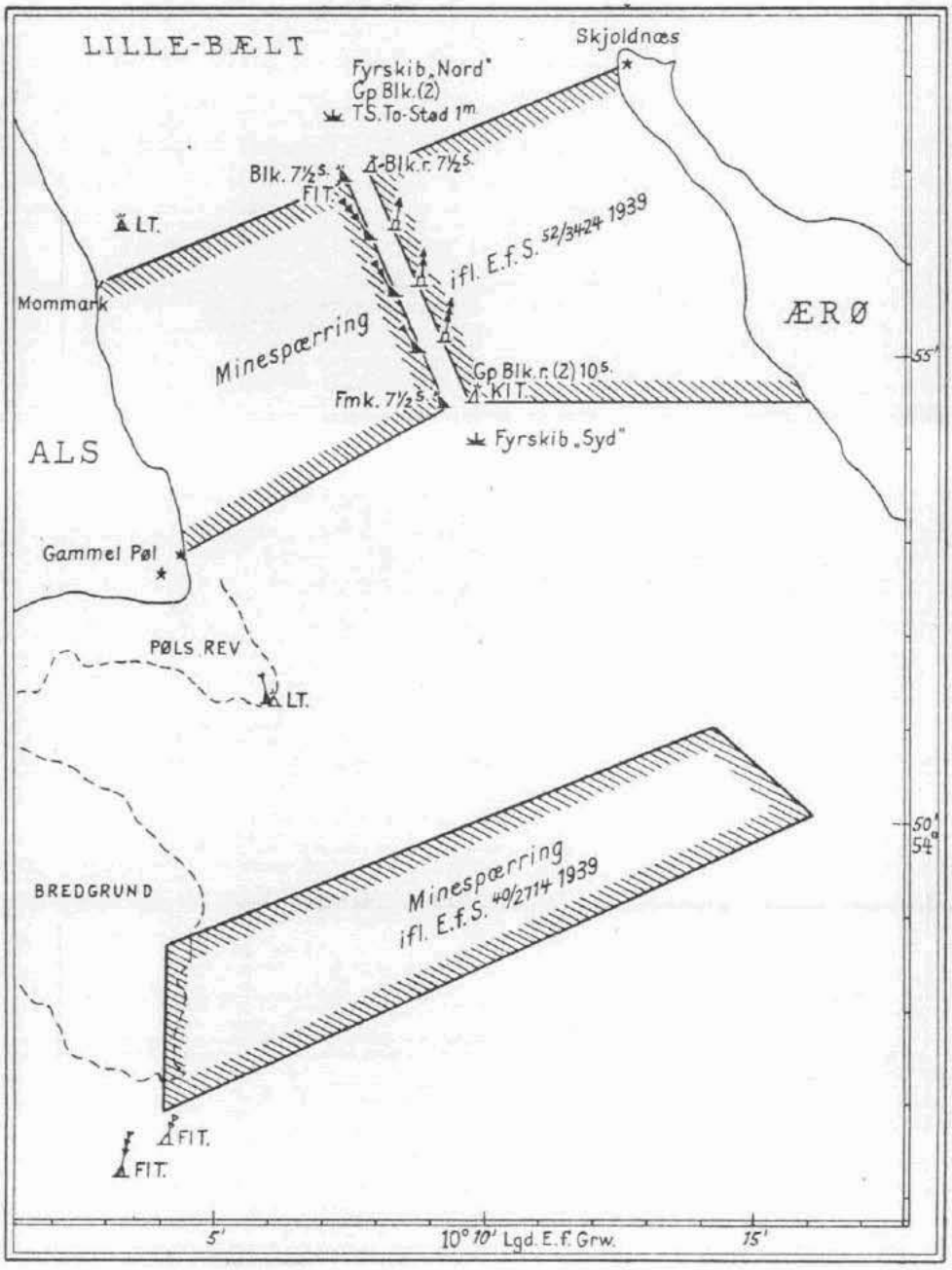

Efterretninger for Søfarende Nr. 53 af 23' November 1939.

3506. Lille-Bælt S.-lige Del. Afmærkning ved Minefelt.
Oplysning om Fyrskibet "Nord".
Rettelse til E.f.S. Nr. 52/3424 1939.

Under Henvisning til E.f.S. Nr. 52/3424 1939 Pkt. 3 meddeles, at Fyrkarakteren for det deri omtalte Fyrskib "Nord" paa 54° 57',5 N. 10° 07',2 E. er hvidt Gruppe-Blink, To-Blink hver 30s. og ikke som tidligere meddelt To-Blink hver 1m.

(E.f.S. Nr. 52/3424 1939).

3514. Lille-Bælt S.-lige Del.
Afmærkning af Gennemsejlingsløb i Minefelt.
Oplysning om Fyrskibet "Syd".

1. Under Henvisning til E.f.S. Nr. 52/3424 1939, Pkt. 3 meddeles, at Afmærkningen ved Gennemsejlingsløbet i det danske Minefelt nu er udlagt som følger:

Ved V.-Siden:

a. En rød Spidstønde med 3 opadvendte Koste i 32,5 m Vand paa 54° 56' (21") N. 10° 07' (50") E.

b. En rød Spidstønde med 2 opadvendte Koste i 32,5 m Vand paa 54° 55' (44") N. 10° 08' (19") E.

c. En rød Spidstønde med 1 opadvendt Kost i 32,5 m Vand paa 54° 55' (04") N. 10° 08' (53") E.

Ved E.-Siden:

d. En hvid Stumptønde med 1 nedadvendt Kost i 32,5 m Vand paa 54° 56' (27") N. 10° 08' (09") E.

e. En hvid Stumptønde med 2 nedadvendte Koste i 32,5 m Vand paa 54° 55' (48") N. 10° 08' (42") E.

f. En hvid Stumptønde med 3 nedadvendte Koste i 32,5 m Vand paa 54° 55' (08") N. 10° 09' (13") E.

2. Det i Pkt. 3 nævnte Fyrskib "Syd", der senere vil blive udlagt c. 0,5 Sm SSE. for Gennemsejlingen, skal vise hvidt Et-Blink hver 30s.. Taagesignal, Et-Stød hver 1m.

(E.f.S. Nr. 52/3424 1939. Kort Nr. 170, 154, 152, 150 og 185).

Efterretninger for Søfarende Nr. 54 af 29' November 1939.

3570. Lille-Bælt S.-lige Del. Minesperringer udlagt. Forbudt Sejlområde. Advarsel.

E.f.S. Nr. 52/3424, 53/3506 og 53/3514 1939 annulleres og erstattes med:

1. Der er udlagt Miner paa dansk Søterritorium i S.-lige Del af Lille-Bælt.

2. Al Sejlads paa dansk Søterritorium er forbudt indenfor et Område, der mod N. begrænses af en Linie fra Fyret paa Mommark Havns Dæmole til Skjoldnæs Fyr og mod S. af en Linie fra Gammel Pøl Fyr til Pladsen 54° 54',5 N. 10° 09',5 E. og derfra af Breddeparallellen 54° 54',5 N. til Kysten af Ærø. Skibe og Fartøjer af hvilken som helst Art, der overtræder Forbudet, udsætter sig for den alvorligste Fare.

3. Paa internationalt Søområde er etableret et 400 m bredt Gennemsejlingsløb, der N. fra er afmærket som følger:

V.-Siden:

a. En rødmalet Lys-og Fløjtetønde, der viser hvidt Et-Blink hver 7,5$^{s.}$, Blink 2,5$^{s.}$, Mørke 5,0$^{s.}$ i 32 m Vand paa 54° 57' (01",6) N. 10° 07' (16",4) E.

b. En rød Spidstønde med 3 opadvendte Koste i 32,5 m Vand paa 54° 56' (21",8) N. 10° 07' (46",8) E.

c. En rød Spidstønde med 2 opadvendte Koste i 32,5 m Vand paa 54° 55' (42",6) N. 10° 08' (16",5) E.

d. En rød Spidstønde med 1 opadvendt Kost i 32,5 m Vand paa 54° 55' (03",7) N. 10° 08' (50",9) E.

e. En rødmalet Lystønde, der viser hvidt Lys med En-Formørkelser hver 7,5$^{s.}$, Lys 5,0$^{s.}$, Mørke 2,5$^{s.}$, i 32,5 m Vand paa 54° 54' (24",5) N. 10° 09' (23",5) E.

Ø.-Siden:

a. En hvidmalet Lystønde, der viser rødt Et-Blink hver 7,5^{s}, Blink 2,5$^{s.}$, Mørke 5,0$^{s.}$, i 32 m Vand paa 54° 57' (05",9) N. 10° 07' (35",8) E.

b. En hvid Stumptønde med 1 nedadvendt Kost i 32,5 m Vand paa 54° 56' (26",8) N. 10° 08' (11",9) E.

c. En hvid Stumptønde med 2 nedadvendte Koste i 32,5 m Vand paa 54° 55' (45",9) N. 10° 08' (40",9) E.

4. c. 0,5 Sm NNV. for Gennemsejlingen er i 28 m Vand udlagt et Fyrskib mærket "Nord" paa 54° 57' (30") N. 10° 07' (12") E. Fyrkarakteren er hvidt Gruppe-Blink, To-Blink hver 30s., Taagesignal: 2 Toner hver 1m.

5. c. 0,5 Sm SSE. for Gennemsejlingen er i 31 m Vand udlagt et Fyrskib mærket "Syd" paa 54° 54' (02") N. 10° 09' (54") E. Fyrkarakteren er hvidt Et-Blink hver 30s.. Taagesignal: Et-Stød hver 1m..

6. Skibe, der ønsker at passere Spærreomraadet, bør N. fra anløbe Pladsen 54° 57',5 N. 10° 07',2 E. og S. fra Pladsen 54° 54',0 N. 10° 09',8 E., paa hvilke Pladser enten Lodshjælp eller Sejlanvisning afventes. For Lodshjælp ydes ingen Betaling.

3580. Danmark.
Bekendtgørelse angaaende Forbud mod Fiskeri m.v. i visse Omraader af Store-Bælt og Lille-Bælt.

Ministeriet for Handel, Industri og Søfart har under den 28. November d.A. udstedt nedenstaaende Bekendtgørelse:

§ 1.

Det forbydes paa Grund af udlagte Minespærringer at udøve enhver Art af Fiskeri og at optage Sten, Sand og lign.

1) i Store-Bælt paa dansk Søterritorium mellem Breddeparallellerne 54° 50',5 N. og 54° 47',5 N.

2) i Lille-Bælt paa dansk Søterritorium indenfor et Omraade, der mod Nord begrænses af en Linie fra Fyret paa Mommark Havns Dæmole til Skjoldnæs Fyr og mod Syd af en Linie fra Gammel Pøl Fyr til Pladsen 54° 54',5 N. 10° 09',5 E. og derfra af Breddeparallellen 54° 54',5 N. til Kysten af Ærø.

§ 2.

Redskaber, der er udsat indenfor de i § 1 nævnte Omraader, skal - efter nærmere Aftale med den paa Stedet værende kommanderende Søofficer - snarest fjernes.

§ 3.

Overtrædelse af Bestemmelserne i nærværende Bekendtgørelse straffes i Henhold til § 7 i Lov om Forholdsregler til Skibsfartens Betryggelse af 29' Marts 1920 med senere Ændringer, jvfr. § 6 i Lov om Ikrafttræden af Borgerlig Straffelov m.v. af 15. April 1930 med Bøde fra

5 Kr., for saa vidt Forholdet ikke efter den almindelige Lovgivning medfører større Straf.

§ 4.

Denne Bekendtgørelse træder i Kraft straks.

Efterretninger for Søfarende Nr. 56 af 13' December 1939.

3752. Gennemsejlingsaabningerne i de danske Spærringer i Store-Bælt og Lille-Bælt.
Indskærpelse af Tilholdet om at stoppe ved de danske Vagtskibe N. og S. for Spærringerne.
(Den 11. December 1939.)

Marineministeriet meddeler:

Paa given Foranledning indskærpes det Skibe - ogsaa af Risikohensyn i egen Interesse - forinden Passage af Gennemsejlingsløbene i de danske Spærreomraader i Store- og Lille-Bælts sydlige Del altid at stoppe og indhente Sejlanvisning ved de Nord og Syd for Spærringerne stationerede danske Vagtskibe, der fører et Varselssignal bestaaende af om Dagen 3 røde Kugler - om Natten 3 røde Lys - vist lodret over hverandre. Skibe, der ønsker Lodshjælp, skal i god Tid ved Nærmelse af Spærringerne afgive Signal for Lods.

(E.f.S. Nr. 54/3569 og 54/3570 1939).

Efterretninger for Søfarende Nr. 57 af 20' December 1939.

3853. Indskærpelse af Sejladsregler.

Paa given Foranledning indskærpes Bestemmelserne i Efterretninger for Søfarende Nr. 52 af 20. November, hvorefter al Sejlads uden for de afmærkede Gennemsejlingsrender er forbudt:

i Store-Bælt mellem Breddeparallellerne 54° 50',5 N. og 54° 47',5 N. og

i Lille-Bælt inden for et Omraade, der mod N. begrænses af en Linie fra Fyret paa Mommark Havns Dæmole til Skjoldnæs Fyr og mod S. af en Linie fra Gammel Pøl Fyr til Pladsen 54° 54',5 N. 10° 09',5 E. og derfra af Breddeparallellen 54° 54',5 N. til Kysten af Ærø.

Det tilføjes, at Sejlads inden for de nævnte forbudte Omraa-

der er forbundet med ubetinget Livsfare.

I Taage og usigtbart Vejr tilraades det at ankre i god Afstand fra de spærrede Omraader, indtil Sejlanvisning eller Lods kan faas fra de patrouillerende Orlogsskibe eller af Lodskutterne.

Efterretninger for Søfarende Nr. 5 af 18' Januar 1940.

393. De danske Minespærringer i Store-Bælt og Lille-Bælt. Oplysning om Lystønder og Fyrskibe under Isforhold. Advarsel.

Lystønder og Fyrskibe ved de danske Neutralitetsspærringer i Store-Bælts og Lille-Bælts S.-lige Del inddrages paa Grund af Is. Lystønderne erstattes med Spirtønder.

I sigtbart Vejr og under gunstige Isforhold vil Passage af Gennemsejlingsløbene gennem Spærringerne muligt kunne ske om Dagen, men kun efter forudgaaende Sejlanvisning af de stationerede Vagtskibe. Forværrede Isforhold kan medføre, at Lods-og Vagtskibe ikke er paa Plads, i hvilket Tilfælde det ubetinget fraraades at nærme sig Spærringerne eller forsøge Passage af disse, da dette vil være forbundet med Livsfare.

461. De danske Minespærringer i Store-Bælt og Lille-Bælt. Lystønder og Fyrskibe inddraget for Is.

1. Lystønderne og Fyrskibene ved de danske Neutralitetsspærringer i Store-Bælt er inddraget paa Grund af Isforholdene.

2. Lystønderne ved de danske Neutralitetsspærringer i Lille-Bælt er inddraget paa Grund af Isforholdene.

(E.f.S. Nr. 5/393 1940).

Efterretninger for Søfarende Nr. 17 af 10' April 1940.

1317. De danske Minespærringer i Lille-Bælt. Gennemsejling atter etableret.

Afmærkningen af Gennemsejlingen i den danske Spærring i Lille-Bælt mellem Als og Ærø er delvis etableret. Passage kan ske i sigtbart Vejr ved Dag og ved Hjælp af Lods.

Skibe, der ønsker at passere Spærringen, skal stoppe ved Vagt-

skibene og erholde Lods.

Gennemsejling uden Lods, ligesom Gennemsejling om Natten, er indtil videre forbudt.

(E.f.S. Nr. 5/393 1940).

Efterretninger for Søfarende Nr. 18 af 17' April 1940.

1366. Den danske Minespærring i Lille-Bælt.
Fyrskibe og Lystønder genudlagt.

Fyrskibene "Nord" og "Syd" samt de 4 Lystønder ved Gennemsejlingen i den danske Minespærring i Lille-Bælt er atter udlagt paa Station.

(E.f.S. Nr. 5/461 og 17/1317 1940).

Efterretninger for Søfarende Nr. 26 af 12' Juni 1940.

1704. Danmark. Lille-Bælt S.-lige Del.
Lodstjeneste inddraget. Sejlanvisning.

Fra og med 13. Juni d.A. inddrages den danske Lodstjeneste ved det danske Spærreomraade i Lille-Bælt S.-lige Del. Passage kan foregaa mellem den E.-lige Afmærkning af Gennemsejlingsløbet og Kysten af Als.

(E.f.S. Nr. 4/199 1940).

Efterretninger for Søfarende Nr. 28 af 26' Juni 1940.

1785. Danmark. Lille-Bælt S.-lige Del.
Fyrskibe og Afmærkning ved det danske Spærreomraade inddraget.
Omraade frigivet.

Fyrskibe og Afmærkning ved Gennemsejlingsaabningen i det danske Spærreomraade i Lille-Bælt S.-lige Del er under Inddragning, hvorefter der er fri Passage for almindelig Skibsfart i Omraadet.

(E.f.S. Nr. 4/199. Kort Nr. 150, 152 og 185).

1815. Danmark. Lille-Bælt S.-lige Del.
Forbud mod Fiskeri m.v. ophævet.

Under Henvisning til E.f.S. Nr. 4/201 1940 meddeles, at Bestemmelserne i § 1, Pkt. 2 angaaende Forbud mod Fiskeri, Optagning af Sten, Sand o.l. i Lille-Bælt paa dansk Søterritorium indenfor et Om-

raade, der mod Nord begrænses af en Linie fra Fyret paa Mommark Havns Dæmmole til Skjoldnæs Fyr og mod Syd af en Linie fra Gammel Pøl Fyr til Pladsen 54° 54',5 N. 10° 09',5 E. og derfra af Breddeparallellen 54° 54',5 N. til Kysten af Ærø er ophævet.

(E.f.S. Nr. 4/201 og 23/1573 1940).

Efterretninger for Søfarende Nr. 29 af 3' Juli 1940.

1838. Danmark. Lille-Bælt S.-lige Del.
Fyrskibe og Afmærkning ved det danske Spærreomraade inddraget.
Omraade frigivet.

Under Henvisning til E.f.S. Nr. 28/1785 1940 meddeles, at Fyrskibe og Afmærkning ved Gennemsejlingsaabningen i det danske Spærreomraade i Lille-Bælt S.-lige Del er inddraget. Der er nu fri Passage for almindelig Skibsfart i Omraadet.

(E.f.S. Nr. 28/1785 1940. Kort Nr. 150, 152 og 185).

CHEFEN FOR MINESKIBSFLOTILLEN.

Bilag 68

Mineskibet LOSSEN, December 1939.

FORTROLIGT.

Antal Eksemplarer:

Søværnskommandoen..... 2
Afsnitchef 2
Mineskibsflotillen ... 8
Ialt 12

Disposition for Etablering

af

Etage-Kabelminespærring Lille-Bælt.

1. Efter Flotillens Ankomst til Spærringsområdet, Mandag den 4' December, rekognoscerer KVINTUS for Kt. 4 og SIXTUS for Kt. 3.

Der udlægges Kabeltønde med Kabelfortøjning.

LOSSEN udtager straks Minelinie mærker for sydligste østligste Minelinie og for midterste vestligste Minelinie.

Som Endevager benyttes Gennemsejlingens henholdsvis og

2. LOSSEN krigsarmerer 4 Grupper og klargør Grupperne til Kastning.

Efter Omstændighederne udlægges Grupperne Nr. 21 og 20 samt Nr. 29 og 30.

Grupperne 21 og 20 Dybdeindstilling 25 m.
" 29 og 30 " 15 m.

3. Spærringens Etablering: Grupperne udlægges iøvrigt i følgende Dybder:

E-lige Del:	Nordligste	Minelinie:	Alle	Grupper	4 m.
	Midterste	"	"	"	15 m.
	Sydligste	"	"	"	25 m.
W-lige Del:	Nordligste	"	"	"	4 m.
	Midterste	"	"	"	15 m.
	Sydligste	"	"	"	25 m.

Minerne udlægges fra Gennemsejlingsvagerne.

Strækning af Gruppekabler og Stationskabler, samt Rekognoscering og Etablering vil finde Sted efter nærmere Ordre.

Til Strækning af Stationskabler kan paaregnes Assistance af PETER FABER.

Sperrings-Materielforbrug:

	Antal Miner	Gruppekabel	Stationskabel
E-lige Del:	138 - 23 Grupper	35200 m	8470 m
W-lige Del:	126 - 21 "	31900 m	10890 m
Ialt:	264 - 44 Grupper.	67100 m - 17 Trml.	19360 m - 10 Trml.

Det paaregnes at disponere over nedtransporteret Materiel, i Faaborg eller paa nærmere afhængig af Vejrforholdene bestemt Sted.

Etagesperringens E-lige Del:

Kabeltønde Nr. 1	54° 56',4 10° 12',65
" " 2	54° 56',48 10° 11',45
" " 3	54° 56',6 10° 10',3

Søminestation Nr. 3 etableres ved Harm By, Ærø.

Vager I	54° 56',4 10° 08',4
III	54° 56',1 10° 08',5
V	54° 55',8 10° 08',8

Afstand mellem Minelinierne: 500 m.

Gennemsejlingsaabningen: 400 m.

Gruppekabel Nr. 1	-	600 m
" " 2	-	1000 m
" " 3	-	600 m
" " 4	-	800 m
" " 5	-	600 m
" " 6	-	700 m
" " 7	-	1500 m
" " 8	-	1300 m
" " 9	-	1200 m
" " 10	-	1200 m
" " 11	-	1200 m
" " 12	-	1500 m
overføres		12200 m

overført	-	12200 m
Gruppekabel Nr. 13	-	1200 m
" " 14	-	1500 m
" " 15	-	1600 m
" " 16	-	1700 m
" " 17	-	1800 m
" " 18	-	1600 m
" " 19	-	1700 m
" " 20	-	1700 m
" " 21	-	1800 m
" " a	-	2200 m
" " b	-	3000 m
		32000 m
+ 10%		3200 m
Ialt		35200 m
		- 9 Tromler.

Stationskabel Nr. 1	-	1700 m
" " 2	-	2500 m
" " 3	-	3500 m
		7700 m
+ 10%		770 m
Ialt		8470 m - 5 Tromler.

Etagespærringens V-lige Del:

Søminestation Nr. 4 etableres ved Monmark By.

Kabeltønde Nr. 4	54° 56',15 10° 06',8
" " 5	54° 55',65 10° 06'
" " 6	54° 55',2 10° 05',2

Som Retningspunkt benyttes Humbæk Mølle.

Vager II	54° 56',0 10° 08',0	Minelinien paabegyndes 100 m fra Vageron.	
" IV	54° 55',7 10° 08',25	" "	350 m " "
" VI	54° 55',45 10° 08',4	" "	150 m " "

Afstand mellem Minelinierne 500 m.

Gruppekabel Nr. 22	-	1000 m
" " 23	-	800 m
" " 24	-	700 m
" " 25	-	600 m
" " 26	-	1000 m
" " 27	-	600 m
" " 28	-	800 m
" " 29	-	1500 m
" " 30	-	1500 m
" " 31	-	1800 m
" " 32	-	1200 m
overføres		11500 m

overført	-	11500 m
Gruppekabel Nr. 33	-	1500 m
" " 34	-	1200 m
" " 35	-	1300 m
" " 36	-	2000 m
" " 37	-	2100 m
" " 38	-	1800 m
" " 39	-	1900 m
" " 40	-	1700 m
" " 41	-	1800 m
" " 42	-	2200 m
		29000 m
+ 10%		2900 m
Ialt		31900 m
	-	8 Tromler.

Stationskabel Nr. 4	-	4000 m
" " 5	-	3300 m
" " 6	-	2600 m
		9900 m
+ 10%		990 m
Ialt		10890 m - 6 Tromler.

Grupperne forbindes til Stationskabelkorerne saaledes, at laveste Gruppekabel Nr. forbindes til laveste Stationskabelkore Nr.

sign.:
E. M. Dahl.

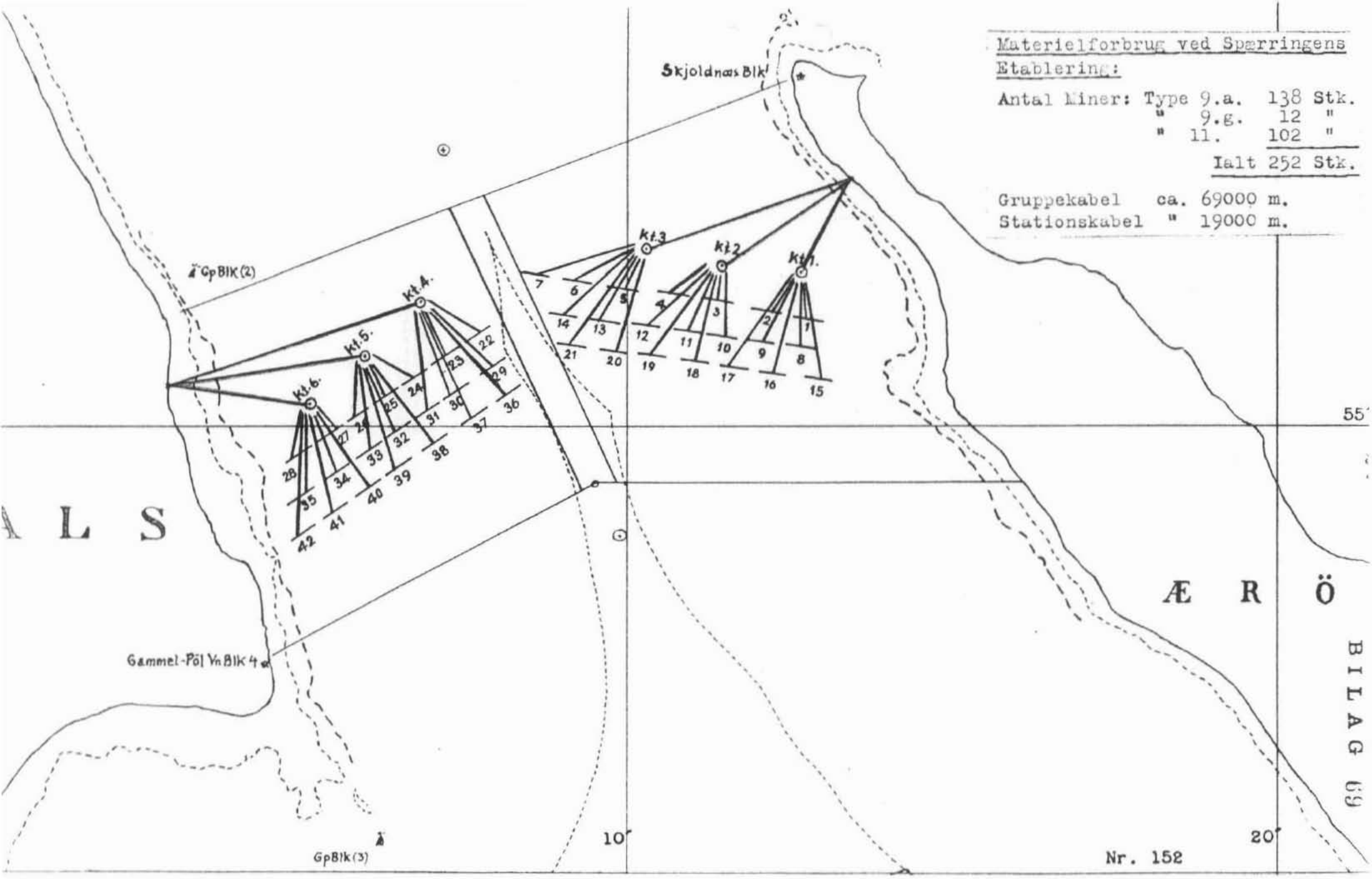

Materielforbrug ved Spærringens Etablering:

Antal Miner:	Type 9.a.	138	Stk.
	" 9.g.	12	"
	" 11.	102	"
	Ialt	252	Stk.

Gruppekabel	ca.	69000	m.
Stationskabel	"	19000	m.

Nr. 152

BILAG 69

Bilag 70

BEKENDTGØRELSER VEDRØRENDE DANSK MINESPÆRRING I GRØNSUND.

Efterretninger for Søfarende Nr. 1 af 4' Januar 1940.

1. Smaalandsfarvandet. Grønsund. Minespærringsforanstaltninger. Forbudt Omraade. Advarsel.

1) Fra den 5. d.M. Kl. 1200 er al Sejlads uden forudgaaende Sejlanvisning paa Grund af Minespærringsforanstaltninger forbudt i Grønsund indenfor et Omraade, der begrænses mod Nord af Breddeparallellen gennem Borgsted Fyr (54° 54' 09" N. 12° 06' 43" E.), mod Øst af Meridianen gennem Borgsted Fyr, mod Syd af Farvandets 1 m-Kurve og mod Vest af Meridianen gennem Barholms østligste Pynt.

2) Øst og Vest for det spærrede Omraade vil der være stationeret Vagtskibe, der fører et Varselssignal bestaaende af om Dagen 3 røde Kugler - om Natten 3 røde Lys - vist lodret over hverandre.

3) Alle Skibe og Fartøjer, der ønsker at passere det spærrede Omraade, skal i god Tid forinden stoppe og afvente Vagtskibenes Sejlanvisning.

4) Skibe og Fartøjer, der søger at unddrage sig disse Bestemmelser, eller som ikke følger de givne Sejlanvisninger, udsætter sig for den alvorligste Fare samt for Anholdelse af de i Farvandet stationerede danske Orlogs-og Vagtfartøjer.

Efterretninger for Søfarende Nr. 23 af 22' Maj 1940.

1571. Danmark. Smaalandsfarvandet. Grønsund. Spærret Omraade frigivet. Vagtskibe inddraget.

Vagtskibene ved det spærrede Omraade i Grønsund er inddraget, hvorefter der er fri Passage for almindelig Skibsfart i Omraadet.

Borgsted Fyr: c. 54° 54' N. 12° 07' E.

(E.f.S. Nr. 4/197 1940).

SØVÆRNSKOMMANDOEN

Bilag 71

M. 9679.

J. 903/1939.

København, den 30' December 1939.

F O R T R O L I G T.

Til

Chefen for Mineskibsflotillen.

Søværnskommandoen har bestemt, at der skal udlægges en Minespærring i Grønsund, og man tilstiller i den Anledning hermed Hr. Kommandørkaptajnen følgende Direktiv:

1. Udlægningen af Spærringen skal paabegyndes den 5' Januar n.a. eller snarest derefter, saa snart Afmærkning af en Gennemsejlingsrende gennem det spærrede Omraade er udlagt ved Fyr-og Vagervæsenets Foranstaltning, og saa snart Vejr-og Strømforholdene tillader. (Afmærkningen er beordret udlagt den 5' Januar.)

2. Spærringen skal udlægges inden for det i medfølgende Kortskitse viste spærrede Omraade, og Kablerne indføres til Kysten paa Møen i Nærheden af Borgsted Batteri under Hensyntagen til de lokale Forhold efter Hr. Kommandørkaptajnens nærmere Bestemmelse.

Placeringen af de i Kortskitsen viste Minegrupper vil være at opfatte som et Direktiv, blandt andet med Hensyn til den ønskede Effektivitet af Spærringen, og skulde lokale eller andre Forhold gøre en anden Placering af Minerne hensigtsmæssig, er Hr. Kommandørkaptajnen bemyndiget til at tage Hensyn hertil.

3. Det til Spærringens Etablering nødvendige Skibsmateriel vil være at afgive fra Mineskibsflotillen efter nærmere Aftale med Marinestationen Slipshavn.

4. Om det til Etableringen nødvendige Mine-og Kabelmateriel vil nærmere Aftale være at træffe med Søminevæsenet.

Dette meddeles herved Hr. Kommandørkaptajnen til Efterretning og Foranstaltning.

sign.: Rechnitzer.

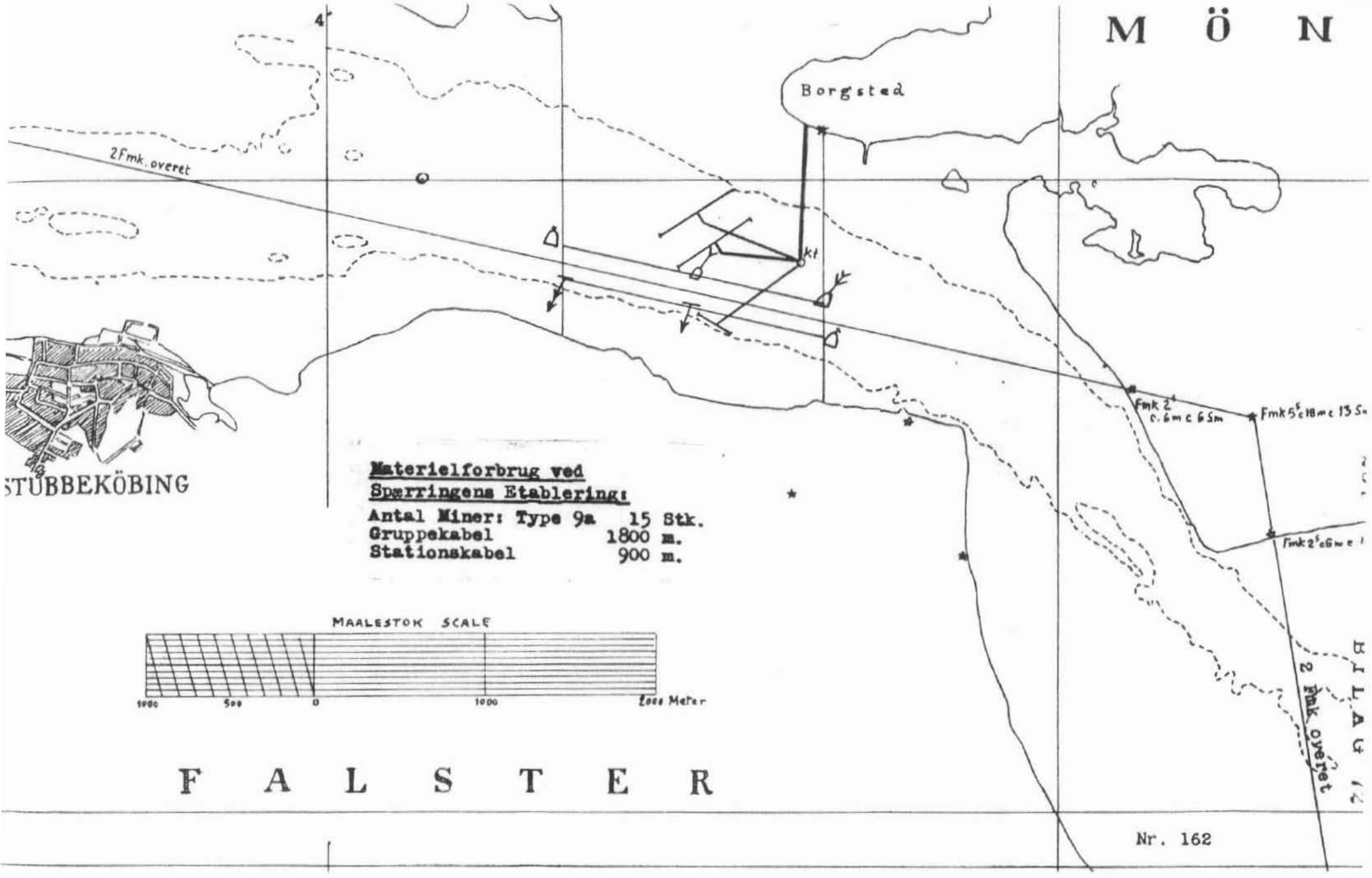

Materielforbrug ved Spærringens Etablering:

Antal Miner: Type 9a	15 Stk.
Gruppekabel	1800 m.
Stationskabel	900 m.

BILAG

Nr. 162

BEKENDTGØRELSER VEDRØRENDE DANSKE SPÆRRINGSFORANSTALTNINGER

I ALS SUND.

Efterretninger for Søfarende Nr. 1 af 4' Januar 1940.

2. Lille-Bælt. Als Sund. Sønderborg Havn.
Spærringsforanstaltninger.

Fra den 5' ds. vil der ved den S.-lige Indsejling til Sønderborg Havn blive etableret en Net-og Kædespærring.

Spærringen udgaar fra et Punkt lidt S. for Sønderborg Slot i W.-lig Retning til den modsatte Kyst.

Spærringen vil normalt kunne passeres af saavel N.- som S.-gaaende Skibe med indtil 6 m Dybgaaende.

Hvis Forholdene medfører Lukning, vil al Sejlads til Sønderborg Havn S. fra samt Gennemsejling af Spærringen N. fra være forbudt om Natten, medens Spærringen om Dagen (fra Solopgang til Solnedgang) vil kunne passeres, hvis Omstændighederne iøvrigt tillader det.

Signaler for at Passage af Spærringen er forbudt:

om Dagen: 1 sort Kugle hejst paa en Arm paa Sønderborg Forfyrs Pæl.

om Natten: 1 rød og 1 grøn Lanterne vist vandret for hinanden fra en Arm paa Forfyrets Pæl, den røde Lanterne W.-ligst. Samtidig er den røde Fyrlinie slukket.

Naar de nævnte Signaler ikke vises, kan Spærringen uhindret passeres af Skibe med indtil 6 m Dybgaaende.

Signaler for Skibe, som om Dagen ønsker Passage af Spærringen:

En rund Genstand (f.Eks. en Kugle, en Pøs eller lignende) hejst paa et iøjnefaldende Sted.

Ønskes der Gennemsejling af saavel Broen som Spærringen, skal Skibe vise Signal saavel for Aabning af Broen som af Spærringen, og for N. fra kommende Skibe giver Broen først Passagesignal, naar Spærringen er aabnet.

Ved Anløb af Sønderborg Havn mellem Broen og Spærringen giver Skibe kun Signal enten for Broens eller for Spærringens Aabning.

I Havnen beliggende Skibe, der ønsker at faa Spærringen aabnet, henvender sig herom til Havnemesteren. Lokale Fiskerfartøjer samt andre

Smaafartøjer kan kun forvente Spærringens Aabning, naar Passage kan ske gruppevis og efter nærmere Aftale med Havnemesteren.

Meddelelse fra Marineministeriet den 11'Januar 1940.

(Medtaget i E.f.S. Nr. 4/200 af 17/1-40)

For i den udlagte Net-og Kædespærring i det sydlige Indløb til Sønderborg Havn at markere en 40 m bred Gennemsejlingsaabning med normalt 6 m Vanddybde er udlagt 2 Bøjer, den vestlige hvidmalet og den østlige rødmalet. Om Natten belyses Bøjerne med henholdsvis rødt og grønt Lys.

Efterretninger for Søfarende Nr. 6 af 24' Januar 1940.

485. Lille-Bælt, Als Sund, Sønderborg.
Oplysning om Lysafmærkningen ved
Net- og Kædespærringen.

Under Henvisning til E.f.S. Nr. 4/200 1940 meddeles, at Lysafmærkningerne ved Net-og Kædespærringen ikke vil kunne etableres under Isperioden.

BEKENDTGØRELSER VEDRØRENDE ENGELSKE OG TYSKE MINESPÆRRINGER I NORDSØEN.

Efterretninger for Søfarende Nr. 38 af 4' September 1939.

2674. England. Strædet ved Dover. Firth of Forth. Helgoland Bugt. Minefare. Advarsel. (Britiske Admiralitet).

---

3) Helgoland Bugt: Farezonen har følgende Grænser:

Fra (a) 55°00' N. 5°00' E. til (b) 55°00' N. 8°00' E., derfra følgende Grænsen for dansk Søterritorium til (c) 55°40' N., derfra til (d) 55°40' N. 7°41' E. og (e) 55°24' N. 7°41' E., derfra langs Breddeparallellen 55°24' N. til Grænsen for dansk Søterritorium.

Linien følger derefter Grænsen for dansk Søterritorium til den tyske Grænse, derefter den tyske Kyst til den hollandske Grænse. Derefter følger Grænsen hollandsk Søterritorium til (f) 53°21' N. 5°00' E. og derfra til (a).

2679. Tyskland. Nordsøen. Minefare. Advarsel. (Meddelelse fra det tyske Gesandtskab).

Miner er udlagt i et Omraade, som begrænses af en Linie gennem følgende Punkter:

a. 53°36' N. 4°25' E. c. 56°30' N. 6°02' E.
b. 53°36' N. 6°02' E. d. 56°30' N. 4°25' E.

Alle Skibe advares imod at besejle dette Omraade.

Efterretninger for Søfarende Nr. 39 af 6' September 1939.

2683. England. Nordsøen. Helgoland Bugt. Minefare. Advarsel. Rettelse til E.f.S. Nr. 38/2674 1939.

E.f.S. Nr. 38/2674 1939, Pkt. 3 annulleres og erstattes med:

3) Helgoland Bugt: Farezonen har følgende Grænser:

Fra (a) 56°00' N. 5°00' E. til (b) 56°00' N. 8°00' E., der-

fra følgende Grænsen for dansk Søterritorium til (c) 55°40' N., derfra til (d) 55°40' N. 7°41' E. og (e) 55°24' N. 7°41' E., derfra langs Breddeparallellen 55°24' N. til Grænsen for dansk Søterritorium. Linien følger derefter Grænsen for dansk Søterritorium til den tyske Grænse, derfra den tyske Kyst til den hollandske Grænse. Derfra følger Grænsen hollandsk Søterritorium til (f) 53°21' N. 5°00' E. og derfra til (a).

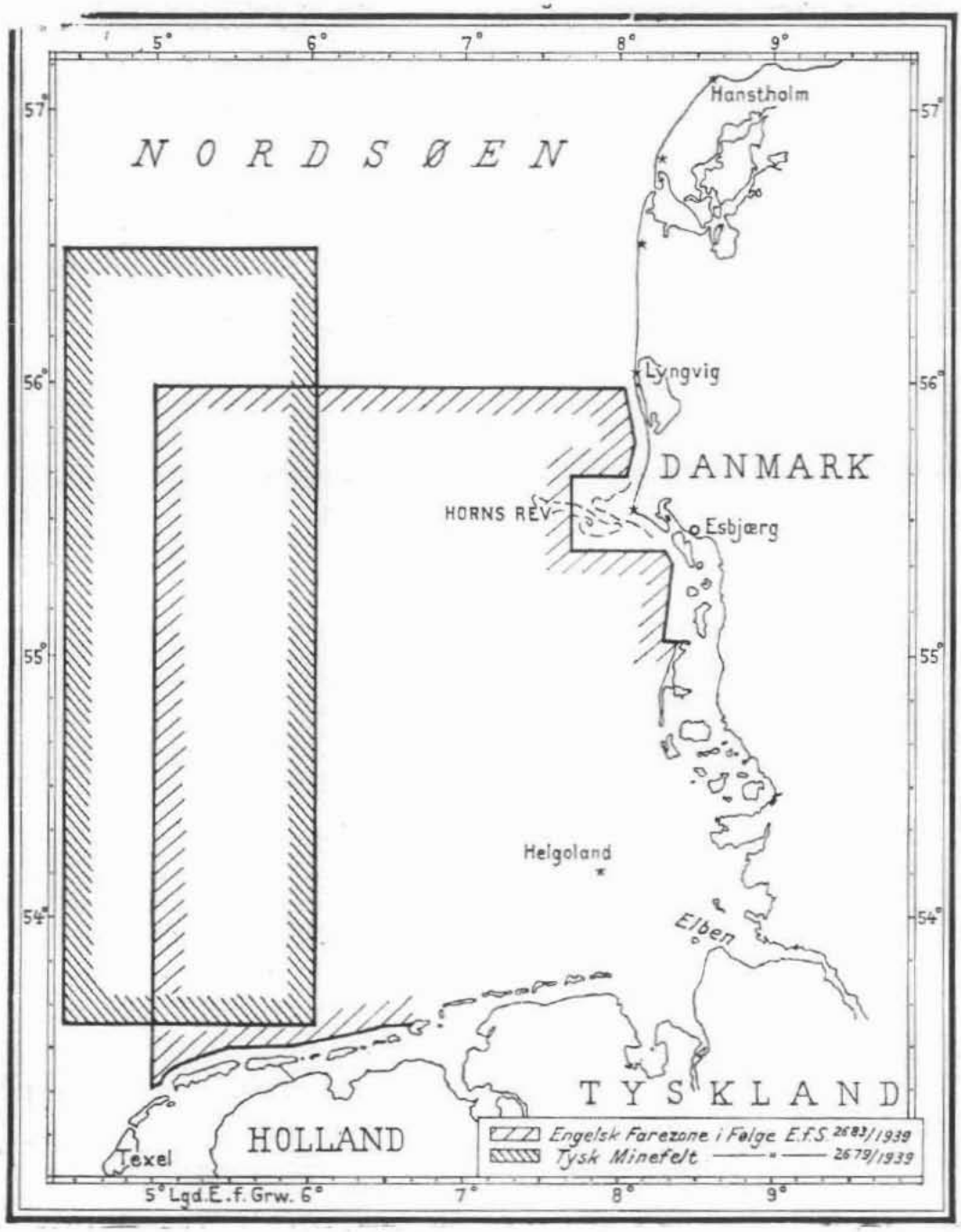

Efterretninger for Søfarende Nr. 19 af 24' April 1940.

1389. Nordsøen. Skagerrak. Kattegat.
Engelsk Minefelt i Nordsøen udvidet.
(B.a.Z. Nr. 85/1041. 's-Gravenhage 1940).

Under Henvisning til E.f.S. Nr. 4/243 1940 meddeles, at det

engelske Minefelt er udvidet som følger:

Fra (a) 56° N. 5° E. til (b) 60° N. 4° E., derfra E. efter til den norske Kyst og langs denne Kyst til den svenske Territorialgrænse, langs denne Grænse til 57° N., derfra W. efter til den danske Kyst og langs denne i Kattegat, Skagerrak og Nordsøen til det tidligere Minefelt. Et Bælte med en Bredde af 10 Sm paa hver Side af Linien mellem Punkterne (1) 57°30' N. 4°38' E., (2) 57°30' N. 7°50' E., (3) 58°46' N. 11°00' E. er minefrit.

Ved denne Udvidelse er Anløb af Esbjerg N. fra afbrudt.

Bilag 75

BEKENDTGØRELSER VEDRØRENDE TYSK MINESPÆRRING SYD FOR SUNDET.

Efterretninger for Søfarende Nr. 38 af 4' September 1939.

2671. Sundet S.-lige Indgang. Store-Bælt S.-lige Indgang. Minespærringer udlagt. Advarsel.
(Rügen Radio. Den tyske Seekriegsleitung).

Til Værn mod fjendtlige Foretagender mod Farvandet i den W.-lige Østersø ser Rigsregeringen sig tvunget til under Respektering af neutralt Højhedsomraade (Farvand) midlertidigt at erklære følgende Omraade for Minefare-Omraade.

Omraade A er Omraadet ved Sundets S.-lige Indgang. Omraadet begrænses af en Linie gennem følgende Punkter:

a.	55° 05',5 N. 12° 21',3 E.	d.	55° 19',0 N. 12° 58',2 E.
b.	55° 04',9 N. 12° 29',0 E.	e.	55° 19',0 N. 12° 54',5 E.
c.	55° 16',5 N. 12° 58',2 E.	f.	55° 18',2 N. 12° 54',0 E.

For Omraade A vil der blive organiseret Lodstjeneste til at sikre sig fredelig Skibsfarts fortsatte utruede Gennemfart. Skibe, der kommer Nord fra, vil finde Lodsfartøj paa omtrentlig Plads 55° 15' N. [illegible]° 35' E.

Skibe, der kommer fra Østersøen, vil finde Lodsfartøj paa omtrentlig Plads 55° 06' N. 12° 50' E.

Den neutrale Skibsfart advares i egen Interesse mod at passere Omraade A uden Lods.

Ophævelse af Spærreomraaderne vil ske, saa snart den militære Situation tillader det.

Efterretninger for Søfarende Nr. 41 af 12' September 1939.

2745. Sundet S.-lige Indgang.
Oplysning om Lodsning gennem Minespærringen.
(Rügen Radio).

Foreløbig lodses der ikke gennem Omraade A. (Sundet) om Natten. Det anbefales at ankre i Nærheden af Lodsstationerne. Bevogtningsfartøjernes Anvisninger maa her tages til Følge. I Taage og daarligt Vejr maa man ligeledes regne med, at Lodstjenesten af Hensyn til Skibsfartens Sikkerhed midlertidig maa indstilles.

(E.f.S. Nr. 38/2671 1939).

Efterretninger for Søfarende Nr. 43 af 22' September 1939.

2872. Sundet S.-lige Indgang.
Minespærring udvidet.
(Rügen Radio)

E.f.S. Nr. 38/2671 1939 Omraade A ved Sundets S.-lige Indgang annulleres og erstattes med:

Omraade A ved Sundets S.-lige Indgang.

Miner er udlagt indenfor et Omraade, der begrænses af en Linie gennem følgende Punkter:

a.	55° 05',5 N.	12° 21',3 E.	d.	55° 19',0 N.	12° 58',2 E.
b.	55° 04',0 N.	12° 34',0 E.	e.	55° 19',0 N.	12° 54',5 E.
c.	55° 14',0 N.	13° 02',0 E.	f.	55° 18',2 N.	12° 54',0 E.

Lodsskibe findes stationeret paa c. 55° 15' N. 12° 35' E. for S.-gaaende Skibe og paa c. 55° 06' N. 12° 50' E. for N.-gaaende Skibe.

Den neutrale Skibsfart advares i egen Interesse mod at passere Omraade A uden Lods.

Efterretninger for Søfarende Nr. 45 af 4' Oktober 1939.

2921. Sundet S.-lige Indgang.
Minespærringen S. Lystønde udlagt.
(N. f. S. Nr. 41/3896, Berlin 1939).

Ved Lodsstationen S. for Minespærringen i den S.-lige Indgang til Sundet er paa c. 55° 05',8 N. 12° 49',5 E. udlagt en hvidmalet Lystønde, der viser hvidt Lys med En-Formørkelser hver 5s., Lys 3s.

Mørke 2[B].

(E.f.S. Nr. 43/2872 1939. Kort Nr. 187, 126, 188, 180 og 181).

2975. Sundet S.-lige Indgang.
Minespærring udvidet.
Rettelse til E.f.S. Nr. 43/2872 1939.
(N.f.S. Nr. 40/3884, Berlin 1939.)

Omraade A, Pkt. c. 55° 14',0 N. 13° 02',0 E. rettes til c. 55° 14',0 N. 13° 00',0 E.

(E.f.S. Nr. 43/2872 1939).

Efterretninger for Søfarende Nr. 50 af 8' November 1939.

3324. Sundet S.-lige Indgang.
Minespærring udvidet.

E.f.S. Nr. 41/2745, 43/2872 og 45/2975 1939 annulleres.

I Henhold til Meddelelse fra det herværende tyske Gesandtskab er det S. for Sundets S.-lige Indgang bekendtgjorte Minefareomraade A blevet udvidet i N.-lig Retning.

De nye Endepunkter for Fareomraadet er følgende:

1. 55° 19',5 N. 13° 00' E.	5. 55° 15',5 N. 12° 46' E.
2. 55° 14' N. 13° 00' E.	6. 55° 18',7 N. 12° 46' E.
3. 55° 04' N. 12° 34' E.	7. 55° 20',05 N. 12° 53',4 E.
4. 55° 05',5 N. 12° 21',3 E.	8. 55° 19',75 N. 12° 54',8 E.

Fra Pkt. 6 til Pkt. 7 er Grænsen for Fareomraadet en Cirkelbue af 3 Sm Radius med Centrum i Måkläppens S.-Pynt, fra Pkt. 7 til Pkt. 8 er Grænsen en Cirkelbue af 3 Sm Radius med Centrum i Segelskären.

Lodsskibe findes stationeret paa c. 55° 15' N. 12° 35' E. for S.-gaaende Skibe og paa c. 55° 06' N. 12° 50' E. for N.-gaaende Skibe.

Foreløbig lodses der ikke gennem Fareomraadet om Natten. Det anbefales at ankre i Nærheden af Lodsstationerne. I Taage og daarligt Vejr maa man ligeledes regne med, at Lodstjenesten af Hensyn til Skibsfartens Sikkerhed midlertidig maa indstilles.

Den neutrale Skibsfart advares i egen Interesse mod at passere Fareomraadet uden Lods.

Efterretninger for Søfarende Nr. 54 af 29' November 1939.

3579. Sundet S.-lige Indgang.
Minespærring udvidet.
Oplysning om Grænser.
Oplysning om de neutrale Løb S. for Falsterbo.
Advarsel.

1. Under Henvisning til E.f.S. Nr. 50/3324 1939 meddeles, at det deri omtalte udvidede Minefelt nu er etableret.

De nye Endepunkter for Fareomraadet er følgende:

1.	55° 19',5 N.	13° 00' E.	5.	55° 15',5 N.	12° 46' E.
2.	55° 14' N.	13° 00' E.	6.	55° 18',7 N.	12° 46' E.
3.	55° 04' N.	12° 34' E.	7.	55° 20',05 N.	12° 53',4 E.
4.	55° 05',5 N.	12° 21',3 E.	8.	55° 19',75 N.	12° 54',8 E.

Fra Pkt. 6 til Pkt. 7 er Grænsen for Fareomraadet en Cirkelbue af 3 Sm Radius med Centrum i Måkläppens S.-Pynt, fra Pkt. 7 til Pkt. 8 er Grænsen en Cirkelbue af 3 Sm Radius med Centrum i Segelskären.

2. Angaaende de neutrale Sejlløb S. for Falsterbo meddeles:

a. Det tidligere 8 m-Løb N. for Minefeltet er nu ufarbart, da det ligger S. for Feltets N.-Grænse.

b. Det først afmærkede 5 m-Løb kan kun benyttes med den største Forsigtighed, da Løbets S.-Grænse ligger meget tæt ved Minefeltets N.-Grænse.

3. Den 26. November d.A. udsendtes følgende Advarsel over svenske Radiostationer:

Paa Grund af haardt Vejr og Vindforholdene iøvrigt findes Minefare i 5 m-Løbet S. for Falsterbo. Søfarten advares imod at befare dette Løb, indtil Minekontrol har været iværksat. Meddelelse herom vil blive udsendt, saasnart Kontrollen har kunnet iværksættes.

4. Det tilraades, inden man ønsker at benytte 5 m-Løbet, at søge Oplysning om Forholdene hos Lodskaptajnen i Malmö eller Trelleborg.

(E.f.S. Nr. 50/3324 1939. Kort Nr. 132, 130, 187 og 188).

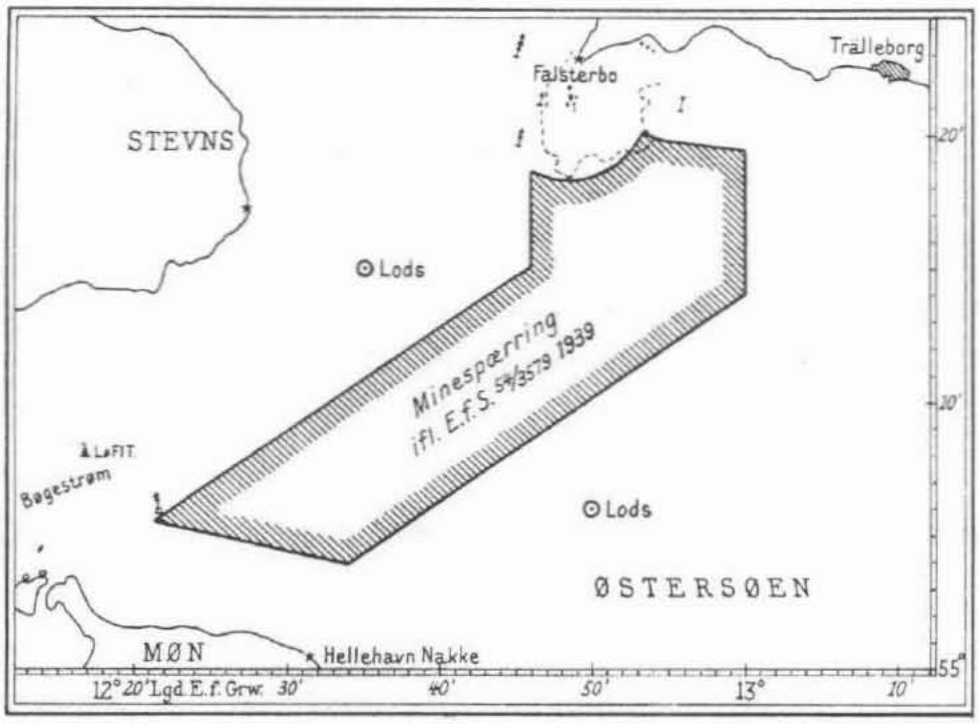

Efterretninger for Søfarende Nr. 6 af 24' Januar 1940.

5 ?.

Østersøen.
Lodstjeneste ved de tyske Minespærringer indstillet.
(Meddelelse fra Rügen Radio den 21'Januar 1940)

Lodstjenesten ved de tyske Minespærringer Syd for Indgangen til Lille-Bælt, Store-Bælt og Sundet samt Syd for Gedser er indstillet.

---

ved fra en Strækning mellem 1,5 og 2 Sm retv. E. for Kels Nor paa Kurs retv. S. at udsejle en Distance paa 5 Sm, hvorefter Sejladsen kan foregaa frit, Gennemfart fra Lille-Bælt er kun mulig ved at holde N. og W. om Bredegrund.

(E.f.S. Nr. 40/2713 og 41/2751 1939).

Efterretninger for Søfarende Nr. 46 af 11' Oktober 1939.

2994. (T.) Østersøen S.-lige Indgang til Store-Bælt.
Kels Nor E.t.S. Lystønde udlagt.

(N.f.S. Nr. 42/4006. Berlin 1939).

En sortmalet Lystønde, der viser rødt Gruppe-Blink, Tre-Blink hver $12^{s.}$, Blink $1^{s.}$, Mørke $2^{s.}$, Blink $1^{s.}$, Mørke $2^{s.}$, Blink $1^{s,}$, Mørke $5^{s.}$ er udlagt paa 54° 43' (06") N. 10° 48' (16") E., 3 Sm 105° fra Kels Nor Fyr.

(Kort Nr. 142, 140, 185, 126 og 180).

Efterretninger for Søfarende Nr. 53 af 23' November 1939.

3517. (T). Østersøen S.-lige Indgang til Store-Bælt.
Kels Nor NE. Lystønde udlagt.

(N.f.S. Nr. 49/4587. Berlin 1939).

En gulmalet Lystønde, der viser hvidt Lys med En-Formørkelser hver $8^{s.}$ er udlagt paa c. 54° 45',0 N. 10° 49',8 E.

(E.f.S. Nr. 46/2994 1939. Kort Nr. 140, 142 og 185).

Efterretninger for Søfarende Nr. 6 af 24' Januar 1940.

577. Østersøen.
Lodstjeneste ved de tyske Minespærringer inddraget.

(Meddelelse fra Rügen Radio den 21. Januar 1940).

Lodstjenesten ved de tyske Minespærringer Syd for Indgangen til Lille-Bælt, Store-Bælt og Sundet samt Syd for Gedser er indstillet.

BEKENDTGØRELSER VEDRØRENDE TYSK MINESPÆRRING SYD FOR LILLE-BÆLT.

Efterretninger for Søfarende Nr. 40 af 8' September 1939.

2714. Østersøen. Lille-Bælt S.-lige Indgang.
Spærreomraade. Advarsel.
(Rügen Radio)

I den S.-lige Indgang til Lille-Bælt er der mellem den tyske Kyst og Ærø etableret et Spærreomraade, der begrænses af en Linie gennem følgende Punkter:

a.	54° 51',0 N. 10° 14',3 E.	c.	54° 46',9 N. 10° 04',0 E.
b.	54° 50',1 N. 10° 16',1 E.	d.	54° 48',7 N. 10° 04',1 E.

Se Plan i Bilag Nr.67, Pag. 212.

Efterretninger for Søfarende Nr. 42 af 20' September 1939.

2851. Østersøen. Undervandshindringer.
Sejladsforskrifter. Advarsel.

Endvidere bekendtgøres: Gennemfart fra Store-Bælt er kun mulig ved fra en Strækning mellem 1,5 og 2 Sm retv. E. for Kels Nor paa Kurs retv. S. at udsejle en Distance paa 5 Sm, hvorefter Sejladsen kan foregaa frit. Gennemfart fra Lille-Bælt er kun mulig ved at holde N. og W. om Bredegrund.

(E.f.S. Nr. 40/2713 og 41/2751 1939).

Efterretninger for Søfarende Nr. 6 af 24' Januar 1940.

577. Østersøen.
Lodstjeneste ved de tyske Minespærringer indstillet.
(Meddelelse fra Rügen Radio den 21' Januar 1940).

Lodstjenesten ved de tyske Minespærringer Syd for Indgangen til Lille-Bælt, Store-Bælt og Sundet samt Syd for Gedser er indstillet.

BEKENDTGØRELSER VEDRØRENDE TYSKE SPÆRRINGSFORANSTALTNINGER

I ØSTERSØEN.

Efterretninger for Søfarende Nr. 40 af 8' September 1939.

2713. Østersøen. Undervandshindringer. Advarsel.
(Rügen Radio)

Udenfor dansk Territorialfarvand maa der paaregnes at være udlagt Hindringer, som udelukker Fiskeri i et 2 Sm bredt Bælte, der strækker sig fra den danske Sø-Territorialgrænse ud paa internationalt Søomraade mellem Meridianerne 10° 05' E. og 12° 05' E.

Efterretninger for Søfarende Nr. 41 af 12' September 1939.

2751. Østersøen. Undervandshindringer. Advarsel.
(Marineministeriet, den 8' September 1939)

Det i E.f.S. Nr. 40/2713 1939 omhandlede 2 Sm brede Bælte, der strækker sig fra den danske Sø-Territorialgrænse ud paa internationalt Søomraade S. for de danske Øer mellem Meridianerne 10° 05' E. og 12° 05' E., og hvor Fiskeri er udelukket paa Grund af udlagte Hindringer, maa formentlig ogsaa betragtes som farligt for Sejladsen.
(E.f.S. Nr. 40/2713 1939).

Efterretninger for Søfarende Nr. 42 af 20' September 1939.

2851. Østersøen. Undervandshindringer.
Sejladsforskrifter. Advarsel.

I Tilslutning til tidligere Meddelelser i E.f.S. Nr. 40/2713 og 41/2751 1939 om det 2 Sm brede Bælte, der strækker sig fra den danske Sø-Territorialgrænse ud paa internationalt Søomraade S. for de danske Øer mellem Meridianerne 10° 05' E. og 12° 05' E., hvor Fiskeri er udelukket paa Grund af udlagte Hindringer, bekendtgøres nu over Rügen Radio, at dette Omraade ogsaa er farligt for Skibsfarten.

Efterretninger for Søfarende Nr. 47 af 18' Oktober 1939.

3055. Østersøen. Gedser Rev - Dars. Minespærring udlagt. Oplysning om Lodstjeneste. Advarsel.

I Henhold til Meddelelse fra det tyske Gesandtskab er der i Østersøens W.-lige Del erklæret et Fareomraade begrænset af den danske Sø-Territorialgrænse og en Linie gennem følgende Punkter:

a.	54° 34' N. 12° 03',9 E.	c.	54° 22',4 N. 12° 24' E.
b.	54° 26',4 N. 12° 28',1 E.	d.	54° 30',45 N. 11° 58',3 E.

Skibsfarten advares imod at besejle dette Omraade.

Ved den tyske Kyst er Gennemsejling mulig ved Hjælp af Lods.

Lodser for Skibe, der kommer W. fra, befinder sig paa Pladsen 54° 23',3 N. 12° 18',8 E., og for Skibe, der kommer E. fra, paa Pladsen 54° 29' N. 12° 23',2 E.

(Kort Nr. 186 og 187).

3056. Danmark. Gedser Rev Fyrskib inddraget.

Fyrskibet Gedser Rev paa c. 54° 27' N. 12° 11' E. er inddraget.

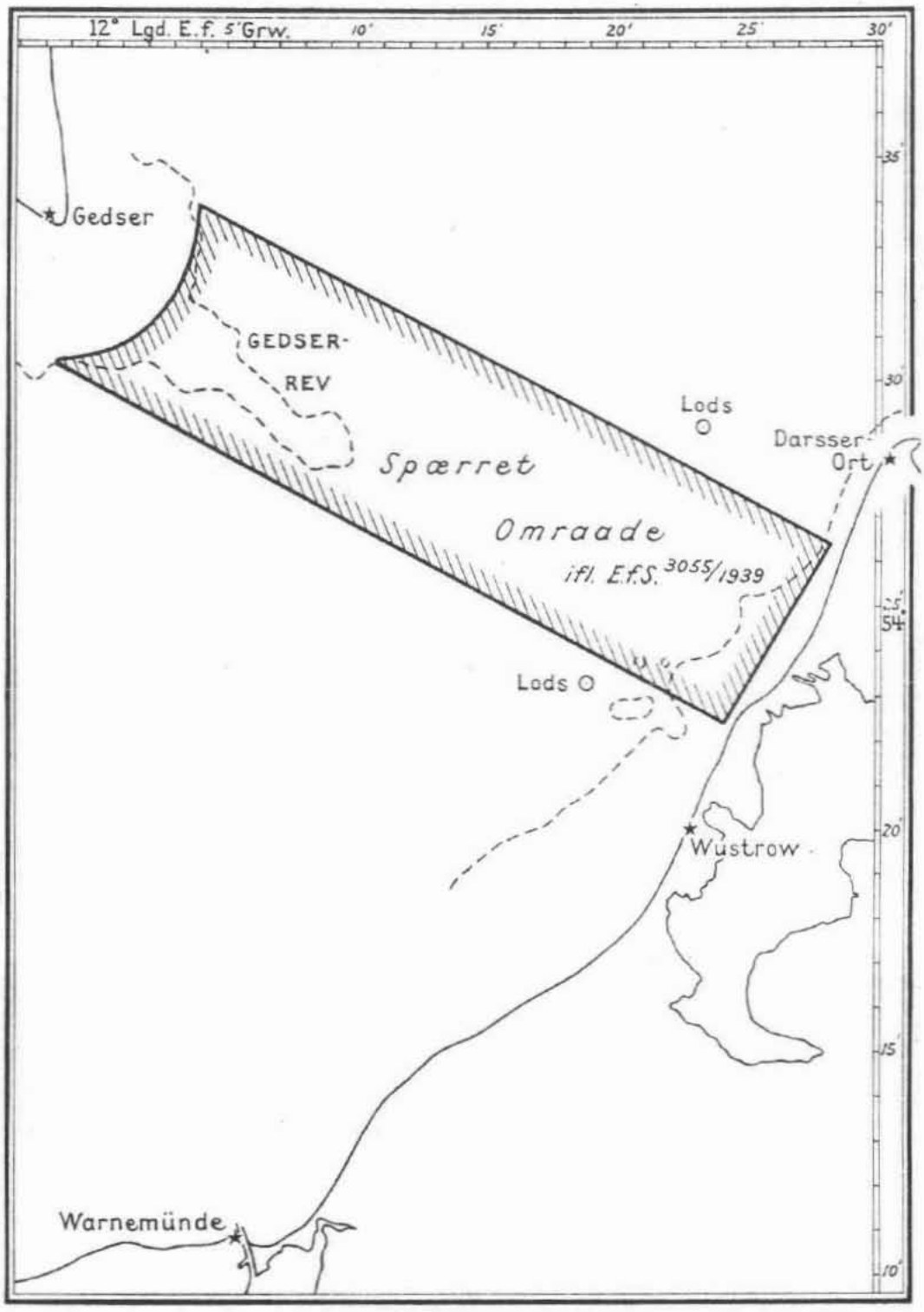

Efterretninger for Søfarende Nr. 51 af 15' November 1939.

3343. Østersøen. Gedser Rev - Dars Minespærring.
Lystønde udlagt.

(N.f.S. Nr. 48/4584. Berlin 1939).

En hvidmalet Lystønde, der viser hvidt Et-Blink hver $6^{s.}$, Blink $2^{s.}$, Mørke $4^{s.}$, er udlagt paa c. 54° 30',45 N. 11° 58',30 E., c. 3,4 Sm S. for Gedser Fyr.

(E.f.S. Nr. 47/3055 1939. Kort Nr. 191, 186, 187, 126 og 180).

Efterretninger for Søfarende Nr. 6 af 24' Januar 1940.

577. Østersøen.
Lodstjeneste ved de tyske Minespærringer indstillet.
(Meddelelse fra Rügen Radio den 21' Januar 1940)

Lodstjenesten ved de tyske Minespærringer Syd for Indgangen til Lille-Bælt, Store-Bælt og Sundet samt Syd for Gedser er indstillet.

Efterretninger for Søfarende Nr. 16 af 3' April 1940.

1185. Østersøen. Gedser Rev - Dars Minespærring.
Afmærkning for Gennemsejlingen genudlagt.
(N.f.S. Nr. 14/1048. Berlin 1940).

Følgende Afmærkning for Gennemsejlingen i det spærrede Omraade er genudlagt:

a) Lodsmoderskib Nord til Ankers
paa c. 54° 29',0 N. 12° 23',2 E. (tidligere Plads).

b) Gennemsejlingsskib til Ankers
paa c. 54° 24',9 N. 12° 21',5 E.

c) Lodsmoderskib Süd til Ankers
paa c. 54° 23',3 N. 12° 18',8 E. (tidligere Plads).

Lodsmoderskibene paa Station viser de samme Kendingssignaler som før. Gennemsejlingsskibet viser om Dagen en sort Cylinder, om Natten 3 hvide Lanterner over hverandre.

Gennemsejlingsskibet skal man altid passere E. om. Lodstjenesten kan indtil videre kun udføres ved, at Lodsdamperen gaar foran.

(E.f.S. Nr. 4/205, 5/405 og 6/577 1940).

BEKENDTGØRELSER VEDRØRENDE DANSK NEUTRALITETSAFLÆRKNING VED JYLLANDS VESTKYST.

Efterretninger for Søfarende Nr. 40 af 8'September 1939.

2698. (P) Danmark. Horns Rev. Graadyb. Søren Bovbjergs Dyb.
Oplysning om Fyrskibe og Afmærkning.

1. Fyrskibene Horns Rev paa c. 55° 34' N. 7° 20' E. og Vyl paa c. 55°22' N. 7°41' E. samt Lys-og Fløjtetønden Graadyb SW. paa c. 55°24' N. 8°11' E. er inddraget.

2. Fyrskibet Graadyb paa c. 55°20' N. 8°05' E. er flyttet saaledes, at det nu ligger 300 m W. for Lys-og Fløjtetønden Graadyb, der er beliggende paa 55°25' (34") N. 8° 14' (05") E. Fyrskibet vil snarest blive flyttet til en Plads 3 Sm W. for Lys-og Fløjtetønden Graadyb.

3. Undervandssignalerne fra Fyrskibet Graadyb er indstillet.

4. Der vil blive etableret en forbedret Afmærkning af Søren Bovbjergs Dyb og af et Løb herfra langs Jyllands W.-Kyst paa dansk Territorium til tværs af Lyngvig Fyr (c. 56° 03' N. 8° 06' E.).

Efterretninger for Søfarende Nr. 41 af 12' September 1939.

2737. Danmark. Jyllands W.-Kyst.
Oplysning om afmærket Løb til Graadyb.
Graadyb Fyrskib flyttet.
Radiofyr oprettes ved Lyngvig Fyr.

1. Det nyetablerede Sejlløb langs Jyllands W.-Kyst fra Lyngvig Fyr til Graadyb er afmærket som følger:

a. En rødmalet Lys-og Fløjtetønde mærket "A", og som viser hvidt Et-Blink hver 15$^{S.}$, Blink c. 5$^{S.}$, Mørke c. 10$^{S.}$, paa 56°00' (00") N. 8°01' (40") E.

b. En rødmalet Lys-og Fløjtetønde, mærket "B" og som viser hvidt Gruppe-Blink, To-Blink hver 10$^{S.}$, Blink c. 1½$^{S.}$, Mørke c. 1½$^{S.}$, Blink c. 1½$^{S.}$, Mørke c. 5½$^{S.}$, paa 55°50' (00") N. 8°05' (30") E.

c. En rødmalet Lys-og Fløjtetønde mærket "C", og som viser hvidt Et-Blink hver 5$^{S.}$, Blink c. 2$^{S.}$, Mørke c. 3$^{S.}$, paa 55°40' (00") N. 8° 03' (10") E.

d. En rød Spidstønde med 3 opadvendte Koste (Betegnelse Spidstønde 1) paa 55° 56' (30") N. 8° 03' (20") E.

e. En rød Spidstønde med 1 opadvendt Kost. (Betegnelse Spidstønde 2) paa 55° 53' (20") N. 8° 04' (35") E.

f. En rød Spidstønde med 2 opadvendte Koste. (Betegnelse Spidstønde 3) paa 55° 46' (30") N. 8° 06' (00") E.

g. En rød Spidstønde med 1 opadvendt Kost. (Betegnelse Spidstønde 4) paa 55° 42' (45") N. 8° 04' (50") E.

II. Afmærkningen af Søren Bovbjergs Dyb er forandret som følger:

a. En hvidmalet Lystønde (Betegnelse Søren Bovbjergs Knob N.) der viser rødt Gruppe-Blink, To-Blink hver 10$^{S.}$, Blink c. 1½$^{S.}$, Mørke c. 1½$^{S.}$, Blink c. 1½$^{S.}$, Mørke c. 5½$^{S.}$ er udlagt paa W.-Siden af 5,6 m Pullen paa 55° 34' (18") N. 7° 58' (20") E.

b. En hvidmalet Lystønde (Betegnelse Søren Bovbjergs Dyb E.), der viser rødt Lys med En-Formørkelser hver 7½$^{S.}$, Lys c. 5$^{S.}$, Mørke c. 2½$^{S.}$, er udlagt paa 55° 32' (45") N. 7° 56' (30") E., N. for Sømærket Søren Bovbjergs Knob W. (hvid Stumptønde med 2 nedadvendte Koste).

c. Lystønden Søren Bovbjergs Dyb N. paa 55° 34' (20") N. 7° 57' (45") E. er ombyttet med en Lys-og Fløjtetønde med samme Fyrkarakter.

III. Følgende Nye Fyr er etableret:

a. Paa Havrvig Baake paa c. 55° 55',2 N. 8° 09',7 E. et Fyr, der viser rødt Et-Blink hver 3$^{S.}$, Blink c. ½$^{S.}$, Mørke c. 2½$^{S.}$

b. Paa Kærgaarde Baake paa 55° 41' 35" N. 8° 09' 35" E. et Fyr, der viser rødt Gruppe-Blink, To-Blink hver 5$^{S.}$, Blink c. ½$^{S.}$, Mørke c. ½$^{S.}$, Blink c. ½$^{S.}$, Mørke c. 3½$^{S.}$,

IV. Graadyb Fyrskib er flyttet til 55° 25' (25") N. 8° 08' (30") E.

Undervandssignalerne fra Fyrskibet er indstillet.

V. I Løbet af den nærmeste Tid oprettes i umiddelbar Nærhed af Lyngvig Fyr paa 56° 03' 00" N. 8° 06' 26" E. et Radiofyr, som følger:

Radiofrekvens: 297,5 kc/s (1008 m.) Rækkevidde: c. 50 Sm.

Tonefrekvens: 1005 c/s.

Signalet er:

Bogstaverne LG 2 Gange efterfulgt af 6 lange Streger med mellemliggende Prikker, hvorefter Bogstaverne LG 1 Gang. Signalets Varighed er c. 50^{S}., og gives 2 Gange. Samlet Varighed c. 2^{m}. Pause c. 4^{m}.

Sendetider: Usigtbart Vejr: Hver 6^{m}. begyndende ved det 2^{m}., 8^{m}., 14^{m}. o.s.v. af hver Time.

Klart Vejr: 2 Gange hver Time, begyndende med det 26^{m}. og 32^{m}.

A n m. Se medfølgende Kort over Sejllæbet langs Jyllands V.-Kyst fra Lyngvig Fyr til Graadyb.

(E.f.S. Nr. 40/2698 1939. Kort Nr. 93 og 94.)

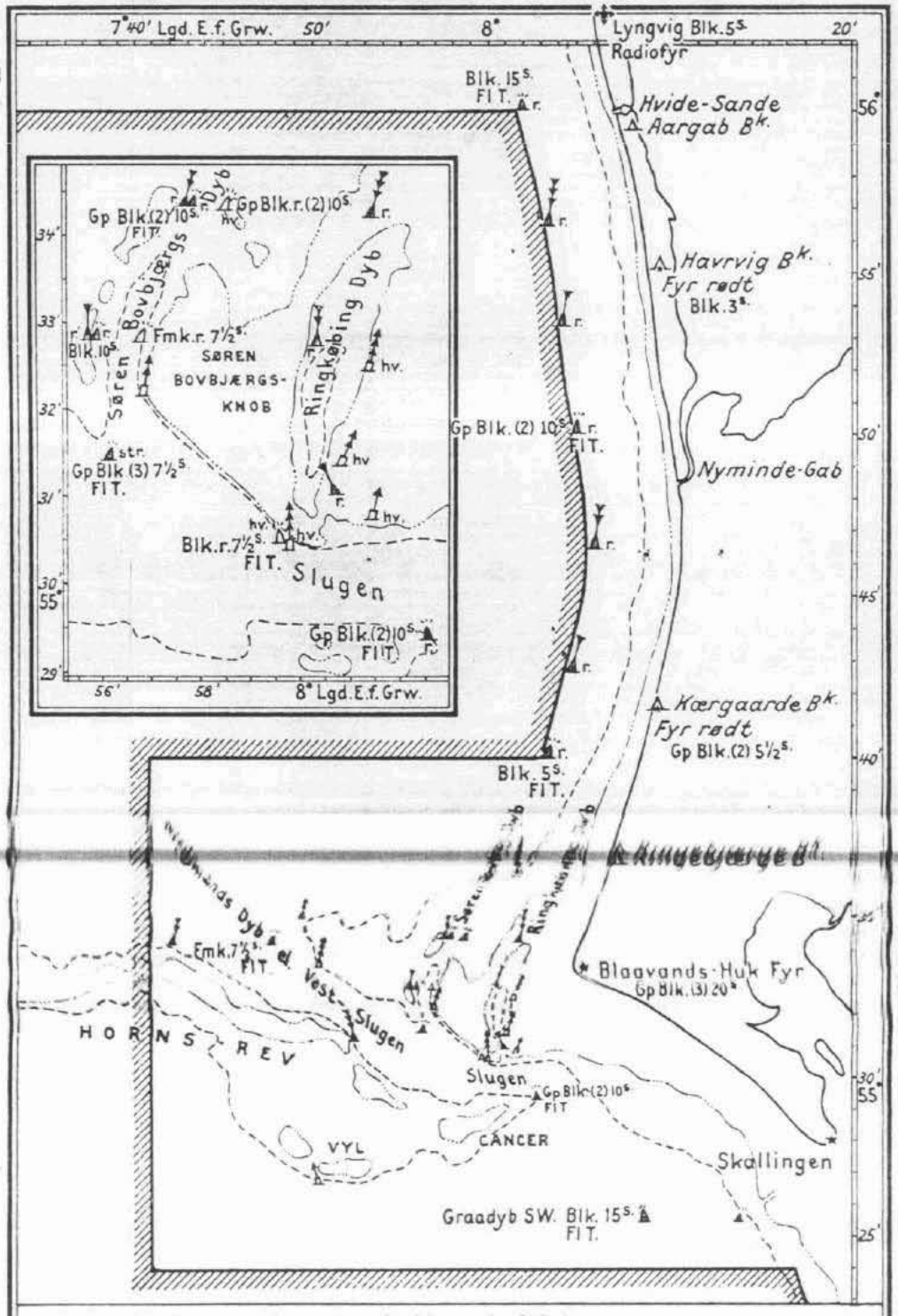

Sejlrute langs Jyllands W.-Kyst gennem Søren Bovbjærgs Dyb til Esbjærg

Signalet er:

Bogstaverne LG 2 Gange efterfulgt af 6 lange Streger med mellemliggende Prikker, hvorefter Bogstaverne LG 1 Gang. Signalets Varighed er c. $50^{s.}$, og gives 2 Gange. Samlet Varighed c. $2^{m.}$ Pause c. $4^{m.}$

Sendetider: Usigtbart Vejr: Hver $6^{m.}$ begyndende ved det $2^{m.}$, $8^{m.}$, $14^{m.}$ o.s.v. af hver Time.

Klart Vejr: 2 Gange hver Time, begyndende med det $26^{m.}$ og $32^{m.}$.

A n m. Se medfølgende Kort over Sejllæbet langs Jyllands V.-Kyst fra Lyngvig Fyr til Graadyb.
(E.f.S. Nr. 40/2698 1939. Kort Nr. 93 og 94.)

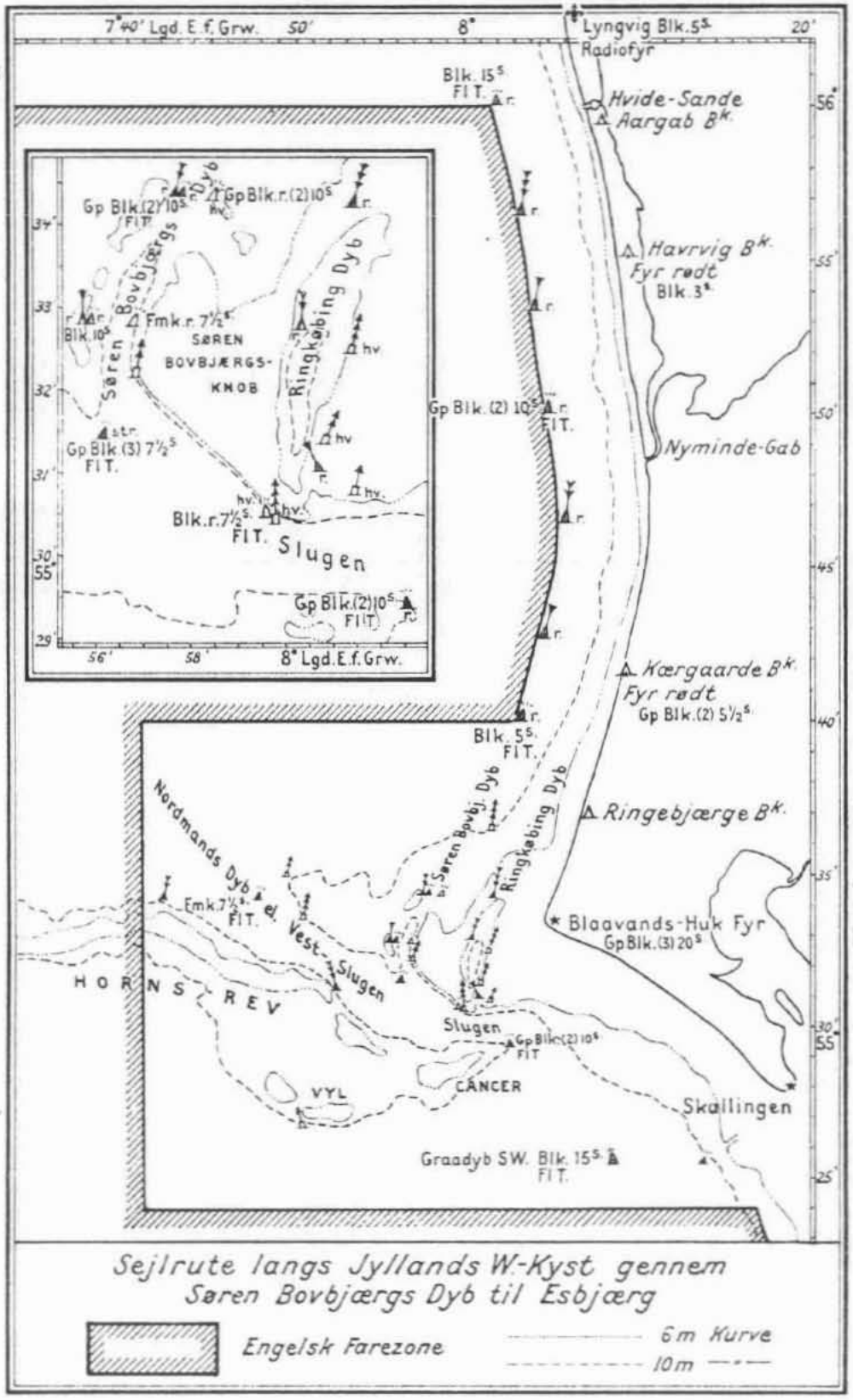

Sejlrute langs Jyllands W.-Kyst gennem Søren Bovbjærgs Dyb til Esbjærg

Engelsk Farezone — *6m Kurve* — *10m*

Efterretninger for Søfarende Nr. 42 af 20' September 1939.

2849. Danmark. Jyllands W.-Kyst.
Lyngvig Radiofyr i Virksomhed.

Under Henvisning til E.f.S. Nr. 41/2737 1939 meddeles, at Lyngvig Radiofyr paa c. 56° 03' N. 8° 06',4 E. er traadt i Virksomhed.

(E.f.S. Nr. 41/2737 1939).

Efterretninger for Søfarende Nr. 43 af 22' September 1939.

2858. Danmark. Jyllands W.-Kyst.
Oplysning om Lyngvig Radiofyr.

Under Henvisning til E.f.S. Nr. 41/2737 1939 meddeles følgende Enkeltheder om Lyngvig Radiofyr paa 56° 03' 00" N. 8° 06' 26" E.:

Radiofrekvens: 297,5 kc/s (1008 m). Rækkevidde: c. 50 Sm. Tonefrekvens: 1005 c/s.

Signalet er:

a. Bogstaverne LGLG.

b. 6 Streger, hver af 4 Sek. Varighed, adskilt ved mellemliggende korte Pauser, hvori gives 1 Prik af 0,25 Sek. Varighed.

c. Bogstaverne LG.

d. Pause 10 Sek.

Signalet gentages, hvorefter der er Pause i 4 Min., og Perioden gentages

Sendetider: Usigtbart Vejr: Hver 6$^{m.}$ begyndende ved det 2$^{m.}$, 8$^{m.}$, 14$^{m.}$ o.s.v. af hver Time.

Klart Vejr: 2 Gange hver Time, begyndende ved det 26$^{m.}$ og 32$^{m.}$.

(E.f.S. Nr. 41/2737 1939 og 42/2849 1939. Fyr-Fort., Afdeling B, Side 3.)

Efterretninger for Søfarende Nr. 47 af 18' Oktober 1939.

3086. Danmark.
Graadyb Fyrskib ombyttet med Lys-og Fløjtetønde.

Fyrskibet Graadyb, hvis Station midlertidig er 55° 25' (25") N. 8° 08' (30") E. er inddraget og erstattet med Lys-og Fløjtetønden Graadyb SW., der viser hvidt Et-Blink hver 15$^{s.}$, Blink c. 5$^{s.}$, Mørke c. 10$^{s.}$.

(E.f.S. Nr. 41/2737 1939. Kort Nr. 93, 94 og 91).

3105. Danmark. Jyllands W.-Kyst.
Søren Bovbjergs Dyb. Nyt Sømærke udlagt.

En rød Spidstønde med 3 opadvendte Koste, Søren Bovbjergs Dyb NW., er udlagt paa 55° 33' (20") N. 7° 56' (30") E.

(E.f.S. Nr. 41/2737 1939. Kort Nr. 93 og 94.)

Efterretninger for Søfarende Nr. 48 af 25' Oktober 1939.

3125. Danmark. Jyllands W.-Kyst. Søren Bovbjergs Dyb.
Afmærkning forandret. Advarsel.

E.f.S. Nr. 47/3105 1939 annulleres og erstattes med:

Den midlertidig udlagte hvidmalede Lystønde Søren Bovbjergs Dyb E., der viser rødt Lys med En-Formørkelser hver 7½s., paa 55° 32' (45") N. 7° 56' (30") E. er flyttet til 55° 32' 58",7 N. 7° 56' 06",6 E., c. 200 m W. for en nyfunden 5,5 m Pulle.

Opmærksomheden henledes paa, at med Kuling omkring E. kan Vandstanden i Søren Bovbjergs Dyb falde til 0,5 m under Kortets Dybdeangivelse.

(E.f.S. Nr. 41/2737 1939. Kort Nr. 93 og 94. Danske Lods II, Side 22.)

Efterretninger for Søfarende Nr. 54 af 29' November 1939.

3571. (P). Danmark. Jyllands W.-Kyst.
Afmærket Løb til Graadyb. Afmærkning forandres.

Den 8' December d.A. eller snarest derefter foretages følgende Forandringer i Afmærkningen af Nordmands Dyb og Søren Bovbjergs Dyb:

1. En rød-og hvidstribet Lystønde, der viser hvidt Et-Blink hver 7½s., Blink 2½s., Mørke 5s., udlægges paa 55° 36',8 N. 7° 50',5 E., c. 3 Sm 33° fra Lys-og Fløjtetønden Slugen N.

2. Hvid Lystønde Søren Bovbjergs Knob N. paa 55° 34' (18") N. 7° 58' (20") E. inddrages.

(E.f.S. Nr. 41/2737 1939. Pkt. II, a. Kort Nr. 93 og 94).

Efterretninger for Søfarende Nr. 56 af 13' December 1939.

3711. Danmark. Jyllands W.-Kyst.
Afmærket Løb til Graadyb. Afmærkning forandret.

Følgende Forandringer er foretaget ved Afmærkningen i Nord-

mands Dyb og Søren Bovbjergs Dyb:

1. En rød- og hvidstribet Lystønde, Slugen NE., der viser hvidt Et-Blink hver $7\frac{1}{2}^{s.}$, Blink $2\frac{1}{2}^{s.}$, Mørke $5^{s.}$ er udlagt paa 55°36',8 N. 7° 50',5 E., c. 3 Sm 33° fra Lys-og Fløjtetønden Slugen N.

2. Hvid Lystønde Søren Bovbjergs Knob N. paa 55° 34' (18") N. 7° 58' (20") E. er inddraget.

(E.f.S. Nr. 54/3571 1939. Kort Nr. 93, 94 og 91.)

Efterretninger for Søfarende Nr. 2 af 5' Januar 1940.

81. Danmark. Graadyb. Lystønder inddraget.

Nedennævnte Lystønder er inddraget og erstattet med Vintersømærker:

a. Sandodden c. 55°28' N. 8°26' E. b. Fovrfold c. 55°29'N. 8°24'E.
c. Fanø Sandende (Jerg) c. 55°29' N. 8°22' E. d. Stojlen c. 55°28'N. 8°21'E.

Efterretninger for Søfarende Nr. 3 af 10' Januar 1940.

152. Danmark. Graadyb.
Lystønder inddraget for Is.

Lystønderne Skallingen SW. paa c. 55° 27' N. 8° 17' E. og Søren Jessens Sand paa c. 55° 28' N. 8° 19' E. er inddraget og erstattet med henholdsvis en hvid Spirtønde mærket C og en rød Spirtønde mærket V.

Efterretninger for Søfarende Nr. 5 af 18' Januar 1940.

427. Danmark. Graadyb.
Lystønden Graadyb Barre inddraget for Is.

Lystønden Graadyb Barre paa c. 55° 26',5 N. 8° 15',9 E. er inddraget for Is og erstattet med en hvid Spirtønde mærket B.

Efterretninger for Søfarende Nr. 6 af 24' Januar 1940.

521. Danmark. Jyllands W.-Kyst.
Lystønde B i Neutralitetsløbet inddraget for Is.

Lystønde B paa c. 55° 50' N. 8° 05' E. er inddraget for Is og erstattet med en rød Spirtønde.

522. Danmark. Horns Rev.
Cancer Lys-og Fløjtetønde inddraget for Is.

Lys-og Fløjtetønden Cancer paa c. 55° 29' N. 8° 03' E. er inddraget for Is og erstattet med en rød Spirtønde.

523. Danmark. Graadyb.
Graadyb SW. Lys-og Fløjtetønde inddraget for Is.

Lys-og Fløjtetønden Graadyb SW. paa c. 55° 24' N. 8° 11' E. er inddraget for Is og erstattet med en rød-og hvidstribet Spirtønde.

524. Danmark. Graadyb. Jerg Fyr upaalideligt.
Taagesignal ude af Virksomhed.

Jerg Fyrbaake paa c. 55° 29' N. 8° 22' E. er beskadiget af Isen. Fyret er upaalideligt og Taagesignalet ude af Virksomhed.

585. Danmark. Jyllands W.-Kyst.
Neutralitetsløb. Lystønde C inddraget for Is.

Lystønde C paa c. 55° 40' N. 8° 03' E i Neutralitetsløbet ved Jyllands W.-Kyst er erstattet med en rød Spirtønde.

586. Danmark. Horns Rev.
Lystønder inddraget for Is.

1. Lystønden Søren Bovbjergs Dyb N. paa c. 55° 34' N. 7° 58' E.

2. Lys-og Fløjtetønden Søren Bovbjergs Dyb S. paa c. 55° 31' N. 7° 56' E. erstattet med en rød-og hvidstribet Spirtønde.

3. Lystønden Søren Bovbjergs Dyb W. paa c. 55°33' N. 7°56'E.

4. Lystønden Søren Bovbjergs Dyb E. paa c. 55°33' N. 7°57'E.

5. Lys-og Fløjtetønden Slugen N. paa c. 55° 34' N. 7° 48' E. erstattet med en rød-og hvidstribet Spirtønde.

6. Lys-og Fløjtetønden Ulven SW. paa c. 55° 30' N. 8° 00' E. erstattet med en hvid Spirtønde.

587. Danmark. Graadyb.
Graadyb Lys-og Fløjtetønde drevet fra Station.

Lys-og Fløjtetønden Graadyb paa c. 55° 26' N. 8° 14' E. er drevet fra Station.

Efterretninger for Søfarende Nr. 7 af 31' Januar 1940.

623. Danmark. Jyllands W.-Kyst.
Neutralitetsløb. Lystønder inddraget for Is.

Lystønden A paa c. 56° 00' N. 8° 09' E. er inddraget paa Grund af Isforholdene og erstattet med en rød Spirtønde.

Lystønden Slugen NE. paa c. 55° 36',8 N. 7° 50',5 E. er inddraget paa Grund af Isforholdene og erstattet med en sort Spidstønde.

624. Danmark. Graadyb.
Graadyb Lys-og Fløjtetønde inddraget for Is.

Lys-og Fløjtetønden Graadyb paa c. 55° 26' N. 8° 14' E. er inddraget paa Grund af Isforholdene og erstattet med en rød Spirtønde mærket O.

(E.f.S. Nr. 6/587 1940).

625. Danmark. Graadyb.
Jerg Fyr slukket. Taagesignal ude af Virksomhed.

Jerg Fyrbaake paa c. 55° 29' N. 8° 22' E. er afmonteret. Taagesignalet med Klokke er ude af Virksomhed.

(E.f.S. Nr. 6/524 1940).

Efterretninger for Søfarende Nr. 8 af 7' Februar 1940.

695. Danmark. Graadyb.
Graadyb SW. Lys-og Fløjtetønde inddraget for Is.

E.f.S. Nr. 6/523 1940 annulleres og erstattes med:

Lys-og Fløjtetønden Graadyb SW., der midlertidig er udlagt paa 55° 25' (25") N. 8° 08' (30") E. er inddraget paa Grund af Isforholdene og erstattet med en rød-og hvidstribet Spirtønde.

(E.f.S. Nr. 47/3086 1939).

Efterretninger for Søfarende Nr. 9 af 14' Februar 1940.

781. Danmark. Horns Rev.
Søren Bovbjergs Dyb N. Spirtønde udlagt.

En rød Spirtønde er udlagt paa Lystønden Søren Bovbjergs Dyb N.'s Plads paa 55° 34' (20") N. 7° 57' (45") E.

(E.f.S. Nr. 6/586 1940).

Efterretninger for Søfarende Nr. 13 af 13' Marts 1940.

1012. Danmark. Jyllands W.-Kyst.
Neutralitetsløb. Lystønder genudlagt.

Nedennævnte Lys-og Fløjtetønder er atter udlagt paa Station:

A c. 56° 00' N. 8° 02' E.

B c. 55° 50' N. 8° 05' E.

C c. 55° 40' N. 8° 03' E.

(E.f.S. Nr. 6/521, 6/585 og 7/623 1940).

1013. Danmark. Horns Rev.
Lystønder genudlagt.

Nedennævnte Lystønder er atter udlagt paa Station:

a. Lys-og Fløjtetønden Søren Bovbjergs Dyb S. paa c. 55° 31' N. 7° 56' E.,

b. Lys-og Fløjtetønden Slugen N. paa c. 55° 34' N. 7° 48' E.,

c. Lystønden Slugen NE. paa c. 55° 37' N. 7° 50' E.

(E.f.S. Nr. 6/586 og 7/623 1940.)

Efterretninger for Søfarende Nr. 14 af 20' Marts 1940.

1071. Danmark. Horns Rev.
Lystønder genudlagt.

Nedennævnte Lys-og Fløjtetønder er atter udlagt paa Station:

Søren Bovbjergs Dyb N. paa c. 55° 34' N. 7° 58' E.

Ulven SW. paa c. 55° 30' N. 8° 00' E.

Cancer paa c. 55° 29' N. 8° 03' E.

(E.f.S. Nr. 6/522 og 6/586 1940).

1072. Danmark. Graadyb.
Graadyb SW. Lys-og Fløjtetønde genudlagt.

Lys-og Fløjtetønden Graadyb SW. paa 55° 25' (25") N. 8° 08' (30") E. er atter udlagt paa Station.

(E.f.S. Nr. 8/695 1940).

Efterretninger for Søfarende Nr. 15 af 29' Marts 1940.

1141. Danmark. Horns Rev.
Lystønder genudlagt.

Nedennævnte Lystønder er atter udlagt paa Station:

Søren Bovbjergs Dyb W. c. 55° 33' N. 7° 56' E.

Søren Bovbjergs Dyb E. c. 55° 33' N. 7° 57' E.

(E.f.S. Nr. 6/586 1940).

1142. Danmark. Graadyb.
Lystønder genudlagt.

Nedennævnte Lystønder er atter udlagt paa Station:

Lys-og Fløjtetønden Graadyb paa c. 55° 26' N. 8° 14' E.

Lystønden Skallingen SW. paa c. 55° 27' N. 8° 17' E.

Lystønden Søren Jessens Sand paa c. 55° 28' N. 8° 19' E.

(E.f.S. Nr. 3/152 og 7/624 1940).

1183. Danmark. Graadyb.
Lystønder genudlagt.

Nedennævnte Lystønder er atter udlagt paa Station:

Stejlen paa c. 55° 28' N. 8° 21' E.

Fanø Sandende (Jerg) paa c. 55° 29' N. 8° 22' E.

Fovrfeld c. 55° 29' N. 8° 24' E.

Sandodden c. 55° 28' N. 8° 26' E.

(E.f.S. Nr. 2/81 1940).

Efterretninger for Søfarende Nr. 16 af 3' April 1940.

1203. Danmark. Graadyb.
Graadyb Barre Lystønde genudlagt.

Lystønden Graadyb Barre paa c. 55° 26' N. 8° 16' E. er atter udlagt paa Station.

(E.f.S. Nr. 5/427 1940).

BEKENDTGØRELSE VEDRØRENDE AFMÆRKET LØB W. FOR HOLLÆNDERGRUND.

Efterretninger for Søfarende Nr. 48 af 25' Oktober 1939.

3111. (T) Danmark. Østersøen. Fakse Bugt.
Hollændergrund. 3,8 m Løb afmærket.

c. 1 Sml W. for Hollændergrunden er der omtrent langs Meridianen 12° 19' E. afmærket et 50 m bredt Sejlløb med 3,8 m Vand ved Middelvandstand.

Løbet, hvis Gennemsejlingskurs N. fra er 182° og S. fra 2°, er afmærket som følger:

Paa W.-Siden regnet N. fra:

1. Rød Spidstønde med 2 opadvendte Koste i 4,8 m Vand paa 55° 05' 26" N. 12° 18' 56" E.

2. Rød Stage med 1 opadvendt Kost i 3,9 m Vand paa 55° 05' 16" N. 12° 18' 56" E.

3. Rød Stage med 1 opadvendt Kost i 3,9 m Vand paa 55° 05' 00" N. 12° 18' 55" E.

4. Rød Spidstønde med 1 opadvendt Kost i 4,2 m Vand paa 55° 04' 45" N. 12° 18' 54" E.

Paa E.-Siden regnet N. fra:

1. Hvid Stage med 1 Halmvisk i 4,7 m Vand paa 55° 05' 26" N. 12° 18' 58" E.

2. Hvidmalet Lystønde, der viser rødt Et-Blink hver 3s., i 3,9 m Vand paa 55° 05' 12" N. 12° 18' 58" E.

3. Hvid Stage med 1 Halmvisk i 3,8 m Vand paa 55° 04' 57" N. 12° 18' 58" E.

4. Hvid Stage med 2 Halmviske i 4,2 m Vand paa c. 55° 04',8 N. 12° 19',0 E.

(Kort Nr. 161, 187).

Efterretninger for Søfarende Nr. 2 af 5' Januar 1940.

7. Danmark. Fakse Bugt. Hollændergrund W.
Lystønde inddraget for Is.

Den hvidmalede Lystønde ved det afmærkede Løb W. for Hollænder-